John Crawford.
M. D.

Digitized by the Internet Archive
in 2014

http://archive.org/details/nosocomiicivicip24coll

HENRICI JOSEPHI COLLIN

NOSOCOMII PAZMANNIANI PHYSICI ORDINARII ET SACR.
CAESAREO - REG. APOST. MAJEST. REGIMIN. INFER.
AVSTR. CONSILIARII

OBSERVATIONVM
CIRCA
MORBOS ACVTOS
ET
CHRONICOS FACTARVM.

PARS SECVNDA.

VIENNAE
APUD RVDOLPHVM GRAEFFER, 1772.

UNIVERSITY OF MARYLAND
LIBRARY
Founded 1813
SCHOOL OF MEDICINE

19170

Crawford

PRÆFATIO.

En amice lector! ſecundam obſervationum mearum partem; in qua quidem de acutis morbis nihil continetur; morbus enim notabilis ab anno 1760. usque ad annum 1770. nullus Epidemicus fuit: quæ tamen minus communia occurrerunt, notavi & data occaſione publici juris fient.

Varia de chronicis & medicamentorum quorundam viribus ma-

turius typis mandaſſem; ni deſiderium illa magis magisque confirmata videndi remoram poſuiſſet. Gravis dein morbus epidemicus regna vicina & demum auſtriam anno 1770. invadens tanta negotia faceſſivit, ut typis aliquid mandandi non vacaverit tempus. Cum autem, favente Deo nunc remittat hœc epidemia, unam obſervationum partem poſt alteram interpoſito brevi intervallo Typographiæ tradam: obſervationesque fideli calamo ſcribere pergam: perſuaſus hanc Principem eſſe viam, qua ars Medicà progreſſus facere poſſit.

Cau-

Cautus ero ſemper, ne aliorum famæ noceam, & ſi in morborum anamneſi aliquid occurrat, quibusdam minus favens, illorum nomina reticebo.

Objectiones contra me factas, ſi ſolida experientia & exacte factis obſervationibus deſtitutæ ſunt, flocci faciam; ſi me meliora docuerint, lubens admittam, & mutabo ſententiam.

ELENCHUS CAPITUM.

C A P U T I.

De Colchico in Hydrope.

G A P U T I I.

De Aconito & Hyoſcyamo

C A P U T I I I.

De Polygalæ amaræ radicis contra ſuppurationem pulmonum & Phtyſin pulmonalem uſu.

CA-

UNIVERSITY OF MARYLAND
SCHOOL OF MEDICINE

CAPUT PRIMUM
DE
COLCHICO IN HYDROPE.

CASUS PRIMUS.

Viginti trium annorum puella jam a pluribus menſibus aſcite anaſarca & tuſſi inani laborans, multisque Medicamentis ſine effectu uſa, undecima Septembris anni 1764 ad noſtrum Noſocomium delata quindecim dierum ſpatio Oxymellis colchici unc. xxx, ſine levamine, abſumpſit. De hujus Medicamenti in hac Ægra efficacia deſperantes,

omnia alia in arte nota Medicamenta antihydropica per quatuor menſes incaſſum adhibuimus: immo ſub finem quarti menſis uterque hydrops ita increvit, ut Ægra brevi ſuffocanda videretur. In his anguſtiis ad Oxymel colchicum denuo confugimus, dedimusque hujus unc. IV. omni die abſumendas.

Sequenti die Ægram inviſentes copiam urinæ ab ipſa redditam ſedecim libras medicas excedentem invenimus.

Perrexit Ægra eadem Medicamenti doſi uti, & urinis magna copia conſtanter miſſis, intra tres hebdomadas ab omni tumore hydropico perfecte liberata fuit: tuſſis autem manſit, qua ſub finem Aprilis anni 1765. ſputa purulenta ſtriis nigris mixta inceperunt ejici, quæ licet continuarint usque ad finem anni modo majori modo minori copia excerni, Ægræ vires bonis alimentis & aptis Medicamentis ita reparatæ,

tæ, & conſervatæ ſunt, ut poſt menſem majum raro interdiu debuerit decumbere.

Ineunte Anno 1766. in vehementiſſimam febrim inflammatoriam cum doloribus punctoriis Hypochondriorum, Epigaſtrii & variarum pectoris partium, tuſſi frequenti ſicca, pulſu duriſſimo, lingua & toto corpore ſicciſſimis incidit, quæ ter inſtituta binis primis diebus larga venæ ſectione & Medicamentis emollientibus antiphlogiſticis ſenſim minus vehemens reddita, erumpente ſeptimo die ſudore copioſo per totum corpus æquali, ſputis coctis ſubpurulentis ſat facile excretis, doloribus pectoris & Hypochondrii dextri ſilentibus ita mitigata eſt, ut brevi integram judicationem ſperaſſemus, niſi obtuſus dolor ſub ultimis coſtis ſpuriis lateris ſiniſtri & Epigaſtrii ſuſpenſos tenuiſſet animos.

Usque ad decimum quartum morbi diem manſit fere in eodem ſtatu: poſtea autem evaſerunt ſputa ſincere purulenta, copioſa: febris per diem lenta incepit omni veſpere exaſperari, dolore Hypochondrii ſiniſtri cum febri increſcente.

Diæta lactea & medicamentis in tali Caſu indicatis uſa eſt Ægra usque ad finem Januarii ſine levamine: auctus eſt lateris dolor & tenſio, & initio Februarii trium dierum ſpatio pus pluries magna copia vomuit, ſputis reddidit, & per alvum excrevit cum magna doloris & tenſionis remiſſione.

Continuato Medicamentorum emollientium, mellitorum expectorantium & Diætæ lacteæ uſu febris hectica ſenſim multum imminuta fuerat, & lateris dolor & tenſio evanuerant, continuante ſputorum purulentorum copioſa excretione.

Deci-

Decima Octava Februarii totus corporis habitus incepit intumeſcere, ac ſequenti die Ægram inviſens inveni illam anaſarca occupatam.

Præter Medicamenta pectoralia Oxymell. Colchic. unc. II. per diem ſumpſit, ſicque effectum eſt, ut intra decem dies anaſarca diſparuerit; tuſſis multo rarior & expectoratio paucior evaſerit, reſpiratione pleniori & liberiori reddita; continuavit tamen adhuc per octiduum Oxymell. Colchici unc. I. quotidie ſumere, ac poſtea aliis aptis medicamentis & congrua diæta utens carnes & vires ita recuperavit. ut menſe Junio potuerit ſervitium ingredi, in quo officio coquæ adhucdum fungitur, optime valens.

CASUS SECUNDUS.

Fæminam 20. annos natam vigeſima Aprilis anni 1765. magno aſcite & ingenti anaſarca laborantem magnosque dolores in toto abdomine conquerentem curandam ſuſcepi: novem elapſæ erant hebdomadæ a puerperio, quo feliciter defuncta fuerat. & ab eo tempore dolores lancinantes ſæpius repetentes, qui a regione epigaſtrica per totum abdomen propagabantur, illam afficiebant. In cruribus dolor urens, decimo quarto a partu die ortus, continuavit donec decima tertia Aprilis ſubito cruribus, dein toto corpore intumuerit. Hoc in ſtatu malo conſilio bis vena ſecta fuerat, ac tertio venæ ſectio tentata: verum tunc nullus amplius ſanguis ex vena effluxit.

His venæ ſectionibus ad maximam debilitatem redacta fuerat ægra & hydrops

uter-

uterque ita auctus fuerat, ut ſuffocationem continuo minaretur. Alvus non niſi enemate ſollicitata jam per plures dies exonerabatur, & urina quam pauciſſima prodibat: Appetitus erat paucus, ſitis autem nulla, & pulſus præ tumore nullus inveniri potuit.

Acrium & corpus turbantium medicamentorum uſum prohibebat nimia corporis debilitas: hinc ſolo Oxymelle colchico curam aggreſſus, illius unc. I. ß. omni die abſumendam ægræ, cibis veſcenti eupeptis, dedi.

Statim prima die magnam urinæ copiam miſit & diureſis tam felici cum ſucceſſu continuavit. ut ab omni hydrope intra quinque hebdomadarum ſpatium integre liberata fuerit, functionibus in integrum reſtitutis: ægram tamen in Noſocomio, donec & carnes & vires corpori emaciato ſufficientes renatæ eſſent, retinui,

& 19na Julii ſanam, viribus valentem ad ſuos remiſi.

CASUS TERTIUS.

Undecim annorum puella tertia Octobris ad nos delata eſt: tuſſi valida admodum, qua nihil præter ſpumam & ſeroſum quid ejiciebat, jam a quatuor annis vexabatur, & octo dies elapſi erant, ex quo tumere inceperat.

Totum corpus ingens anarſarca occupabat; abdominis cavitas aqua impleta erat, & decubitus ob reſpirationis difficultatem raro poſſibilis: Diarrhæa quoque frequens, cum ſiti & abdominis torminibus jam per ſex dies durans ægram multum debilitabat.

Partim ad tuſſim leniendam, partim ad ſedandam Diarrhæam decoctum demulcens, & paregoricum per quatuor dies ſumpſit, quo quidem Diarrhæa ſopita &

alvus

alvus in naturalem mutata: tuſſis vero & anxietas eadem vehementia ac ante perrexerunt, & ſæpius recurrebant magna abdominis tormina.

Septima Octobris præter decoctum memoratum quod N. 1. videri poteſt. Oxymell. Colchici unc. 1. per diem abſumere incepit. Sequenti die facilior tuſſis erat; ſputa glutinoſa magna quantitate ejiciebat, & Ægra intra quatuor dies magnam in reſpirando facilitatem adepta eſt, atque tumoris hydropici incipiens collapſus manifeſte conſpiciebatur: Urinæ tamen copia, nychthemeri ſpatio miſſa, vix tres libras medicas æquabat: dejectio alvina omni nota naturalis erat, nec de abdominis doloribus amplius conquerebatur.

Undecima Octobris data eſt ipſi Oxymellis colchici unc. 1. ß. omni die abſumenda, qua perrexit uti ad vigeſimam quartam ejusdem menſis diem, pergente

ut prius diureſi, & omnibus ita ſenſim in melius mutatis, ut Oxymellis cholchici uſui ſuperſedere potuerimus: etenim reſpiratio liberrima erat; tuſſis cum ſputis evanuerat, nec ullum de aſcite & anaſarca ſupererat veſtigium.

Per octiduum uſa eſt ſequenti Medicamento.

℞. Conſerv. cochleariæ
Beccabung aa. unc. I.
Limat. mart. Subtil. ſcr. ß.
M.

S. intra biduum abſumat.

Sub hujus Medicamenti uſu veſcebatur ægra cibis reconvaleſcentibus dari ſolitis, per cubiculum toto die deambulans, ac cum ultimis diebus ſanarum diæta uteretur; parentes illam quinta Decembris domum receperunt, optima ſanitate & viribus gaudentem.

Caſus

CASUS QUARTUS.

Quadraginta duorum Annorum fœmina ante ſex menſes Menſtruorum fluxu carere inceperat: quibus ceſſantibus tuſſis inanis validiſſima illam corripuit, accedente ſimul tanta reſpirationis difficultate ut in lecto inſomnis & erecto corporis trunco in magnis anxietatibus fere omnes dies noctesque tranſegerit.

Paucis ab initio ferinæ illius tuſſis elapſis diebus Abdomen mole majus ſolito fieri, & facies, manus, pedesque tumere inceperunt, tumorque brevi totum corpus occupans in valde magnam molem increverat.

Ægram hanc primo ſexta Julii anni 1765. vidimus: tuncque omnibus prædictis ſymptomatibus laborabat, & præ aſcitis magnitudine ingentique anaſarca corpus

pus nullo modo movere poterat: admotis pulvinaribus ſitus erectus corpori conciliabatur, ut ſuffocationem diutius effugeret. Urina jam a multis hebdomadibus guttatim pauciſſima quantitate effluebat, & alvus erat admodum tarda; Appetitus erat nullus, ſitis quoque nulla.

Variis Medicamentis incidentibus hydragogis & diureticis per plures dies adhibitis, ægra nullum ſenſibile levamen percepit, donec Oxymellis colchici unc. I. ß. omni die abſumendam dederim, a quo, jam ſecundo, quo illo utebatur, die, ad lib. II. & ultra excreta eſt urina, & tuſſi multo minus violenta. quam ante, magna ſputorum glutinoſorum copia reddebatur.

Hac Medicamenti doſi uti perrexit usque ad vigeſimam ſecundam Julii, Urinæ & ſputorum evacuatione bene procedente, ſuccedente quotidie ſemel, quando-

que

que bis dejectione alvina molli ſic corporis habitus mollis evaſit, minus tumidus & abdominis moles manifeſte minuta eſt, liberius reſpirabat ægra, & ſe ipſam erigere ſolaque comedere poterat: naturalis autem decubitus vix adhucdum ipſi poſſibilis erat.

Ut cura acceleraretur dedi ipſi Oxymellis colchici unc. II. per diem ſumendas, qua doſi usque ad ſecundam Auguſti uſa eſt cum diureſeos augmento, collapſu majori tumoris, tuſſisque & ſputorum magna imminutione, & ſenſim facilior redditus eſt decubitus.

Aucta eſt Medicamenti doſis ad unc. iii. per diem, qua doſi ad vigeſimam quartam Auguſti uſa ab omni hydrope & tuſſi & reliquis omnibus hydropis ſymptomatibus liberata fuit. Maximam diei partem extra lectum & per cubiculum deambulans tranſigebat, noctu ſomno

no pacato reficiebatur & omnes corporis functiones bonæ erant.

Uſa eſt tunc ægra conſerv. antiſc., cui addita erat limat. mart. ſcr. ß. ad decimam usque Septembris, qua die cum alvus non debite procederet pulv. Hydrogog. ſumpſit, ac poſtea omni Medicamento abſtinuit & vigeſima quarta Septembris ſaniſſima diſceſſit.

CASUS QUINTUS.

Vir 55. Annorum 29. Octobris anni elapſi ad noſtrum Noſocomium delatus eſt: corripuerat illum tuſſis frequens, ſicca, jam ante tres Menſes, quæ ſenſim valde increverat: jam a tribus hebdomadis admodum anxie ſpirabat, & non niſi per brevia intervalla decumbere poterat, acceſſerat quoque crurum femorumque tumor & facies artusque ſuperio-

periores ac abdomen mole augeri inceperant, & brevi ad maximas anguſtias redactus fuerat æger.

Dum primo illum vidi, præſente doctiſſimo *Mathæo Störck*, Magni Hetruriæ Ducis Medico, qui maximæ horum caſuum partis teſtis diligens fuit; aſcites magnus & admodum tumidus; anaſarca ægrum occupabant; aderat ſumma anxietas; decubitus impoſſibilis; inanis ad tuſſim conatus; livescebat facies, manus & crura; livida erant labia, aures, palbebræ & cadaveroſo frigore, ſicut artuum extremitates, occupabantur; alvus erat tardiſſima; Urina non niſi guttatim jam in tertiam hebdomadem & pauciſſima quantitate reddebatur.

Viſis omnibus his peſſimis ſymptomatibus de ægri curatione deſperabamus, ſuo fato tamen Ægrum relinquere noluimus, & dedimus illi Oxymellis col-

chici

chici unc. II. ut per diem abſumeret, & ſtatim primo die urina ſat magna quantitate pluries miſſa fuit.

Per quatuor dies eadem doſi medicamenti uſus ſat magnam aquarum copiam diureſi reddidit, verum vix inde levamen adverti poterat, & alvus per plures dies clauſa manebat.

Tertia Novembris decoctum N. 3. bono cum effectu ſumpſit, dein priori colchici doſi perrexit, uti, qua tanta urinæ evacuatio facta eſt, ut intra decem dierum ſpatium omnis hydrops diſparuerit, reddita reſpiratione liberrima, abſente tuſſi, ægro facillime decumbente & pacatum ſomnum appetitumque bonum habente, alvique exoneratione naturaliter procedente.

Ne tamen in cavitatibus aqua adhuc latitaret, eadem Medicamenti doſi uſus eſt usque ad decimam nonam Novembris,

qua

qua incepit unicam unciam per diem ſumere; & hoc modo continuavit usque ad vigeſimam ſextam cibis eupeptis veſcens.

Demum ſequentem conſervam ipſi præſcripſi intra triduum abſumendam.

℞. Conſervæ cochleariæ
Oxymell colchici aa unc. I I.
Limat. mart. o Rubigin ſcr. I.
M.

Hoc Medicamento uſus eſt usque ad ſextam Decembris diem, qua cum ſolidioribus cibis ſine incommodo jam per plures dies veſceretur & ad ſolitos labores obeundos ſe robuſtum ſatis crederet, diutius in Noſocomio manere recuſavit.

CASUS SEXTUS.

Operarius 45. Annorum, antea militiæ ſerviens, ante ſex Annos in caſtris militaribus degens diu modo ſupra glaciem modo in aqua frigida ſtare debuit,

& tuſſim inde validam inanem contraxit, ob quam diu in Noſocomiis militaribus detentus a Medicis præſcripta varia medicamenta ſollicite ſumpſit: verum ab his nullum levamen ſecutum eſt. Multis poſtea continuo uſus eſt medicamentis contra tuſſim: ſed ſine effectu: ante annum tuſſi acceſſit aſcites, cui, brevi poſt, ſe adjunxit anaſarca.

Acceptis ex Noſocomio Hiſpanico medicamentis ab hoc tempore uſus eſt, quibus aliquoties hydropicus tumor paulisper minutus, nunquam autem ex integro diſpulſus, brevi denuo prius volumen acquiſivit: tuſſis autem immutata permanſit: & ab eo tempore, quo incepit tumere corpus, decubitus illi in ſiniſtrum latus impoſſibilis fuit.

Octava Octobris illum primo vidi, & totum corpus tunc anaſarca occupabat; aſcites admodum magnus erat; tuſſis vehemen-

hementiſſima, ſicca; facies liveſcens & æger, ſive jacens, ſive ſedens admodum inquietus continuo ſitum præ anxietate mutabat; Urinam paucam dimittebat, dejectio autem alvina tenuis, pluries ſponte per diem aderat.

Data eſt ipſi dupla doſis decocti radicis ſalab, & omni die Oxymell. colchici unc. II. abſumpſit.

Statim æger levamen habuit, & ſæpe decies octies, immo vigeſies Nychtemeri ſpatio urinam quaque vice ad plures uncias octo primis diebus mittere debuit, donec anaſarca integre diſparuerit: poſtea vero minus frequens fuit diureſis, & alvus antea tenuis naturalis evaſit.

Perrexit tamen Urinæ evacuatio egregie procedere; tuſſis ſenſim lenita & aſcites de die in diem ſenſim ita minutus eſt, ut ſub finem Novembris nullum ſui indicium amplius præberet; tuſſis penitus ceſ-

ſaverat & æger in utrumque latus facile decumbebat; Appetitus erat optimus, ſomnus bonus; vires tam bonæ, ut per cubiculum deambulans magnam diei partem conſumeret; paucis, omnium functionum debito exercitio gaudebat.

Vigeſima ſexta Novembris incepit conſerva N. 3. uti: continuavit ad ſeptimam Decembris usque, & ſanus robuſtusque decima Decembris ad ſuos labores rediit.

CASUS SEPTIMUS.

Operarius 51. annos natus duodecima Novembris ad nos delatus eſt. Hunc hominem poſt multum panem prunaque comeſta, potamque deſuper cereviſiam, octo jam antea, quam ad nos deferretur, hebdomadis febris quotidiana prehenderat, qua adhucdum afficiebatur, dum illum curandum ſuſcepimus.

Tem-

Tempore paroxyſmi febrilis frequenter inani tuſſi vexabatur, & jam a quatuor hebdomadibus abdomine tumere inceperat, ac decubitus in dorſum ipſi erat impoſſibilis.

Dum illum primo examinavi, levi anaſarca laborabat, & magno aſcite: febris per paucas tantum horas intermittens illum multum debilitaverat; tuſſis erat frequens, vehemens, qua quandoque aliquid mucoſi ejiciebatur.

Datum eſt illi ſequens.

℞. Oxymell. colchici unc. IV.
Sal Polychr. dr. iii.
M.
S. Intra biduum totum ſumat.

Uſus eſt hoc Medicamento usque ad 24. Novembris: tumore vel nihil vel admodum parum collabente, licet ſat copioſa urina excerneretur, & alvus liquida quotidie bis quandoque ter exoneraretur: febris

bris paulo lenior evaſerat, & tuſſis raro ægrum invadebat.

Vires autem magis magisque deperdebantur: hinc præter prius medicamentum data eſt illi mixt. N. 4. qua febris penitus fugata eſt.

Solo poſtea Oxymelle colchico ad unc. 11. per diem uſus eſt. Aquarum evacuatio optime proceſſit: alvus liquida in naturalem mutata eſt, & decima Decembris anaſarca penitus diſparuerat & aſcites vix amplius ſenſibilis erat: Tuſſis rariſſima: vigente appetitu: viribus inſurgentibus, decubituque in dorſum diuturniori, faciliori, & accedente ſomno ſæpius ſat longo, reficiente.

Perrexit eadem Medicamenti doſi uti ad vigeſimam Decembris usque, qua die cum nullum amplius hydropis indicium ſupereſſet, data eſt illi conſerv. N. 3. ſub cujus uſu vires magis magisque auctæ ſunt,

&

& initio Januarii anni 1766. ſanus & robuſtus ad ſuos rediit.

CASUS OCTAVUS.

Mulier 29. Annorum, plurium prolium mater, ante biennium ultimo partu defuncta & ab eo tempore catameniis carens, cæterum toto hoc temporis intervallo ſana & ſolitis laboribus exercitata, declinante Octobri proxime elapſo in febrim quartanam incidit, cujus paroxyſmos novem perpeſſa eſt.

Paroxyſmorum tempore introtractione Hypochondriorum dolorifica & abdominis torminibus multum vexabatur, totoque, quo febris duravit, tempore, diarrhæa frequenti laboravit & magna ſiti.

Ter intercalaribus diebus aſſumptis cujusdam tincturæ a mercatrice acceptæ guttis V. febris fugata eſt: cujus ultimo tempore totus corporis habitus intumuerat.

Sublata autem febre intumuit quoque abdomen, & incaſſum medicamenta varia aquarum evacuationi promovendæ apta adhibuit.

Omnia enim in pejus cito ruerunt, & dum ſeptima Decembris illam vidi; abdomen erat ingentis molis, tenſum, preſſioni manus difficile cedens & præ hydropis intercutis magnitudine vix fluctuationis indicium percipi poterat; ultimis octo diebus quibus domi degerat, per plura minuta magnam vim adhibere debuerat, ut aliquot urinæ guttulas exprimeret, huncque laborem frequenter repetere cogebatur: diarrhæa usque ad ſuum in Noſocomium ingreſſum continuavit, ibi brevi ſedata.

Tumidiſſimis pudendis fomentum ex herbis reſolventibus & diſcutientibus diligenter applicatum eſt, & ſtatim ægra incepit

Oxymell. colchici unc. II. per diem ſumere.

Tanta, intra biduum, urina facile & magna copia prodeunte, ſudoribusque toto corpore ſæpius æqualiter erumpentibus, facta eſt aquarum evacuatio, ut nona Decembris ad minimum una tertia prioris molis parte aſcites & anaſarca minores fuerint.

Cum urina tunc facile mitteretur, fomentum ablatum eſt, & continuavit ægra eadem Oxymellis doſi uti.

Duodecima Decembris omnes artus & facies fere detumuerant: aſcites pergebat inſigniter minui, ſiti, quæ antea aderat, omnino abſente: ingens erat appetitus: ſponte omni die alvus naturalis exonerabatur; & ſæpius ſomno pacato reficiebatur.

Perrexit ægra usque ad vigeſimam Decembris eadem Medicamenti doſi uti, iis-

dem & eodem modo ac antea evacuationibus pergentibus; cumque tunc omnis hydrops diſparuiſſet, ab omni Medicamento abſtinuit, & cibis eupeptis ſolummodo uſa eſt. Alacris erat ægra, & ſæpius ex lecto ſurgens per cubiculum deambulabat: cumque Medicamenta roborantia ipſi propinare vellemus flocci factis noſtris monitis, poſt feſta natalitia ad ſuas proles rediit: promiſit tamen ſe redituram, ſi aliquid mali ipſi accideret: aſt huc usque non rediit.

CASUS NONUS.

Puella 25. Annos nata, toroſi ſemper corporis habitus, ruſticis laboribus aſſueta, menſtruis debito modo ſemper gaviſa, cibis ut plurimum frigidis & crudis veſci ſolita, ac a juventute vomicis pulmonum quater quinquiesve per annum ruptis & cum fœtore per ſputa evacuatis obno-

xia,

xia, tuſſique valida vix integris annorum decurſibus unquam intermittente vexata, ſub finem Septembris anni 1765. emanentibus catameniis in validam febrim quartanam incidit, cujus tempore tuſſis multum intenſa eſt.

Jacuerat in aliquo hujus civitatis Noſocomio, in quo a febri curata fuerat: manſerat autem tuſſis, & antequam febris fugaretur, pedes œdematoſi evaſerant.

Pedum tumores flocci-faciens, & non ſperans ſe a tuſſi liberari poſſe, ex Noſocomio illo duodecima Octobris exivit paucis diebus a ſublata febre elapſis.

Per paucas dies cum difficultate ſolitos labores peregit, & brevi totus corporis habitus aqua intercute intumuit, ac Abdomen magnam in molem increvit.

Dum nona Decembris illam primo vidimus, abdomen aqua pleniſſimum ingentem in modum protuberabat, & totum

cor-

corpus anaſarca valde tumebat: ſtertor magnus & continuus ingratiſſime antequam cubiculum intraremus aures feriebat, & vix verbum proferre poterat: facies & artuum extremitates valde liveſcebant, & urinæ ac alvi excretio jam a tribus diebus erat intercepta; ſituque ſemi erecto ſupine decumbens, nec ſedere valens, brevi videbatur ſuffocanda.

Præſentibus tamen his mortis teterrimis inſigniis, licet admodum exigua ſpe ducti ad Oxymell. colchicum confugimus: intra aliquot horas circiter unciam unam, circa veſperas, cum poſt meridiem ad nos delata fuiſſet, ægræ ingeſſimus, quæ nocſtu fere libram urinæ miſit.

Sequenti die reſpiratio aliquantiſper minus difficilis videbatur, & ægra incipiebat ſputa mucoſa tuſſi laborioſa reddere.

Datæ ſunt binæ Oxymellis unciæ, ut

per

per diem abſumeret, & præter hoc ad tuſſim leniendam uſa eſt decoeto N. 1.

Urinæ excretio copioſior fuit, quam noctu fuerat: ægra leni ſudore per totum corpus usque ad artuum extremitates æquali tota die nocteque ſequenti maduit, & naturalis alvi dejectio ſponte ſucceſſit.

Undecima Octobris omnia eodem modo perrexerunt; liveſcens faciei & extremitatum artuum color fere integre diſparuerat, magnamque ſputorum glutinoſorum copiam ejecerat.

Duodecima Decembris ægra non amplius ſemi erecto, ſed ſitu naturali & facillime decumbere poterat: ſomno protracto, quo per multas dies caruerat, noctu refecta: ſputa multa glutinoſa ejecerat, & adhucdum ejiciebat: tuſſis erat facilior, minus frequens; Stertor aberat & reſpiratio erat facilis: continuabat ægra per vices æquabili ſudore perfundi; urina laudabili

quan

quantitate excernebatur & tumor incipiebat collabi.

Incepit ægra Oxymellis colchici unc. iii. per diem abſumere: tota nocte dormivit, nec tuſſi excitata fuit, quapropter admodum gaudebat ægra & tam pacatam noctem ajebat ſe non transegiſſe a multis annis: ultra decem libras urinæ 24. horarum ſpatio cum magno abdominis & totius corporis collapſu excreverat.

Perrexit ægra eadem Oxymellis doſi uti; diureſis abundantiſſima conſtanter ſe ſuſtinuit: ægra nihilominus ſæpius diu noctuque ſudore perfuſa eſt, naturali alvi dejectione quotidie ſponte ſuccedente; tuſſis facilior & rarior ſenſim facta, ſputorumque copia de die in diem minuta eſt; & omni nocte pacatiſſimus ſomnus adfuit.

Vigeſima Decembris totus corporis habitus integre ab aquis liberatus erat, exceptis pedibus & inferiori crurum parte,

quæ

quæ adhuc molli tumore affecta erant: abdomen erat penitus collapſum, molle, nec minimum reſtitantis in illo aquæ indicium ſupererat: tuſſis erat rariſſima, appetitus magnus, ſitis nulla: & reliquæ functiones bonæ erant.

Ne nimia diureſis ægræ multum emaciatæ noceret, unicam tantum Oxymellis colchici unciam per diem ipſi dedimus, & intra paucas dies pedes & crura integre detumuerunt.

Vigeſima quarta Decembris præter leviores facile digerendos cibos, quibus eo usque uſa fuerat, quotidie portionem carnis vitulinæ, quam valde appetebat, conceſſimus.

Hac diæta binis diebus uſa incepit nauſeare, & incidit in febrim tertianam, quo tempore præmiſſo leni purgante, quod nauſeam ſopivit, omni die Oxymell.

colchi-

colchici unc. 1. cum ſal. Polychreſt. dr. 1. abſumpſit.

Tertio Paroxyſmo incepit denuo hydropica fieri, & quarto tumor magis auctus eſt: hinc ſecunda Januarii mixtur. Cum cortice peruviano ſimul cum priori colchici doſi illi dedi, qua bis repetita febris penitus emanſit.

Fugata febri per quinque dies quotidie Oxymell. colchici unc 11. ſumpſit, & ſic, qui inceperat renaſci Hydrops anaſarca denuo integre diſpulſus eſt: ægra autem multum debilitata erat.

Undecima Januarii incepit uti conſerv. N. 3.

Hoc Medicamento ſemel repetito & cibis eupeptis ægræ vires ita erectæ ſunt, ut in lecto diutius manere noluerit. Continuavit hoc Medicamento uti ad 18. Januarii & vigeſima quarta cum ſanarum cibos jam per aliquot dies ſine incommo-

do

do comediſſet, & viribus valeret, ab Hydrope, febri & tuſſi perfecte curatam ex Noſocomio dimiſimus.

CASUS DECIMUS.

Sutor trigeſimum ætatis annum agens, aliquot ab hinc milliaribus degens, die vigeſima prima Septembris anni 1765. comeſta multa carne ſuilla & deſuper vini media menſura pota in validam febrim tertianam inciderat, cujus aliquot paroxyſmos perpeſſus balneatorem ultima Septembris acceſſit qui pro Medicamento ipſi venam ſecuit.

Poſt venæ ſectionem inceperunt pedes per diem œdematoſi fieri, noctu primis diebus denuo collabentes: procedente vero tempore tumidi manſerunt, & tumor brevi femora occupavit. Circa medium Octobris incepit abdomen mole augeri, & ſub finem ejusdem menſis abdomen jam

 valde

valde prominebat: ac febris tertiana ſuum typum ſervabat; tempore paroxyſmi æger anxius erat, & validos capitis dolores patiebatur.

Dedit illi tunc balneator Rob. Juniperi aliis medicamentis acuatum & varia alia, quibus ultra menſem cum aliquo tumoris artuum inferiorum collapſu uſus eſt: immota autem manente febre & abdominis mole ſenſim aſſurgente.

Poſtea nullis amplius ibi medicamentis uti voluit, ſe Viennam ruſtici curru vehendum decima quinta Decembris curavit, ut hic curaretur: & decima nona Decembris ad noſtrum Noſocomium delatus eſt, aſcite admodum tumido laborans, & artubus inferioribus aqua intercute valde diſtenſis, febri tertiana vehementi adhucdum ſuum typum ſervante; jam a pluribus diebus exigua erat urinæ excretio: alvus tarda tantum omni tertio vel quarto

to die exonerari ſolebat; Appetitus erat bonus & nullam ſitim extra febrilem paroxyſmum conquerebatur.

Dedi illi per diem Oxymellis Colchici unc. II. abſumendas, & ſtatim tanta urinæ copia diu noctuque excreta eſt, ut aſcites binis tertiis intra quatuor dies prioris ſuæ molis partibus minutus & artuum inferiorum tumor multum collapſus ſit, febri multo mitiori reddita, & ſublata, quæ aderat antea tempore paroxyſmi anxietate: alvus autem immorigera ſuppoſitorio ſollicitari debebat.

Vigeſima ſexta Decembris ab aſcite penitus liberatus erat, & nihil amplius advertebatur de crurum tumore. Cum autem febris ægrum jam debilem continuaret invadere, præter ſolitam colchici doſin mixtur. N. 4. incepit ſumere, qua ter repetita a febre liberatus eſt.

Uſus eſt poſtea ad ſextam Januarii usque ſolita doſi Oxymellis colchici: deinde data eſt ipſi conſerv. N. 3. qua per duodecim dies uſus eſt, bonis alimentis nutritus. Vires denuo renatæ ſunt, & ſub finem Januarii ſanus robuſtusque dimiſſus eſt.

CASUS UNDECIMUS.

Vir 44. annorum artem ſartoriam a juventute exercens, anno 1763. adulto jam vere, difficili reſpiratione, ſenſim valde anxia reddita, laborare incepit.

Ineunte autumno anxietati ſupervenit, tuſſis valida, primis diebus ſicca, valde dolens. Brevi poſtea incepit, præcipue matutino tempore, carbonibus contritis humectatis ſimilia expectorare, eademque toto autumno & hyeme continuavit ejicere: ſequenti vere tuſſis mitior & rarior

eva-

evaſit: omni tamen mane exacerbata mucoſum, quid expellens.

Manſit autem anxietas, & ab eo tempore neque in dorſum, neque in latus ſiniſtrum decumbere quivit, atque quoties in dorſum decumbere tentabat, & præ anxietate ſubito ſe in latus ſiniſtrum vertebat, pondus ex latere dextro in ſiniſtrum ſubito labebatur, ſtrepitum aquæ fluctuantis edens, & ob imminentem ſuffocationem ſtatim corpus erigere cogebatur æger.

Durantibus his anguſtiis ſolitos labores obivit, functionibus naturalibus ſat bene procedentibus: redeunte autem autumno, tuſſis denuo valde aucta eſt, & ſputa nigra iterum fuerunt, pauciora tamen, quam anno præcedente, continuantia usque ad tempus vernum, quo tuſſis manente anxietate & iisdem decubitus impedimentis denuo mitigata eſt: & æger vere

& æſtate eodem modo ſe habuit ac anno elapſo.

Ineunte autem autumno anni 1765. tuſſis denuo frequentior & validior fuit & ſub finem Octobris vehementiſſima & ſicca erat, anxietate ita aucta, ut ob metum ſuffocationis vena ipſi ſecta fuerit.

Manſit poſt venæ ſectionem æque anxius; decubitus in latus dextrum eo usque ſat liber, difficilior factus eſt, ut plu-ries tentare deberet, antequam manere poſſet jacens.

Vigeſima tertia Novembris ad nos delatus eſt, cum jam per tres dies noctesque continuo ſedens antrorſum incurvatus difficile admodum ſpiritum trahens manere debuiſſet: tuſſis præ anxietate & debilitate fere ſuppreſſa erat; Appetitum nullum habebat; alvus erat laxa; pulſus debilis, ſæpius intermittens; habitus corporis adhucdum ſat toroſus; ſub utraque axilla glan-

glandulas multas tumidas, duras & dolentes per modum roſarii ſibi connexas gerebat, quas tantum ante octiduum animadverterat æger.

Primis diebus quibus apud nos fuit, Medicamenta pectoralia ſumpſit Oxymelle ſquillitico acuata, eo effectu ut noctu ultra tres horas jacere & dormire potuerit: tertia autem nocte peſſime habuit, & ſumme anxius continuo ſedere coactus eſt.

Hydropem pectoris ex anamneſi & præſentibus ſignis adeſſe concludentes Oxymell. colchici unc. II. per diem ſumendas illi dedimus, qua doſi jam prima die copiam urinæ circiter tres menſuras æquantem, ſitis expers, & præter juſcula nihil liquidi ſumens, cum magno levamine, miſit.

Conſtans manſit magna illa urinæ evacuatio, omniaque de die in diem ita in melius mutata ſunt, ut quindecim dierum

ſpatio facillima fuerit reſpiratio liberrimusque in dorſum & utrumque latus decubitus; pulſus fortior, æqualis ægro noctu bene dormiente, per diem plures horas extra lectum tranſigente: vigebat Appetitus: tumores glandularum ſubaxillarium penitus reſoluti erant.

Licet æger vires ſat bonas haberet, & toroſo ſatis corporis habitu gauderet; ne forte aliquid reſidui in pectoris cavitate fieret, continuavit usque ad finem Decembris eadem Oxymellis colchici doſi uti, quo tempore ab omni medicamento abſtinuit, & incepit ſanorum cibis magno cum Appetitu veſci.

Initio Januarii in Diarrhæam ſat frequentem incidit, quæ tamen ſponte intra quatuor dies ſedata eſt, homine quo ad omnes functiones bene habente. Accedebat tamen omni mane tuſſis lenis medium

horæ

horæ quadrantem durans & paucis ſputis ſpumoſis rejectis perfecte ceſſans.

Uſus eſt dein per 18. dies conſerv. N. 3. & ſub finem Januarii 1766. ſanus & robuſtus dimiſſus eſt.

CASUS DUODECIMUS.

Vir 38. annorum, qui jam per quinque hebdomadas febri tertiana laboraverat, & in tertiam ſeptimanam aqua intercute valde tumentem totum corporis habitum habebat, decima ſeptima Novembris anni 1765. in noſtrum Noſocomium ſuſceptus eſt.

Non minus extra paroxyſmum, quam tempore paroxyſmi, ſiti valida afficiebatur: alvus cocta quotidie vel ſaltem omni altero die ſponte ab initio morbi ſecedebat: urinæ excretio parca erat; febrilis paroxyſmus cum pauciſſimo ſudore terminabatur.

Datis Rob. ſambuc. Ebuli cum Oxymelle ſquillitico & ſale Polychreſto & febri & hydropi proſpicere conati fuimus, poſt binos autem febris paroxyſmos in Noſocomio perpeſſos æger multum debilitatus eſt, & anaſarca in majorem molem increvit, nec auctæ ſunt excretiones.

Dedimus illi mixtur. N. 4. qua bis abſumpta paroxyſmus febrilis penitus emanſit, manente hydrope & ſiti frequenti.

Vigeſima quinta Novembris incepit uti vino diuretico, perrexitque in illius uſu usque ad initium Decembris: cum vero tumor idem permaneret, & ſitis mitigata eſſet, dedimus illi vinum N. 5. quo Magnificus Archiater *Antonius Störck* & ego poſt illum ſæpius pulchras curas fecimus: inde autem in hoc ægro aucta eſt ſitis, nec minutus eſt hydrops.

Duodecima Decembris omnibus aliis ſepoſitis medicamentis Oxymell. colchici

unc.

unc. II. omni die abſumendæ ipſi præſcriptæ ſunt: ab hoc Medicamento ſtatim prima die major urinæ copia excreta eſt, & ſequenti die præter urinarum evacuationem copioſam variis vicibus toto corpore magno cum levamine leniter ſudavit; alacrior factus eſt: cibos ſuos, qui antea inſipidi ipſi videbantur, bono cum Appetitu comedit.

Aquarum evacuatio, tam diaphoreſi, quam diureſi, ita feliciter continuavit, ut intra quatuordecim dies ab anaſarca perfecte liberatus fuerit. Uſus eſt dein conſerv. N. 3. qua pluries repetita, cum omnes functiones corporis liberæ eſſent, & vires bonæ, ſanorumque diæta ſine incommodo uteretur, quarta Januarii ex Noſocomio exivit.

Caſus

CASUS DECIMUS TERTIUS.

Vir ſexageſimum quintum ætatis annum agens, a pluribus annis victum mendicando quæritans, per ſeptem hebdomadas febri quartana, quam neglexerat, vexatus, ſub qua hydropicus evaſerat, duodecima Decembris Anni 1765. ad nos delatus eſt quartana adhuc laborans, cum Abdomine aquis turgentiſſimo, toto corpore aqua intercute diſtento, ac ita debilis, ut brevi animam efflaturus videretur.

Bonis Alimentis & Medicamento cardiaco, quantum fieri potuit, ægrum refecimus, & dedimus illi Oxymellis colchici unc. II. ut diei ſpatio abſumeret: perrexitque omni die eandem doſin ſumere.

Urinæ excretio ſtatim valde aucta eſt, & imperturbata manſit, alvo, antea admodum tarda, omni die exonerata.

Decima octava Decembris nulla amplius fluctuatio in abdomine percipi poterat; videbatur

debatur aſcites diſparuiſſe, corporisque habitus ubique mollis, minus tumens; paroxyſmus febrilis erat mitis: eadem Medicamenti doſi perrexit uti.

Vigeſima quarta Decembris ob febrim adhucdum continuantem debilem ægrum invadere, data eſt illi, præter ſolitam Oxymellis doſin, mixtur N. 4. qua bis repetita omnis paroxyſmus febrilis diſparuit.

Sublata febri incepit æger appetere: præter congruos cibos, data eſt illi omni die ſemi libra vini Auſtriaci albi & continuavit Oxymell. ſumere.

Initio Januarii cum totum corpus, exceptis pedibus & inferiori crurum parte adhucdum levi œdemate elatis, collapſum eſſet, & ab aquis liberatum, incepit conſerv. N. 3. uti: aucta eſt ciborum copia & carnes teneriores ipſi conceſſæ ſunt.

Sub

Sub finem Januarii ſanus ex Noſocomio dimiſſus eſt.

CASUS DECIMUS QUARTUS.

Homo triginta quinque annos natus per ſex ſeptimanas in Hungaria degens febri tertiana laboraverat, ſub qua magna in Hypochondrio ſiniſtro induratio orta fuerat: quinta febris hebdomada abdomen in magnam molem increvit, & æger ſanitatis recuperandæ deſiderio impulſus, Iter Viennam ſuſcepit: quo magno cum labore 14. Octobris appulſus, bis febrilis paroxyſmus emanſit.

Succeſſit dein tertianæ febri quotidiana vehemens & in quoddam hujus civitatis Noſocomium ſuſceptus, abſumptis variis Medicamentis a febri liberatus eſt, manente abdominis mole & totius corporis tumore.

Sub-

Sublata febri data ſunt illi varia Medicamenta aquarum evacuationi dicata: his uſus eſt ultra tres hebdomadas nullo alio effectu ſecuto, niſi quod Corporis habitus pauliſper detumuerit, abdomine manente admodum tumido. In hoc ſtatu medicus illum ex ſuo Noſocomio 24. Novembris dimiſit & 26. ejusdem menſis ad nos delatus eſt.

Abdomen aquis admodum diſtenſum erat: Hypochondrium ſiniſtrum dolens & preſſioni minime cedens: artus inferiores tumidiſſimi erant, & reliquum corpus levis anaſarca occupabat; valde debilis erat; tuſſi inani vexabatur; ſitis erat pauca; appetitus nullus; alvus laxa; & urinæ excretio pauciſſima.

Statim incepit Oxymell- colchic. unc. II. quotidie ſumere: prima die copioſas urinas, modo fuſcas, cum enæoremate craſſo, nigreſcente, modo flavas; modo

aquo-

aquoſas miſit: ſequentibus autem diebus copioſior adhuc fuit excretio & coloris magis naturalis.

Trigeſima Novembris totus corporis habitus, exceptis artubus inferioribus adhuc parum tumidis, integre collapſus erat; aſcites multum minutus; & hypochondrii ſiniſtri dolor & tenſio minor; manifeſteque tangendo, corpus durum, pugni virilis craſſitie percipiebatur.

Cum alvus jam a quatuor diebus clauſa eſſet, hauſt. N. 6. purgatus eſt; dein continuavit priori Oxymell. colchici doſi uti,

Undecima Decembris aſcites diſparuerat; artus inferiores penitus detumuerant; jam ab aliquot diebus aberat tuſſis; omnes functiones bonæ erant; nec ulla amplius durities in hypochondrio ſiniſtro percipi poterat.

Loco

Loco Oxymell. colchici uſus eſt conſerv. N. 3. & carnes quibus huc usque caruerat, ipſi conceſſæ ſunt: cito vires recuperavit, & dicta conſerva quater abſumpta, optime valens ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS DECIMUS QUINTUS.

Virgo 55. annos nata ante 13. annos reſpiratione difficili, anheloſa laborare inceperat, & eodem adhuc anno febri tertiana correpta fuerat, cujus multos paroxyſmos perpeſſa eſt.

Aſſumptis variis medicamentis a febre fuit liberata. Remanſit autem in Epigaſtrio dolor continuus ab ingeſtis auctus, a quo poſtea nunquam immunis fuit ægra: ab illo tempore ſæpius aſſumptos cibos prægreſſa magna anxietate vomitu reddere coacta eſt: reſpiratio manſit læſa, &

LIBRARY Founded 1813 ... SCHOOL OF MEDICINE

acceſſit tuſſicula, matutino præcipue tempore invadens, ut plurimum ſicca.

Anxietas tempore febris minime minuta, ſucceſſu temporis ita increvit, ut ante ſeptennium famulatum deſere coacta fuerit. Anxietati & dolori epigaſtrium occupanti juncta eſt moleſta hypochondrii ſiniſtri tenſio ad Attactum paulo rudiorem dolentis, & per intervalla cordis palpitatio.

Sumpſit varia mendicamenta, a quibus nullum levamen habuit, & ante quatuor annos, partim ob nimiam anxietatem, partim ob auctum lateris ſiniſtri dolorem, decubitum in latus ſiniſtrum non amplius ferre potuit.

Cum his malis miſeram vitam ultra tres annos duxit: donec adulto anno 1765. omnia inceperint in deterius verti: vigeſima ſecunda Decembris ejusdem anni, cum jam per plures hebdomadas jacere debuiſſet,

ſet, tantum leves & paucos cibos aſſumere potens, ad nos delata eſt.

Reſpiratio admodum brevis, celeris & anxia erat; ſubinde inani tuſſicula vexabatur; crura femoraque aquis valde diſtenta erant: facies œdematoſa, liveſcens; magno aſcite abdomen occupabatur; appetitus erat parcus, ſitis non magna; alvus, ut ajebat, more ſolito omni biduo vel triduo exonerabatur, & non niſi laborioſo conatu pauciſſima ſubinde urina excernebatur. Debiliſſima ægra ſomnis brevibus per intervalla accedentibus minime refecta, evigilans videbatur ſuffocanda: epigaſtrium, hypocondrium ſiniſtrum tenſa ab attactu valde dolebant.

Incepit Oxymell. cochici. unc. II. per diem ſumere, quo effectum eſt, ut primis duobus diebus magnam ſputorum glutinoſorum copiam ejecerit, & urina copioſa

multo facilius ſolito magno cum reſpirationis levamine excreta fuerit.

Tuſſis dein penitus ceſſavit; & tam magna perrexit eſſe diureſis, ut jam initio Januarii ab omni hydrope libera fuerit, & continuato usque ad medium Januarium Oxymellis colchici uſu, omnis tenſio diſparuerit: ceſſavit anxietas, & decubitus in utrumque latus facillimus redditus eſt.

Toto menſe Januario colchico uſa eſt, & abſumpta dein aliquoties conſerva N. 3. ſub finem Februarii ſana dimiſſa eſt.

CASUS DECIMUS SEXTUS.

Vir 44. annos natus decima quarta Decembris anni 1765. ad nos delatus eſt. Menſe Februario & Martio febre intermittente laboraverat, ſub paroxyſmis magnas anxietates patiens: fugata febri remanſit aliqualis anxietas; quæ brevi ita aucta eſt, ut ad lenem etiam motum fere ſuffo-

ſuffocaretur: ſomnos admodum breves capere poterat, & dum decumbens per mediam horam dormiverat, evigilabat ſumme anxius, & continuo ſitum mutare cogebatur.

Dum illum prima vice vidi, præter memorata ſymptomata, abdomen admodum tumidum aquis impletum erat; Urina a multis hebdomadis pauciſſima excernebatur, & alvus erat tarda; appetitus ſat bonus; ſitis nulla; pulſus inæqualis, ſubinde intermittens.

Præmiſſo purgante dedimus illi Oxymell. colchici unc. II. quotidie abſumendas. copioſiſſima ſtatim prima die incepit urinæ excretio fieri, quæ conſtans permanſit, alvo ſaltem omni alterno die cocta, molli, exonerata.

Pectus ſenſim levatum eſt & abdominis moles minuta; evanuitque pulſus inæqualitas & intermiſſio.

Octava Januarii cum abdomen fere integre ab aquis liberum, ſubinde aere diſtenderetur, & tympanitidem præſeferret, mixturam ipſi dedimus ex aqua Roriſmarini, liquore anodino minerali & ſolita Oxymell. colchici doſi.

Hac mixtura uſus eſt æger cum Euphoria. Diſparuit abdominis diſtenſio flatulenta, & excretiones eodem modo perrexerunt ac ante.

Decima ſeptima Januarii ægrum examinantes abdomen invenimus integre collapſum, molle, nec ullum amplius inhærentis aquæ indicium ſupererat: ſomnus, qui etiam tempore curæ paucus & turbulentus fuerat, jam a binis diebus pacatiſſimus & reficiens erat; optimo appetitu fruebatur, & excepta diureſi, quæ pergebat valde copioſa eſſe, omnes functiones naturales erant & vires bonæ.

Con-

Continuavit tamen adhuc per octiduum eadem mixtura uti, & paucis poſt diebus cum jam ſolidioribus cibis ſine incommodo veſceretur, ſanus & robuſtus dimiſſus eſt.

CASUS DECIMUS SEPTIMUS.

Puella 23. annorum Auguſto menſe anni 1765. febri correpta eſt, quæ per aliquot paroxyſmos quartanæ typum ſervavit, mutata dein in tertianam. A menſe Aprili catamenia non prodierant, licet varia emmenagoga a medico præſcripta ſumpſerit: febris quoque nullis medicamentis fugari potuit; & initio Octobris toto corpore tumere incepit.

Poſt hæc frequenter Rheo purgata fuit, & mutata febris tertiana in quotidianam, corporis tumore non collabente: & ſimul ſicca validaque tuſſi correpta eſt.

Variis uſa eſt medicamentis tum pectoralibus, tum antifebrilibus diu absque ef-

fectu, donec tandem declinante Decembri febris emanſerit, manente tuſſi, corpore admodum tumente & reſpiratione valde anxia.

Vigeſima octava Januarii ad noſtrum Noſocomium delata eſt, totum corpus hydrope anaſarca ingentem in modum diſtenſum erat, & abdomen aſcites magnus occupabat; vehementiſſima, per vices accedente, inani tuſſi afficiebatur; valde anxia erat & pulſus præ tumoris mole non percipiebatur; alvus tarda erat; urina jam a multis diebus, guttatim tantum, & pauciſſima excernebatur; Appetitus erat nullus, ſitis quoque pauca; decubitus admodum difficilis, & ſomnus vix ullus.

Præmiſſo purgante hydragogo datæ ſunt illi omni die Oxymell. colchici unc. II. quæ binis primis diebus parum effecerunt; tertio autem die urinæ fuſcæ cum copioſiſſimo Enæoremate craſſo, nigreſcente,

copia

copia fere menſuram æquans, magno cum ægræ levamine excreta eſt.

Uſa eſt eadem medicamenti doſi per duodecim dies, quo tempore urinæ, modo fuſceſcentes, modo aquoſæ, modo etiam coloris naturalis, copioſæ excretæ ſunt, & corporis habitus, exceptis cruribus, totus detumuit; appetitus rediit reſpiratio liberior reddita eſt; pulſus autem erat inæqualis, debilis & aſcites non videbatur minui, manebatque tuſſis: ægra tamen melius dormiente & alacrius corpus movente.

Licet priori Oxymell. colchici doſi bene procederet diureſis, ut copioſior fieret aquarum evacuatio, ejusdem unc. iii. omni die ipſi dedimus.

Copioſior ſecuta eſt urinæ excretio, circiter menſuras tres Nychtemeri ſpatio æquans; ſæpius ſudore leni, æquabili perfuſa eſt, & tuſſi, quæ ſemper ſicca fuerat,

multa ſputa per quam glutinoſa ejicere incepit.

Tuſſis ſenſim minuta eſt & ſputorum copia; & tam felix perrexit aquarum evacuatio, ut 24. Februarii de aſcite & anaſarca nihil ſuperfuerit; abſente tuſſi, pulſu bono, æquali reddito; anxietate penitus ſublata & reliquis functionibus optime procedentibus.

Continuavit tamen Oxymelle colchico uti usque ad quartam Martii carne vitulina & aliis eupeptis cibis veſcens: dein uſa eſt conſerv. N. 3. qua ter repetita, cum optime valeret, & corpus bene coloratum ſat robuſtum eſſet, ad ſuos redivit.

CASUS DECIMUS OCTAVUS.

Fœmina 46. annos nata initio Martii in Diarrhæam incidit, quæ Per 14. dies duravit: hac ceſſante ſtatim totus corporis habitus intumuit. Variis incaſ-

ſum

ſum tentatis quatuor ſeptimanarum ſpatio, ad nos 19. Aprilis delata eſt.

Ægra non modo anaſarca, ſed & aſcite admodum magno laborabat; urinam a pluribus diebus tantum guttatim mittebat; alvus erat tarda; appetitus nullus; vires multum collapſæ. Oxymellis colchici unc. II. per diem ipſi dedimus.

Prima die veſpere urinam ſine labore ad plures uncias miſit, fuſcentem, floccis magnis nigreſcentibus refertam, ſimilemque noctu pluries excrevit.

Poſtea aquarum evacuationes copioſiſſimæ fuerunt: intra decem dierum ſpatium anaſarca & aſcites penitus diſparuerunt: actionibus naturalibus optime conſtitutis; languidis vero vitalibus & animalibus.

Ægra deinde incepit uti conſerv. N. 3. & debita ciborum facilis digeſtionis copia ipſi conceſſa eſt.

Sub

Sub hujus medicamenti uſu corporis color cachecticus brevi in ſanum mutatus eſt: vires increverunt: & carnes corpori ſenſim renatæ ſunt.

Decima quinta Maji ægra optime valens, & cuſtodes in laboribus egregie ſublevans a medicamentis abſtinuit; ac octiduo poſt ſana robuſtaque ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS DECIMUS NONUS.

Statuarius 29. annos natus 19. Aprilis anni 1766. ad nos delatus eſt.

Ante biennium artem ſuam in Hungaria exercens in febrim quartanam inciderat, qua per annum neglecta ortum eſt corpus durum, mobile ex hypochondrio ſiniſtro emergens, & mediam abdominis partem occupans, continuante febre.

Febris demum pertæſus æger, & tumore territus auxilium cujusdam viri imploravit,

vit, a quo eſſentiam rubram accepit, cujus effectus debebat eſſe purgare & ciere vomitum.

Hujus eſſentiæ pluries gutt. VI- ſumpſit ſine effectu; immo febris validior evaſit: æger anxius factus eſt, & abdomine cruribusque admodum intumuit, ac denuo per undecim hebdomadas nihil tentavit.

Poſtea vero vinum generoſum magna copia hauſit, & ſaltu corpus valde exercuit, ſperans febrim ſic excuſſam iri: verum manſit febris, & ſic increvit anxietas, ut non niſi per intervalla corpus movere potuerit.

Duodecima Novembris anni 1765. Viennam curru advectus & medicamenta horrens cum febri luctatus eſt usque ad initium Aprilis 1766, quo tempore demum conſilium petiit a doctiſſimo Medico *Kohlman* tunc temporis Noſocomii Hiſpanici Phiſico & nunc Cæſareo Reg. Archiatro,

qui

qui, perpenſa maxima virium ægri proſtratione, metuens ne ſub paroxyſmo febrili brevi occumberet, aptis medicamentis febrim fugavit, & dein inopem hominem, ob defectum bonæ diætæ, non potentem a gravibus ſuis malis liberari, ad noſtrum Noſocomium direxit.

Erat valde debilis, anxius, tuſſi frequenti & ſicca dolores ſecundum ultimas coſtas veras in utroque latere & dorſo validi excitabantur. Abdomen magnæ molis erat aquis plenum, & ſupra memoratum corpus durum preſſioni manus difficile cedens facile diſtinguebatur; artus inferiores valde tumebant; urinæ excretio erat pauca, alvus tarda; appetitus vix ullus; ſomni rari, turbulenti; pulſus parvus, ſubinde intermittens.

Datæ illi omni die Oxymell. colchici unc. II. jam ſequenti die diureſis multum aucta eſt: poſt quinque dies ab uſu medicamen-

camenti omnia notabiliter in melius mutata erant; anxietas fere diſparuerat; tuſſis erat rara; ſomnus tranquillus; artus inferiores fere integre collapſi & abdominis moles minuta; alvus mollis, ſponte ſecedens: corpus autem ante deſcriptum mole videbatur idem.

Perrexit æger eadem medicamenti doſi uti usque ad duodecimam Maji, intra quod tempus aſcites penitus diſparuit, & durus lateris ſiniſtri tumor ita minutus eſt, ut tangendo tantum obſcure ſub coſtis ſpuriis aliquid perciperetur: omnibus functionibus in melius mutatis.

Æger poſtea uſus eſt Oxymell. colchici uncia unica usque ad vigeſimam Maji, qua, cum omnia mollia eſſent, illius loco conſerv. N. 3. incepit uti.

Hoc medicamento & cibis aptis ſenſim vires recuperavit: carnes corpori incepe-

runt

runt renaſci, & ſub finem Junii omni medicamento abſtinuit.

Manſit tamen in Noſocomio æger usque ad finem Julii, cibis ſolidioribus veſcens, & ex Noſocomio ſanus & toroſus diſceſſit.

CASUS VIGESIMUS.

Vir 37. annorum, declinante Julio parca & mala diæta per plures menſes uſus, in febrim tertianam incidit, cujus aliquot paroxyſmos perpeſſus quotidiana correptus eſt, accedente hypochondriorum tenſione, intumeſcentia & reſpiratione difficili.

Domi jacuit neglectus usque ad quartam Auguſti, qua ad nos delatus eſt valde anxius, debilis: totus corporis habitus aqua intercute admodum diſtentus & abdomen tenſiſſimum aquis plenum erat: inceperat hydropicus fieri ſtatim poſt primos febris quot-

quotidianæ paroxyſmos; alvus erat tarda & rara; parcaque urina excernebatur.

Primis quatuor diebus quibus apud nos fuit. remediis ſolventibus ſalinis uſus eſt.

Corporis tumore de die in diem magis increſcente, ac viribus admodum collabentibus, ne ſub febrili paroxyſmo periret æger, præter Oxymell. colchici unc. II. per diem abſumendas, mixtur. N. 4. dedimus, qua bis repetita febris fugata eſt, diureſi ſimul multum aucta.

Sublata febri & continuata eadem Oxymellis colchici doſi, tam abundans fuit urinæ excretio, ut intra decem dierum ſpatium ab omni hydrope liber fuerit æger.

Ne tamen aliquid de morbo remaneret, unc. I. Oxymell. colchici perrexit uti usque ad 24. Auguſti & dein ſolummodo unc. ß. ejusdem medicamenti ſumpſit usque ad 29. præfati menſis.

Æger tunc variis etiam ſolidioribus cibis ſine incommodo veſcebatur; alacris erat & viribus tam bonis pollebat, ut recuſaverit diutius in Noſocomio commorari: quare data ipſi conſerv. N. 3. illum brevi poſt dimiſimus.

CASUS VIGESIMUS PRIMUS.

Fœmina 20. & aliquot annorum vigeſima tertia Auguſti anno 1766. aſcite & anaſarca laborans ac valde anxia debilisque ad nos delata eſt.

Ante binos & medium annos in febrim quotidianam inciderat, quæ neglecta & per ſesqui annum protracta demum ſponte deſierat: poſt ſe relictis artuum inferiorum tumore, reſpiratione difficili, abdomine tenſo, duro; appetitu præcipue carnium penitus deleto; artuum ſuperiorum & dorſi recurrentibus ſæpius doloribus

bus cum alvo ſubinde ſegni, ſæpius nimis frequenti: & magna corporis debilitate.

Poſtea totum corporis habitum hydrops intercus ſenſim occupavit, abdomen in magnam molem increvit, & ultimis hebdomadis antequam ad nos deferretur, urinæ excretio ita imminuta eſt. ut demum tantum ſubinde guttulas aliquot vi expri-meret.

Miſſis aliis medicamentis ſolum Oxymell. colchicum ipſi præſcripſi; cujus unc. II. omni die abſumpſit.

Primis tribus diebus urina quidem liberius fluxit: verum copia vix libras duas æquavit, & erat fuſca, floccis magnis nigreſcentibus plena: poſtea autem tam copioſa facta eſt diureſis, ut plures noctes præ nimis frequenti urinæ excretione inſomnis tranſegerit.

Octava Septembris anaſarca diſparuerat, & aſcites vix amplius ſenſibilis erat: ab-

domen autem examinantes invenimus tumorem oblongum, latum, totum hypochondrium ſiniſtrum occupantem: ægra cæteroquin, quæ jam a ſesqui anno carnes nauſeabat, & nihil appetebat, famem conquerebatur, & teneriores carnes optimo cum appetitu comedit, pergens eadem colchici doſi uti.

Senſim tumor mole ita minutus eſt, ut decima quinta Septembris tantum lienis mediocris figuram & magnitudinem referret, nullo tunc ſuperſtite hydropis indicio.

Vigeſima Septembris avunculus illius eam inviſens, & illam ab hydrope curatam, bene comedentem & alacrem videns, illam domum ſuam ſuſcepit, promittens ſe illi adhuc ad confirmationem curæ neceſſaria medicamenta & reliqua ſubminiſtraturum.

Caſus

CASUS VIGES. SECUNDUS.

Fœmina 53. annorum initio Junii anni 1766. incepit artubus inferioribus & abdomine tumere, ac quarta Julii ad nos delata eſt, valde aſcitica, artubus inferioribus tumidiſſimis, ſuperiori corporis trunco, facie & artubus ſuperioribus ſicciſſimis. Anxietas, tuſſicula, ſitis ægram valde inquietam reddebant: urinæ excretio vix ulla aderat, & alvus pauca raro excernebatur.

Ipſi Oxymell. colchici unc. II. quotidie abſumendas, per quatriduum ſine ullo effectu dedi: quare varia alia antihydropica usque ad finem Julii ipſi exhibui: verum neque ab his ægra levamen habuit, immo omnia continuo in pejus ruerunt, & videbatur brevi moritura.

Dedi illi Oxymell. colchici unc. iii. per diem abſumendas: primo die alvum bis depoſuit, & urinam pluries ad uncias

plures miſit, ac ſequenti die res eodem modo ſucceſſit.

Tertia ab uſu hujus doſis die, alvus frequens copioſa evaſit, & valde promota eſt urinæ excretio: aſcite multum collabente.

Nihil mutavi per triduum, poſtea autem ne nimius alvi fluxus debilem ægram peſſumdaret, & ut mitigaretur tuſſis ſicca, qua admodum moleſtabatur, ſimul cum dicta Oxymellis doſi decoctum N. 1. ipſi exhibui, quod votis optime reſpondit, moderato alvi fluxu, tuſſi multum mitigata, & nullo modo minuta urinæ excretione.

Hac Methodo medio Auguſti ab hydrope penitus libera fuit, & tantum unc. ß. Oxymellis adhuc per aliquot dies abſumere perrexit. Erat tunc alacris, non tuſſiens, libere ſpirans, cibos appetens, a quibus tamen paulo majori copia aſſumptis, licet tenerioribus, gravabatur ventri-

culus,

culus. Tentavimus leniter roborantibus medicamentis vires ventriculo reddere; verum ab his male habebat, anxietate & præcordiorum dolore poſt quamlibet doſin accedente: quare ab his abſtinuimus & conati fuimus cibis congruis ægram reficere.

Initio Septembris incepit denuo aquarum in abdomine collectio manifeſtari, quæ dato Oxymelle colchico intra paucos dies diſparuit, ægra ſat alacri, appetente & diem ambulando per cubiculum tranſigente.

Tentata denuo medicamenta roborantia idem fatum experta ſunt ac prima vice: hinc illis penitus ſuperſedere debuimus.

Prima Octobris ægra ſubito incepit anxiari, tuſſire, intumuere artus inferiores & abdomen: acceſſit urinæ ſuppreſſio & appetitus deletus eſt.

Datis Oxymell. colchici unc. II. quotidie abſumendis, urinæ excretio reſtituta

 eſt,

eſt, & abdomen artusque ab aquis liberata ſunt: verum increvit anxietas, pulſus omnino malus evaſit & octava Octobris ægra mortua eſt.

Aperto cadavere inventum eſt hepar parvum ſcyrrhoſum, Veſicula fellea alba, bile vacua, calculum continebat ovum columbinum magnitudine æquans, qui caſu in terram prolapſus, diffractus eſt inſtar vitri, & pulcherrimam variegatam cryſtalliſationem oculis obtulit. Utrumque pectoris cavum & pericardium aqua plena erant.

Licet ſyſtema bilioſum in hac ægra tam male affectum fuerit, vix ullum icteri ſignum adfuit: tantum leviſſima oculorum flavedo primis diebus; quibus apud nos fuit, conſpecta eſt: in urina autem & alvo nihil icterici conſpeximus.

Caſus

CASUS VIGESIMUS TERTIUS.

Fœmina 56. annorum, octodecim prolium mater, ſexta Septembris 1766. ad nos delata, initio Junii inciderat in febrim quotidianam, quæ per tres hebdomadas protracta in tertianam mutata eſt, & initio Auguſti ſponte deſiit, qua ceſſante artus inferiores & abdomen inceperunt tumere. Dum illam primo vidimus abdomen erat admodum tenſum, aqua pleniſſimum & tumidiſſima crura vix movere valebat.

Dedimus illi ſtatim Oxymell. colchici unc. II. quotidie ſumendas nulla autem evacuatio ſenſibilis obſervata eſt.

Tertio tamen ab uſu colchici die ægram examinantes invenimus omnia molliora, multum collapſa, tumoremque quem jam ultra viginti annos in latere ſiniſtro geſſerat, nec antea potueramus percipere, la-

tum, oblongum facile deteximus: hinc continuavimus in uſu colchici.

Hydrops ſenſim magis magisque evanuit, & 16. Septembris abdomen fere penitus detumuerat & artus inferiores excepto crure dextro, adhuc parumper circa malleolos tumente. Ajebat tunc ægra urinæ excretionem paulo copioſiorem fieri, quam ante; reliquæ autem functiones naturales erant, & appetitus antea deletus nunc optimus.

Vigeſima Septembris nullum amplius hydropis indicium ſupererat, & tumor durus in latere ſiniſtro abdominis ſitus, mole multum minutus erat, omnes functiones bonæ erant.

Ægra carnibus incepit veſci, & continuavit colchico uti, ut duri tumoris moles quantum fieri poſſet, minueretur; nulla autem ulterior mutatio in illo, licet ad medium Octobris dicto medicamento uſa

fuerit,

fuerit, facta eſt, quare ægra robuſta & optime valens 28va Octobris ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS VIGESIMUS QUARTUS.

Fœmina 55. annorum mortuo ſub finem anni 1765. marito, in magnum mœrorem incidit, cui initio anni 1766. juncta eſt peſſima febris quotidiana: cujus frigidus inſultus per horam durans, validis totius corporis convulſionibus ſemper ſtipatus erat, permanentibus, donec accederet calor, poſt paucas horas ſudore copioſo finitus: relicta ægra debili, anxia, ſæpius inani tuſſi vexata.

Ceſſaverunt febris & convulſiones circa paſcha: manſit autem tuſſis ſicca, frequens, anxietas, impoſſibilis ſæpe decubitus, Hypocondriorum, maxime dextri dolores, Epigaſtrii inflatio, dolor poſt paucos cibos aſſumptos. ſic miſeram duxit

xit vitam ægra uſque ad 14^{tam} Julii qua illam curandam ſuſcepi.

Per quinque hebdomadas variis medicamentis ſolventibus uſa eſt, ſine ullo levamine, & declinante auguſto intumuerunt artus inferiores, & abdomen, ac intra paucas dies, non obſtante copioſo ſudore, ſæpius diu noctuque a multis diebus erumpente, facta eſt valde aſcitica: artus inferiores vultusque admodum tumidi evaſerunt: ſuperior abdominis pars valde diſtenta ſonum Tympaniticum edebat.

Medicamenta ſolventia, diuretica, leniter carminativa interpolatis purgantibus incaſſum aſſumpſit ægra uſque ad nonam Septembris: immo ſub horum uſu in hypocondrio dextro ortus eſt dolor acutus fere intolerabilis, raro remittens: & tuſſis anxietasque multum increverunt.

His viſis ægræ Oxymell. colchici unc. II. per diem exhibui.

Tuſſis antea valida, inanis, mitigata eſt & ſputa utcumque cocta ejecit; Hypochondrii dolor remiſit; urinæ excretione ſat copioſa, Nychtemeri ſpatio decies duodeciesque repetita, & alvo naturali quotidie ſemel bisve deſpoſita, ſæpiusque accedente ſudore per totum corpus æquali.

Sic ſenſim aquæ evacuatæ ſunt, ut 15ta Septembris facies & artus ſuperiores penitus detumuerint; maximæ antea molis artubus inferioribus pariter fere integre collapſis; abdomine multo minus tenſo; appetitu reſtituto & anxietate multum minuta.

Ægra pergens eadem Oxymell. colchici doſi uti, eundem continuo effectum experta eſt, & initio Octobris ſimul

mul cum Hydrope omnia ſymptomata diſparuerant.

Uſa eſt dein conſerv. N. 3. uſque ad 23tiam Octobris, qua cum bene valeret ab illa abſtinuit: ob ſudores tamen copioſos noctu adhuc erumpentes per aliquot dies uſa eſt infuſo N. 7. ſudoribus mitigatis, omni medicamento abſtinuit, ſana enim & robuſta erat, & omnigenos cibos ſine incommodo digerebat.

CASUS VIGESIMUS QUINTUS.

Vir 53. annorum 25ta Julii febri quotidiana prehenſus illam quotidie etiam tempore paroxyſmi validis in libero aere laboribus incumbendo, domare conatus eſt: ac ſtatim poſt binos primos paroxyſmos toto corpore tumere cœpit; non tamen a ſuo propoſito deſtitit: laboravit donec monſtroſam corporis molem non amplius movere potuerit:

erit: & biduo poſt, quinta nempe Auguſti ad nos delatus eſt.

Inter omnes, quos vidi, aqua intercute laborantes, hic longe tumidiſſimus erat: ingens abdominis ab aquis contentis diſtenti moles valde protuberabat, & ſcrotum in ſaccum magnum lucentem aquis fluctuantibus plenum, valde tenſum intumuerat: æger immobilis jacebat, pauciſſimam urinam mittens; alvus jam a biduo clauſa erat, & febrilis Paroxyſmus continuabat quotidie poſt prandium invadere, ſine ſudore ſequenti mane deſinens.

Per undecim dies dedimus ei medicamenta ad obſtructiones ſolvendas, diureſim & diaphoreſim movendam, febrimque eliminandam apta, quibus quidem febris fugata eſt, alvusque omni die bis terve liquida mota: verum in aliis excretionibus nullam mutationem obſervavi-

vimus, nec tumidi corporis moles ullo modo minuta eſt.

Licet poſt optima medicamenta incaſſum adhibita levem curationis ſpem foveremus, ipſi Oxymell. colchici unc. II. quotidie abſumendas dedimus, quibus urinæ variæ, pallidæ, flaveſcentes ſine enæoremate, ſubinde fuſcescentes cum enæoremate copioſo, flocculento, fuſco quotidie ad quatuor libras & ultra motæ ſunt, ſuccedente ſimul pluries alvo pauca, liquida: unde uſu medicamenti per octo dies continuato, corporis habitus paulisper mollitus eſt, manente eadem mole.

Abſumpſit dein omni die Oxymell. unc. III. Sequente majori urinæ excretione & alvina fluidorum exoneratione copioſa; verum inde non detumeſcebat æger & vires valde collabebantur.

Quar-

Quarta Septembris continuata eadem Oxymell. Colchici doſi decoctum N. I. ipſi exhibuimus, ac fomentum diſcutiens ſimul ſcroto applicuimus.

Hac Methodo alvus naturalis fere evaſit, ac tantum bis, raro ter Nychtemeri ſpatio ſeceſſit, urina ſepties octiesve ad libram & ultra excreta eſt; omni nocte copioſiſſime ſudavit.

Sic ſenſim collapſus eſt corporis habitus; aſcites minutus eſt, & decima Septembris hydrops ſcroti diſparuerat renaſcente appetitu, unde abjectus ægri animus multum erigebatur.

Decima quinta Septembris ſuperior corporis truncus & artus ſuperiores caputque omnino detumuerant: artuum inferiorum tumor admodum mollis, paſtaceus erat, & aſcites fere integre diſparuerat; pergebat fieri magna urinæ

excretio & ſudores minus copioſi evadebant.

Continuavit æger eadem priorum medicamentorum doſi uti, & admodum appetenti carnes vitulinas aliaque facilis digeſtionis allimenta majori copia cum aliquot vini auſtriaci unciis ipſi quotidie conceſſimus.

Vigeſima Septembris omiſſum eſt decoctum N. I. & eædem Oxymell. colchidoſi Tinct. Mart. Pomat. gtt. L. admixtæ ſunt: totum corpus tunc detumuerat, exceptis cruribus, quæ licet molliſſima, adhuc multum tumebant.

Finito Septembri conſerv. N. 3. incepit uti, & in illius uſu continuavit uſque ad 28am Octobris, qua demum ab omni medicamento abſtinuit: optime valens, robuſtus, ac omnibus corporis functionibus naturaliter procedentibus, octa-

va

va Novembris ex Noſocomio dimiſſus eſt.

CASUS VIGESIMUS SEXTUS.

Fœmina 64. annorum, per binos menſes febrim tertianam perpeſſa ab illa per quindecim dies libera fuit, & recidivam denuo paſſa jam primis paroxyſmis incepit toto corpore intumeſcere ac brevi ingens evaſit corporis moles: febri poſtquinque vel ſex paroxyſmos ſponte denuo deſiniente: vigeſima die poſt recidivam ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Totum corporis habitum aqua intercus multum diſtendebat, & in abdominis aquis pleniſſimi ſiniſtra parte corpus durum, oblongum percipiebatur: ægra valde anxia diu noctuque in lecto erectá ſedere cogebatur: alvus tarda erat, & mag-

no cum labore ſubinde paucas urinæ guttulas exprimebat.

Dedimus illi Oxymell. colchici unc. II. quotidie per triduum ſine levamine: quare datæ ſunt illi unc. III. pro diurna doſi: inde urina magna quantitate incepit excerni: corporis habitus ſenſim mollitus & collapſus eſt, & abdominis moles minuta.

Decima quarta Auguſti, ſive undecima a ſuo in Noſocomium ingreſſu die, facile decumbebat, licet adhuc ſubinde a ſomno ſubito excitaretur.

Continuavit adhuc per 18. dies eadem medicamenti Doſi uti, dein cum omnis hydrops & reliqua ſymptomata diſparuiſſent, illius loco uſa eſt, conſerv. N. 3. per duodecim dies: aptis poſtea alimentis veſcens; carnes & vires recuperavit, & prima Octobris ex Noſocomio ſana dimiſſa eſt.

Caſus

CASUS VIGES. SEPTIMUS.

Fœmina 40. annorum febri tertiana per tres hebdomadas & ultra laboraverat, qua ſponte ceſſante & emanentibus menſtruis, alias debite ſemper fluentibus, prima Auguſti totus corporis habitus ſubito intumuit, & abdominis cavum incepit aquis impleri: acceſſit magnus oris amator, nauſea, anxietas & ingens membrorum laſſitudo.

Uſa eſt per quindecim dies variis medicamentis ſolventibus, Stomachicis, urinæ alvoque movendæ aptis: ſub horum autem uſu omnia in pejus ruerunt, multum auctis aſcite & anaſarca.

Dedi illi decima quinta Auguſti Oxymell. colchici unc. II. per diem: ſecuta eſt ſtatim magna urinæ excretio & dejectiones liquidæ per alvum pluries per diem acceſſerunt: uterque hydrops ſenſim

minutus eſt; brevi diſparuit anaſarca & ultima Auguſti nulla amplius fluctuatio in abdomine percipiebatur.

Octava Septembris ab omni Medicamento abſtinuit ac decima tertia Septembris ad ſuos redivit, promittens ſe iis, quæ ad confirmationem curæ requiruntur domi uſuram.

CASUS VIGESIMUS OCTAVUS.

Puella 12. annorum ſub finem Auguſti in febrim quotidianam poſt potum aquæ ſtagnantis, impuræ inciderat, qua adhuc laborans ſexta Septembris ad nos delata eſt.

Valde aſcitica erat, & ſimul anaſarca jam poſtprimum febris paroxyſmum incepto totus corporis habitus occupabatur; anxie ſpirabat; tuſſi frequenti, ſicca vexabatur, neque appetens cibos neque

que multum ſitiens ; urinæ excretio pauca erat, & alvus raro exonerabatur.

Dedimus illi Oxymell. colchici unc. 1. per diem aſſumendam, qua doſi per octo dies continuata ceſſavit febris ; anaſarca diſparuit, & minutus eſt aſcites, urinæ excretione copioſa, motaque ſæpius alvo: immutata autem manebat tuſſis & anxietas.

Ut curam accelerare mus, dedimus ipſi Oxymell. colchici unc. 1. ß. per diem qua doſi per quatuor dies urina ſolito majori copia excreta eſt: verum decima octava Septembris ſubito minuta eſt urinæ excretio: in pectoris latere ſiniſtro dolorem & ardorem conquerebatur; lenis febris aderat, & excretio alvina antea liquida, ſat frequens, jam ab heſterno die emanebat.

Cataplasmatibus loco dolenti applicatis, enematibus emollientibus & dato de-

coćto N. I. cum nitro continuataque ſolita Oxymell. doſi intra biduum omnia ad priſtinum ſtatum reducta ſunt: continuavit ægra uſque ad finem Septembris Oxymelle colchico uti: poſtea autem cum omnis hydrops diſparuiſſet, datum eſt illi ℞. conſerv. Cochlear unc. ß. Oxymell. colchici unc. I. Limat. Mart. o rubigin gr. v.

M intra biduum abſumat, hæc quater repetita ſunt, ac demum omni medicamento abſtinuit. initio Novembris ſana robuſtaque dimiſſa eſt.

CASUS VIGESIMUS NONUS.

Fœmina 73. annorum initio Auguſti anni 1767. a multis annis anxietate, difficili reſpiratione, tuſſicula & impoſſibili in latera decubitu affecta, frequenter noctu ab imminente ſuffocatione ſu-

ſubito expergefacta ad nos delata eſt valde exſucca.

Jam per tres hebdomadas antequam ad nos deferretur, diu noctuque erecta ſedere coacta fuerat; urinæ excretio pauciſſima erat, anxietas ſumma; facies tumida, livida; hypochondria elata, tenſa; artus inferiores aqua intercute tumidiſſimi; alvus tarda.

Datæ ſunt illi Oxymellis colchici unc. II. quotidie quatuor doſibus abſumendæ ſuperpoto vaſculo infuſi pectoralis.

Primo die nullam mutationem obſervavimus: ſecunda die autem ter urinam ſat copioſam miſit, obſcuri coloris cum Enœoremate flocculis denſis, fuſcis conſtante, fundum petente: & alvus ſponte ſeceſſit.

Poſtea diureſis valde copioſa fuit, alvus quotidie ſemel bisve ſeceſſit; ſenſim

levatum eſt pectus; reſpiratio facta eſt liberior & ceſſavit tuſſis.

Vigeſima Auguſti incidit in Diarrhæam, dejectiones erant frequentes, aquoſæ, multo glutine tenaci, varie colorato mixtæ.

Vigeſima quarta Auguſti continuabat diarrhæa valde frequens, & accedebant tormina, conciderant ambo hypochondria & mollia erant; artus inferiores & facies penitus detumuerant; reſpiratio erat libera, & ſat diu in omnem partem decumbere poterat: tuſſis autem denuo ægram incipiebat invadere.

Omiſſum eſt Oxymell. colchicum & datum decoctum N. 1. quo ſolo uſque ad vigeſimam octavam Auguſti uſa eſt ægra.

Sic ſedata tuſſi & alvi dejectionibus ſufficienter minutis, diureſi continuante, Appetitus renatus eſt, & ſenſim res æ-

græ ad optimum ſtatum vergebant: continuavit tamen præfato decocto uti & Oxymell. colchici unc. I. iterum quotidie ſumpſit.

Quarta Septembris vetulam examinantes nullum amplius præteritorum malorum veſtigium invenimus: nulla amplius anxietas; tuſſis nulla; reſpiratio liberrima; decubitus in omnem partem facilis; ſomnus bonus; appetitus bonus; hypochondria libera, alvus naturalis; urinæ excretio minor quam ante: ut vires augerentur cibi eupepti & paucum vinum ipſi data ſunt.

Continuavit usque ad decimam tertiam Septembris Oxymell. colchici unc. I. ſumere; poſtea medicamento abſtinuit, & optime valens ſub finem menſis hujus ex Noſocomio diſceſſit.

Caſus

CASUS TRIGESIMUS.

Puella 43. annos nata 18vo ætatis anno menſtruare cœpit; famulatu vitam a teneris ſuſtentavit, & vix unquam ægrotavit, donec absque nota cauſa ante quinque vel ſex annos menſtrua emanſerint, neque primis hujus mutationis temporibus male habuit: ideo ſuppreſſionem menſium flocci faciens ad illos revocandos nihil adhibuit.

Ante tres annos incepit torpida fieri; membra laſſa, pigriora & ad labores minus apta experiri, per intervalla valde anxia eſſe, minus appetere & excretiones urinæ alvique tam copia, quam tempore valde irregulares inceperunt fieri.

Variis adhibitis medicamentis conata eſt ſibi levamen adferre: verum omnia incaſſum adhibuit: initio anni 1768. incepit intumeſcere; tuſſi inani vexari: alvi excretio rara & diureſis valde parca fieri.

Deci-

Decima ſexta Julii anni 1768. ad nos delata aſcite magno & totius corporis ingenti anaſarca laborabat. Jam a quinque ſeptimanis decubitus erat impoſſibilis; ſeſſio difficilis, ſomnus nullus; frequens tuſſiendi conatus a doloribus hypochondriorum inanis redditus; color tumidæ faciei & manuum lividus, extremitates frigidæ, urina tantum guttatim jam ab octiduo excernebatur: alvus a triduo nulla; anxietas tanta, ut mors inſtare videretur.

Datæ ſunt illi ſalis Polychreſti dr. II. & deſuper hauſt. N. 6. cochleatim trihorii ſpatio abſumpſit: unde decies purgata eſt. Diureſis tamen inde nullo modo fuit promota, neque quoad reliqua peſſima ſymptomata levari viſa eſt ægra, quam gratis cardiacis refocillavimus.

Decima ſeptima incepit Oxymellis colchici unc. II. per diem ſumere.

Deci-

Decima octava ſputa fœtida cœnoſa, ſat copioſa expectoravit, & tuſſis fuit minus dolorifica; urinæ excretio vix ulla, & reliqua ſymptomata, ut ante.

Decima nona Oxymell. colchici unc. iii. ipſi per diem abſumendæ datæ ſunt.

Veſpere ſputa copioſa, glutinoſa, fuſca, cœrulea, viridia, magna copia ejecerat; alvum copioſam, mollem multo muco mixtam depoſuerat; quinque libras urinæ fuſceſcentis cum multo enœoremate ejusdem coloris miſerat; reſpiratio facilior erat; anxietas minor; mens ſpe futuræ curationis erecta, alacris; cibos cum appetitu ſumit.

Continuato ejusdem doſis Oxymellis colchici uſu quotidiano per 24. dies nullo alio adhibito medicamento, ſputis glutinoſis, & urina ſæpe ad 14. libras nychtemeri ſpatio excreta, integre curata fuit ægra: ita ut aſcites & anaſarca perfecte diſpa-

diſparuerint; tuſſis emanſerit; reſpiratio & decubitus liberrimus fuerit: hypochondria mollia, minime dolentia, & omnes functiones naturales evaſerint.

Ad corpus roborandum & curæ confirmationem datæ ſunt illi conſerv. naſturt. aquat. & Oxymell. colchici aa. unc. I. per diem cum limat mart. gr. VIII. quibus per 20. dies uſa ſaniſſima ex Noſocomio dimiſſa eſt.

CASUS TRIGESIMUS PRIMUS.

Vir 68. annos natus, vino a juventute valde deditus, cæterum fere ſemper ſanus decima quinta Maji ad noſtrum Noſocomium delatus eſt anno 1768.

Declinante anno 1767. tenſionibus hypochondriorum, epigaſtrii; tarditate alvi, accedente ſubinde anxietate & difficili reſpirio; ſomno perturbato; laſſitudine ſpontanea; inappetentia, magna ſiti laboravit.

Men-

Menſe Decembri urina ſolito paucior excerni, & æger toto corpore intumeſcere cœpit.

Multa & varia tentavit medicamenta, donec rebus ſuis fere exhauſtis ſe ad noſtrum Noſocomium deferri curaverit.

Aſcite in magnam molem diſtendebatur abdomen: Hypochondrium dextrum ſiniſtro multo altius, magis tenſum; totus corporis habitus aqua intercute valde tumidus, coloris viridis: alvus fere quotidie ſponte ſecedebat; urina tantum guttatim excernebatur; appetitus nullus; ſitis multa; ſomnus paucus; debilitas magna.

Per 10. dies quibus Oxymell. colchici unc. II. quotidie ſumpſit, uterque hydrops immutatus permanſit, licet alvi & urinæ excretiones aliquantulum auctæ fuerint.

Vigeſima quinta Maji incepit Oxymell. colchici unc. iii. per diem abſumere, unde

de urina jam primo die maxima quantitate incepit excerni, & quatuor ſeptimanarum ſpatio omnis hydrops diſparuit; ſitis ceſſavit; appetitus ſat bonus evaſit; excretio alvi naturalis manſit, & ſomno pacato omni nocte refectus eſt æger.

Evacuatis aquis hepatis lobi ſiniſtri tumor & durities manifeſta ſupererat: ægrum tamen rogantem, ut liceret ipſi parum a medicamentis quieſcere, per aliquot dies absque medicamento reliquimus, cibos eupeptos & paucum vinum ipſi concedentes.

Vix per ſeptimanam a medicamentis quievit: & factus eſt tympaniticus, & paucis diebus poſtea aquæ denuo in abdomine inceperunt colligi.

Præter priorem colchici doſin ſcopo ſolvente & diuretico ipſi iterum exhibitam dedimus Mixtur N. 8.

Medicamenta optimum effectum ſtatim fecerunt, flatuum & urinæ excretio-

nem egregie promoverunt, ut 14. dierũm ſpatio abdominis moles collapſa & mollis fuerit, minutaque hypochondrii dextri durities.

Ut adhucdum manifeſtus lobi ſiniſtri hepatis infarctus, & latentes forte adhuc aliorum viſcerum profundiores obſtructiones radicitus tollerentur, continuavit quotidie Oxymell. colchici uncias II. abſumere & præterea Decoct. gramin. taraxac. ipſi datum eſt.

Hiſce uſus eſt de die in diem melius habens usque ad medium Auguſti, quo tempore hypochondrium dextrum penitus liberum & nullum alius viſceris affecti ſignum inveniri poterat.

Poſtea uſus eſt conſerv. N. 3. usque ad ultimam Auguſti, qua ſanus & robuſtus ex Noſocomio dimiſſus eſt.

Caſus

CASUS TRIGES. SECUNDUS.

Fœminæ 56. annos natæ, cui catamenia ante octo vel novem annos emanſerant, absque nota cauſa initio Maji anni 1768. puſtulæ ſubrubræ valde dolentes per totum corpus eruperunt, quibus medelam facturus Advocatus Balneator venam ſecuerat, & magnam ſanguinis copiam eduxerat: diſparuere puſtulæ eodem die, & fœmina pedibus intumeſcere cœpit.

Uſa eſt variis medicamentis. ſed omnia absque effectu fuerunt: ſenſim cavitas abdominis aquis impleta eſt, & ita intumuit totus corporis habitus, ut ſe loco movere non amplius potuerit ægra.

21ma Junii ad noſtrum Noſocomium delata eſt, Valde debilis; alvus more illi ſolito ſecedebat; urina ab initio morbi pauca & cum difficultate & dolore urente excernebatur; noctes iniquietæ erant; appetitus paucus.

UNIVERSITY OF MARYLAND LIBRARY Founded 1813 SCHOOL OF MEDICINE

Datum eſt illi decoct. N. 1. & Oxymell. colchici unc. 11. quotidie abſumendæ.

Jam prima die multum aucta eſt urinæ excretio, ceſſavit dolor urens, & poſtea aquæ tanta copia per diureſin evacuatæ ſunt, ut ſeptima Julii ab omni hydrope libera eſſet: appetitus autem adhuc languebat: ægra manebat debilis: ſomnus erat bonus.

Dedi ægræ quotidie conſerv. cochlear. & Oxymell. colchici aa. unc. 1. cum Rad. Helen. dr. 1. & ſic usque ad decimam quintam Julii continuavit, donec appetitus optimus fuerit, & vires ita increverint, ut potuerit ſola deambulare per cubiculum. Poſt hæc ſumpſit ægra quotidie Oxymell. colchici, conſerv. cochlear. aa. dr. vi. limat. mart. o rubig. gr. x. usque ad vigeſimam quartam Julii, qua ſana ex Noſocomio exivit.

Caſus

CASUS TRIGES. TERTIUS.

Puella 23. annorum vigeſimo ætatis anno menſtruare cœperat: evacuatio autem menſtrua ſemper fuit pauca, pallida, irregular's, & ab eo tempore ægra vitam languidam duxit. Sub finem Junii anni 1768. ſubito abdomine intumeſcere cœpit; tumor brevi in magnam molem increvit, & decima Julii ad nos aſcitica delata eſt.

Dedimus illi ſtatim Oxymell. colchici unc. II. per diem & jam prima curæ die urina, antea pauciſſima, tanta copia incepit excerni, ut quinque dierum ſpatio penitus ab hydrope libera fuerit.

Abdomen panno fumo aromatico impraegnato tectum, faſciis circumductis firmatum eſt. Sumpſit adhuc per quatuor dies Oxymell. colchici unc. I. dein quotidie Oxymell. colchici, conſerv. cochlear. aa. unc. I. cum limatur. Mart. o. rubigin. gr. x. ipſi dedimus usque ad vigeſi

mam ſextam Julii, qua optime valens voluit ad labores redire, nec potuit diutius in Noſocomio retineri.

CASUS TRIGES. QUARTUS.

Operarius 34. annos natus jam a ſemi anno corporis gravitate, laſſitudine, inappetentia in ſomnum proclivitate magna affectus, initio Julii anno 1768. decumbere debuit, & incepit intumeſcere, auctis continuo prioribus ſymptomatibus.

Dum 24. Julii ad nos delatus eſt, totum corpus valde tumidum anaſarca occupabat; Abdomen aſcites valde diſtendebat; magna debilitas, ſumma anxietas omnium functionum ingens læſio metum inſtantis mortis incutiebant.

Ilico datæ ſunt illi Oxymell. colchici unc. II. per diem, quæ jam prima die diureſin ita promoverunt, ut ultra tres men-

menſuras urinæ varii coloris miſerit, cum magno ſymptomatum levamine.

Sequentibus diebus tanta fuit urinæ excretio ut intra ſex dies & anaſarca & aſcites integre cum omnibus ſymptomatibus diſparuerit: debilitas minuta erat, & æger cibos appetebat.

Trigeſima Julii incipit Oxymellis colchici tantum unc. I. per diem ſumere: abdomen faſciis firmatum eſt, & cibis aptis majori copia veſci incepit.

Sexta Auguſti dedimus illi quotidie Oxymell. colchici. unc. ß. conſerv. cochlear. unc. I. limat. Mart. o. rubigin. gr. x. quibus usque ad vigeſimam Auguſti continuavit uti. Vires brevi recuperavit; omnes functiones in integrum reſtitutæ fuerunt, & ſub finem Auguſti ſaniſſimus diſceſſit.

Decem primis curæ diebus alvus valde tarda ſuit, & non niſi Emate ſollicitata exonerabatur.

CASUS TRIGES. QUINTUS.

Fœmina 59. annos nata & multis annis valetudinaria, ineunte anno 1769. incepit tuſſitare; Appetitus fere deletus, & reſpiratio admodum difficilis, anxia facta eſt.

Variis medicamentis absque levamine uſa eſt, & demum provecto jam Aprili venam ſibi ſecari curavit. Verum inde valde debilitata eſt, & increvit anxietas.

26ta Aprilis ad nos delata eſt, toto corpore valde emaciata: ſex notabiles in abdomine manu obſervavimus indurationes variæ magnitudinis, pugni binæ, ovi anſerini una, tres aliæ minores, omnes fere functiones læſæ erant.

Dedi

Dedi ipſi Pilularum ex ſapone veneto & gummi aromaticis dr. 1. per diem & ſuperpotandum decoct. gramin. & taraxac.

Sub uſu horum medicamentorum res ægræ nullo modo emendatæ fuerunt: indurationes eædem manſere; reſpiratio difficilis, valde anxia & decubitus ſuppoſitis pulvinaribus ſemi erectus tantum in dorſum poſſibilis factus eſt: ſomnus paucus, ſæpe ſubitis anxietatibus interruptus; appetitus nullus; alvus tarda; urina pauca, plerumque fuſca; pulſus inæqualis, irregularis, ſat ſolidus tamen & vires adhuc præſeferens.

Declinante Majo, toto corpore intumuit & ſimul inceperunt aquæ in abdomine colligi; febris ſat magna cum tenſione & inæqualitate pulſus inſurrexit: ſitis magna; lingua ſicca; reſpiratio crebra, celeris, brevis evaſerunt, ut jam de ægra conclamatum eſſe crederetur.

Dedi ipſi medicamentum ſequens.

℞. Rob. Sambuci.
Ebuli aa. unc. I.
Oxymell. ſquillit. unc. ß.
Pulv. ſquill. gr. xx.
Nitri puri
Sal Polychr. aa. dr. I.
Liquor anod. mineral.
gtt. xxx.

M. ut Nychtemerii ſpatio partitis doſibus abſumat & emulſum ex ſeminibus frigidis.

Sub uſu horum medicamentorum per 12. dies continuato, febris, ſitis, linguæ ſiccitas diſparuere, & reſpirationis crebritas & celeritas multum remiſit: reliqua autem ſymptomata permanſerunt, aquarum in cavitate abdominis aucta collectio illud in magnam molem diſtendit, multumque increvit anaſarca.

Nona Junii ægræ quater de die Oxymellis colchici unc. ß. dedimus abs-

que

que ulla futuri felicis effectus ſpe: etenim præter reliqua mala ſigna, diu noctuque a quinque diebus in lecto erecta ſedebat, continuo ſopore detenta.

Prima die urinam, quæ antea pauciſſima erat, ad tres libras & ultra miſit fuſcam, ſaturatam, cum Enæoremate denſo, copioſo, fundum petente, & alvum ſolidam pallide flavam multa pituita involutam depoſuit.

10ma Junii urinam minus fuſcam miſit ad lib. VIII. Sequenti die ad menſ. III. & ultra: ſopor diſparuit: ægra minuta jam multum anxietate utcumque decumbere potuit, & ſat tranquille per horam, & ſubin diutius dormire: mollito totius corporis habitu & abdomine minus tenſo.

Continuavit diureſis valde copioſa eſſe, & 18. Junii anaſarca diſparuerat; aſcites media ad minimum parte minutus erat: ægra in omnem partem facile decumbebat;

bene

bene dormiebat; appetitus erat bonus; alvus autem non niſi ſuppoſitorio vel enemate ſollicitata evacuabatur.

Perrexit ægra dictam Oxymellis colchici doſin eodem cum effectu ſumere usque ad finem Junii, quo tempore omnis hydrops evanuerat: indurationes omnes excepta unica adhuc manifeſta in inferiore & media Epigaſtrii parte, quæ tamen multum minuta & minus ſolida erat, diſparuerant: ægra jam ex lecto ſurgebat; per intervalla per cubiculum ambulabat.

Ne continuans magna diureſis ægram jam ab omni hydrope liberam nimis debilitaret, illi tantum unc. 1. Oxymell. colchici per diem dedimus, ut obſtructiones penitus reſolverentur, ac aptis alimentis corpus exhauſtum conati fuimus reficere.

Circa medium Julii abdomen liberum erat; omnes functiones bonæ; vires incref-

creſcebant, & carnes corpori incipiebant renaſci: quare medicamento valedixit.

Tertia Auguſti Noſocomio exivit optime Valens.

CASUS TRIGESIMUS SEXTUS.

Fœmina 77. annos nata, tota ſua vita vix unquam ægrota, ante tres menſes ſenſim inceperat debilitari, appetitu languère, ſomnolenta fieri: transactis in hoc ſtatu binis menſibus ſubito toto corpore intumuit; lecto affixa manere debuit; & 13. Auguſti quinta nempe hydropis ſeptimana ad nos delata eſt.

Habitus corporis externus aqua intercute multum tumebat, & aſcite magno abdomen diſtendebatur; Epigaſtrium ſupra reliquam abdominis molem aſſurgebat tenſiſſimum, tympaniticum.

Valde debilis erat, anxia; Appetitus nullus; urina jam a 15. diebus tantum

tum ſubinde guttatim mittebatur; alvus tardiſſima, jam a quatriduo nulla.

Datus eſt illi pulvis purgans, quo quater alvus movebatur: dein quotidie Oxymellis colchici unc. II. abſumpſit, & quotidie aliquot unciæ vini Auſtriaci conceſſæ ſunt.

Prima die vix ullum effectum fecit medicamentum: ſecunda ſex urinæ varii Coloris librarum excretionem promovit.

Poſtea diu noctuque tam copioſam urinam miſit, ut 26ta Auguſti ab utroque hydrope integre liberata eſſet: Epigaſtrium quoque penitus collapſum erat, & nihil præternaturale in abdomine detegebatur; Appetitus erat bonus; ſitis nulla; alvus naturalis, omni alterno die ſponte ſecedens; ſomnus bonus: ægra tamen continuavit Oxymellis colchici unc. I. per diem ſumere uſque ad octavam Septembris. Appetitus erat valde mag-

magnus & plures horas diei extra lectum ſubin ſedendo, modo ambulando tranſigebat. Data eſt ipſi ſequens conſerva.

℞. Conſerv. cochlear.

Oxymell. colchici aa. unc. I.

Limat. Mart. o. Rubig. gr. xv.

M. ut diviſis doſibus bidui ſpatio abſumat,

Hac conſerv. per 10. dies uſa eſt. manſit. adhuc in Noſocomio usque ad 28. Decembris, qua optime valens ſola ad ſuos redivit.

CASUS TRIGES. SEPTIMUS.

Fœmina 25. annos nata 17. Julii prima vice puerpera facta, lochiis quinta puerperii die ſuppreſſis, incepit toto corpore intumeſcere: Varia ipſi adhibita medicamenta nihil juverunt; ægra 13. Augusti ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Totum corpus anaſarca occupabat; abdomen in ingentem molem diſtendebant

aquæ;

aquæ; tormina frequentia, magna abdominis patiebatur; erat valde debilis & anxia; urinæ excretio etiam ſub alvi dejectionibus vix ulla; ſitis magna; lingua pura, pallida.

Dedi ipſi decoct. Rad. ſalab. cum Laudano & unc. 11. Oxymellis colchici per diem.

Jam prima die diarrhæa, abdominis tormina & ſitis minuta ſunt, & urina incepit fluere.

23. Auguſti Diarrhæa & ſitis ceſſaverunt; diſparuere tormina & uterque hydrops multum minuebatur.

25. Miſſum factum eſt decoctum, & ſolo Oxymelle colchico uſa eſt ægra.

Diureſis tam copioſa fuit, ut 30. Auguſti nihil de hydrope ſupereſſet. Appetitus erat bonus, ſomnus tranquillus, & reliquæ functiones bonæ erant.

Ægra

Ægra dein tantum Oxymellis unc. I. per diem ſumpſit, & maximam diei partem in cubiculo deambulans extra lectum tranſegit.

Octava Septembris quotidie Oxymell. colchici & conſerv. cochlear. aa unc. I. cum limatur Mart. non rubigin. gr. VII. per diem ſumpſit, atque ſic continuavit usque ad 17^{mam} Septembris, qua optime valens ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS TRIGES. OCTAVUS.

Ancilla 28. annorum ſub eruptione menſtruorum febri quotidiana corripitur 16. Auguſti anni 1769.

Tertia die incepit toto corpore valde intumeſcere & octava Febris die, 23. nempe Auguſti, febris ſponte ceſſavit.

26. Auguſti ad noſtrum Noſocomium delata eſt: totus corporis habitus aqua intercute valde tumidus erat; abdomen ab

aſcite in valde magnam molem elatum: alvus tarda; urinæ excretio parciſſima, appetitus nullus; reſpiratio difficilis & ægra valde debilis erat.

Sumpſit ægra Oxymellis colchici unc. II. quotidie: Urinæ ſtatim magna copia excreta eſt, alvus quotidie bis, ter ſeceſſit; orta eſt tuſſis, quæ multis ſputis glutinoſis excretis poſt quatuor dies ſponte ceſſavit; ſæpius ſudavit ægra.

Quarta Septembris omnis hydrops diſparuerat, vires meliores erant, & omnes functiones bonæ.

Data eſt ipſi poſtea Oxymellis colchici tantum unc. I. per diem, & 9. Septembris cum jam facile extra lectum eſſet, & per cubiculum deambularet; optime appeteret cum colchico & conſerva cochleariæ Mars ipſi datus eſt.

His continuavit uti usque ad 19. Septembris, qua optime valens ad heram ſuam redivit.

Quas

Quas hucusque retuli obſervationes de Oxymelle colchico, videntur ſufficere ad probandam confirmandamque ipſius in variis hydropis ſpeciebus efficaciam neque omnes caſus felices referam; valde magno volumine opus eſſet, ut omnes felices hoc medicamento peractas curas ſcriberem; ſolo hoc anno 1772. ultra centum tam hydropicos quam hydropicas illo curavi, quorum hiſtorias, neglexi: cum nihil diverſi ab iis, quæ jam retuli obſervaverim; hinc tantum duos alios caſus mixtos addam.

CASUS TRIGES. NONUS.

Puella 28. annorum a 12. ætatis anno menſes regulares omni menſe per tres quatuorve dies habens, ſemper ſana, vigeſimo ætatis anno in quadam domo hic Viennæ famulatum inivit, cumque habitatio anguſtior eſſet, debuit etiam hyemali tempore in culina frigidiſſima noctu jacere.

Frigus hyemale ſic ſuſtinuit fere per novem annos absque incommodo: anno autem 1768. circa mediam quadrageſimam artus inferiores intumuerunt œdematoſi, & prima Aprilis corporis truncus, artus ſuperiores & totum caput pariter tumidiſſima evaſerunt, ut vix amplius oculos aperire poſſet.

Tertia Aprilis ad Religioſas ſanctæ Eliſabethæ miſſa, ibi per ſeptem hebdomadas jacuit: varia ſumpſit medicamenta absque levamine, immo hydropi intercuti incepit ſe adjungere aſcites.

Inde Badam petiit, ubi per quindecim dies Balneis uſa, multum increvit anaſarca, & abdomen aquis diſtentum in valde magnam molem elatum eſt: menſtrua, quæ huc usque regularia fuerant, emanſerunt; periit appetitus; & ægra valde debilitata eſt.

Do-

Domum currû revecta variis adhuc uſa eſt remediis, quæ omnia irrita fuere, manſit tamen domi usque ad trigeſimam Auguſti qua ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Abdomen erat aquis plenum, tenſum, in valde magnam molem elatum, & totus corporis habitus tumidiſſimus; reſpiratio brevis, laborioſa, anxia, decubitus impoſſibilis, alvus tarda, urina pauciſſima, tantum guttatim miſſa, bilioſa: appetitus nullus; ſitis multa.

Sumpſit per triduum Oxymell. colchici unc. II. quotidie absque effectu: data ſunt dein unc. III. ejusdem medicamenti per diem: verum præter imminutionem ſitis nullam mutationem attulerunt, & metu ſuffocationis increſſente paracentheſis inſtituta eſt octava Septembris, qua ad minimum 40. libræ aquæ ſat puræ eductæ ſunt cum magno reſpirationis levamine.

 Per-

Perrexit ægra eadem Oxymellis colchici Doſi uti: alvus liberior fuit, appetitus utcumque incepit vigere, & decubitus fuit multo facilior: urina tamen valde pauca excreta eſt, & 23. Septembris debuit iterum paracentheſis inſtitui, qua copia aquæ, fere æque magna ac prima vice educta eſt

Colchicum miſſum fecimus & ſquillam varia forma ægræ dedimus, inde autem Nauſeæ, vomitus, anxietates ortæ ſunt, neque inde urinæ excretio aucta eſt; ita ut poſt paucos dies ad alia devenire debuerimus. Dedimus ipſi etiam vinum N. 5. Verum & hoc nihil immutavit, & brevi iterum ita increvit aſcites, ut elapſis a ſecunda paracentheſi ſedecim diebus denuo inſtitui debuerit. Poſt hanc alia, quæ & viribus ſolventibus, aperitivis & diureticis multum commendantur, adhibui medicamenta: verum poſt viginti dies aſcites æque magnus erat, ac dum ad

nos

nos venit; Anaſarca idem, & reliqua Symptomata increverant ita ut denuo cannula aquæ educi debuerint.

Sic ante finem Novembris anni 1768. non obſtante uſu optimorum medicamentorum ab Authoribus contra hydropem commendatorum ſexies paracentheſis inſtitui debuit, aquis ſat claris manentibus.

Ægræ tunc dedi Oxymell. colchici unc. II. extract. cicutæ dr. II. M. ut quotidie abſumat: diureſis paulo copioſior facta eſt: artus ſuperiores, caput, & ſuperior trunci corporis pars ſenſim parum detumuerunt: elapſis tamen quatuor ſeptimanis aſcites denuo ita increverat ut reſpiratio valde anxia eſſet, & valde difficilis decubitus, quare paracentheſis de novo inſtituta eſt.

Idem medicamentum continuavit ſumere, ægra: appetitus utcumque bonus evaſit; & 27. dies præterierunt antequam co-

geremur paracentheſin octava vice inſtituere.

Continuato ejusdem medicamenti uſu urinæ excretio ad tres quatuorve libras Nychtemeri ſpatio facta eſt. Truncus ſuperior, artus ſuperiores & facies penitus detumuere, ſicque manſere ultra quinque hebdomadas & aſcites lente renatus eſt Sub finem tamen Februarii toto corpore denuo incepit intumeſcere, & abdomen in tantam molem increvit, ut ægra denuo in periculum ſuffocationis devenerit, unde ſeptima Martii nona vice aquæ cannula ex abdomine evacuatæ fuerunt æque copioſæ & minus puræ quam ante.

Octo poſt hanc paracentheſin diebus elapſis abdomen denuo aquis incepit diſtendi: ſed 18. Martii diureſis incepit fieri valde copioſa, & intra quinque dies

totus

totus corporis habitus integre detumuit, & aſcites penitus diſparuit.

Continuavit tamen ægra usque ad medium Maji eandem prædictorum medicamentorum doſin ſumere: dein quotidie limat. Mart. non Rubigin. gr. x. cum conſerv. naſt. aquat. & Oxymell. colchici aa. unc. 1. abſumpſit usque ad finem Maji, qua cum optime haberet, & omnes functiones naturales eſſent, facies coloris ſaniſſimi ab omni medicamento abſtinuit.

Septima Junii anni 1769. ſana & robuſta ſervitium inivit, in quo per triennium ſana vixit: hoc anno autem poſt febrim putridam exantlatam denuo hydropica facta eſt, & nunc in noſtro Noſocomio curatur.

CASUS QUADRAGESIMUS.

Puella 26. annorum initio Auguſti anni 1769. incidit in febrim acutam, putridam, quæ per tres ſeptimanas duravit, & prout retulit, absque evacuationibus criticis, circa 21. morbi diem ceſſavit; ægra ſtatim incepit artubus inferioribus tumere, & brevi totum corporis habitum anaſarca occupavit, & abdomen incepit protuberare.

Variis incaſſum adhibitis medicamentis undecima Octobris ejusdem anni ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Valde tumebat totum corpus, abdomen aquis in ingentem molem diſtentum: ægra erat valde debilis, anxia, coloris viridis, cæruleo præcipue in facie & artuum extremitatibus mixti; alvus erat tarda, dura, variegata; urina pauciſſima ſaturate bilioſa.

Dedi illi Oxymell. colchici unc. II. per

per diem & congruis cibis ac pauco vino conatus ſum vires ſuſtinere, erigere.

Octo primis diebus urina ad binas, tresve libras excernebatur. Minus ſaturata; & multa ſputa glutinoſa varii coloris expectoravit: tumor intercus & abdominis videbatur molliri, reſpiratio facilior fieri.

Verum hæc non continuaverunt: uterque hydrops ſenſim magis increvit, & ſub finem Octobris imminente ſuffocationis periculo, paracentheſis debuit inſtitui, qua magna copia aquæ ſet claræ educta eſt, eductis aquis epigaſtrium & hypochondrium dextrum manſere tumida, dura.

Sumpſit tunc ægra extracti cicutæ dr. 1. & Oxymell. colchici unc. 11. per diem: urinæ autem æque paucæ ac ante fluxere, & ita cito aquæ renatæ ſunt, ut elapſis 15. diebus cannula denuo debuerint educi. Epigaſtrium & hypochondrium dextrum erant minus tumida, minus dura.

Ea-

Eadem medicamenta perrexit ſumere; alvus libera, mollis, coloris boni, quotidie bis, ter ſeceſſit: ſed manſit parca urinæ excretio & aſcites brevi in priorem molem denuo increvit, quare initio Decembris tertia vice paracentheſis inſtitui debuit: aquæ erant limpidæ, Epigaſtrium & hypochondrium erant mollia, collapſa & anaſarca minutus: color faciei & artuum melior.

Continuato dictorum medicamentorum uſu, aſcites primis ab operatione diebus videbatur quidem renaſci, ſed brevi viæ urinariæ reſeratæ ſunt; facta eſt magna urinæ excretio, & intra paucos dies omnis hydrops diſparuit: ſomnus & appetitus evaſere optimi, reſpiratio libera, & ægra bonam partem diei incepit extra lectum tranſigere.

Uſa eſt eadem cicutæ & colchici doſi usque ad finem Januarii 1770. dein per

16.

16. dies Martem ſumpſit, & declinante Februario ſana & robuſta dimiſſa eſt. Sub finem anni inviſit Noſocomium gratiarum actiones repetitura, optime valens.

COROLLARIA.

Colchicum tutum & lene medicamentum eſt quod doſi morbo adaptata exhibitum nemini nocet, plurimis prodeſt.

In aſciticis temparamento ſtictiori præditis citius & minori doſi operatur, quam in aliis, quibus laxior corporis compages.

Vis ſolvens colchici virtuti diureticæ fere æquiparanda eſt: abdominalium enim viſcerum obſtructiones potenter reſerat; tumores ſolvit; pulmones a glutine tenaci aliis medicamentis non obediente ſæpius promota expectoratione, quandoque modo vix ſenſibili cito liberat.

Boni ominis ſunt hydropicis incipientibus colchico uti, urinæ fuſceſcentes

vel

vel fuſcæ cum enæoremate fuſco vel etiam nigro, craſſo, copioſo brevi in colorem dilutiorem mutatæ & præcipue obſervantur, in iis qui hydrope jam provecto & aliis medicamentis rebelli laborant. Bonæ etiam primis curæ diebus, quæ ſedimentum deponunt mucoſum, leve, mixtum, granulis varie coloratis, fundum vaſis petentibus. An denotant tales urinæ vaſa uropoetica reſerari, ſoluta materia craſſa, tenaci qua infarcta erant, & quæ quandoque hydropis cauſa primaria eſt?

In Hydrope alvum habere liberam ſalutare: frequens & copioſa alvus quandoque prodeſt anaſarca laborantibus, ſi ſint robuſti: aſciticis vero vires ad curationem neceſſarias adimit, & raro quemdam vidi hac via curatum: hinc ſi data majori Oxymellis colchici doſi, corpore jam per medicamenta antea aſſumpta vel in-

inteſtinorum nimiam irritabilitatem ad alvi dejectiones propendente, alvi fluxus nimius oriatur, intra debitos limites coercendus eſt: in quo caſu opium demulcentibus mixtum apprime votis ſatisfacit: tollit tormina, ſi adſunt; moderatur alvum & ſæpe dein ſequuntur copioſæ urinæ excretiones, quas non raro comitatur ſalubris ſudor.

Subinde ſudore per totum corpus erumpente æquali copioſo ſæpius repetente, cura hydropis etiam aſcitis maxima parte perficitur: quandoque etiam ſub uſu colchici nulla facta notabili evacuatione tumor hydropicus collabitur.

Doſis Oxymellis colchici non poteſt, nec quantum credo poterit unquam determinari: pendet enim a variis temperamentis, a varia cauſarum hydropis magnitudine & pertinacia, immo videtur varia aeris temperies multum contribuere

ad majorem vel minorem diureticorum actionem. Atque non improbabile videtur varium ſolum in quo creſcit colchicum multum contribuere poſſe ad ipſius majorem vel minorem efficaciam.

Bulbus colchici, ut efficax ſit medicamentum, recens eſſe debet & ſucculentus; qui enim effœtus eſt & ſubfarinoſus, nullam habet virtutem, nec ullam acrimoniam, & poteſt impune comedi magna doſi; ubi e contrario parva ſucculenti & recentis Bulbi portio & hominum & Brutorum ſanitatem turbat, lædit, & ſæpe mortem adferre poteſt.

Prudens Medicus circa doſin hujus medicamenti peccare non poteſt: licet enim efficaciſſimum ſit, eſt admodum lene, præterea ſemper a minori doſi incipiendum eſt, quæ ſi non ſufficiat, ſenſim augenda eſt, niſi peculiaris ægri Idioſyncraſia, quam huc uſque non vidi, medicamen-

mentum reſpuat. Dedi deſperatæ hydropicæ unc. IV. per diem & illam curavi.

Colchicum eſt ex omnibus, quæ nota ſunt, antihydropicis efficaciſſimum, corpus minime turbans, ſecure etiam exhibendum præſente febri, cui medetur: dantur tamen aliquando hydropes colchico non curandi, aliis medicamentis cedentes. Sic vidi Perilluſtrem ac Magnificum Archiatrum *Störk* mixtura ex vino Auſtriaco & lapidibus cancrorum in noſtro Noſocomio curaſſe hydropicum, cui nulla alia medicamenta profuerant, & ego anno elapſo eadem mixtura virum ex orci faucibus eripui, quem ſalibus, millepedibus, ſquilla, colchico & aliis medicamentis fruſtra tentaveram curare.

Quandoque præter colchicum alia medicamenta v. g. leviter ſtimulantia, roborantia &c. nimis languidæ corporis actiones &c. exigunt: plerumque tamen

ſolo colchico curationes ad finem perducuntur, & talia tantum ad curæ confirmationem adhibentur.

CAPUT SECUNDUM
DE
ACONITO ET HYOSCYAMO.

CASUS PRIMUS.

Triginta quinque annorum fœmina, cui menſtrua irregularia jam a pluribus annis fluebant, a tribus annis vagis artuum doloribus ſine febre laborans, & jam a quatuor menſibus vehementiſſima arthritidis ſymptomata patiens, artubus præ dolore vix mobilibus 26. Auguſti 1764. ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Valde emaciata erat; tuſſi frequenti inani vexabatur; epigaſtrium & hypochondria

dria tenſa erant, ab attactu dolentia, ingentem in humero ſiniſtro patiebatur dolorem, lancinantem, urentem, totum brachium in conſenſum trahentem: brachium dextrum eodem modo, ſed lenius afficiebatur; ſimiles dolores lumborum vertebras & os ſacrum adorientes, per medium diem ſubinde remittebant: malleolus externus pedis dextri valde tumidus, lividus, duriſſimus, genu ejusdem lateris interna ſui parte magno tali tumore affectum, immobile; media cruris ſiniſtri tibia in duram exoſtoſin cute livida tectam duos pollices longam, ultra pollicem latam multum elevatam excreverat: hi tumores ægræ magnos dolores cauſabant. Appetitus nullus; ſitis pauca; alvus tarda; cutis ſicca; ſomnus præ doloribus paucus; pulſus mol lis, debilis, apyretos.

Solventia, leniter purgantia per 14. dies

ipſi dedimus: inde tenſio & dolor hypochondriorum & epigaſtrii diſparuerunt.

Poſt hac dedimus illi extracti aconiti gr. 1. per diem cum ſaccharo & decoctum emolliens.

Diebus ab uſu horum medicamentorum decem elapſis, dolores valde remiſerant; tuſſis ceſſaverat, & omnia in melius mutabantur: in tumoribus autem nulla adhuc alia mutatio ſenſibilis fiebat.

12. Septembris malleolus & genu multum mollita, collapſa; crus movere, immo illi inſiſtere, & cum dolore incedere poterat, tumor quoque tibiæ cruris ſiniſtri minor, minus lividus videbatur.

Iisdem medicamentis ad ſeptimam Octobris continuavit uti, & nona ejusdem reſolutis omnibus tumoribus, ſana diſceſſit.

Caſus

CASUS SECUNDUS.

Fœmina triginta aliquot annorum ſanguinei temperamenti, menſtruis ſat regularibus ſemper gaviſa, vix unquam ægrota ſub finem Aprilis anni 1764. arthritide valida corripitur; adhibentur per totum menſem Majum varia medicamenta, non omiſſa initio venæ ſectione: nihil inde levaminis habet; immo omnia in pejus ruunt. Prima Junii ad noſtrum Noſocomium defertur.

Omnes articuli valde dolebant; utriusque cruris tibia tumore ſat magno oſſeœ duritiei, verſus inferiorem ſui partem occupabatur; omnes malleoli duriſſimi, valde tumidi erant: hi tumores ægræ tantos dolores lancinantes dilacerantesque cauſabant, ut dies noctesque inquietiſſima tranſigeret, & artus inferiores nullo modo movere poſſet.

Præmiſſo purgante datum eſt ægræ extracti aconiti gr. 1. per diem cum ſaccharo & emulſa paregorica.

Hac doſi per decem dies continuata, dolorum aliquod levamen percepit ægra: reliqua autem immutata permanebant: quare medicamenti gr. 1. ß. per diem ipſi datum eſt.

17. Julii ſenſus formicationis in omnibus artubus ac præcipue in cruribus aderat; dolores erant minuti; tumorum moles paulo minor, & ægra pacate incepit dormire.

Initio Auguſti tumoribus multum collapſis, reſiduo licet duro manente, & doloribus fere integre ablatis, ſola ex lecto incepit ſurgere & ſuſtentata baculo incedere.

Hac methodo continuata, duodecima Septembris fœmina ſaniſſima ad ſuos redivit.

CASUS TERTIUS.

Fœmina 50. annorum jam ultra annum menſtrua evacuatione privata, robuſta, ſanguinei temperamenti declinante Februario anni 1765. Arthitride valida corripitur; domi lecto affixa venæ ſectionem & alia medicamenta ſine effectu adhibet ad decimam Martii uſque, qua ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Pulſus erat plenus, durus, febrilis: ingentes patiebatur articulorum dolores; ſitis erat multa; urina valde rubra cum enæoremate copioſo innatante; reliquæ functiones ſat bonæ.

Venæ ſectione, medicamentis emollientibus, aperientibus, nitroſis, ſero lactis uſque ad decimam Aprilis adhibitis febris fugata eſt; dolores autem aucti ſunt; articulos omnes duri, rubentes, valde dolorifici tumores occuparunt, & ægra neque artus, neque artuum digitos

ullo modo præ doloribus movere poterat.

Datum eſt illi Extracti Aconiti gr. I. per diem tripartita doſi, & pro potu ordinario, Decocto hordei, Radic. Bardanæ, Acetoſæ cum Oxymelle ſimplici continuavit uti.

Elapſis quinque diebus, mirum quantum levamen habuerit! articulorum dolores & tumores ita minuti erant, ut ægra noctu optime dormire, ex lecto interdiu ſurgere & per cubiculum lente incedere poſſet.

Uſa eſt Aconito ad tertiam Maji uſque, & ſeptima ejusdem ſaniſſima diſceſſit.

CASUS QUARTUS.

Puella 25. annorum nona Decembris 1765. meæ curæ ſe commiſit.

Ante duos annos Cephalalgia laborans emplaſtro quodam capiti applicato validis con-

convulſionibus correpta eſt, quæ per quatuor dies vix intermiſerunt, ægra ſui omnino neſcia, loquela & motu brachii ac cruris dextri privata.

Ab eo tempore lecto affixa manſit hemiplectica, loquela fere orba: convulſiones modo per plures dies illam invadebant quotidie; modo uno, binis, raro tribus diebus intermittebant, illam acerbius invaſuræ; menſtrua, quæ regulariter ſemper habuerat, emanſere.

Per biennium ſucceſſive quinque Medici ſunt accerſiti, quorum tres ipſi medicinam ſine ullo effectu fecerunt; alii commiſerantes ægram ſuo fato reliquerunt. Advocati dein ſunt Chyrurgi, balneatores, aniculæ, qui omnes illam curando Æthyopem lavarunt.

Initio Septembris 1765. ter quaterve in die incepit valide convelli, & ab illo

tempore nullus dies a convulſionibus pluries repetitis liber fuit.

Uno vel duobus minutis primis ante paroxyſmum præcedebant interna quædam abdominis agitatio, concuſſus; ſuccedebat ſtatim pectoris ſiccitas, concuſſus, qui brevi collum occupabat, & tunc ægra ſui neſcia convellebatur.

Dum prima indicia paroxyſmi advertebat, adſtantibus manu ſiniſtra ſignum dabat, ut cochleare in os intruderent, ne lingua, quam ſæpe acriter momorderat, læderetur: ſtrictiſſime enim dentes adinvicem allidebantur, & ſic jam tres molares dentes & ſex alios diffregerat.

Tempore paroxyſmi brachium paralyticum curvabatur & manu pectus valde percutiebat: pes ejusdem lateris retrorſum ad nates ducebatur & hinc inde valde agitabatur.

In-

Ingruente primo paroxyſmi ſigno aphona fiebat, & extra paroxyſmum difficillime intelligenda balburiebat; oculus dexter lumen ferre non poterat: totum dextrum capitis hemiſphærium doloribus lancinantibus, pungentibus extra paroxyſmum afficiebatur; appetitus extra paroxyſmum utcumque bonus; alvi & urinæ excretio debite procedebat, cutis ut plurimum ſicca, ſitis pauca; reſpiratio bona; pulſus mollis, mire inæqualis, apyretos; ſomnus paucus: corpus tamen non emaciatum, colore ſano præditum.

Per decem ſeptimanas in & externe omnia applicui quæ profutura credebam: veſicantia, fomenta, cataplasmata, medicamenta ſolventia, evacuantia, Emmedagoga, caſtoreum, moſchum, paregorica, folia aurantiorum: verum nihil effeci: a cortice Peruviano & aliis roborantibus omnia exacerbabantur.

Cir-

Circa medium Februarii de cura deſperans Extracti Aconiti gr. I. cum ſaccharo tripartita doſi per diem dedi, cui Decoct. rad. Salab, vel Emuls. adjungebatur.

Paucis diebus elapſis paroxyſmi breviores, minus vehementes fuere, ſicque ſenſim ita remiſerunt, ut 12ma Martii penitus emanſerint, & ab eo tempore nullum eorum ſignum amplius adfuerit. Potuit ægra e lecto ſurgere, crure & brachio uti; multo liberius & intelligentius loqui.

Decima ſexta Martii prodiere menſtrua, quæ per quatuor quinque dies copioſa fluxerunt, ægræ rebus continuo in melius mutatis.

Perrexit eadem Extracti Aconiti doſi uti: quotidie plures horas extra lectum tranſigens; per cubiculum deambulans, oculo dextro jam lucem facile ferente.

Duo-

Duodecima Aprilis cum ſana eſſet, medicinæ valedixit, & debito tempore denuo menſtrua erupere.

Sic exigua Extracti Aconiti doſi diriſſimus morbus, cujus cura a pluribus peritis medicis fruſtra fuerat tentata, demum perfecte ſublatus eſt.

CASUS QUINTUS.

Vir 60. annorum ſub finem Martii 1766. vehementi ira excandeſcit: invadunt illum ſubito validiſſimi dolores a ſcapula ſiniſtra ſecundum ſpinam dorſi ad os ſacrum deſcendentes, quibus eadem adhuc die totum brachium & crus ſiniſtrum ita affecta ſunt, ut omnis motus in illis perierit.

18. Aprilis multis incaſſum adhibitis remediis ad nos defertur.

Præter jam deſcripta mala, tuſſi valida,

qua

qua ejiciebatur gluten valde tenax, afficiebatur; reſpiratio erat laborioſa, anxia.

Indicatis in tali caſu medicamentis ad 26. Aprilis uſus eſt, quibus & tuſſis lenita & reſpiratio liberior reddita, manente eadem dolorum intenſitate & artuum immobilitate; ut neque ſe erigere, neque ſolus comedere poſſet.

Dedi illi extracti aconiti gr. I. per diem cum ſaccharo: inde citum levamen habuit, & prima Maji brachium, licet cum dolore, jam aliquantulum movere poterat.

Sexta Maji aliquis motus quoque in crus rediverat, & dolores ubique ſenſim leniores fiebant; æger ſat diu in lecto ſedens manere poterat. Somnus antea valde inquietus, nunc pacatus ad 4. 5. horas noctu protrahebatur, & interdiu etiam ſubinde dormiebat; appetitus erat bonus, ſitis nulla, & naturales excretiones bene procedebant.

Om-

Omnia poſt hac ſenſim in melius mutata ſunt. Initio Junii omnes dolores evanuerant: ſenex fere integrum diem extra lectum tranſigebat, libero omnium artuum uſu gaudens.

Continuavit eandem extracti aconiti doſin ſumere usque ad 14. Junii & 17. ejusdem ſanus & robuſtus ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS SEXTUS.

Operarius 65. annos natus 4. Junii 1767. ad nos delatus eſt.

Elapſus erat annus, ex quo grave quod geſtabat, onus, dum illud deponere vellet, in pedem ipſius ſiniſtrum ceciderat, & tres pedis digitos vulneraverat.

Hæc vulnera emplaſtro quodam applicato brevi coaluerunt, revertentibus frequenter acutiſſimis doloribus, a digitis pedis ſecundum externam cruris & femoris

par-

partem ad os ſacrum usque protractis, hujus artus uſum valde difficilem reddentibus: quare pauperculus ſenex neceſſaria ſibi laborando ſuppeditare impotens, mendicare coactus eſt.

Initio Junii a cuſtodiis captus eſt, in locum ubi aſſervantur pauperes deducendus: inde valde terrefactus omnium artuum motu privatus eſt, antiquis doloribus illum diu noctuque cruciare continuantibus. Tuſſis frequens inanis erat; pulſus autem, reſpiratio & functiones naturales ſat bonæ.

Extracti aconiti gr. I. per diem ſtatim incepit ſumere & ſimul decocto emollienti uſus eſt.

Duodecima Junii jam ſolus ex lecto ſurrexit, & baculo adjutus utcumque incedere potuit.

Perrexit iisdem uti usque ad initium Julii, & ſeptima ejusdem perfecte ſanus dimiſſus eſt.

Caſus

CASUS SEPTIMUS.

Sutor 21. annorum circa feſta natalitia anni 1766. ſubito validis lumborum doloribus correptus eſt, nec potuit amplius laborare: dolores ſubinde in vertebris lumborum orti & in os ſacrum propagati ita intendebantur, ut per plura minuta antrorſum incurvatus nullo modo ſe movere poſſet.

Delatus eſt ad noſtrum Noſocomium 28va Maji 1767. poſtquam jam multa ipſi applicata fuerant remedia.

Inveni Epigaſtrium & Hypochondrium ſiniſtrum valde elata, dolentia; alvus jam a longo tempore valde tarda; dolores ab oſſe ſacro ad vertebras dorſales uſque tanti erant, ut æger ſe movere non poſſet.

Medicamentis leniter purgantibus ad ſeptimam Junii uſque absque levamine uſus eſt: dein Taraxaci, graminis Radicum ſa-

turatiſſimi Decocti, cui dr. II. ſalis Polychr. &c. additæ erant, quotidie lib. I. ſumpſit.

Sub hujus uſu Hypochondrium & Epigaſtrium collapſa, mollita ſunt, & in his dolores ceſſaverunt: furentes autem evaſerunt in vertebris lumborum & oſſe ſacro.

Decima quinta Junii Extracti Aconiti gr. I. ipſi per diem dedi & Decoctum radicis Salab.

Senſim ita remiſere dolores, ut 12ma jam ſolus ſe erigere & in lecto ſedere potuerit.

25ta E lecto ſurrexit, & ſat facile incedere potuit; appetitus in initio deletus nunc magnus erat: reliquæ functiones bonæ.

Extracto Aconiti uſus eſt ad tertiam Julii, & ſeptima ejusdem exivit perfecte ſanus.

Plu-

Plura de hoc medicamento ſcribere ſupervacuum duco; cum propria experientia me docuerit, omnes, qui illo utuntur, in morbis, in quibus illud commendavit magnificus *Störk*, ſummam in his morbis curandis felicitatem experiri debere.

Licet in nunc relatis caſibus tantum ad granum unum exhibibuerim, in magis rebellibus morbis ad gr. II. III. IV. exhiberi poteſt.

Prodeſt in omnibus morbis, ubi viſcida lympha obſtructiones cauſat: ſic frater meus in hac celeberrima Univerſitate Anatomiæ Profeſſor pertinaciſſimas febres quartanas, omnibus medicamentis & ipſi cortici rebelles hoc medicamento rui curavit.

Hyoſcyami virtutes a magnifico Archiatrorum comite Antonio *Störk* in nervo-

 rum

rum affectibus laudatas frequenter in ægris confirmatas vidi.

Ut tamen brevius ſim, tantum unum caſum notatu digniſſimum referam.

Fœmina 52. annos nata prima Junii Anni 1770. ad noſtrum Noſocomium ex domo caſtigatoria defertur.

Illuc ob debita ab aliquo tempore deducta in magnum mœrorem lapſa, ſemel, bis, quandoque ter per diem valde convellebatur; noctu ex lecto ſurgebat ſomnambula per mediam horam & ultra, dein in lectum ſola ſe iterum componebat, hocque in una nocte ſæpius: ſat plenus, fortis, apyretos pulſus erat; reſpiratio naturalis, appetitus multus; ſitis frequens; alvus tarda; urina ſana; habitus corporis ſat toroſus, coloris naturalis; quædam in Episgaſtrio & Hypochondrio dextro obſervabatur tenſio; vires ſat magnæ.

Sta-

Statim vena ipſi ſecta fuit, unde ſanguis ſat bonus eductus: dein variis ſolventibus, purgantibus, nervinis, antihyſtericis &c. in caſſum tentavimus uſque ad initium Februarii anni 1771. ægræ levamen adferre: omnia Symptomata immutata permanſerunt: immo Epigaſtrium & hypochondrium dextrum multo tumidiora, dura, ab attactu dolentia evaſerunt: ægra multum emaciata & debilitata fuit.

Poſt optima diu ſecundum indicationem absque bono effectu diligenter adhibita medicamenta, vix ſpes curationis ſupereſſe videbatur: nihilominus tamen Extracti Hyoſcyami gr. XII. per diem ægræ 9na Februarii 1771. dare incepi.

Hæc doſis uſque ad 14^{tam} continuata nullam mutationem adferebat: quare ejusdem medicamenti ſcr. I. per diem dabatur.

20ma Februarii convulſiones de vehementia & duratione ſua multum amiſerant; jam binas noctes tranquille dormiverat; Epigaſtrium & Hypochondrium molliora; alvus ſolito liberior, & reliquæ functiones ſat bonæ.

Data ſunt ipſi medicamenti gr. XXIV. per diem & 26ta dr. ß.

Convulſiones ſenſim rariores factæ ſunt, & circa finem Martii tantum omni ſecundo, tertiove die illam invadebant; leves erant, & vix per tres quadrantes horæ durabant, quibus finitis ægra ſibi præſens erat, cum antea poſt paroxyſmum ultra horam quaſi maniaca eſſet: raro amplius noctambulam agebat; Epigaſtrium & Hypochondrium fere naturalia; bis, ter, ſubinde quater in die alvum pultaceam, mollem, varii coloris toto menſe Martio depoſuit, & reliquæ functiones naturaliter peractæ: vires augentur; car-

nes

nes corpori ſenſim renaſcuntur: continuat eadem medicamenti doſi uti.

Uſque ad medium Aprilem aliquoties adhuc adfuit paroxyſmus convulſivus & noctu inſcia deambulavit: poſtea autem nihil amplius de priori morbo apparuit.

Initio Maji cum Epigaſtrium & Hypochondrium nihil amplius morboſi præ ſe ferrent, & alvus liberalior eſſe continuaret, tantum dedi ægræ ejusdem medicamenti gr. XII. per diem: ut ſiquæ adhuc laterent viſcerum obſtructiones, ſenſim integre tollerentur.

Ægram in Noſocomio ſervavi uſque ad 20mam Junii: partim ut effluxu hujus temporis ſpatii ſecurus fierem de perfecta curatione: partim etiam ut vires & carnes decurſu longi morbi perditas magis recuperaret.

Miſſum tamen fecimus ſub finem Maji medicamenti uſum, & 20ma Junii ſanam,

robuſtam & toroſam fœminam ex Noſocomio dimiſimus, pulcherrimum teſtimonium magnarum Extracti Hyoſcyami virtutum nobis relinquentem.

CAPUT TERTIUM

DE POLYGALÆ AMARÆ RADICIS CONTRA SUPPURATIONEM PULMONUM ET PHTYSIN PULMONALEM USU.

CASUS PRIMUS.

Delata fuit ad noſtrum Noſocomium 12ma Auguſti anni 1760. fœmina 60. annos nata a ſeſqui anno ſputa purulenta habens, quæ, dum ad noſtrum Noſocomium deferebatur, frequenti tuſſi ejiciebantur copioſa, flaveſcentia, tenuia, &

& jam a tribus menſibus aſcite laborabat. per totum menſem Auguſtum lenia medicamenta expectorantia ſimul & diuretica cum aliqua aſcitis imminutione ſumpſit: continuabant autem ſputa ejusdem notæ copioſiſſima prodire, & pulſus omni veſpere febrilis fiebat, & noctes inquietæ erant.

Prævidebam, etiamſi bona fortuna ab hydrope curaretur ægra, illam tamen cum tanta pulmonum ſuppuratione non diu ſupervicturam: hinc ſtatui Polygalam in illa experiri, præcipue cum inde apud plures urinam majori copia excerni vidiſſem.

Prima ergo Septembris incepit Decocto N. 9. uti, & veſpere ad ſomnum conciliandum Syr. Diacod. unc. 1. ſumpſit: appetitus erat tunc paucus, & ægra adeo debilis; ut nec extra lectum ſedere poſſet.

Quarta Septembris ſputa ejusdem quidem coloris erant; verum multo minus tenuia; tuſſis facilior; noctes magis tranquillæ; urinæ rubellæ cum nubecula innatante, ſat copioſæ excernebantur; alvus naturalis & appetitus melior.

Undecima Septembris ſputa, minori copia reddita, fere alba erant, optimæ conſiſtentiæ; tuſſis erat facilis & minus frequens; reſpiratio multo liberior; inſurgebant vires, & moles abdominis non augebatur.

Decima ſexta Septembris appetitus ſenſim ſub uſu Poligalæ renatus, ita auctus erat, ut de fame conquereretur: quare majorem ipſi ciborum eupeptorum copiam conceſſimus.

Contnuavit eandem medicamenti doſin ſumere uſque ad vigeſimam Septembris, qua ſputa ſenſim minuta fere integre eman-

ſerant: tuſſis autem erat validior frequentior, ægram fatigans.

Miſſum fecimus Poligalæ decoctum, & illius loco dupla doſi Decocti radicis Salab uſa eſt: quod exhibito ſimul veſpere leni paregorico tuſſim brevi lenivit, expectorationem facilem reddidit; ſputis tamen vix quartam partem eorum, quæ expectorabantur dum ad nos venit, æquantibus.

Vigeſima ſexta Septembris denuo incepit Decocto Poligalæ uti, & Syrupo Althææ pro linctu.

Rara poſt hæc fuit tuſſis & facilis, ſputa pauca facile prodierunt, & omnia ita ſenſim in melius mutata ſunt, ut duodecima Octobris & ſputa & tuſſis omnino diſparuiſſent, relicta reſpiratione libera.

Moles abdominis ſub uſu Polygalæ non fuit aucta: verum quia inde integra aquarum evacuatio ſperari poſſe non vide-

debatur, aliis lenibus diureticis hydropem agreſſus ſum, quæ ſub finem Octobris diſparuerat.

Sumpſit dein fœmina per aliquod tempus medicamenta leniter roborantia, & ſub finem Octobris perfecte ſana & robuſta ex Noſocomio dimiſſa eſt.

CASUS SECUNDUS.

Juvenis 24. annorum initio Octobris 1760. ad nos deferebatur: ante ſex ſeptimanas dolore acuto, punctorio lateris dextri & tuſſi frequenti, qua ſputa glutinoſa, difficilia educebat, correptus fuerat; a quindecim diebus veſpere & noctu valde calebat; tuſſis frequentior, vehementior erat, unde lateris dolor multum exacerbabatur; urina ruffa; alvus tarda; ſudores omni nocte copioſi.

Vidit illum mecum, primo die quo in Noſocomio decubuit, magnificus Domi-

nus

nus *Störck*, cui felicem prioris ægræ curam Polygala peractam retuli, & intentionem meam de eadem huic ægro danda communicavi.

Erat æger valde emaciatus, ſputa purulenta, alba, copioſa reddebat, & magnus in pectore ſtertor continuus audiebatur. pulſus erat febrilis; ſitis tamen non magna, & levia alimenta libenter aſſumebat.

Tertia Octobris incepit decoct. N. 9. uti, ac ſimul dabatur ipſi Syr. diacod. Oxymell. ſquill. aa. unc. 1. ß. ut ſubinde parvum cochleare ſumeret,

Urina ſolito copioſior prodiit, ſputa copioſiora reddidit. noctesque fuere tranquilliores.

Octava Octobris narrabat nobis gaudens, dum illum mane inviſebamus, ſe noctem ſine ſudoribus transegiſſe, ac quater noctu urinam ſat copioſam miſiſſe; reſpiratio multo liberior erat, & ſtertor mi-

nutus

nutus; alvum habebat coctam, naturalem.

Binas ſequentes noctes pariter ſine ſudore transegit, & febricula veſpertina lenior erat: nocte tamen decimæ diei Octobris ad undecimam iterum copioſe ſudavit: poſtea autem ſudor rarus fuit, isque non copioſus.

Continuavit æger ſputa minus copioſa vario diei tempore facile ejicere usque ad vigeſimam primam Octobris, qua die tantum matutino tempore moderata quantitate ſputa reddidit: reliquo vero diei tempore fere integre a tuſſi liber fuit; febricula veſpertina caruit; noctu optime dormivit, ac mane denuo ſputa optime cocta per binas circiter horas tuſſi facili minime dolente rejecit.

Continuavit æger eadem medicamenti doſi uti; tuſſis ſenſim & ſputorum excretio

tio ita minuta ſunt, ut initio Novembris vix de illis ſignum ſupereſſet.

Gaudebat Magnificus *Störck* mecum de felici non minus quam celeri hujus ægri cura,

Polygala tamen uſus eſt usque ad medium Novembris; deinde omni medicamento abſtinuit & tantum cibis aptis ægrum aluimus, quibus intra quindecim dies aliqua corpori toroſitas reſtituta eſt, & vires ita increverunt, ut potuerit ex Noſocomio diſcedere.

CASUS TERTIUS.

Delatus fuerat ad noſtrum Noſocomium vir 30. & aliquot annorum initio Octobris anni 1760. cum graviſſima Peripneumonia neglecta, quæ non obſtantibus omnibus artis auxiliis in ſuppurationem magnam abivit: omnia uſitata in his caſibus medicamenta adhibui usque ad vigeſi-

geſimam Octobris, qua cum materies purulenta æque copioſa in pulmonibus generaretur, ſudoribus æger ſæpius difflueret, & febricula fere continua cum horripilationibus veſpere exacerbata continuaret affici, conſilio habito cum perilluſtri ac magnifico *Störck*, Polygalam illi exhibui, & lac cum hordei decocto: erat enim valde debilitatus & emaciatus.

Primo & ſecundo die quibus hoc medicamento uſus eſt, nullam mutationem advertimus: tertio vero die minor fuit ſputorum copia, & reſpiratio facta eſt laboroſior & noctem habuit inquietam, unde cum vigeſima quarta Octobris permanerent hæc Symptomata, præter Polygalam & lac quater de die ſumpſit Pulv. expector. dr. I. Hic pulvis conſtabat ſacchari candi albi unc. Kerm. minerat. gr. xv. Stib. diaph. o abl. dr. I.

Hoc modo expectoratio æque copioſa intra 24. horas adfuit ac antea & reſpiratio facilior facta eſt.

Vigeſima ſeptima Octobris cum ſputa admodum copioſa & tenuia ejicerentur ſubflaveſcentia, abſtinuit a Kermes mineralis uſu & decocto N. 9. laudan. liq. ſyd. dr. ß. addita eſt: toto die in eodem fere ſtatu permanſit, & noctem ſat pacatam habuit.

Vigeſima octava mane ſputa eadem erant & æque copioſa ac die præcedenti: tuſſis tamen ægrum minus defatigabat: nulla hucusque in ſudoribus mutatio obſervabatur, nocturni enim erant æque copioſi, & ſubinde quoque per diem erumpebant; permanebant horripilationes & febricula.

Prima Novembris ſputa mane ejecta magis alba, ſpiſſiora & minus copioſa erant; æger noctu bis purgatus fuerat, & minus

L ſuda-

ſudaverat: diem ſine horripilationibus transegit, & febricula veſpertina lenis fuit.

Ab hoc tempore omnia ſenſim magis magisque in melius mutata ſunt: perrexit lacte uti & Decocto N. 9. omiſſa tamen, quæ antea addita fuerat laud. liq. Syd. doſi: tuſſis enim erat lenis & ſputa facile prodibant, ac æger ſomno pacato per plures horas noctu, ſubinde quoque etiam diurno tempore reficiebatur.

Nona Novembris ſudores tam nocturni quam diurni fere integre evanuerant; ſputa erant pauca, bona: & reſpiratio libera; tuſſis rara; appetitus autem admodum erat paucus, & de debilitate ventriculi conquerebatur.

Licet omni die alvum coctam, mollem haberet, ſumpſit Rhei elect. dr. I. ut collecta forte in ventriculo materia eliminaretur: pluries inde purgatus eſt, & dato veſpere paregorico noctem tranquillam habuit.

Se-

Sequenti die denuo incepit Poligala uti, minorem autem lactis & Decocti hordei copiam hauriendam accepit.

Senſim redivit appetitus; ſudores & febris emanſerunt, & ſputa tuſſisque ita omni die minuta ſunt, ut decima octava Novembris omnino diſparuiſſent, & reſpiratio liberrima: perrexit tamen adhuc Polygala uti: verum ſub continuato illiùs uſu vigeſima quinta Novembris de magna ſiccitate & pectoris conſtrictione conqueſtus eſt, quæ per aliquot dies ſumpto Decoct. Rad. Salab. evanuerunt.

Manſit æger in Noſocomio uſque ad medium Decembrem & diſceſſit ſanus.

CASUS QUARTUS.

Fœmina 47. annorum vigeſima ſexta Octobris ad nos venit, narravitque ſe ante ſex menſes magna febre cum ſiti,

tuſſi & pectoris anxietate laboraſſe a quo tempore tuſſi moleſta ſemper affecta erat, ſputa purulenta ſæpe admodum difficilia reddebat, & ſæpe ob nimiam tuſſis vehementiam ad vomitum cogebatur: ajebatque ſe a novem menſibus ſudoribus nocturnis copioſis diffluere: valde emaciata erat; ſputa erant tenuia, & fere continua febricula afficiebatur.

Medicamentis demulcentibus, paregoricis leniter expectorantibus & lacte cum decocto hordei uſa eſt usque ad decimam Novembris, a quibus tuſſis facilior reddita eſt: febricula per diem minus ſenſibilis fuit, veſpertino tempore ſat magna, manebant noctes inquietæ, ſudores nocturni, macies: & vires ſenſim magis collabebantur: unde decima ſeptima Novembris ad decoct. N. 9. deveni: ægra lacte cum decocto hordei continuavit uti; veſpere ad ſomnum faciliorem conciliandum

Maſſæ

Maſſæ Pilul. de Cygnocloſſ. gr. VI quotidie ipſi exhibita fuerunt: Diæta fuit ex hordeo, oriza, levibus farinaceis & oleraceis juſculo incoctis.

Hac methodo ſenſim ita mutata eſt, ut initio Decembris appetitus, antea admodum paucus, optimus foret; tuſſis rara; ſputum bonum, paucum, facile prodeuns; noctes ſine paregorico tranquillæ; ſudores nocturni nulli, & vires multo meliores.

Polygala in hac fœmina in initio curæ urinæ ſat magnam copiam pepulit, non tamen omni die æqualem, & alvus vix non omni die ſat bona ſeceſſit.

Circa medium Decembris ægra iiſdem continuans uti, ſputa admodum pauca habebat: de pectoris ſiccitate & conſtrictione conquerebatur, & tuſſis erat frequentior, dolorifica.

 Ab-

Abſtinuit tunc Decocto Polygalæ, & uſa eſt decocto rad. Salab. cum Laudano: continuavit lac cum decocto hordei mixtum potare.

Hac methodo omni modo brevi levatum eſt pectus: ſiccitas enim & conſtrictio vigeſima ſecunda Decembris evanuerant: minus frequenter & ſine dolore tuſſiebat, & ſputa paulo copioſiora, quam ante hujus Decocti uſum, facile prodibant.

Dedi ipſi tunc linctum emollientem, & denuo ſumpſit ſolitam decocti Polygalæ doſin: ſic continuavit usque ad decimam tertiam Januarii anno 1761. de die in diem in melius mutabatur, ita ut decima Januarii cum jam per plures dies & ſputa & tuſſis emanſiſſent, Polygalæ uſui ſuperſederimus. Nec ægra alio medicamento indiguit, cum vix in ulla functionum aliquid deeſſe videretur: ſupererat tamen macies & corporis debilitas, licet multo

mi-

minor quam antea: poterat enim ſat diu per cubiculum ambulare.

Appetitu optimo gaudebat: hinc data ipſi decima octava Januarii Rhei electi dr. 1. decima nona ejusdem menſis incepit carnibus tenerioribus veſci.

Hac die adfuit in noſtro Noſocomio doctiſſimus Dominus *Haſenöhrl*, Noſocomii Hiſpanici Phiſicus, cui hanc ægram oſtendi, modumque, quo hanc fœminam & alios ægros curaveram, enarravi: miratus eſt bonum Polygalæ effectum, & brevi poſt illam ſcripto laudavit.

Ægram in Noſocomio retinui uſque ad vigeſimam Februarii, cujus temporis ſpatio bona Diæta ita refecta eſt, ut robuſta, toroſa & ſaniſſima ad ſuos redierit, illam ab hoc tempore ſæpius vidi optime valentem.

Hujus curæ teſtis fuit magnificus *Störk*, qui ægram vidit, dum Polygala incepit

uti, & examinavit antequam ex Noſocomio diſcederet.

CASUS QUINTUS.

Puella 14. annorum vigeſima quinta Januarii anni 1761. ad nos venit. Hæc ante 13. menſes peripneumonia laboraverat, a quo tempore tuſſis reſidua ſemper increverat, qua ſputum purulentum difficile ejiciebatur: ſputis autem ingens puris copia jam a tribus manſibus reddebatur & a tribus ſeptimanis copioſis ſudoribus nocturnis diffluebat ac valde emaciabatur: febricula fere continua aderat, veſpere exacerbata, & tuſſis frequens, fere inanis, noctes admodum turbulentas reddebat.

Uſa eſt Decocto N. 1. uſque ad ſextam Februarii; lac quoque cum Decocto hordei ipſi datum eſt pro potu, & omni veſpere unc. 1. Syrup. Diacodii: verum inde non multum levata eſt.

Sex-

Sexta Februarii incepit quinquies per diem Decoct. N. 9. unc. 1. ſumere. Dicta Diacodii doſis omni veſpere ipſi dabatur: & continuavit lac cum decocto hordei potare.

Senſim reſpiratio liberior facta eſt: tuſſis rarior & lenior evaſit & ſputorum copia ita minuta eſt, ut vix ſextam partem eorum, quæ antea ejiciebat, adæquarent; noctes pacatiores erant, & ſomno reficiebatur; bonum incipiebat habere appetitum; manebant tamen ſudores nocturni & febricula veſpertina.

In methodo medendi nihil mutavimus, & perrexerunt Phtyſeos ſymptomata ſenſim magis magisque minui, ac vigeſima ſexta Februarii incepit ægra urinam copioſiorem mittere & alvum frequentiorem habere, eo cum levamine, ut ſequenti nocte ſudores multo pauciores fuerint,

qui nocte quartæ diei Martii ad quintam ejusdem menſis diem penitus emanſerunt & raro poſtea noctu ſudavit: urina vero omni die ſat copioſa prodiit.

Emanente ſudore nocturno, ſputa adhuc pauca, præcipue matutino tempore facile ejiciebantur: febricula veſpertina ſenſim diſparuit & decima Martii nulla amplius obſervabatur; vires ægræ increſcebant; pectus liberum erat, & tuſſis tam matutino quam reliquo diei tempore fere integre ſilebat.

Decima quarta Martii Polygala abſtinuit, ceſſarant enim ſputa & tuſſis, & tantum ſtuduimus bona diæta vires reficere & corpus emaciatum nutrire. Manſit apud nos usque ad initium Aprilis, quo tempore corpori carnes renaſcebantur, & vires ita auctæ erant, ut potuerit ad parentes redire, apud illos bonis

ali-

alimentis carnes corporis deperditas ſperans ſe citius reſarcituram.

CASUS SEXTUS.

Fœmina 40. annorum ante quatuor annos gravi peripneumonia laboraverat, a qua utcumque curata ſolitos labores denuo perficere potuerat: ab eo autem tempore ſæpius pus modo majori, ſubinde minori quantitate ſputis reddidit, & ab anno ſudores nocturnos ſæpius paſſa eſt, qui jam a ſex hebdomadis, dum Noſocomium ſecunda Februarii anni 1761. intravit omni nocte illam valde debilitabant.

Dum illam curandam ſuſcepi, colorem habebat cachecticum: corpus tamen adhuc aliquam toroſitatem ſervabat; frequenti tuſſi ſputa copioſa ejiciebat tenuia, maxima parte ſubflava; febricula laborabat, quæ omni veſpere exacerbabatur.

Sta-

Statim primo diei incepit decoct. N. 9. uti, & veſpere Syr. diacod. unc. I. ſumpſit: diœta ſimilibus ægris conveniente uſa eſt.

Per quatuor primos dies quibus hoc medicamentum aſſumpſit, continuavit copioſiſſimis ſudoribus omni nocte diffluere: urinam tamen, ut ajebat, majori copia mittere debebat quam antea: cœterum in reliquis nulla mutatio obſervabatur.

Nocte vero noni diei Februarii ad decimum, & decimi ad undecimum ſudores penitus emanſerunt; ſputorum copia minuta eſt; tuſſis minus frequens fuit; reſpiratio liberior: urina tamen hiſce diebus minus copioſa prodiit: verum alvus copioſa bis nychtemeri ſpatio depoſita fuit: 14. 15. 16. & 17ma hujus menſis die ſolito majorem urinæ copiam miſit, & ſudores continuarunt emanere: tuſſis & reliqua in eodem ſtatu permanſere.

In

In eadem medendi methodo continuavimus toto menſe Februario ad ſeptimam Martii usque, quo toto tempore tantum binis noctibus ſudavit, & febricula veſpertina lenis fuit ac fere integre diſparuit.

Septima Martii ſputa admodum pauca prodierunt: tuſſis quidem non erat frequens: ſed magis anxia erat ægra, & tuſſiendo in variis pectoris partibus dolores cònquerebatur: unde Polygala abſtinuit & decocto N. I. uſa eſt.

Uſum hujus decocti continuare debuimus usque ad decimam octavam Martii, antequam pectus & reſpiratio libera eſſent, & a doloribus ſub tuſſi excitatis penitus immunis foret.

Sub hujus decocti uſu ſudores nocturnos aliquoties habuit, & ſputa paulo copioſiora prodierunt, ac veſperi dari debebat paregoricum, hoc enim neglecto nox inquieta, inſomnis ſequebatur.

De-

Decima octava Martii denuo incepit Polygalæ decocto uti, quod ſine incommodo tulit: toto menſe Martio excreta fuere naturalia, appetitus, qui ſub uſu decocti N. 1. valde minutus fuerat, brevi optimus evaſit, & libentiſſime cibos ipſi oblatos aſſumpſit.

Initio Aprilis cum ſputa tantum pauca matutino tempore ejiceret, mediam ſolummodo doſin decocti Polygalæ ſumpſit, & cum aliquam in pectore conſtrictionem conquereretur, ſimul uſa eſt decocto radicis ſalab. Sic continuavit per quindecim dies: quo tempore ſputa, tuſſis & conſtrictionis in pectore ſenſus ſenſim integre diſparuerunt: ægra jam initio hujus menſis inceperat præter alia levia alimenta quibus ab initio curæ veſcebatur, teneriores carnes comedere.

Co-

Color cachecticus diſparuit, & brevi vires tantas recuperavit, ut ſub finem Aprilis Noſocomio potuerit ſana egredi.

CASUS SEPTIMUS.

Duodecima Januarii 1762. ad noſtrum Noſocomium delata eſt Vetula 63. annorum a pluribus menſibus valde difficili & anxia reſpiratione & tuſſicula inani affècta. Declinante Decembri anni 1761. Arthritide correpta fuerat quæ initio Februarii ſubito intumeſcente crure dextro diſparuit, manente reſpiratione æque læſa ac ante: erat enim, dum ad nos delata eſt, difficilis, anxia, frequens; tuſſis ſubinde ſat valida, inanis; febricula continua, veſpere aucta; decubitus in latera impoſſibilis; appetitus nullus; ſitis pauca; alvus & urina naturales.

Medicamentis emollientibus, aperientibus,

bus, pectoralibus, leniter diaphoreticis & paregoricis ſtatim incepit uti.

Tumor cruris brevi diſparuit & vigeſima Januarii mane prægreſſa valida tuſſi magnam puris tenuis, flavi copiam incepit ejicere, cujus quantitas veſpere lib. ß ſuperabat: perrexit noctu multum tuſſire & ſimilia ſputa reddere.

Eadem medendi methodus usque ad octavam Februarii continuata eſt. Lac cum appeteret, & reliqua alimenta nauſearet dedimus ipſi quotidie lactis menſur ß. cum anatica decocti hordei & rad. bardanæ, &c. parte.

Octava Februarii cum ſputa æque malæ notæ ac primis diebus & valde copioſa continuarent eſſe, incepit decocto N. 9. uti, & perrexit lac cum hordei decocto haurire & veſpere paregoricum aſſumere.

Tertia die, qua hoc medicamento uſa

eſt,

eſt, inceperunt ſputa ſpiſſiora fieri, minus flava, facilia; tuſſis lenior; alimenta libentius aſſumpſit; ſomno tranquillo & protracto noctu incepit refici; alvus & urina naturales erant.

Continuarunt omnia ſenſim in melius verti, & decima ſeptima Februarii tuſſi & ſputorum copia valde minutis paregorico non amplius indiguit, reſpiratio & pulſus erant naturales; decubitus in omnem partem liber.

Poſt vigeſimam ſextam Februarii vix amplius adfuit tuſſis, & tantum matutino tempore ſputa aliquà optimæ notæ rejiciebantur: ægra incepit ſubinde ex lecto ſurgere.

Quarta Martii & ſputa & tuſſis penitus ceſſarunt & maximam diei partem extra lectum transegit.

Poſtea ſola diæta fœminæ vires ita reſtauravit, ut initio Aprilis ſana ad ſuos rediverit.

CASUS OCTAVUS.

Juvenis 19. annorum quarta Maji anni 1763. ad nos venit. Jam a novem menſibus tuſſi afficiebatur frequenti, qua in initio pauca ſputa valde difficile ejiciebat: ajebat autem a decem diebus ſputa copioſa ſat facile, excerni, quæ examinata vere purulenta deprehendebantur: a tribus hebdomadis ſudores nocturnos habebat; omni veſpere febricitabat & multum emaciebatur.

Data ſunt ipſi medicamenta pectoralia & expectorantia, ac ſimul lac cum potu ordinario hauriendum: inde ſputa facilia reddebantur.

Sputis autem & ſudoribus copioſis valde debilitabatur, nec febricula hectica in-

inde minuebatur: unde decima quinta Maji datum eſt ipſi decoct. N. 9. & continuavit lacte uti.

Hoc modo effectum eſt, ut intra ſex dies reſpiratio facilior fuerit, ſputa pauciora, tuſſis minus frequens, & ſudores omnino emanſerint, febricula quoque hectica minuebatur: in hoc tamen ægro diureſin a Polygala moveri non obſervavi: & alvus manſit naturalis.

Senſim omnia in melius mutata ſunt, & initio Junii tantum pauca ſputa matutino tempore optimæ notæ facili tuſſi reddidit.

Sumpſit tunc tantum mediam decocti Polygalæ doſin & aptis alimentis nutritus eſt.

Hac methodo brevi ceſſaverunt ſputa & tuſſis, & vires bonas tam cito acquiſivit, ut initio Julii potuerit dimitti ſanus.

 Caſus

CASUS NONUS.

Fœmina 40. annos nata vigeſima Maji anni 1763. ad noſtrum Noſocomium delata eſt, trigeſima quinta die poſtquam pleuropneumonia correpta fuiſſet, quæ in ſuppurationem poſt undecimum morbi diem, abivit; 15ta morbi die incepit ſputa purulenta tuſſi ejicere, & paucis diebus elapſis incepit ſudoribus nocturnis diffluere, qui adhucdum continuant.

Pus album bonum ſputis reddit copioſum; reſpiratio eſt brevis, celeris, frequens; febris multa, veſpere exacerbata; appetitus nullus; ſitis ſat magna, tuſſis frequens; urina rubra; alvus laxa, ſemel bis de die ſecedens; habitus corporis emaciati & multum debilitati pallidus; decubitus ſemi erectus.

Per

Per quinque dies emollientia expectorantia ſumpſit, & inde reſpiratio utcumque levata eſt: verum copioſis ſudoribus nocturnis diffluebat ægra, & inceperunt ſputa, quæ copioſiſſima prodibant, tenuiora fieri; quare ad Polygalam confugi.

Vigeſima quinta Maji incepit decocto N. 9. uti, ac ſimul menſuram mediam lactis cum anatica decocti hordei Radic. Bardanæ &c. parte quotidie hauriendam habuit, & ubi tuſſis nimis defatigans erat, Syrupo diacodii leniebatur.

Per octo dies hoc medicamento uſa eſt ſine ſenſibili in melius mutatione, licet urinam ſolito copioſiorem mitteret: tuſſis enim, ſputa, ſudores, febris eadem erant: ſubinde tamen ſomno tranquilliori reficiebatur.

Nocte vero primæ Junii ad ſecundam ejusdem menſis diem multo minus ſudavit, & copioſiorem urinam miſit.

Sudores cito minuti ſunt; minuta eſt febricula veſpertina: ſexta Junii penitus emanſerunt ſudores, & febris admodum lenis evaſit.

Tuſſis erat tunc minus frequens, facilis & ſputa bonæ conſiſtentiæ multo pauciori quantitate reddebantur, appetitus quoque melior erat, & alvus ligata; urina naturalis.

Decima quarta Junii vix tuſſivit; pulſus tota die naturalis permanſit.

Decima quinta tantum pauca ſputa mane ejecit.

Solam tunc mediam doſin decocti N. 9. ſumpſit, & vigeſima quinta Junii penitus ab illo abſtinuit.

Hæc fœmina brevi vires recuperavit, & circa finem Julii ex Noſocomio exivit.

CASUS DECIMUS.

Puella 23. annos nata, laxi temperamenti, cui menſtrua & tempore & copia ſemper fuere irregularia, toto menſe Februario anni 1764. anxia fuit: dolores pectoris urentes fere continuos patiens, frequenti affecta eſt tuſſi, in initio ſicca, dein ſub finem Februarii humida, qua glutinoſa pure mixta cum magna difficultate inceperunt excerni: appetitus toto hoc tempore languidus; ſitis multa, & circa veſperas & de nocte multum calebat, poſt mediam noctem modo plus, modo minus ſudans.

Decima Martii ad nos delata eſt.

Medicamentis aperitivis, emollientibus, paregoricis uſque ad ſeptimam Aprilis uſa eſt, inde reſpiratio vix emendata eſt: ſputa valde copioſa, tenuia, purulenta, flaveſcentia tuſſi valida & frequenti ejiciebat; febris hectica corpus continuabat

depaſci, & omni nocte ſudoribus diffluebat, unde valde debilitabatur, & macies de die in diem magnos progreſſus faciebat.

Septima Aprilis Decoctum Polygalæ ipſi præſcripſi, & lacte cum Decocto hordei, quod jam a 15. diebus ſumebat, continuavit uti, veſpere paregorico.

Decima ſeptima Aprilis noctem absque ſudore transegit; ſputa erant alba, ſpiſſiora æque tamen copioſa ac ante, & tuſſis frequens, ſæpe valde vehemens interdiu ægram valde defatigabat; ſitis tamen erat minor, & febris notabiliter remiſerat; urinæ excretio ab incepto Polygalæ uſu copioſior, quam ante.

Præter Decoctum Polygalæ ægræ Decoctum Salab. cum Laudano præſcripſi, ut ter de die vaſculum ſumeret.

In-

Inde tuſſis ſtatim prima die mitior, minus frequens facta eſt, & ſputa bonæ notæ facile excreta ſunt.

Poſthac ſputa ſenſim minuta ſunt; tuſſis ſenſim rarior evaſit, & 25ta Aprilis omnis febris etiam veſpertinæ expertem ægram inveni.

Præfatis medicamentis uſa eſt uſque ad decimam Maji, qua miſſa illa fecimus, ſputis ceſſantibus, tuſſicula valde rara, reſpiratione liberrima & omnibus functionibus ſat bonis: lactis tamen uſus continuatus eſt.

Decima nona Maji tuſſis videbatur recrudeſcere velle, licet quoad reliqua optime haberet ægra: quare datum eſt illi Decoctum emolliens & Syrupus Diacodii pro linctu.

Hæc continuata ſunt uſque ad 24tam Maji, qua tuſſis integre ceſſaverat: poſtea omni medicamento abſtinuit, & quin-

ta Junii perfecte curata ex Noſocomio exivit.

CASUS UNDECIMUS.

Puella viginti trium annorum, cui menſtrua nunquam debite fluxerant, & initio anni 1763. penitus emanſerant, 24ta Februarii anni 1764. ad nos delata eſt.

Ab anno tuſſi frequenti, ſubinde ſat valida, ut plurimum ſicca, pectoris dolorifica conſtrictione ſub tuſſi aucta vexabatur: ſanguinei temperamenti puella valde emaciata erat, debilis, reſpiratio accelerata, anxia; pulſus omni veſpere febrilis, & ſæpe noctu ſudavit; ſomnus erat ſat protractus, debilitans; appetitus nullus; urina pauca, rubra ſedimen lateritium deponens; ſputa, quæ laborioſa tuſſi ejiciebantur, purulenta erant, pauco glutine tenaci mixta.

Pro

Pro medicamento datum eſt illi Decoctum Rad. Salab. cujus quater de die unc. III. ſumpſit, & infuſum ex herbis pectoralibus aliquoties in die tepide potandum.

His per decem dies continuatis, tuſſis mitior, facilior facta eſt, & ſputa purulenta, copioſa inceperunt excerni; urina naturalis evaſit.

Decima ſeptima Martii cum & pectoris dolorifica conſtrictio ceſſaſſet, reſpiratio ſat bona, facilis eſſet, & ſputa copioſa, purulenta, ſubflava ſat facile excernerentur, ſudores autem nocturni valde copioſi eſſent, & febricula veſpertina ægram continuaret, ut ante, invadere, Decoctum Polygalæ ipſi dedi, & pro linctu Syrupum Diacodii.

Omnia ita ſenſim in melius mutata ſunt, ut trigeſima prima Martii tuſſi multo rariori & faciliori quam ante, vix mediam

prio-

priorum ſputorum partem ejiceret; hæcque optimæ notæ erant; reſpiratio libera; febris veſpertina ſolito minor; nocturni ſudores multo pauciores; urinæ tamen copia non videbatur major, quam ante; animus ægræ erectus, alacris erat, & appetitus renaſcebatur.

Sic continuantes ad tertiam Maji uſque omnibus functionibus ſenſim in melius mutatis, ſputa integre ceſſarunt, ſuperſtite modica tuſſi: quare uſui Polygalæ ſuperſedimus, & illius loco ægra Rad. Salab. Decocto uſa eſt, & cum lac non amaret, aliis aptis alimentis ægram debite nutrire conati fuimus.

Vigeſima nona Maji ab omni medicamento abſtinuit ægra, & 12ma Junii ſana ad ſuos rediit.

CASUS

CASUS DUODECIMUS.

Puellam 32. annos natam prima Octobris anni 1764. in Noſocomium ſuſcepi.

Hæc alias ſemper ſatis ſana menſe Julio poſt validos labores valde calefacto corpori frigidam multam ingeſſerat, ut ingentem, quam patiebatur ſitim ſedaret; eadem die adhuc catharro, ut ajebat, valido correpta eſt, & licet ipſi venæ ſectio ſuaderetur, illam neglexit, ſolo infuſo quodam utens.

Tuſſi ſicca, frequenti, valida per tres Septimanas laboravit: dein incepit copioſum pus, ſincerum, ut ex relatione ipſius colligere potui, ſat facile expectorare: tuſſis tunc facta eſt facilior, & pectoris dolores ac anxietas, quæ antea aderant, ceſſarunt: quare ægra ſe jam in vado eſſe credens nihil amplius adhibuit.

Con-

Continuante copioſa ſputorum evacuatione ſenſim valde debilitata eſt; munere ſuo fungi non amplius potuit & demum ad nos delata fuit.

Robuſtæ antea puellæ carnes erant flaccidæ; color cachecticus, flavo-viridis; puris ſubflavi ſat bonæ conſiſtentiæ. Nichthemeri ſpatio unc. IV. V. tuſſi ſat facili expectorabat; pulſus interdiu mollis ad flaccidum accedens, apyretos, veſpere febrilis; reſpiratio ſat libera, tantum circa matutinum tempus ſtertoroſa fiebat; menſtrua regularia & reliquæ functiones ſat bonæ.

Statim incepit decocto Polygalæ uti; urina ſolito copioſior excreta eſt, & ſexta Octobris color & conſiſtentia ſputorum optima erant, videbanturque copia minui.

Dècima quinta Octobris febris veſpertina ſenſim antea minuta penitus emanſit; color cachecticus in lætiorem mutabatur;

car-

carnes erant minus flaccidæ & ſputa duabus tertiis partibus minuta erant.

Octava Novembris nihil de præterito morbo ſupererat; optime valebat: hinc a medicamento abſtinuit & 13tia ad ſua munia redivit.

CASUS DECIMUS TERTIUS.

Sutor 20. annorum tuſſi ſicca & ſæpe recurrentibus pectoris urentibus doloribus a pluribus menſibus affectus initio Julii anni 1765. incepit ſæpius per diem horripilari, copioſe expectorare, noctu multum ſudare.

His non obſtantibus opificio ſuo incubuit ad finem Auguſti, tunc vero præ debilitate laborare amplius non potuit, & ſexta Septembris ad nos delatus eſt.

Valde emaciatus erat; febricula aderat continua, veſpere exacerbata; reſpiratio anxia; noctu ſudoribus diffluebat; tuſſi fre-

frequenti pus copioſum flavum tenue ejiciebat; reliquæ functiones utcumque bonæ.

Datum eſt illi decoct. Polygalæ: urina jam prima die copia ſolito majori excreta eſt, & quarta ab uſu medicamenti die ſputa jam minus copioſa, minus flava & magis ſpiſſa erant, ac reſpiratio multo liberior.

Tam celeris fuit in hoc medicamenti effectus, ut quatuordecim dierum ſpatio fugata fuerint omnia Phtyſeos ſymptomata.

Sub uſu medicamenti vires redierunt, & initio Octobris ſanus dimiſſus eſt.

CASUS DECIMUS QUARTUS.

Vir 65. annorum a multis annis tuſſi vexatus. qua ſubinde pauca ſputa glutinoſa excernebat menſe Martio anni 1765. incepit tuſſi vehementi & fere continua

tinua dolorifica vexari, & paulo poſt multum expectorare.

Ad nos delatus eſt decima Julii.

Vehementiſſima tuſſi ſputorum purulentorum, flavorum, tenuium ultra lib. ß. quotidie excernebat; reſpiratio erat anxia, dolens: reliquæ functiones non multum labefactatæ.

Medicamentis pectoralibus paregoricis uſque ad 25tam Julii uſus eſt: nulla autem in melius mutatio facta eſt, immo incepit veſpere febricitare & noctu ſudare.

Miſſis reliquis Decoctum Polygalæ ipſi dedimus, & ſubinde hauſtum paregoricum.

Sic tuſſis brevi lenior evaſit, & ſputa alba, ſpiſſa, ſenſimque parciora cum facilitate excreta ſunt; emanſerunt febris & ſudores nocturni.

Polygala perrexit uti uſque ad 16^{tam} Septembris, qua cum morbus penitus ſublatus eſſet, ab omni medicamento abſtinuit, & 12ma Octobris ſanus & robuſtus ex Noſocomio dimiſſus eſt.

CASUS DECIMUS QUINTUS.

Fœmina 40. annos nata temperamenti laxi, ſanguinei, cui jam a biennio menſtrua irregularia erant, menſe Auguſto anni 1765. poſtquam per plures ſeptimanas difficili reſpirio & tuſſicula ſicca laboraverat, incepit omni nocte copioſiſſime ſudare; ſputa purulenta, tenuia, variegata valida tuſſi ejicere, & reſpiratio ita anxia facta eſt ut ob metum ſuffocationis diu noctuque in lecto ſedere cogeretur: demum expenſis, quibus morbus illam expoſuerat, ulterius ſuſtinendis impar facta, 14ta Martii anni 1766. ad nos fere moribunda delata eſt.

Præ-

Præter prius enarrata ſymptomata, febri ſat magna, continua, veſpere aucta afficiebatur: jam a pluribus ſeptimanis paucam urinam valde ſaturatam bilioſam, urentem mittebat; valde emaciata erat; ſitis multa; appetitus nullus; alvus tamen naturalis; ſomnus vix ullus.

Decima quinta Martii incepit Decocto Rad. Polygalæ uti, & decima octava urina coloris fere naturalis absque ardore ſat copioſa incepit excerni; ſputa erant faciliora, copioſiora, minus tenuia; reſpiratio multo facilior; febris minor.

Vigeſima ſecunda Martii magna ſudoris nocturni imminutio; ſputorum ſat bonæ notæ magna & facilis excretio; ægra jam in dorſum & in latus ſiniſtrum decumbere poteſt.

Vigeſima nona Martii decubitus in omnem partem liberrimus; reſpiratio naturalis; febris omnis diſparuit; ceſſarunt ſu-

dores nocturni; ſputa omni nota bona facili tuſſi, ſenſim minori copia educuntur.

Perrexit medicamento uti ad 21^{mam} Aprilis, qua cum ægra perfecte curata eſſet, ab illo abſtinuimus & fœmina initio Maji ſaniſſima diſceſſit.

Potuiſſem de Polygala multo plures felices caſus referre; ſed cum omnes jam relatis analogi fuerint, & nihil novi exhibuerint, nolui repetitionibus volumen augere.

Patet ex obſervationibus his Radicem Polygalæ amaræ medicamentum eſſe Balſamicum detergens, conſolidans, roborans & ſimul demulcens, inter illa, quæ contra phtyſin pulmonalem laudantur, facile princeps.

Equidem multum abeſt, ut curet omnes, curat tamen multos & etiam multis incurabilibus prodeſt: inveni in cada-

veri-

veribus illorum qui illam ferre non potuerant, pulmonum indurationes, Scyrrhoſitates, vel pulmones valde conſumptos, circumquaque fortiter accretos : Hepar, pancreas, ſubinque Meſenterii glandulas obſtructa, indurata.

In his caſibus vidi cicutam cum emollientibus & minori Polygalæ doſi exhibitam bonos effectus præſtitiſſe.

Subinde dum ſolida nimis tenſa, irritata ſunt, emollientia, paregorica præmittenda, ut Polygalam ferre poſſint ægri: ſubinde etiam, dum ſub uſu Polygalæ pulmonum ulcera pro parte, vel integre cicatrizata ſunt, tuſſis antea ſopita recrudeſcit; oritur conſtrictionis in pectore ſenſus: tunc pariter paregorica, emollientia neceſſaria ſunt, quæ tenſa relaxant; acrimoniam forte irritantem demulcent & ſimul bonum Phtyſicis valde neceſſarium ſuppeditant nutrimentum. Pa-

catis hoc modo turbis ſi ſputa purulenta continuent, vel quaſi ſuppreſſa redeant, Polygala iterum ſecure adhibetur.

Abſque his cautelis vel nihil efficitur, vel ægris fere æque nocetur, ac dum cortice Peruviano obruuntur, quando viſcera nimis tenſa, irritata & obſtructa ſunt.

Licet in notatis modo ægrorum hiſtoriis Polygalam in decocto ad unc. II. per diem exhibuerim, ſæpe, præcipue in praxi urbana, minori doſi cum effectu exhibui.

Quamvis tamen primo aſpectu magna videatur doſis, attentius examinanti patebit non eſſe tantam: Radix enim quaſi lignea eſt, & vix aliquid medicamentoſi continet: cortex vero virtute dives ab aliquot radicis unciis detractus & exſiccatus non adeo magnum pondus æquat.

Dum cura feliciter procedit, imminutionem ſudorum plerumque comitatur major

jor diureſis. An id effectus eſt virium medicamenti roborantium & leniter diureticarum, quo poris relaxatis debitum robur reſtituitur, & liquida per cutim evacuari ſolita ad vias urinarias ſimul determinantur?

Certe ſudores ſæpe minuuntur, dum ſputa eadem copia ac ante excernuntur, & antequam de incepta ulceris pulmonum cicatrizatione cogitari poſſit.

Neque ego obſervationem celeberrimorum virorum, qui hydropem Polygala curatum viderunt, minime in dubium revoco, licet mihi in hoc morbo eundem effectum non præſtiterit.

Morbi enim hujus natura valde implicata eſt: neque uno eodemque medicamento etiam optimo in omnibus ſubjectis curari poteſt.

Pleuritide inflammatoria affectis exhibita Polygala augendo ſymptomata nocet:

prodeſt autem dum in ſuppurationem abivit pleuritis, adhibitis cautelis prius memoratis.

Hæc planta veteribus jam nota, deſcripta & adumbrata fuit: cujus vulgaris ſat bonam iconem depictam habet Hieronymus *Tragus.* T. 1. pag. 455. *Lobelius* ic. pag. 416. & 417. *Dodon.* Flos ambarualis. Pemt. 2. pag. 253. Inter recentiores vero & vulgaris & amaræ Polygalæ nitidiorem habet iconem *Vaillant* Bot. par. t. 32. f. 1. 2. Verum illorum vix non omnium definitiones mancæ & minus ſinceræ deprehenduntur: quare opere pretium eſſe duxi curatiorem fuſioremque ejus exhibere deſcriptionem, ne inter collectores, ut fieri ſolet, lites moveantur.

Ad hoc rite præſtandum celebris Jacobi *Well*, diligentiſſimi ad urſum nigrum Pharmacopæi, doctiſſimi certe chemici

mici & expertiſſimi Botanici opera uſus ſum.

Antequam autem hæc planta definiatur adnotare oportet, quod celeber: Linnæus in ſyſtematis naturæ editione duodecima reformata viginti quatuor ſpecies Polygalæ recenſeat, quas in quatuor ſectiones digeſſit. Noſtra in prima ſectione aut faſciculo criſtatarum flore appendice penicilliformi deprehenditur & eſt *Polygala amara* floribus criſtatis racemoſis, caulibus erectiuſculis, foliis radicalibus obovatis majoribus. *Linn.* & *Jacquin.* Polygala procumbens; foliis imis ſubrotundis, ſuperioribus linearibus. *Hall.* Hiſt. n. 343.

Polygala alia foliolis circa radicem rotundioribus, flore cæruleo, ſapore admodum amaro. *Baub.* pin. 215.

Polygalæ amaræ habitus vix non idem eſt ac *Polygalæ vulgaris:* folia tamen radicalia illius ſunt ampliora; magis craſſa obovata ac obtuſa: caules numeroſiſſimi ad 30. & plures interdum, magisque declinati aut procumbentes, & ſolus ſapor Polygalæ noſtræ amaræ magnam eſſe differentiam inter hanc & vulgarem convincere quemlibet poteſt, & impedire ne promiſcue adhibeatur: vulgaris enim Polygala, excepta radice vix ſapida eſt: prioris vero & caulis & folia adeo amara ſunt, ut unicum leviter maſticatum foliolum totam linguam ſummo amarore afficiat, qui non niſi ſenſim & poſt longam moram evaneſcit, ex qua ratione forte cum Polygala americana *Senega* dicta, virtute convenire poteſt.

Sequitur fuſior Polygalæ amaræ Deſcriptio ſecundum omnes ſuas partes.

Ra-

Radix ejus eſt perennis, fibroſoramoſa, ligneſcens, ad caulium eruptionem craſſiuſcula, cæterum gracilis, extus coloris ex gilvo cineraſcentis, intus albidi; ſaporis Balſamici ex amariuſculo ſubdulcis & & grati.

Hæc caules promit plures, ſimplices, graciles, plus minus dodrantales, procumbentes partim partimque ſurrectos.

Folia circum caules alternatim aut ſine ordine poſita ſunt linearia, ſeſſilia: radicalia vero rotundata, numeroſa, & in ceſpitem quaſi collecta, quæ ob ſaporem ſimul intenſe amarum hanc ſpeciem a vulgari facile diſtinguunt.

Flores cærulei, aut purpuraſcentes, etiam albicantes interdum, brevibus pedunculis inhærentes inque racemum ſimplicem diſpoſiti caulium cacumina ornant; quorum.

Ca-

Calix pentaphyllus tria gerit foliola, unicum inferne ac duo ſuperne poſita parvula, ex cæruleo virentia: alia duo lateribus adſtant ovata, prioribus longe majora, patula, petalorum colore donata, qui tamen color poſt deflorefcentiam in pallide virentem abit.

Corolla monopetala, ſubtubuloſa, ſuperius ad baſin usque fiſſa, fiſſuræ latere altero alteri incumbente, duo fauce mentitur labia: labio ſuperiore bipartito, inferiore fimbriato.

Stamina communiter octo, connexa antheras gerentes liberas intra corollæ tubum latitant.

Stylus ſtaminibus cinctus adeſt unicus apice bifidus.

Hunc ſequitur Capſula ſubcordiformis, compreſſa, margine membranacea, pendula foliolis calycis majoribus lateralibus tecta.

Se-

Semina quælibet capſula recondit communiter bina, ſolitaria, ſubovata, parva.

Hujus plantæ nomen derivatur a græco *πολυ* multum & *γαλα* lac quaſi lac augens.

Creſcit paſſim in ſubalpinis & montoſis, floret æſtate. Vulgaris vero ubique in pratis, nemoribus & ſylvis viget

Præter Polygalam ante aliquot annos aliud hic contra Phlyſin innotuit medicamentum Lichen nempe Islandicus.

Vidi pluribus prodeſſe hujus infuſum, & optime ſubinde polygalæ ſociatur.

F I N I S.

FORMULÆ.

N. 1. ℞. Rad. Saleb. dr. jß.
Caq. c aq. pur. q ſ. p. ½ hor.
Colat. lib. 1. adde
Syr. Diacod. unc. jß.
M.
S. omni 3horio unc. jj. vel unc. jjj. ſumat, pro ratione gravitatis ſymptomatum lenien- dorum.

N. 2. ℞. Folior. Senn. dr. vj.
Herb. Mercurial. m. jß.
Coq. c aq. q. ſ. p. ¼ hor. vaſe
Clauſo Colat. lib. jß. adde
Mell. pur. unc. jj.
M.
S. omni 3horio unc. jjj.

N. 3. ℞. Conſerv. Cochlear.
Oxymell. Colchic.
aa unc. j.
Limat Mart. o rubigin.
ſcr. ß.
M.
S. intra biduum abſumat.

N. 4. ℞. Cort. Peruv. unc. j.
Syr. flor. Chamom. unc. jj.
Vin. bon. Auſtriac. unc. j.
Aq. flor. Sambuc. unc. xv.
M.

M.

S. intra biduum abſumat.

N. 5. ℞. Herb. Abſynth.
Eupator Cannabin.
aa unc. j.

Conſciſs. inf. vin. bon. Auſtriac. lib. jjj. per bihorium. colatura detur uſui intra biduum abſumenda.

N. 6. Folior. Alexandr. dr. v.
Cortic. Citri dr. ß.
Sal. Polychr. dr. jß.
Mann. unc. jß.

Inf. c aq. fervid. q. ſ. p. ½ hor. vaſe clauſo. colat. unc. iv. d. pro doſi.

N. 7. ℞. Folior. Salv. m. jj.
Inf. c aq. fervid. q. ſ. p. ½ hor.
Vaſe clauſo colat. lib. jß. adde
Syr. Salviæ. unc. jj.
M.

S. intra biduum mane & veſpere abſumat.

N. 8. ℞. Aq. fœnicul.
— Petroſelin.
— Juniper. aa unc. iv.
Syr. Baccar. Juniper.
— Fœnicul. aa unc. j.
Spir. cochlear.
— Nitri dulc. aa dr. jß.
Rob. Juniper. uuc. j.

M.

M.

S. intra biduum abſumatur.

N. 9. ℞. Rad. Polygal. unc. jjj.
Conſciſs. coq. c aq. lib. jjj.
Ad remanent. lib. jß.
Cui adde
Syr. Hyſſop.
— Diacod. aa unc. j.
M.

S. intra biduum partitis doſibus abſumat.

HENRICI JOSEPHI COLLIN

NOSOCOMII PAZMANNIANI PHYSICI ORDINARII ET SAC.
CAESAREO - REG. APOST. MAJEST. REGIMIN. INFER.
AVSTRIAE CONSILIARII

CAMPHORAE
VIRES
SIVE

OBSERVATIONVM CIRCA MORBOS ACVTOS ET CHRONICOS FACTARVM.

PARS TERTIA.

VIENNAE
APVD RVDOLPHVM GRAEFFER. 1773.

VIRO
PERILLVSTRI MAGNIFICO
AC
CLARISSIMO
ANTONIO STÖRCK
AVGVSTISSIM.
IMPERATORIS ET IMPERATRICIS, A CONSILIIS, ARCHIATRORVM COMITI, STVDII MEDICI CAESAREO REG. PRAESIDI ET DIRECTORI, NOSOCOMII PAZMANNIANI PHYSICO, PLVRIVM ACADEMIARVM MEMBRO &c. &c.

Has ſuas obſervationes, ſeque totum dicat.

H. J. Coll

PRÆFATIO.

Huic Opuſculo occaſionem dedit effectuum medicamentorum in variis morbis exhibitionem ſequentium diligens & a præjudiciis libera obſervatio, cujus eximia exempla in pie defuncto Illuſtriſſimo L. B. Gerardo van Swieten & Perilluſtri ac Magnifico Störck ſemper ob oculos habui: hunc enim non modo Ægris Noſocomii medicinam facientem ſecutus ſum, ſed & ad ſuos in Civitate Ægros eum comitari mihi licuit: Illuſtriſſimus autem pie defunctus Præſes ad mortem us-

que ſeverum & indefeſſum obſervatorem egit; me ad obſervandum ſtimulavit, gratiamque mihi fecit meos Ægros vel difficillimis vel incurabilibus habitis morbis laborantes ſaltem omni menſe, ſubinde etiam ſæpius, per undecim annos inviſendi meque in gravibus caſibus titubantem ſapientibus conſiliis erigendi firmandique. Ubi meam ex obſervatione fluentem de Camphora ſententiam illi aperui Ægrosque quos illa curabam oſtendi: norunt multi Medici, qui Noſocomium frequentarunt, quanta cum bonitate omnibus prius magna cum patientia examinatis, ſuam mihi ſententiam dixerit! & quantum me ſæpe, de felici curarum ſucceſſu

gau-

gaudens & humaniſſime gratulans, reverenti pudore ſuffuderit!

Multa ab anno 1762. cum practicis de Camphora Ægris exhibenda regulis & relatis ipſius effectibus minime convenientia in meos uſus notaveram. Verno autem tempore anni 1770. dum incipiens febris putrida petechialis adhuc ſporadica erat, & pleroſque libithina ad ſe rapiebat: aliquot hominibus morti jam traditis meæ de Camphora ſæpe repetitæ obſervationi innixus illam larga manu exhibui, eosque miraculi inſtar ex orci faucibus eripui: ſtatui tunc de Camphora obſervationes majori cum exactitudine, non obſtan-

ſtante magno Ægrorum, quo incipiebam obrui, numero, ſcribere: ſelegique, ut plurimum, caſus, in quibus illius effectus magis oculis paterent, ut in obſcurioribus de illius viribus & ſecuro uſu melius poſſet ferri judicium. Hunc laborem boni conſule, Benevole Lector! & vale.

CAMPHORÆ VIRES.

CASUS PRIMUS.

Murarius 35. circiter annos natus 9 Junii anni 1770. ad nos defertur, a ſemi anno Opiſthotono affectus, & toto hoc tempore lecto affixus, immobilis, ſat libero functionum naturalium uſu gaudens.

Ante tres annos eodem morbo per plures menſes occupatus Balneis Badenſibus, quæ hoc anno ipſi nullum levamen attulerunt, curatus fuerat.

Tota vita ſua ante hunc morbum, vix unquam Æger, ſæpe tempore pluvioſo & frigido calci parandæ & aliis in libero aere perficiendis incubuit.

Pulſus erat tremulus, formicans, & 82. pulſationes intra horæ minutum cum modica arteriæ tenſione abſolvit; reſpiratio ob retrotractum caput, collum &c. & incurvatam dorſi ſpinam, per intervalla laborioſa, naturali tamen vix frequentior aut celerior; ſitis multa. datur ipſi medicam. N. 1. id eſt dr. ß. Camphor per diem.

Hoc Medicamentum optime fert, & 12. Junii arteria intra minutum tantum 72. vel 73er pulſat: mollis eſt pulſus, liber collapſus, neque tremulus, neque formicans amplius. Calor ad ſenſum valde minutus; ſitis diſparuit; ſubinde per horam unam, duasve præcipue noctu æqualiter ſudat, & colli ſpinæque dorſi dolores inde minui ipſi videntur; ſomnus hac nocte optimus, quo gaviſus fuerit a ſemi anno.

Camphoræ dr. 1. quotidie ubſumit uſque ad 22. Junii; Calor fuit toto hoc tempore mi-

minor: cutis mollis, perſpirans: ſudor nullus & pulſus 8. 10. 12. pulſationibus minus creber, liberior, magis dilatatus fuit, quam ante Camphoræ Uſum: cum autem licet ſpinæ dorſi dolores remiſiſſent, Opiſthonus maneret immutatus, aliam curandi viam inivi, & Æger ſub finem Julii ſanus ad labores redivit.

CASUS SECUNDUS.

Rhedarius quadraginta aliquot annos natus, robuſtus, proceræ ſtaturæ vir, ſub finem Decembris anno 1769. Coxa ſiniſtra incepit valde dolere: ut non niſi baculo adjutus poſtea potuerit incedere. Varia in & externe incaſſum adhibita fuere remedia: Ultimo autem circa initium Maji anni 1770. Unguento carminativo locum dolentem incepit inungere: 15. ejusdem menſis dolor coxam reliquit, vertebras lumborum & Os

ſacrum tanta cum Vehementia occupavit, ut in artubus inferioribus omnis ſenſus & motus perierit: 18. ejusdem menſis ad nos delatus eſt.

Functiones natnrales ſat integræ; reſpiratio libera; pulſus vix febrilis, ſat plenus, valde mollis, debilis.

Varia ſecundum indicationem in & externe applicuimus medicamenta abſque effectu.

9. Junii continuant dolor & reliqua mala Ægrum cruciare: magnam debilitatem, nauſeam, capitis gravitatem doloremque & ſitim conqueritur; reſpiratio eſt anxia; pulſus febrilis, ſed debilis, mollis; oculi triſtes; facies ſordida, lurida. Præſcribitur Ipecacuanh. dr. ß. cum tartari Emetici gr. I. vomitu ſexies repetito cibos indigeſtos, & multum glutinis varie colorati reddidit. Aliquoties purgatus eſt, unde anxietas viſa

eſt

eſt minor. Poſthac mixtura vinoſa utitur: poſt Emeticum leniter fere continuo ſudat.

10. 11. nihil novi accidit.

12. hinc inde macula petechialis rubra apparet: Arteria tenſa, dilatata vix aliquid præter aerem continere videtur, & circiter 78ies intra minutum cum debilitate digitum ferit; Alvus & Urina naturalis; cutis continuo leniter madet: lingua ſicca, fuſceſcens; reliqua ut ante.

Datur Ægro Camphoræ dr. I. per diem, juſcula tenuia, & potus theiformis tepidus.

13. Camphoram optime fert: cœterum nihil novi.

14. Arteria libera; pulſus ſolideſcit, & tantum 75. pulſationes intra horæ minutum habet; Anxietas multum minuta; capitis dolor multum remiſit; oculi & faciei cutis nitidiores; lingua ut ante; ſudor lenis continuat; petechiis variæ figuræ & magni-

tudinis rubris, fuſceſcentibus totum corpus, excepta facie, obſitum eſt; ſitis nulla; alvus a biduo clauſa; Urina ſaturata, obſcuri valde coloris, cum Enæoremate multo ſuſpenſo. reliqua ut ante.

Nihil in methodo medendi mutatur, alvus 15. ſponte ſecedit cocta, mollis, ſubfuſca.

Res Ægri continuant ſenſim in melius vergere. Lingua depuratur: omnes functiones ſenſim ad ſtatum naturalem appropinquant, & 22. Junii petechiis fere omnibus flaventibus dolor in lumborum vertebris & oſſe ſacro multum remiſit; in artus inferiores redivit ſenſus, & utrumque in lecto parum movere poteſt.

Continuat magna cum Euphoria ſuam Camphoræ dragmam quotidie abſumere; raro amplius ſudat.

7. Julii vix de doloribus aliquid ſupereſt; libere ſolus abſque baculo incedit; omnes functiones bonæ, & pulſus tantum 74. pulſationes intra horæ minutum habet. Continuat eandem medicamenti doſin ſumere.

12. Julii miſſus ſit camphoræ uſus & 14. ejusdem ſanus diſcedit.

CASUS TERTIUS.

Fœmina 48. annorum per 20. annos maritata ſterilis manſit: Catamenia ſemper pauca & irregularia habuit, quæ jam a tribus annis penitus emanſere: febribus intermittentibus & Eryſipelati crura præcipue invadenti doloribusque articulorum, pedum, & genuum per crura propagatis valde obnoxia, ſub finem anni 1769. doloribus vehementibus in Oſſe ſacro & ultimis lumborum vertebris corripitur, qui ad coxam ſiniſtram, inde vero exterius per femur ad apices

uſque digitorum pedis valde urentes & lancinantes extendebantur, ægramque maxima temporis parte lecto affixam tenebant. Crus & femur quaſi glacie involuta frigore, ſtupore affecta erant: & videbatur ipſi ſura ſæpius dilacerari.

Circa medium Majum anni 1770. é lecto nullo modo amplius ſurgere potuit: immo non niſi cum ſumma Dolorum exacerbatione corpus in lecto parum movere poterat: ſic continuavit affici uſque ad 18. Junii, qua ad nos deferebatur.

Ægram examinans inveni illam Iſchiade nervoſa, tam docte & perite à celeb. Cotunno deſcripta & elucidata affectam: Alvus erat tarda; præ doloribus ſæpius ſudabat; ſitis nulla: lingua humida, alba: appetitus bonus; toto capite frequenter dolet; ſomnus paucus, noctu ab auctis doloribus impeditus; reſpiratio naturali paulo crebrior,

ce-

celerior; pulſus mollis, parvus, debilis, flacceſcens, tantum 50. pulſationes intra minutum habet.

19. Junii lene purgans ſumit, unde quinquies purgatur. 20. datur ipſi Camphoræ dr. ß. in mucilagine Gummi Arabici Syr. edulcorata; quotidie abſumenda.

Hanc doſin per ſex dies abſque notabili mutatione ſumit, & optime fert.

25. Camphoræ dr. 1. incepit ſumere vide Formul. N. 2.

26. gratiſſimum poſt ſumptum medicamentum, quod quadripartita doſi ipſi porrigitur, laudat refrigerium, quod ſequitur lenis ſudor per totum Corpus, per mediam horam, ſubin diutius, durans: pulſus magis dilatatus, liberior, 58. pulſationes intra minutum primum habet.

27. datur ipſi quadripartita doſi Camphoræ dr. 1. ß. vide N. 3. pulſus habet 61. pul-

ſationes intra minutum. reliqua ut ante.

28. fere tota nocte leniter ſudavit, & adhuc continuat; Dolores multum remiſere; per intervalla dormivit; reſpiratio naturalis; pulſus, liber, mollis ſolideſcit, & tantum 50. pulſationes intra horæ minutum habet.

30. Junii dolores valde minuuntur, & jam aliquoties hodie ſe ſola in latus ſiniſtrum vertit. & in illud per aliquot tempus decubuit.

3. Julii ſola e lecto ſurrexit, & aliquoties per cubiculum deambulavit; in lecto ſe erigit & facile ſedet: in latus affectum fere æque facile ac in aliud decumbit: loco dolorum ſenſum decurrentium formicarum ab Oſſe ſacro ad digitos pedis uſque percipit; continuat ſæpius leniter ſudare; arteria mollis, li-

be-

bera, dilatata, 54. vicibus intra horæ minutum pulſat.

Datur ipſi quater de die dr. ß. Camphoræ, quam optime fert, vide N. 4-

5. Julii pulſus ut nudiustertius: circiter vigeſies ab una parte cubiculi ad aliam libere inceſſit; ſomnus optimus; Alvus, enemate ſolicitata, colore & conſiſtentia bona; Urina ſtraminea, tenuis, cum nubecula fundum petente; vix amplius ſudat, ſitis nulla; calor ad tactum & ſenſum Ægræ temperatiſſimus.

7. Julii pulſus intra minutum 62. pulſationes habet. Nocte elapſa punctorius dolor mammam ſiniſtram per medium quadrantem horæ occupavit, ibi ceſſans ad lumbos delatus eſt, qui ibi per duo triave minuta moratus ſiniſtram Capitis partem cum leni auris tinnitu ſubito occupavit: Os ſacrum, vertebræ lumborum, coxa, femur

&

& totum crus omnino naturaliter habent. Alvo a nudius tertius mane caret; non ſudat.

Miſſa fit Camphora: datur Ægræ Emulſum & Enema, ſequenti die diſparuit capitis dolor & auris tinnitus & Ægra continuat bene habere.

14. Julii pulſus mollis, liber, dilatatus, æqualis, 60. pulſationes intra horæ minutum habet: tenſionem in pectore percipit, omni anno menſe Majo venæ ſectionem celebrare conſuevit, quam hoc anno ob nimiam debilitatem omiſit.

Sanguis educitur ex brachio ad unc. x. qui refrigeratus inſulam bonæ conſiſtentiæ & coloris, tenui cruſta inflammatoria tectam debitæ ſeri quantitati innatantem præbuit, & Ægra poſt V. S. optime habens magnam partem diei per Agrum & pratum Noſocomii deambulat.

28.

28. Julii ſana & robuſta ex Noſocomio exit.

CASUS QUARTUS.

Vir 43. annos natus 1. Junii anni 1770. ad nos delatus eſt.

A 24. ætatis anno febribus acutis, pleuritide, arthritride diuturna frequenter vexatus fuit.

15. Menſis Maji hujus anni cum jam per allquot ſeptimanas minus bene habuiſſet, prægreſſa laſſitudine ſpontanea, magna debilitate, anxietate doloribus lancinantibus, dilacerantibus in utriusque pedis dorſo incipientibus & ad coxam uſque propagatis affectus eſt: incipientibus doloribus utriusque pedis dorſum intumeſcebat: hic tumor ſenſim cum dolore auctus demum diſparebat, dum ad ſummam intenſitatem pervenerat dolor, Ægrum fere in convulſiones agens:

ſic

ſic per mediam horam & ultra durabat, poſtea remittens abſque intermiſſione, frequenter irregularibus intervallis exacerbandus: noctu intenſior quam de die. Similis dolor & tumor eodem modo procedens, digitos & dorſum utriusque manus occupans ad articulationem brachii inferioris cum Oſſibus carpi protendebatur, ingentes dolores vertebras lumborum & Os ſacrum occupabant: Lecto affixus, immobilis variis uſus eſt abſque levamine, donec 1. Junii ad nos deferretur.

Vir toroſus, robuſtus ita macer eſt, ut couſumptis carnibus cutis tantum Oſſibus hærere videatur: unguibus incurvis: oculis in orbitarum cavis profunde hærentibus: cuti colore obſcure flavo tincta.

Gingiviæ cœruleæ; dentes ſordidi, denudati, vacillantes.

Ca-

Caput grave, obtuſe præcipue circa frontem dolens.

Somnus paucus; appetitus nullus, ſitis nulla; lingua humida; alvus naturalis, omni alterno die ſecedere ſolita; Urina ſtraminea cum Enæoremate fundum petente, ſubinde aquoſa, tenuis; reſpiratio facilis, naturali paulo frequentior; pulſus inæqualis, valde mollis, parvus; arteria ſubinde tenſa, Plerumque intra minutum 90ies digitum ferit.

Curam hujus Ægri uſque ad vigeſimam Junii variis Medicamentis, Decoctis depurantibus, diaphoreticis, purgantibus, ſero lactis &c. levamine ſubinde apparente ac brevi iterum diſparente, tentavimus.

21. Camphoræ Scr. I. per diem in Emulſo datur, quam libenter ſumit. 23. datur dr.

ß.

ß. 25. dr. 1. per diem quatuor doſibus in mucilagine incipit abſumere.

26. Junii nocte elapſa melius dormivit, continuo ſudore leni per totum Corpus æquali madens, qui circa matutinum tempus remiſit, & circa ſeptimam per horam factus eſt copioſus: gratiſſimum per totum corpus refrigerium laudat, tactui etiam manifeſtum; Caput levius habet; Dolores omnes multo minores ſunt; ſe ſolus erigit, & qui vix pedem in lecto movere poterat, ſolus ex Lecto ſurrexit. Pulſus ut ante, ſubinde adhuc parum tenſus, 86. pulſationibus Intra minutum abſolvitur. Quadripartita Doſi Camphor dr. 1. ß. per diem abſumat.

28. Junii continuat per intervalla leniter ſudare; functiones reliquæ naturales bonæ. Dolores ita minuti ſunt, ut heri bis abſque fulcro ab una parte cubiculi ad aliam inceſſerit: manibus quæcunque prehendit, ſat forti-

titer tenet: circa mediam noctem aure dextra per ſemi horam doluit: hic dolor oborto ſecundum ſpinam dorſi copioſo ſudore ceſſavit, & Æger ſat bene poſtea dormivit. Pulſus liber, dilatatus, mollis; arteria 74er intra minutum digitum ferit.

29. & 30. Junii vix amplius ſudat: Caput adhuc grave eſt: arteria libera, 70ies pulſat intra minutum Sumat quater de die Camphor dr. ß.

Hanc doſin bene fert: 3. Julii artus inferiores, Os ſacrum & lumbares vertebræ ab omni Dolore libera ſunt: Artus ſuperiores quoque liberi, exceptis humeris, in quibus obtuſum dolorem conqueritur: noctu optime dormit, ſubin leni aurium tinnitu affectus: greſſus facilis, liber eſt: Pulſus liber, mollis 78. pulſationes intra minutum habet, pergit eandem medicamenti doſin quotidie abſumere.

Nocte tertiæ ad quartam Julii cum debilitate & pandiculatione plus ſolito incaluit: acceſſere abdominis tormina: poſt quadrantem horæ erupit ſudor per totum Corpus æqualis, circiter bihorio durans: quo finito incepere carnes ſurarum & femorum tremere, ſicque continuaverunt per 20. horæ minuta manſit poſt hæc Æger vigilans optime habens per quadrantem horæ; dein in placidum ſomnum lapſus eſt.

4. Julii pulſus 70. pulſationibus intra minutum abſolvitur, eſt plenus, ſolidus, dilatatus, liber. quo ad omnia bene habet: Camphoram valde nauſeat, & poſt illam aſſumptam calorem ad caput aſcendentem, & frontis tenſionem leniter dolorificam conqueritur. Miſſus ſit Camphoræ Uſus.

5. 6. 7. Julii ſæpe leniter ſudat 8. nihil morboſi ſupereſſe videtur: ipſæ Gingivæ firmæ,

mæ, coloris boni ſunt: dentes nitidiſſimi: Carnes ſenſim corpori emaciato renaſcuntur: omnes functiones bonæ. conceditur ipſi carnium eſus.

20. Julii optime valens & fortis dimiſſus eſt.

CASUS QUINTUS.

Septuagenarius Muſicus ſemper utcumque ſanus vixit: ſpaſmodicis tamen & flatulentis hypochondriorum & abdominis affectibus ac torminibus præcipue poſt olerum & leguminum comeſtionem frequenter obnoxius.

Tota fere æſtate elapſa valida laboravit tuſſi, qua vix aliquid excernebatur, & quæ variis adhibitis adpropinquante Autumno demum ceſſavit.

Ante ſeptem ſeptimanas medium femur ſiniſtrum invaſit dolor urens, lancinans,

diurno tempore major, quam de nocte, ad ſuram, Malleolos & dorſum pedis protractus, greſſum difficilem reddens.

Decoctis ſic dictis, ſanguinem depurantibus per quatuor ſeptimanas uſus nullo modo levatus eſt: immo é lecto ſurgere amplius non potuit. Domi modo hoc, modo illud adhibens remedium, permanſit donec 30. Junii anni 1770. ſe ad noſtrum Noſocomium curavit deferri.

Habitus corporis eſt valde macilentus, Cachecticus: tuſſitat ſubinde: appetitus bonus, ſitis nulla; dorſum pedis ſiniſtri & uterque malleolus tument, dura ſunt, dolent; planta pedis ita ſenſilis, ut illi præ dolore inſiſtere nequeat; genu mole auctum, non dolens, dum ſolito magis incaleſcit Ægro ſenſum formicationis cauſat, ſub poplite omnia rigida ſunt; ſura tenſa eſt, dolens: quibus extenſio cruris impeditur.

Re-

Reſpiratio libera: pulſus ſunt ſpatio minuti 100. vel plures, molles, parvi, debiles, ſnbinde tenſi: Mercurius in Thermometro Fahrenheitiano per quadrantem horæ ante 10. matutinam ſub axilla applicato exacte ad gradum 98. adſcendit.

Datur per diem Camphoræ dr. ß. quam optime abſque mutatione fert.

3. Julii quater de die Camphoræ gr. xv. ſumit.

5. Julii pulſus fere ut ante, paulo magis dilatatus: applicatum ut ante Thermometrum, grad. caloris 96½. notat; Cutis mollis, perſpirans.

7. Julii ſomnus melior, protractior ſolito: Dolores ubique multum minuti: ſura minus tenſa: tendines ſubpoplitei minus rigidi: Urina rubra, Alvus naturalis; ſudor nullus; ſitis nulla; pulſus dilatatus, mollis, liber, 83. pulſationes intra minutum primum habet.

bet. Thermometrum applicatum caloris gradus 97. exhibet. Datur quater in die Camphoræ dr. ß.

8. & 9. Julii mane Thermometrum eundem caloris gradum notat ac præcedentibus diebus: aitque Æger ſe poſt aſſumptum medicamentum nullum incommodum pati; lingua naturalis; ſitis nulla; ſudor nullus.

Poſt meridiem per mediam horam doloribus punctoriis Hypochondrii dextri & tunc diſtenti abdominis Borborygmis affectus eſt: alvum a nudiustertius non depoſuit: pulſus eſt tenſus, reſiliens, inæqualis, irregularis, intra minutum 86. pulſationes complens: datum Enema has turbas ſtatim abſtulit: ſomnus eſt bonus & omnia continuant in melius mutari, pergit quotidie dr. II. Camphoræ abſumere.

17. Julii Pulſus 80. intra horæ minutum molles, liberi, dilatati: grad. caloris

96.

96. notat Thermometrum more ſolito applicatum.

20. crus libere extendit: diſparuere tenſiones, tumores, dolores: Pedi inſiſtere poteſt: ſomnus bonus, protractus, in quo nunc leniter ſudat: pulſus plenus, ſolidus, mollis, dilatatus 78. pulſationes intra minutum primum præbet: gradus caloris Thermometro per quadrantem horæ applicato eſt, ut 17.

Abſtinet Æger a Medicamento: cibis congruis utitur, & circa medium Auguſti ſanus dimittitur.

CASUS SEXTUS.

Puella 27. annos nata 26. Julii anni 1770. ad nos delata eſt.

A pueritia febribus intermittentibus ſponte ſemper ceſſantibus frequenter affecta ante ſex annos in profundum lapſa præcipitium

multum ſanguinis per triduum ore reddidit: convaluit nullis adhibitis remediis.

A verno tempore anni 1769. frequenter nullo alio prægreſſo ſymptomate convellitur cum integra mentis alienatione: Menſtruis caruit ad ultimam Maji anni 1770. quæ, completo jam 24. ætatis anno, poſt validum convulſionis puraxyſmum, prima vice eruperunt, & copioſa per triduum fluxerunt: quibus non obſtantibus ante finem Junii adhuc bis convulſa fuit.

Circa medium Aprilem ejusdem anni, ex curru, quo vehebatur, lapſæ crus dextrum, prope malleolum internum, valde contuſum, excoriatum eſt, & in ulcus abivit: quod variis applicatis videbatur brevi cicatrice obducendum. Cecidit autem iterum 17. Junii ex alta, quam conſcenderat, ſcala & idem crus denuo multum læſit: unde ulcus denuo latius evaſit, & incepit hypo-

chon-

chondrio ſiniſtro multum dolere. hoc modo adhuc affecta poſt inſtitutam V. S. & ſumptum purgans ad nos defertur.

Pulſus eſt mollis, parvus & tantum 66. pulſationes intra minutum primum præbet. Reſpiratio, ob Hypochondrii dolorem parum læſa: dantur medicamenta leniter ſolventia, paregorica & talia externe applicantur: Ulcus ſaniem dans antiſepticis deligatur.

Prima Julii Crus totum tumet; profunde rubet, tenſum eſt, & Ulcus fuſcum, ſiccum eſt: Pulſus frequentia irregularis uno minuto ſeptuaginta altero 80. pulſationes exhibens, valde mollis, flacceſcens: Thermometrum per quadrantem horæ applicatum 98. Grad. caloris notat. Datur Camphoræ dr. ß. per diem abſumenda.

2. Julii omnia in eodem ſtatu permanent: malum non eſt auctum: dantur quater de die Camphoræ gr. xv.

Ulceri gangrænoſo præter Emplaſtrum diapalm. nihil applicatur: frequenter inviſitur Ægra, ne forte ingraveſcente malo hac methodo aliquid negligatur, & ſi opus ſit, alia medicamenta illi porrigantur: verum viſa eſt potius in melius parum mutari.

Tertia Julii Crus minus rubrum, minus tumidum, minus dolens: Ulcus humeſcit, & in circumferentia videtur cruſta elevari. Thermometrum per 20. & ultra horæ minuta in Cavo ſubaxillari applicatum caloris gradum 97. exhibet: Pulſus adhuc irregularis, modo 54. modo 60. mox etiam 72. pulſationes intra minutum præbens: ſed ſolideſcit, fortior eſt: reſpiratio minus frequens, fere naturalis: licet adhuc doleat Hypochondrium.

Continuat eadem Medicamenti doſi uti, rebus ſenſim in melius Vergentibus.

Quinta Julii, idem Caloris gradus; Pulſus magis regularis, dilatatus, liber, 63. pulſatio-

tiones intra minutum habet : dolor partem anteriorem hypochondrii occupans retrorſum prope dorſi ſpinam translatus eſt, & ſubinde intermittit : Crus multum collabitur, & fere ubique ſuppurat Ulcus,; Urina & Alvus naturales ſponte excernuntur; cutis mollis, perſpirans; ſudor nullus; ſitis nulla; lingua pura; appetitus bonus; ſomnus vero paucus. continuetur eadem Camphoræ doſis.

Septima Julii crus penitus detumuit, Colore naturali præditum: Ulcus cavum, purum, ubique copioſum, optimum pus dat: heri tamen convulſa fuit. Pulſus ſunt 55. intra minutum primum : in Thermometro Fahrenheitiano more ſolito applicato Mercurius ad gradum 96. adſcendit, ſic etiam octava : nona ad 95. ſic uſque ad 16. Julii, qua tantum 94. caloris gradus notat. Pulſus liber, dilatatus, ſolidus, fere ſemper 60. 62. pulſationes intra minutum primum

ex-

exhibet: diſparuit omnis dolor: cavitas Ulceris tota impleta eſt, & media ſuperficies cicatrice obducta.

Continuatur Camphoræ uſus, ea ſpe, fore ut forte convulſionibus medeatur & menſtrua ab ultima Maji emanentia promoveantur: verum 27. Julii Medicamentum nauſeat: dantur ipſi Scr. 11. per diem cum ſucco liquiritiæ in pilulas redacti: verum nec ſic poteſt ſumere, & ſi ſe cogat, vertiginoſa fit: hinc illi ſuperſeditur. Pulſus eſt plenus, liber, omni nota ſanus.

Tertia Auguſti cum jam per ſex dies a Camphora abſtinuiſſet, more ſolito convulſa eſt: Ulcus perfecte Cicatrice obductum, & totum Corpus ſanitatem præ ſe fert.

Utitur Antiſpaſmodicis, nervinis &c. ad finem uſque Auguſti, ſub quorum uſu adhuc ſemel convulſa eſt.

6.

6. Septembris licet menſtrua evacuatio
nulla promoveri potuerit, robuſta, optimo
colore prædita ex Noſocomio exit.

Quinta Julii incepit Ulceri gangrænoſo
applicari mucilago N. 5. & continuata eſt do-
nec Ulcus fuerit cicatrice obductum.

CASUS SEPTIMUS.

Puella 28. annos nata, decimo ætatis an-
no variolavit, ingenti puſtularum ag-
mine tecta, quarum conferta veſtigia in fa-
cie proſtant.

Annos nata 17. prima menſtrua acquiſi-
vit, quæ, ut ait, debite fluxere ad ætatis ſuæ
annum 27.

24. annos nata vehementiſſimo dolore ſi-
niſtram capitis partem occupante per aliquot
dies affecta eſt. Sub quo in Oſſe temporali
tumor medii Ovi gallinacei longitudinaliter
diviſi figura & magnitudine, brevi duritie

Oſſea

Oſſea tactui reſiſtens, Ortus Hemicraniam multum lenivit.

Tumor ille neglectus poſt medium annum ſponte diſparuit, & Ægra atrociſſima Cephalalgia, qua, per vices præcipue nocturno tempore, fere in furorem agebatur, correpta eſt: quæ variis medicamentis & maxime bis repetita cum ſcarificatione cucurbitularum ſeptem retro aures & ad Nucham applicatione diſparuit.

Initio anni 1769. ſcabie humida totum Corpus occupatum eſt, quam, præmiſſo purgante, in unctione quadam circa artuum articulos quotidie per ſex ſeptimanas continuata retropulit.

Menſe Martio ſequente Pleuritide correpta eſt. quæ V. S. curata menſe Aprili illam denuo invaſit, venæ ſectione iterum ſublata.

Ab illo tempore menſtrua quoad quantitatem, qualitatem & tempus fuere irregularia.

ria. Fluore albo frequenter affecta fuit; ut ajebat, nunquam urente.

Circa medium Octobris ejusdem anni Os ſacrum & coxam dextram vehemens, lancinans, dilacerans dolor invaſit, & inde per femur & exteriorem cruris partem ad digitos uſque pedis æque acerbus propagatus eſt: genu intumuit ita, ut non niſi cum magnis doloribus crus vel flectere vel extendere poſſet.

Variis in & externe adhibitis aliquod levamen nacta eſt, & ſua utcumque peragere potuit; donec circa finem Januarii anni 1770. ex ſede, cui inſidebat, ſurgere volens ceciderit: tunc enim omnia exacerbata fuere: genu maxima parte collapſum, iterum intumuit, & Iſchiadi nervoſæ adjuncta eſt pleuritis, quæ methodo antiphlogiſticæ ceſſit, manentibus diriſſimis Iſchiadis ſymptomatibus, quibuscum 12. Martii anni 1770. ad nos delata eſt.

Uſque

Uſque ad tertiam Julii varia & optima adhibita medicamenta, veſicantia aliquoties repetita ſubinde aliquod levamen attulerunt, morbum vicerunt nunquam. Caput ſæpe dolet; menſtrua manent irregularia, aquoſa, & illa per plures dies præcedit & ſequitur fluor albus. pallidus, & gracilis eſt corporis habitus; appetitus bonus; Alvus & Urina naturales.

Tertia Julii Camphoræ dr. ß, quotidie abſumenda præſcribitur: antequam primam adſumat medicamenti doſin Thermometrum per 20. horæ minuta applicatum notat gradum 97. Pulſus parvus cum aliqua tenſione, mollis, variis vicibus examinatus 84. 85. 88. pulſationes intra horæ minutum exhibet.

Quinta julii, Pulſus plerumque 70. tantum pulſationes intra minutum habet. Thermometrum eundem caloris gra-

gradum notat ac nudiustertius. Datur ipſi Medicam. N. 2.

6. 7. 8. idem caloris gradus: pulſus idem.

10. pulſus variis vicibus examinatus 60. 64. 66. pulſationes intra horæ minutum præbet. Gradus Mercurii in Thermometro eſt 96.

Sequentibus diebus continuata eadem Camphoræ doſi, caloris gradus ſunt 97. pulſus ut ante uſque ad 16. Julii, qua Thermometrum Caloris grad. 100. notat, more ſolito applicatum: pulſationes Arteriæ tempore conſueto ſunt 80. 86. Ægra â Camphora nullum omnino levamen habet.

17. Julii dantur Ægræ Mercurii dulcis grana v. quadripartita doſi quotidie abſumenda.

Abſumpta hujus dr. ß. incepit ſalivare, & per ſex ſeptimanas continuata ſalivatione perfecte curata eſt.

Initio Septembris menſtrua debita quantitate & qualitate per ſex dies fluxerunt, & 13. ejusdem ſana dimiſſa eſt.

CASUS OCTAVUS.

Quindecim annorum ſutoris Tyro ab aliquot annis frequentibus narium Hæmorrhagiis, quas cephalalgia modo brevioris modo diuturnioris durationis ſemper ſubſequitur, obnoxius, quater Arthitide, qua omnes artus articuli tumentes, immobiles fiebant, ſpatio duorum annorum correptus, ſuffumigiis & paucis interne adhibitis medicamentis ſemper ſat cito curatus eſt.

Ab aliquot annis (annum enim determinare nequit) ſpeciei cuidam convulſionis, qua uterque oculus mire rotatur cum faciei rubore obnoxius eſt: hoc per aliquot hora minuta durat: dein caput anterius collabitur oculis clauſis: totus paroxyſmus circiter intra quadrantem horæ abſolvitur, & quan-

do-

doque ſæpius de die redit. Cauſam tribuit terrori magno, quo non diu ante primum paroxyſmum perculſus fuit.

Hoc anno 1770. tempore Bacchanalium apud nos decubuit, & curatus dimiſſus eſt, emanſitque paroxyſmus ultra tres menſes, donec 20. Junii elapſi ligna empturus tempeſtate valde pluvioſa ſummo mane in tenebris exèuns in obſtaculum ligneum. impegerit, unde multum territus fuit & ſequenti die paroxyſmus illum denuo invaſit, quo àb eo tempore quotidie ſemel, quandoque bis impetitur.

3. Julii ad nos delatus eſt, bis in itinere ad noſocomium paroxyſmum paſſus.

Circa ſinus frontales dolorem magnum conqueritur, & magnam in ſudores, propenſionem.

Thermometrum Fahrenheitianum bihorio poſt ſuum in noſocomium ingreſſum in cavo ſubaxillari per 20. horæ minuta reten-

tum Ægro adhuc jejuno, 99. caloris gradum notat. Pulſus rithmo & tempore inæqualis, irregularis omni fere minuto pulſationum numero varians, ut modo 70. modo 70. aliquot numerentur: maximus tamen numerus eſt 80. valde mollis eſt & ſat dilatata arteria. reliquæ functiones ſat bonæ: in Hypochondrii dextri media parte, minime tenſa, ab attactu dolet: datur ipſi purgans & 4. Julii incipit Camphoræ dr. ß. per diem abſumere quam optime fert: quare 6. ejusdem dantur gr. xv. quater diei tempore.

7. Julii pulſus liber, mollis, ſubundulans, minus inæqualis 77. pulſationibus horæ minutum explet: Frontis & Hypochondrii dolor ut ante: latus pectoris ſiniſtrum ſubinde dolor prehendit ad ſternum extenſus, fugax, cito evanidus. Leniter, ſed fere continuo ſudat. ſtat Mercurius in Thermometro applicato ad gradum 97. omnes functiones bonæ: Paroxyſmus more ſolito redit.

De-

Detur ter de die Camphoræ dr. ß. ſive Medicam. N. 3.

8. 9. Julii idem pulſus: caloris grad. paulo infra 97.

10. Julii Thermometrum mane & veſpere applicatum notat ſemper grad. 98. Pulſus characteres ut ante, cujus pulſationes intra minutum numero 64. comprehenduntur. Poſt aſſumptam quamque medicamenti doſin, ait quaſi ebrium ſe fieri, manereque ſic per mediam horam: Dolor circa ſinus frontales & Hypochondrium idem: bene dormit: leniter ſudat: quoad reliqua pergit bene habere: continuat quotidie Camphoræ dr. 1. ß. abſumere, ſed ſexpartita doſi; ſic nullà amplius ebrietas ipſius aſſumptionem ſequitur.

12. Julii oculorum convulſio, quæ a 7. ejusdem abfuerat, denuo apparuit, ſed tantum per duo horæ minuta duravit. omnia ut ante.

14. Julii brevis convulſio oculorum iterum adfuit. Pulſus valde inæqualis poſt tres quatuorve pulſationes valde præcipites, plures alias habet valde raras, inter quas una intercurrit valde tarda, quaſi pars Arteriæ tangenti digito reſpondens tenaci quadam materia internæ arteriæ parti ſere agglutinata vix amplius dilatari poſſet: hasque inæqualitates non ſemel ſed decies examinatus pulſus ſemper exhibet: utrumque Hypochondrium leniter tenſum, dolorificum eſt. frons ut ante dolet. Detur Hauſtus purgans: Mercurius in Thermometro non exacte ad 98. gradum adſcendit.

15. levata ſunt Hypochondria: pulſus liberior, minus inæqualis; minime febrilis: Calor Thermometro menſuratus idem, ac ante.

Omnia bene pergunt ad 18. Julii, qua iterum convelluntur oculi, paroxyſmo æque diu durante ac dum ad nos venerat: Calor

idem;

idem ; pulſationes intra minutum circa 70.

Perrexit eadem Camphoræ doſi uti uſque ad 28. Julii, Pulſus circiter 56ies intra minutum digitum feriens eosdem characteres ſervat, ac 14. Julii : continuat redire paroxyſmus convulſivus : Dolor circa ſinus frontales idem permanet. cœterum quoad reliqua Æger bene habere videtur.

A Camphora abſtineat & ſumat quater de die Extracti Hyoſcyami gr. VI.

10. Auguſti magnum lumbricum vivum Ano excrevit ; pergit eandem Extracti Hyoſcyami doſin ſumere.

6. Septembris, cum poſt excretum vermem nulli amplius frontis dolores adfuerint, paroxyſmus convulſivus integre emanſerit, & functiones omnes naturaliter proceſſerint, ſanus, viribus pollens dimittitur.

UNIVERSITY OF MARYLAND
LIBRARY
Founded 1813
SCHOOL OF MEDICINE

CASUS NONUS.

Textor 20. annorum menſe Septembri anni 1769. ſcabiem, qua a tribus Hebdomadis occupabatur, inuncto aliquoties manibus & brachiis anterioribus unguento quodam retropulit: ſtatim intumuere Crura, quæ ab eo tempore ſemper doluere, & menſe Octobri ulcerata ſunt.

Variis incaſſum uſque ad primam Julii anni 1770. qua Balneis Badenſibus inſidere inchoavit, uſus eſt remediis.

Sub uſu Balnei per 16. dies continuato, crurum tumor, tenſio, dolor valde increverunt, & Ulcera in Gangrænam abierunt, cum qua 17. Julii ad nos curru vectus eſt.

Ulcus magnum ſiniſtrum crus occupans a malleolo externo recta ſurſum ad 15. pollicum Pariſinorum longitudinem extenſum, cujus latitudo ſuperior 3. inferior vero 5. pollicum erat. ſupra caput fibulæ aliud ulcus

Im-

Imperialis magnitudine, & tertium Floreni magnitudinem æquans métatarſo inſidebat: dextri cruris partem externam occupans Ulcus a medio malleolo verſus ſuperiora ad ſex pollicum Pariſinorum longitudinem decurrebat cum latitudine 3. Pollicum & 9. linearum: ſuperiorem externam cruris partem Ulcus pariter imperialis magnitudinis occupabàt, vix cum inferiore non coeuns. hæc omnia Ulcera gangræna nigra affecta erant, hinc inde ſaniem fuſcam ſtillantia: Crurà tumidiſſima, purpureo, plombeoque colore deturpata, frigida, inferius inſenſilia, ſuperius doloribus plena.

Reſpiratio creberrima, celeris, valde laborioſa, ſæpe ſublimis: Arteriæ membranæ tenues, flaccidæ, videntur tantummodo aerem vehere, & pulſus ſumme irregularis, àt dilatatus, ita præcipitatus eſt, ut impoſſibile ſit pulſationes numerare.

Caput totum, quaſi a putredine inflatum valde dolet: urens, ſiccus per totum corpus, exceptis cruribus calor: ſupinus diductis cruribus decubitus: lingua nigra, ſicciſſima: ſitis nulla: oculi cœrulei, prominentes, tumidi: tota cutis ſordidiſſima, quaſi pulvere fuſco conſperſa.

Sera veſpera ad noſocomium advecto datur Camphoræ dr. ß. totum Crus omni octava hora medicament. N. 5. deligatur.

18. Julii ſumit quater de die Camphoræ dr. ß. deligatio pergit fieri ut heri.

Veſpere omnia ſenſibiliter in melius mutantur: Gangræna ubique ſeparatur: reſpiratio naturalis: pulſns collapſus, ſolidus, vix febrilis: leniter ſudat: de grato totius corporis refrigerio lætatur. minus tenſa ſunt crura: collapſa eſt facies: oculi vividiores: dolores capitis diſparuere: nox ſequitur fere tota ſomno pacato transacta: Crura ubique calent.

19.

19. mane, fere integra Gangrænoſi in omnibus Ulceribus facta eſt ſeparatio. In fundo magni Ulceris cruris ſiniſtri tendo peronæi ad longitudinem duorum pollicum nudus: in ſuperiori dextri cruris Ulceris tendo bicipitis etiam ſemi pollicem pariter denudatus conſpicitur: facies & oculi naturales, lingua tota humida, marginibus pura: ſitis nulla: crura molleſcunt: color illorum ſenſim ad naturalem accedit. Pulſus liber, dilatatus, cum ſoliditate mollis, 80. pulſationes intra horæ minutum habet. ſudat multum: cutis tactui refrigerata videtur.

Veſpere omnia ulcera ſuppurant: Pus inodorum, optimæ conſiſtentiæ, leniter flaveſcens dant: muſculi ſubjacentes pulchre rubelli: valde detumeſcunt crura; & Æger de magna fame conqueritur.

20. Julii crurum colore naturali præditorum tumor fere integre diſparuit, optima

eſt

eſt ſuppuratio : Æger nocte elapſa optime dormivit.

21. Julii omnia continuant optime procedere: pulſus liber, dilatatus, mollis, 80. pulſationes intra minutum tactui exhibet : tendinum nuditas ſenſim minor fit, nihil in methodo medendi mutatur.

27. Julii tendines carne tecti ſunt : cavitates Ulcerum repletæ : optima ſed multum minuta ſuppuratio : rudimenta Cicatricum in quovis Ulcere conſpiciuntur. Verum Æger, poſt ſolitam Camphoræ doſin aſſumptam ſpeciem levis & cito diſparentis ebrietatis jam a biduo conquerens, hodie vertigine vexatus eſt. Pulſus eſt fortis, plenus, dilatatus, non frequentior ſolito. Jubetur ut tantum Camphoræ dr. 1. ß. per diem hancque ſexpartita doſi abſumat. Nox ſequitur bona.

28. Julii Cuſtos vel moniti oblitus, vel bono, quem videbat in Ægro medicamenti affe-

effectu ſeductus, & non credens nocere poſſe, illi mane adhuc jejuno ſolitam doſin porrexit, unde ſtatim valde vertiginoſus evaſit, & circiter per duo horæ minuta tendinum ſubſultus in omnibus artubus paſſus eſt: datum vero quotidie præfatum Camphoræ pondus, ſed ſexpartita doſi, poſtea tales turbas non amplius excitavit, licet Æger magis nauſeabundus medicamentum ſumpſerit.

29. Æger optime noctu dormivit; pulſus bonus, parum collapſus: circatrices cito augentnr: valde magnus eſt appetitus: conceditur ipſi carnium Eſus.

6. Auguſti Ulcera ſuperiorum crurum & illud quod Metatarſum pedis dextri occupabat, pulcherrima cicatrice obducta ſunt, & duas tertias majorum Ulcerum partes Cicatrix obducit: Æger continuat Camphor. dr. 1. ß. per diem modo ante dicto ſumere, illam bene fert: omnes functiones optimæ.

14. Auguſti ulcus cruris dextri fere integre cicatrizatum: in ſiniſtro tantum ſupereſt pars floreno paulo major cicatrice orba. miſſum facimus Camphoræ internum uſum: externa illius applicatio continuatur.

Sub finem Septembris robuſtus & optime valens, Ulcere nondum perfecte circatrizato nobis invitis ad ſuum opificium redivit.

Menſe Octobri declnante ſub continuatis laboribus & diæta dyſpepta crura pergebant bene habere: quidam tamen ipſi ſuaſit, ut gramen butyro incoctum utrique cruri applicaret: qua methodo per octo dies continuata, dextrum parva, ſiniſtrum majori plaga ulcerari incepit.

Variis poſtea aliis abſque magno ulcerum augmento uſus eſt: donec 16. Januarii anni 1771. febri Petechiali epidemica correptus fuerit: decurrente enim morbo ſenſim gangrænoſa facta Ulcera ſuperficie aucta ſunt; datis autem illi, utpote iterum ad noſtrum noſo-

ſocomium delato, 10. morbi die Camphor. rd. 11. per diem ſexpartita doſi, & applicata externe Camphora, gangræna intra quatuor dies ſeparata bonæ ſuppurationi locum fecit. Æger 14. morbi die incepit ſudare & per ſex dies multum ſudavit, ſicque a morbo penitus judicatus eſt.

Poſt hac de Camphora nihil amplius ſumpſit, & ſolo illius externo uſu per 10. vel 12. ſeptimanas continuato, interpoſito ſubinde purgante perfecte curatus eſt: Cuſtodis poſtea officium apud Ægros inivit, manſitque uſque ad menſem Julii anni 1772.

CASUS DECIMUS.

Viginti novem annorum Operarius a 9. menſibus ingentes Oſſis ſacri & vertebrarum lumbarium dolores noctu ſemper intenſiores & ſenſim ita auctos, ut artus inferiores non amplius movere potuerit, patiens

23. Julii ad noſtrum noſocomium delatus eſt.

Nullam præfati doloris cauſam ab ipſo eruere potuimus: hinc materiam Rheumaticam has partes forte oblidere ſuſpicati, cum pulſus liber, mollis, non plenus, 62. pulſationibus intra minutum abſolveretur, & Thermometrum per mediam horam applicatum 97. caloris gradum notaret: Camphoræ dr. 1. per diem quadripartita doſi ipſi exhibuimus.

Sic continuavit uſque ad 15. Auguſti, modo parum melius habere, modo plus pati viſus: vix toto hoc tempore ſudavit: omnes reliquæ functiones manſere bonæ.

16. Auguſti, dolores noctu acerbiſſimi fuere: Thermometrum notat caloris gradum 98. pulſus ſunt circiter 70. intra minutum, magis irritati, molles tamen. Miſſa fit Camphora: dantur ipſi quotidie Mercurii dulcis gr. v. Continuatur deco-

ctum

ctum Chinæ, ſaſſaparillæ Radic. &c. quo jam antea utebatur: interpolatur ſubinde purgans & hac methodo per 22. dies continuata, Æger perfecte abſque ſalivatione curatus eſt, & 13. Septembris Noſocomio valedicit.

CASUS UNDECIMUS.

Feminæ circiter 30. annos natæ 16. ætatis anno menſtrua prima vice erupere: ab eo tempore regularia. Circiter 23. annos nata matrimonium inivit: tres proles debito tempore felici partu in lucem edidit: anno autem 1769. in octavum menſem iterum gravida menſe Auguſto febri acuta continua per 14. dies decubuit: Viſa poſtea ſana.

Sub finem Auguſti Diarrhæa correpta eſt, quæ 20. & ultra dejectionibus Alvinis per plures dies continuatis Ægram valde debili-

tavit: unde præmaturo partu, continuante adhuc Diarrhæa, quartam prolem peperit.

Adhibita medela diarrhæa fere ſubito ſublata eſt, & vix fluxere lochia; pedes ante partum tumidi, ſub diarrhæa collapſi, denuo valde intumuere, & facta eſt aſcitica.

Ex Hungaria ubi tunc degebat, tempore frigido, pluviis nivibusque copioſe alternatim cadentibus, iter pedes Viennam ſuſcepit, ut curaretur, quo appulſa remediis ſumptis ab aſcite & magna crurum œdematis parte liberata fuit.

Menſe Decembri crus dextrum magis intumuit, doluit, tenſum & inflammatum eſt: puſtulæ rubræ illud occuparunt, quas omnes illito unguento quodam retropulit, una magna excepta, quæ inferiorem internam cruris partem obſidebat, & Eſcharam formavit, qua ablata ſubjecta profunde eroſa in conſpectum venerunt.

Hoc

Hoc Ulcus ſenſim omni dimenſione auctum eſt, crure manente tumido, duro, dolente.

Menſe Februario 1770. prima vice ab ultimo partu menſtrua erupere, quæ circa medium Junii iterum pauca fluxerunt, & ab eo tempore non amplius apparuere.

Optimis medicamentis adhibitis, crus mollitum eſt; dolores remiſerunt: quare Ægra menſe Majo lotricem agere cepit, non obſtante Ulceris valde dolentis extenſione & renatis tumore & tenſione dolorifica cruris: hoc munere uſqne ad trigeſimam Julii, qua ad nos delata eſt, continuavit fungi.

Crus duplo majus altero, durum, rubrum, multis locis cœruleſcens, valde dolens: Ulcus profundum Palmæ magnitudine marginibus calloſis, fuſcum, ſaniem paucam, fuſceſcentem fundens, valde dolorificum: Color faciei fuſcoviridis: Pulſus febrilis, par-

vus, flacceſcens : appetitus nullus: lingua ſordida,ſitis mediocris.

Poſt aſſumptam Ipecacuanh. dr. ß. qua aliquoties vomuit Ægra, data eſt illi 1. Auguſti Camphor dr. 1. per diem abſumenda, & Ulceri medicament. N. 5. applicatum eſt.

Secunda Auguſti incepit quotidie Camphoræ dr. 1. ß. abſumere: pulſus adhuc febrilis, minus flaccidus. Ulcus pus tenue, flavum, dat.

3. Veſpere Ulcus pus album, ſpiſſum, blandum dat: margines multum molliuntur.

4. Auguſti crus totum molleſcit, collabitur: ulcus optime ſuppurat: appetitus magnus: ſitis nulla: Alvus & Urina naturales.

Cavitas ulceris renatis carnibus cito impletur: undecima Auguſti crure penitus collapſo, colore naturali prædito ab Ulceris marginibus naturalem mollitiem adeptis, & Ulceris ſuperficiei æqualibus cicatrix circum-

qua-

quaque naſcens conſpicitur: Pulſus plenus, dilatatus, ſolidus, minime febrilis.

14. Auguſti res cum Ulcere optime pergit. Pulſus autem eſt valde plenus, parvus, ſubdurus; vena in brachio dextro ſecta eſt, & eductus eſt ſanguis, qui refrigeratus inſulam compactam, cruſta phlogiſtica tectam, multo ſero innatantem exhibuit.

Poſthac Ægra ſolum dr. I. Camphoræ cum Nitri Scr. II. quotidie abſumpſit. deligata eſt ut ante: penultima Auguſti, ulcere perfecte cicatrizato, ab omni medicamento abſtinuit, & 15. Septembris ſana, bene colorata, robuſta, octiduo ante menſtruis gaviſa ex Noſocomio dimiſſa eſt.

CASUS DUODECIMUS.

Puella 18. annos nata nunquam menſtruata, robuſta, toroſa, jam a ſeptem menſibus male habens prima Auguſti anni.

1770. ad nos delata eſt.

Habebat pulſum valde irritatum, reſilientem, tenſum abſque duritie, immo videbatur ſæpe arteria vacua: reſpiratio ſæpe anxia: conquerebatur magnum circa præcordia pondus, & vagos punctorios ventriculi, Hypochondriorum & pectoris, ſubindeque capitis & colli dolores: Abdomen tenſum erat: Appetitus nullus: alvus tarda: Urina varia: Calores vagi ſæpe repetentes, quos ſequebatur copioſus mox brevioris, mox longioris durationis ſudor.

Conſiderantes juvenem robuſtam nondum menſtruatam, dedimus illi Camphor gr. xv. quater de die, viſuri an ſic non erumperent menſtrua, quæ morbum tollerent: vel an alio modo Camphora illam a ſuis ærumnis liberaret.

2. Auguſti omnia paulo mitiora eſſe ait: pulſus eſt minus irritatus, rithmo & tempore

ſæ-

ſæpe varians. Camphoram optime fert & libenter ſumit.

3. Auguſti omnia ut heri. dantur ſexies in die gr. xv. Camphoræ.

4. Auguſti ait ſe noctu bene dormiviſſe: Reſpiratio eſt liberior: pulſus dilatatus, mollis, minus creber: dolores ſunt minores; abdomen minus tenſum: acceſſus caloris & ſudoris rariores, & Ægra ſe per totum corpus gratiſſime refrigeratam gaudet. Continuat eadem Camphoræ doſi uti.

7. Auguſti, pulſus pacatiſſimus: omnia naturaliter habent: erupit in manibus & brachiis anterioribus denſo agmine ſcabies: miſſa ſit Camphora, & Puella aliis medicamentis a ſcabie liberata ex Noſocomio abſque evacuatione menſtrua exivit.

CASUS DECIMUS TERTIUS.

Vir 30. annos natus, dum puer eſſet variolas, morbillos & febrim intermittentem feliciter exantalvit, & poſtea ſanus vixit.

Annos 18. natus militiæ nomen dedit: munere ſuo ſanus, alacris per annum functus eſt: dein totum corpus ſcabies purulenta invaſit, quam unguento ex pulvere pyrio & axungia parato ſæpe applicato intra 14. dies percuravit.

Elapſis a retropulſa ſcabie aliquot diebus, concidit quaſi apoplecticus, & poſt binas venæ ſectiones ſibi redditus acute per longum tempus decubuit: donec magnus tumor a ſumma poſterioreque parte Oſſis Ilii uſque ſupra mediam natem dextram ortus eſt, qui apertus circiter menſuram puris dedit: Ulcere cicatrizato alius ſub poplite dextro ortus eſt abſceſſus, qui quoque multum puris dedit,

dit, & 14. dierum ſpatio curatus eſt. Æger poſtea quot annis venam bis ſibi ſecari curavit.

In ultimo bello Boruſſico enſe vulneratum ipſi fuit os perietale dextrum, glande plumbea poples ſiniſter; & poſt, in pugna Torgavienſi tormentorum, quibus inſerviebat aſſiduo fragore factum jam ſurdaſtrum globus ab hoſte miſſus proxime aurem dextram prætervolans ad terram proſtravit: finita pugna ſanguis primo, & dein ſeroſum, quid ex aure effluxit: ſubinde pure mixtus hic fluxus, non obſtante variorum applicatione, per quatuor annos duravit, quo ceſſante per biennium ſibi ſanus viſus eſt Æger.

Menſe Novembri anni 1768. Gingivas lavando oſſiculum tenue, oblongum abſque dolore ex anteriore parte maxillæ ſuperioris ſeparavit: aitque Æger ſe nunquam ibi doluiſſe antea: poſthac autem ſtatim intumuit, & tenſum eſt labium ſuperius, cui Æger ni-

hil admovit, ſolitos labores continuo peragens.

Menſe Majo anni 1770. cum diu pluviæ expoſitus fuiſſet, binis locis ulceratum eſt labium ſuperius: a Medicis, Chyrurgis, Aniculis varia applicata ſunt, ſub quorum uſu malum cito ſerpſit: acceſſit demum pie defunctum Illuſtriſſimum L. B. Gerardum van Swieten, qui illum 10. Octobris 1770. ad noſtrum Noſocomium miſit, & expenſas ſolvit.

Totum labium ſuperius oris, Angulus ſiniſter oris & inde labii inferioris media pars ſiniſtra exeſa, penitus conſumpta erant. ab Angulo Oris ſiniſtro & labiis ulcus profundum late deſcenderat, uſque infra marginem inferiorem partis lateralis ſiniſtræ maxillæ inferioris: dexter oris angulus pariter exeſus, ſed non integre conſumptus: Gena utraque & malarum contigua media pars ad naſum uſque conſumptis cute & panniculo adipoſo

tur-

turpi ſpectaculo ulcerata: labia Ulcerum multis locis dentatis excreſcentiis, involutis, aperturas ſinuum tegentibus, duris, ad faciendas in ſinus, quorum quatuor in ſiniſtra, tres in dextra gena erant, injectiones, præ rigiditate difficulter revolvendis munita ſunt. jam initio hujus anni duo oſſa propria naſi ſponte exciderant, foramenque reliquerant per quod exterius applicata in fauces cadunt: media pinnarum naſi pars exeſa: a ſymphyſi maxillæ ſuperioris margo alveolaris ſiniſter uſque ad tertium molarem carioſus eſt: vix maxillæ amplius cohærentes primus & ſecundus molaris digitis facile educti, carioſi: anterioris hujus lateris dentes jam ante exciderant. omnia hæc Ulcera ſive potius ex his invicem communicantibus conflatum ulcus totum ſordidum, fuſcum, fœtidiſſimum, ſanie fuſca diffluit. Pulſus eſt flaccidus, debilis, parvus, febrilis: Reſpiratio bona: maſticatio ciborum impoſſibilis:

lis: hinc tenuia alimenta cochleatim ipſi ingeri debent: ſitis mediocris: alvus naturalis.

Deligantur ter de die omnia Mucilag N. 5.

Datur ipſi omni tertia hora Camphor dr. ß. ut 24. horarum ſpatio illius dr. III. abſumat.

11. Octobris omnia depurantur; fœtor minuitur. dictam Camphoræ doſin libenter ſumit, & abſque minimo incommodo fert.

12. ubique pus tenue flaveſcens adeſt: fœtor diſparuit.

13. bonum pus dant omnia Ulcera, rigidi molliuntur margines & ſuppurant.

20. Octobris Ulcus, quod ab angulo Oris ſiniſtro deorſum verſus mentum & lateralem ſiniſtram maxillæ inferioris partem omnia exederat, carnibus impletum fere integre cicatrizatum: Cava ubique implentur, in facie & in multis locis cicatricum rudimenta

con-

conſpiciuntur. ſinus hinc inde ſub integumentis latentes vix amplius ſenſibiles, & dentatæ Labiorum Ulceris excreſcentiæ fere integre bona ſuppuratione conſumptæ. Præfatam medicamenti doſin optime fert, & pergit libenter ſumere: bene dormit, facilius deglutit, & magnum appetitum habet: omnes reliquæ functiones etiam bonæ.

25. Octobris dextrum os ſpongioſum naſi fruſtillatim emunxit: omnia cito in melius pergunt.

1. Novembris cicatrizatis oris angulis & illorum vicinia, ulcereque anteriorem maxillæ ſuperioris partem occupante firma cicatrice obducto, ſeparataque inſenſibiliter carie partis ſiniſtræ maxillæ ſuperioris, quæ nunc hoc loco ſpecie membranæ veſtita eſt, panem cito & facile maſticat: de ingenti appetitu conqueritur; hinc præter alia alimenta conceditur ipſi carnium Eſus. Pulſus manet pacatiſſimus, mollis, liberrimus: infe-

rior

rior Naſi pars etiam cicatrizata eſt: foramen Naſi ſuperioris partem occupans clauſum eſt: & hoc Ulcus incipit cicatrizari.

Licet Æger de Camphora nihil conqueratur, & optime illam ferat, cum videatur ſufficere nunc doſis minor, præſcribitur illi Formula N. 4. & deligatio tantum bis in die inſtituitur.

Sic continuavimus uſque ad 23. menſis Decembris, qua die ego & plures Medici mecum Noſocomium frequentantes omnia cicatrizata invenimus: ſuperior autem malæ ſiniſtræ pars eſt œdematoſa, coloris cœrulei, minime tamen etiam ab attactu rudiori dolens.

Pulſus eſt pacatus, ſed valde plenus, ſolidus: Capitis gravitatem præcipue veſpere conqueritur: cœterum optime habet; robuſtus eſt: ſolitus eſt autumnali tempore venæ ſectionem inſtituere, quæ hoc anno negle-

cta

cta fuit: quare vena ſecta eſt, & eductus eſt, ſanguis omni nota bonus.

24. Decembris ab omni medicamento quieſcit, & 25. ſumit purgans.

Poſt hæc alacriter continuavit habere, & quotidie Camphoræ dr. 1. abſumpſit.

18. Januarii 1771. color lividus malæ diſparuit: œdema diſſipatum eſt. Miſſa fit Camphora: datur ipſi Decoctum lignorum cum antimonio crudo, ut eo magis depuretur humorum maſſa, ſtatuimusque in horum uſu per ſex ſeptimanas continuandum: verum inſalutato hoſpite initio Februarii diſceſſit.

1. Septembris 1771. denuo ad nos redivit: ſuperiore Naſi parte late ita exeſa, ut ipſe canthus internus oculi ſiniſtri penitus conſumptus eſſet, oculo toto & utraque palpebra valde inflammatis.

Ab Angulo oris dextro Ulcus ad labium anterius oſſis maxillæ inferioris deſcendens,

ſi-

ſiniſtrorſum ſupra menthum uſque ad partem lateralem ſiniſtram maxillæ extenſum ita profunde omnia exederat; ut reſidua labii inferioris pars continuo videretur exciſura: genæ hinc inde levioribus Ulceribus occupatæ erant. Pulſus ut prima vice erat mollis, flaccidus, parvus, debilis: reliquæ functiones utcumque bonæ.

Eodem Medicamento ac ante deligata ſunt omnia, & juſſi, ut de Camphora ipſi daret aſſiſtens meus, quantum abſque incommodo ferre poſſet: metuebam enim jacturam oculi & labii inferioris ac alia teterrima mala, ſi ſerpentibus Ulceribus non ſtatim ponerentur limites.

Data eſt ipſi omni bihorio Camphor. dr. ß. donec ea die unc. ß. abſumpſerit: noctu bene dormivit.

2. Septembris inflammatio oculi & palpebrarum minor: non ſerpunt ulcera: datur

ea-

eadem medicamenti doſis ac heri, quam avide ſumit.

3. Septembris Ulcera multo pure bono tecta ſunt: hodie iterum Camphoræ unc. ß. abſumit; pulſus eſt minus flaccidus, pacatiſſimus, minime irritatus, qualem 4. Septembris cum pie defuncto Illuſtriſſimo L. B. Gerardo van Swieten plures doctiſſimi Medici & Chyrurgi invenerunt: erat ubique magna & optima ſuppuratio; labium inferius, carnibus in cavitate ulceris menthi jam incipientibus recreſcere, minus vacillabat. quare Camphoræ tantum dr. III. impoſterum Ægro quotidie datæ ſunt, qui ultra unc. ß. per diem ſumpſiſſet, ſi ipſi porrecta fuiſſet major doſis.

Quatuor primis diebus quater quinquies in die alvum copioſam dejecit: quæ dein facta eſt naturalis. 8. Septembris inflammatio oculi & palpebrarum diſparuerat.

Elapſis a ſuo in Noſocomium reditu, binis menſibus ulcera carne impleta denuo cicatrice, exceptis tribus purvis plagis, lentis magnitudine genam ſiniſtram occupantibus, obducta erant.

Æger dr. 111. Camphoræ quotidie uſque ad 16. Novembris abſumpſit, qua demum ab illa iterum abſtinuit. Pulſus erat tunc plenus, ſolidus, dilatatus; naturales omnes functiones: ob conſuetudinem vena ſecta ſanguis optimus eductus eſt, & ab omni medicamento uſque ad initium Decembris abſtinuit: dein ſanguinem depurantibus medicamentis denuo incepimus uti, continuaturi diu.

Sub finem Decembris fit moroſus homo, quod tam diu in noſocomio detineatur; & initio Januarii 1772. me inſcio diſceſſit, egregie quidem valens, ſed binis parvis lenticularibus plagis genam ſiniſtram occupantibus nondum integre cicatrizatis.

CA-

CASUS DECIMUSQUARTUS.

Fœmina 60 annorum valde toroſa menſtruis, quæ prima vice illi 13. annos natæ eruperant, & quamdiu durarunt ſat regularia ſemper fluxere, jam a 20. annis orba, poſt exantlatam circa vigeſimum ætatis annum febrim putridam exanthematicam crure dextro incepit per intervalla dolere, quod brevi mole parum auctum eſt, & varicibus, veſiculisque aqua plenis, ſæpe renaſcentibus affectum.

Emanentibus menſtruis, demum in parte interna paulo ſupra malleolum exulceratum eſt crus, cum quo per 20. annos vitam doloribus & incommodis plenam duxit.

Anno 1769. crus incepit mole valde augeri, & ulcus in omnem dimenſionem extendi, quibus ſenſim incrementum capientibus, fœmina præ doloribus & pondere cruris ad

omnem motum inepta reddita ad noſtrum Noſocomium circa medium Octobrem anni 1770. delata eſt.

Crus erat duriſſimum, lividum, monſtroſæ mollis: Femur minus durum, Coloris naturalis multum quoque tumebat. Ulcus inferiorem internam cruris partem occupans cavo ſuo magnum pugnum virilem capere facile potuiſſet, totum fuſcum, ſaniem fœtidam fundens, valde dolorificum, marginibus calloſis, crenatis. Cœterum ſat bene habebat fœmina.

Ægræ levamen adferendi, & quid in tam antiquo & difficili morbo poſſit Camphora, experiendi cupidus, ejusdem dr. 1. per diem abſumendam, exhibito prius purgante, fœminæ pulſum mollem, parvum, debilem habenti præſcripſi, juſſique ut ulcus ſaturata mucilagine Camphorata deligetur: tribus diebus elapſis, totum ulcus optime ſuppurabat, ſublatis integre doloribus. præſcribitur

illi

illi Formula N. 3. id eſt Camphoræ dr. I. ß. per diem.

Hac methodo ad 13. Decembris continuata, crus multum mollitum eſt: cavitas ulceris ultra mediam partem renatis carnibus impleta, marginibus mollitis æqualibus.

Ob tarditatem alvi & abdominis tenſionem datur purgans quod vix operatur.

14. Decembris abſtinet a Camphora & datur ipſi ſequens Enema.

℞. Gumm Arab. unc. 1.
Solve in Aq. pur. lib. 1.
Dein terendo admiſce.
Camphor unc. ß.
Tepide quotidie injiciatur.

Prima die ſemel: 2. ter: 3. quinquies poſt Enema, quod plerumque ultra bihorium abſque minimo incommodo retinet, valde copioſas fœces excrevit: ut tamen adhuc diutius retineatur, poſtea Laudani puri gr. 1. ſemper additur.

Hoc modo Enemata adhuc per 9. dies continuata ſunt: quo tempore Ægra abſque virium jactura, quater, quinquies, ſubinde etiam ſepties alvum copioſam magno cum abdominis & cruris fere nunc ad volumen naturale redacti, collapſu exoneravit. appetitu valde aucto: pulſu ſolido, molli, minus debili, magis dilatato & reliquis functionibus bonis.

Sub horum Enematum uſu, nec minimum incommodum paſſa eſt Ægra.

26. Decembris denuo incipit Camphoræ dr. 1. ß. ſumere, & ulcus ſolito modo continuat deligari.

28. Januarii anni 1771. ſuperficies ulceris marginibus æqualis eſt: hinc inde Cicatricis rudimenta conſpiciuntur: nullus amplius in carnibus & integumentis tumor: Oſſa vero ſunt paulo craſſiora, quam in ſiniſtro crure.

Continuatur Camphoræ uſus: interpolato ſubinde purgante.

Ini-

Initio Martii totum latum ulcus excepta parte centrali Floreni magnitudine cicatrice obductum eſt. Hucuſque ſumpta Camphor dr. 1. ß. Ægræ nec minimum incommodum cauſavit: illam autem nunc nauſeat: illius uſui interno ſuperſedetur, & ſuperiori Cruri inciſione facta, forticulus paratur.

Adhuc parum minuta eſt ulceris ſuperficies, quod, licet eodem modo ac ante deligatum, integre cicatrice non fuit abductum. Ex Noſocomio ſub finem Maji anni 1771. hæc fœmina ſaniſſima dimiſſa eſt.

CASUS DECIMUSQUINTUS.

Vinitor 27. annos natus, toroſus, robuſtus 29. Novembris aſſeres navis fractæ ex loco aquis inundato exportaturus in aquam deſcendit; in clavum pede ſiniſtro impingit, qui inter oſſa metatarſi digiti minimi & vicini pedem perforat, alte in dorſo pedis

extans: domum pedes abſque dolore redit: nihil applicat: ſequenti demum die pes incipit intumeſcere, dolere. Auctus ſenſim tumor & dolor totum crus occupat.

4. Decembris omnia ſunt livida, frigida, ſenſu privata: Advocatus Balneator credit omnia perdita: nihil applicat.

5. Decembris ad noſtrum Noſocomium curru vectus advenit.

Crus totum & pes, ut prius jam dictum, valde tumida, plumbea, frigida, inſenſilia, excepta parte popliti vicina ſenſu adhuc prædita: valde debilis eſt Æger, reſpiratio lenta, tarda, laborioſa: Pulſus debilis, parvus, flaccidus, creberrimus, inæqualis, irregularis: oculi luridi: cutis faciei collapſæ, triſtis, ut & reliqui corporis, ſordida, quaſi pulvere fuſco conſperſa.

Digitus minimus jam totus putrefactus cultro a pede ſeparatur: pes ſcarificatur & Mucilag. N. 5. ſicut totum crus omni triho-

rio

rio tepide deligatur: datur ipſi omni 4. hora Camphor. Scr. I. ſumendus.

6. Decembris reſpiratio paulo minus laborioſa videtur, & pulſus minus flaccidus: cœterum nulla mutatio.

7. Crus multum detumuit: livor illius minutus eſt, tepeſcit: ſenſus adhuc abeſt.

Pes multum collapſus, lividus adhuc eſt, caloris & ſenſus expers: partes ſcarificatæ humectantur; ſaniem fundunt: reſpiratio adhuc melior quam heri: pulſus ſolideſcit: minus debilis eſt. Dantur omni 4. hora Camphoræ, gr. xxv.

8. Nulla mutatio: ob alvum a triduo ſtipatam datur Enema oleoſum quod multas fœces ſolidas educit.

9. Decembris aliquis ſenſus in crus & pedem redit: ſenſim magis collabuntur: omnia calent: livor diſparuit: loca ſcarificata magis humida: cutis ſordities diſparet: vires eriguntur: nullum a Camphora incom-

modum: hinc illius dr. ß. omni 4. hora ſumat.

10. Crus coloris fere naturalis, fere integre collapſum eſt: calet: valde dolet: pes quoque calidus, valde dolorificus eſt: ſaniem mucilaginoſam fundit: pulſus eſt ſolidus, ſat fortis, plenus, minus frequens: reſpiratio libera.

11. Decembris loca pedis ſcarificata parum puris diluti dant: reliqua, ut heri: Æger tamen melius dormit, & alvum ſponte quotidie deponit.

12. ſuppuratio major fit in pede: dolores in crure ceſſarunt.

13. Pes valde ſuppurat: adhuc multum dolet: pus eſt dilutum, cinereum. deligetur poſtea eodem medicamento tantum bis de die: & cruri optime habenti nihil amplius applicetur.

14. magna eſt ſuppuratio: pus paulo melius.

15.

15. pus copioſum, album, ſpiſſum in locis ſcarificatis adeſt: vix amplius dolet pes: Camphoræ magnam hanc doſin optime fert.

16. Decembris noctu optime dormivit: ſuppuratio ut heri: dolor vix ullus: appetitus magnus: pulſus omni nota bonus: reliquæ functiones omnes optime procedentes: media Oſſis Metarſi digito minimo reſpondentis pars carioſa eſt.

20. Decembris omnia optime procedunt: famem conqueritur Æger: conceditur ipſi carnium facilis digeſtionis eſus, & continuat Camphor dr. I I I. quotidie abſumere.

29. Decembris, quæ carioſa erat Oſſis metatarſi pars, hodie ſponte ſeparata eſt, Ulcus dorſi pedis, ſeparatis vel conſumptis omnibus heterogeneis, purum eſt, & circumquaque incipit cicatrizari: omnes functiones bonæ ſunt: vires creſcunt. Æger pergit Nychtemeri ſpatio Camphoræ dr. I I I. abſumere.

18. Januarii anni 1771. hucuſque continuavit Æger Camphor dr. III. ſumere: illam nunc nauſeat: duæ tertiæ ulceris partes cicatrizatæ ſunt: uſui interno Camphoræ ſuperſedetur, & continuatur externa illius applicatio.

14. Februarii febri petechiali Epidemica tunc temporis valde graſſante corripitur: tertia morbi die jam eruperant petechiæ rubræ fuſcis intermixtis: 6. morbi die ſuppuratio in ulcere minus bona: Ulcus dilatatur: loco aliorum medicamentorum, quibus in hoc morbo hucuſque uſus eſt, datur ipſi quotidie Camphoræ dr. I. & Ulcus pulvere Camphoræ ſuperpoſitis deſuper plumaceolis ſiccis totum denſe tegitur: ſicque jam ſequenti die ſuppuratio melior erat, nec amplius poſtea aucta eſt ulceris ſuperficies.

10. morbi die vix non omnes diſparuerant Petechiæ, & Æger inde valde anxius & debilis factus eſt.

II. morbi die ſubito omnia ſymptomata diſparuere: Æger videtur curatus: verum ecce apparet macula in externo inferiori labii inferioris parte ad radices dentium inciſoriorum faba majori amplior, livida, in os uſque penetrans, quæ cito aucta mariani magnitudinem eadem adhuc die æquavit, & pars marginis alveolaris cum dentibus mentho reſpondens ad 9. circiter linearum longitudinem nigra eſt, dum interea Æger bene habens de exantlato morbo valde gaudet.

Deligantur omnia Mucilag. N. 5. & dantur Ægro Camphor dr. II. per diem ſexpartita doſi ſumendæ.

Sic tridui ſpatio illa gangræna penitus ſeparata eſt: carnes deperditæ ſenſim reparatæ fuerunt: 8. Martii Ulcus cicatrice jam incipiebat obduci, & ante finem Martii penitus cicatrizatum eſt: pes quoque perfecta cicatrice obductus eſt: Æger a medicamentis abſtinet.

Cir-

Circa medium Aprilis nobis invitis, vacillante jam oſſis parte corrupta, ex noſocomio diſceſſit, laboribus ſuis ruſticis operam daturus.

CASUS DECIMUS SEXTUS.

Fœmina 40. annos nata, menſtrua ſemper pauca & irregularia habuit: a juventute colore cachectico deturpata, ſcorbutica, frequentibus artuum doloribus obnoxia, crus dextrum a duodecim annis ulceratum habens, laboribus domeſticis utcumque ſemper ſuffecit: donec 3. Decembris per plateas incedens currus raptim prætervecti Rota in crus ulceratum impingente in terram violenter præcipitata fuerit: unde ſtatim ingentes dolores urentes, lancinantes totum crus & femur occuparunt.

Acceſſerunt frequentes horripilationes, calores, ſitis: & deletus eſt appetitus. Crus

ci-

cito intumuit, rubuit: 6. Decembris lividum factum eſt, & Ulcus incepit ſicceſcere, nigrum fieri.

10. Decembris anni 1770. illam curandam ſuſcepi. Ulcus quatuor digitos transverſos latum, totum crus paulo ſuperius malleolis cingebat, gangræna nigra circumquaque occupatum hinc inde paucam ſaniem fuſcam fundens. Crus valde tumidum, lividum, frigidum, paulo fortius preſſum multum dolebat: faciei ſordida cutis: oculi luridi, humidi: reſpiratio crebra, fræquenter inæqualis. pulſus creberrimus, flaccidus: lingua humida, liveſceſcens: ſitis multa: ſudor frequens, copioſus. Totum crus & ulcus mucilagine N. 5. deligatur, & Ægra quadripartita doſi Camphor dr. 1. quotidie incipit abſumere.

11. Decembris crus valde dolet, collabitur, minus lividum eſt, calet: Gangræna ſepa-

paratur: functiones vitales videntur in melius mutari.

12. Decembris gangræna integre ſeparata ulcus purum eſt: dolores cruris valde leniti: ſitis vix ulla: facies & oculi meliores: reſpiratio optima: pulſus ſolidus, dilatatus, ſat fortis, Apyretos. noctu fere per tres horas ſat pacate dormivit: Alvus cocta mane ſponte ſeceſſit: ſudor multum minutus.

13. Decembris totum Ulcus optimum pus dat, crus coloris naturalis fere integre collapſum: reliqua ut heri.

16. Decembris, omnia optime pergunt: appetitui renato major ciborum copia conceditur.

20. Decembris Ulceris optime ſuppurantis ſuperficies marginibus æqualis eſt; jam adſunt cicatricis rudimenta. Continuat Camphor. dr. 1. quotidie ſumere: & jam a quatuor diebus tantum bis de die, eodem ac an-

ante, medicamento deligatur: ſudor nullus: omnes functiones bonæ.

18. Januarii, tota poſterior & lateralis ulceris pars bona cicatrice obducta eſt: & anterius magnos progreſſus facit cicatrizatio: Ægra optime habens a Camphoræ, quam optime tulit, uſu interno abſtinet: deligatio continuatur, ut ante.

10. Martii omnia cicatrizata, excepta plaga medii floreni magnitudine, cicatrix jam ab initio hujus menſis non pergit ulterius: quare hoc parvum Ulcus remaneat, mundetur diligenter, & Ægra diæta vegetabili, quantum fieri poteſt, utatur.

CASUS DECIMUS SEPTIMUS.

Puella ruſtica 26. annos nata, ſanguinei temperamenti, toroſa, robuſta, poſt exantlatum in Infantia morbum varioloſum & morbilloſum ſemper ſana, menſtruis de-

bite ſemper gaviſa, ante quatuor annos febri putrida, qua multi in ſuo & vicinis pagis mortui ſunt, correpta eſt.

Finito morbo intumuit pes dexter circa malleolos uſque ad ſuram abſque dolore. hic tumor permanſit: menſtrua denuo debitam periodum ſervarunt, & Ægra ſana vixit, laboribus egregie exercitata.

Menſe Auguſto anni elapſi in paludoſum locum, aqua ſtagnante plenum, deſcendit gramen procerum ibi creſcens collectura: In palude ſtanti viſus eſt ſibi momorſus fuiſſe circa malleolum internum pes dexter, qui ab eo tempore incepit dolere & ſenſim cum parte inferiore cruris mole magis auctus brevi infra malleolum exulceratus eſt.

Malum ad omnia applicata ſemper fuit exacerbatum, quare ſub finem Septembris anni 1770. egregium Chyrurgum in ipſius Vicinia degentem advocavit puellæ Herus, qui per tres menſes optima medicamenta ſol-

ven-

ventia, antiſeptica & ipſum corticem peruvianum in & externe applicuit: ſub quorum uſu Ulcus fœtidiſſimum evaſit, & omnia continuarunt in pejus ruere: quare de cura Puellæ deſperans, illam curru ad noſtrum Noſocomium 17. Decembris anni 1770. advexit, & totam morbi hiſtoriam nobis enarravit.

A media ſura uſque ad plantam pedis omnia tumore fuſceſcente, magno, dolente, elaſtico, circumquaque diſtenta ſunt: internam cruris partem ulcus, cujus centrum ſupra malleolum eſt, occupat cancroſum, in fungum ſolidum, nigreſcentem, alte elevatum: margines calloſi, retorridi ſunt, & totum Ulceris ambitum phlyctenæ magnæ, nigræ, ſanie atra plenæ occupant.

Reſpiratio valde inæqualis, irregularis, celeris, crebra, ſublimis, modo etiam profundior, anxia ſemper: dextra carpi arteria tenuiſſima, quaſi membrana conſtans, flac-

cidiſſima videtur aerem tantum vehere. Pulſus ſubinde tenſus, creberrimus, celerrimus: ut intra horæ minutum 130. pulſationes numeraverim, nec omnes numerando aſſequi potuerim: in ſiniſtro brachio arteria plenior aliquam ſoliditatem abſque tenſione ſervat: ſitis multa: lingua ſordibus cinereis obſita: facies fuligine conſperſa: oculi luridi, triſtes: decubitus ſupinus; ſudores copioſi, tenues, fere continui.

Quinta veſpertina incipit omni quadrihorio Camphoræ Scr. 1. ſumere: & omnia Mucilag. N. 5. deligantur: apparatu omni tertia quartave hora renovando. nox ſequitur inquieta.

18. Decembris, Ulcus minus fœtet: reſpiratio videtur paulo melior: Camphoram bene fert. circa meridiem incipit illius dr. ß. omni quarta hora ſumere.

19. Reſpiratio tantum majori frequentia peccat. Pulſus ſolideſcit, minus præcipi-

ta-

tatus eſt: Ulcus multum ſaniei fundit: nigredo nulla. dolor in ulcere & crure magnus.

20. Decembris Ulcus totum, excepta media parte fungi, pus dilutum, flavum dat: fœtor omnis diſparuit: in parte poſteriori ulceris prope marginem ſeparatis gangrænoſis ſubjacentibus profundum cavum, ovum calumbinum facile capere potèns, in quo tendo denudatus oculis patet, factum eſt: prope marginem inferiorem verſus tibiam fungus ſpeciem cartilaginis mobilis duarum fabarum baſibus ſuis connexarum magnitudine includere videtur: labia ulceris molliuntur: minus retorrida fiunt. Nox fuit pacatior. facies & oculi naturales. lingua pura: ſitis nulla: vires eriguntur: reſpiratio eſt fere naturalis: pulſus eſt ſolidus, mollis, plenus, liber, & 94. pulſationibus horæ minutum abſolvit: Urina bona: Alvus naturalis & appetitus redit: cutis mollis, perſpirans: ſudor rarus & paucus.

21. Decembris omnia bene pergunt, pulſus 83. pulſationes intra horæ minutum habet.

22. Decembris poſterior labii Ulceris huc uſque retorridi, exterius fungoſi, intus duriſſimi pars ſuppuratione multa incipit conſumi, ſuppurat quoque tota fungoſa Ulceris excreſcentia. Pulſus dilatatus, regularis, ſolidus, 80. puſationes intra horæ minutum habet: reſpiratio optima: cutis mollis: ſudor nullus: veſpere poſt aſſumptum medicamentum Capitis gravitatem & vertiginem conqueritur: hinc tantum Camphoræ Scr. I. omni quarta hora datur.

25. Decembris, omni nocte ſat bene per plures horas dormit: crus & pes detumuerunt, colore naturali prædita ſunt: Labium poſterius ulceris ſuppuratione penitus conſumptum eſt: circumcirca ſuppuratio bona eſt, quæ ſupra fungoſam excreſcentiam diſparuit: ſub illa autem ſerpens ſuppuratio

par-

partem unam fungoſitatis poſt alteram forma membranularum flaccidarum ſeparat: cartilago antedicta in fragmentula cylindrica tangentem digitum pungentia, flexilia, aciculārum figura, N. 12. vel 13. diſſiliit.

Ægra pergit quoad omnia ſemper melius habere.

28. Decembris, foramen antea dictum prope labium poſterius Ulceris ſuperficiei renatis carnibus æquale eſt: ſed ſeparato fungoſo aliud hodie in parte anteriori inferiori Ulceris, quod nucem juglandem capere poſſet, adeſt, ubique ſuppurans: huic foramini ſuperius adjacent duo tubera mediam nucem juglandem æquantia, unum album, molle: aliud carneæ ſoliditatis rubellum: fungoſitas ulceris ſuperficiem tegens continuat ſuppuratione, ſubtus ſerpente lamellatim ſeparari: Labia antea retorrida fere in toto Ulceris ambitu conſumpta.

2. Januarii Labiis Ulceris penitus conſumptis cicatrix naſcens circumquaque conſpicitur: fungoſitas ulceris integre ſeparata eſt: tota Ulceris ſuperficies pus ſat ſpiſſum, ſed flaveſcens dat. Ægra poſt aſſumptam Camphoram angitur; vertiginoſa fit. Pulſum habet hominis plethorici, bene habentis: omnes functiones ſunt ſanæ: abſtinet a Camphoræ interno uſu, quæ externe ut ante continuat applicari.

10. Januarii, cicatrix circum Ulcus nata jam ad tres lineas verſus ulceris centrum ſe extendit: media ulceris pars excreſcit: omnes functiones bonæ, datur quotidie Enema N. 6.

Continuat Enemate uti uſque ad 19. Januarii: Alvus deponitur quotidie ter, quater, non obſtante addito laudani puri. gr. I. Ulcus in medio continuat parum excreſcere, & cicatrix non augetur. quoad reliqua ſaniſſima eſt Ægra. miſſum fit Enema.

Ap-

Applicatur veſpere Ulceri pulveris Camphoræ denſum ſtratum & plumaceolis ſiccis tegitur: jubetque Dominus Wallner ut aliquis ex ſuis Ægræ adſtet, qui illum moneat, ſi Ægra vel nimio dolore vel aliquo alio malo ſymptomate corripiatur, ut ſtatim omnia auferantur: verum Ægra, nunquam doloris a multo tempore expers, per mediam horam grati caloris ſenſum paſſa, placide obdormivit: ſomnusque ultra novem horas protractus eſt. ſequenti die optima in Ulcere, & multo copioſior ſolito aderat ſuppuratio. ſic quotidie ſemel deligatur Ægra. Cavitas antedicta ſenſim impletur: tubercula conſumuntur: cicatrix, pergente magna ſuppuratione, cito augetur & 15. Februarii Ulcus perfecte cicatrizatum eſt. initio Martii menſtrua debita quantitate denuo fluxere & Puella ſaniſſima paulo poſt diſceſſit.

CASUS DECIMUS OCTAVUS.

Puellæ 22. annorum 15. ætatis anno prima vice menſtrua erupere, quæ ſemper irregularia fluxerunt.

19. ætatis annum agens, acuta febri correpta diu decubuit: ac anno 1769. circa medium Maji febri intermittente irregulari, modo quotidiana, modo tertiana, incepit laborare, quæ ſub finem Julii ſponte ceſſavit, & ab eo tempore puella minus bene habuit.

Menſe Majo hujus anni febris tertiana regularis illam invaſit: cujus pertæſa poſt tertium paroxyſmum Piper pulveriſatum vino dilutum hauſit: ab hoc pulvere violenter & ſæpe vomuit, & emanſit febris: ſed ab eo tempore omni ſeptimana bis, terve parvas narium hæmorrhogias paſſa eſt.

13. Decembris in tumore ovum gallinaceum æquante, cujus originis tempus ignorat

rat Ægra, & circa arcum 4. & 5. Coſtæ veræ poſtrorſum ſitus eſt, incepit tenſionem & dolorem leniter pungentem pati: dolor hic cito valde augetur. 15. Decembris poſt meridiem acceſſit magnum frigus cum valido tremore, quæ per quatuor horas durarunt, & locum fecerunt calori urenti, qui circa matutinum tempus lenior evaſit.

16. Decembris ad nos defertur: febris eſt ſat magna, reſpiratio frequens, celeris: totum pectoris latus ſiniſtrum tenſum, rubrum, dolens: Tumor arcum coſtarum occupans in apicem elevatur, mollitur. Dantur decocta demulcentia & toto ſiniſtro lateri applicatur cataplaſma emolliens: ſic 17. & 18. continuatur.

19. manifeſta in tumore toto molli adeſt fluctuatio: tenſio & rubor circumjacentium integumentorum diſparuit: reſpiratio melior: febris ut ante. aperitur tumor: effluit ingens copia puris viridis, tenuis, fœtidi,

di, quod a ſterno ad cavum ſubaxillare & circa mammam fere uſque ad claviculam ſub integumentis ingentem ſinum fecit. Datur Cortex Peruvianus: fiunt injectiones ex Decocto corticis peruviani, aliis antiſepticis & depurantibus uſque ad 27. Decembris: Inde nihil in melius mutatur: materies effluens æque mala ac ante: febris eadem: pulſus eſt mollis cum aliqua tenſione, videturque ſubinde fere vacuus.

27. Decembris miſſa fiunt priora medicamenta: Dantur Ægræ quater in die Camphor gr. xv. in ſinum injicitur mucilago N. 5. & integumenta linteis eadem mucilagine impragnatis teguntur. id bis in die repetitur.

Ab uſu Camphoræ jam prima die dolores valde leniti, & 29. Decembris ex Ulcere & ſinibus pus ſpiſſum, album, inodorum exit.

5. Januarii 1771. appetitus viget: ſitis nulla: pulſus & reſpiratio ſat natnrales: dolor

lor nullus, niſi ſub deligatione: ſomnus melior, quam ante: reliquæ functiones bonæ.

7. Januarii circumquaque minuitur ſinus, & pergit optimum pus dare.

18. Januarii de ſinu nihil ſupereſt: Ulcus coaleſcit: color cutis melior, vividior: continuat eandem, ac ante, Camphoræ doſin ſumere.

28. Januarii ulcus coaluit: puella quoad omnia ſana eſt, & paulo poſt ad ſolitos labores redit.

CASUS DECIMUS NONUS.

Illuſtris & antiquiſſimæ Proſagiæ vir quadraginta aliquot annos natus, a 21. annis militiæ operam dans, morbis Venereis ſæpe affectus, Mercurio varie applicato ſemper, ſaltem apparenter curatus, ſub finem Januarii anni 1771, curat me vocari.

Re-

Refert ſibi ante ſeſqui annum in ſuperiori dextra Naſi parte ſponte erupiſſe puſtulam, quæ ſcalpendo irritata ſtatim incepit in fungum excreſcere.

Advocatus Chyrurgus excitata per frictiones mercuriales ſalivatione & lapidis infernalis applicatione malum auferre conatus eſt: verum inde irritatum citius excrevit, nulli medicamento cedens: quare 14. Julii anni 1770. a doctiſſimo & expertiſſimo Chyrurgo amputatus eſt tumor: Ulcus autem nullis medicamentis potuit ad cicatricem duci, & incepit denuo excreſcere, incaſſumque fuere omnia, quæ poſtea applicuit.

Dum illum in curam ſuſcepi, pedunculo brevi, cujus circumferentia duodecim lineas æquabat, maſſa cancroſa, fuſca, undequaque ulcerata ſaniem acrem fundens nucis juglandis magnitudine inſidebat: integumenta adjacentia ad trium quatuorve linearum latitudinem eroſa erant. Cœterum Æger, to-

ro-

roſus, viribus optimis gaudebat. pulſus ſat plenus, fortis, liber, minime febrilis.

Camphoram quacumque forma datam doſi etiam valde remiſſa non tulit: ajebat ſibi poſt quamlibet doſin caput tendi, rigidum & vertiginoſum fieri: hinc ſola externa Mucilag. N. 5. applicatione curam tentare coacti fuimus.

Tertia die ab applicatione medicamenti, optima ubique ſuppuratio aderat, quæ abſque interruptione continuavit.

26. Februarii, Ulcus integumentorum circum excreſcentiam cancroſam coaluerat: hæc autem licet continuo ſuppurans lente minuebatur: quare vocatus expertiſſimus Wallner, Noſocomii noſtri Chyrurgus ordinarius, cum Domino Liegle ordinario Ægri Chyrurgo Ægrum inviſit. craſſis linteis carptis convulutis ſpeciem chordæ laxæ fecit, qua mucilagine camphorata imprægnata latum penduneulum ligavit: chorda hæc quoti-

die

die mucilagine camphorata humectata ſenſim quotidie magis conſtricta eſt: Pedunculus & inferior fungi pars multum copioſa ſuppuratione conſumpta ſunt, & 16. Martii tota maſſa excidit ſuperius gangrænoſa facta, & Ulcus reliquit Mariano majus, cui quotidie ſemel denſus inſpergitur Camphoræ pulvis, ſuperpoſito deſuper plumaceolo ſicco.

Hac methodo ante finem Aprilis perfecta & firma cicatrice obductum eſt Ulcus; & hucuſque manet curatum.

CASUS VIGESIMUS.

23. Annorum juvenis 24. Februarii anni 1771. ad nos delatus eſt.

Quantum ex ipſius narratione colligere potui, 12. erat febris petechialis epidemicæ dies, quam in itinere ex Auſtria ſuperiori Viennam verſus contraxerat: totum pedem dextrum circa nonum morbi diem livor, inſenſilitas ſubito occupave-

rant:

rant: omnes pedis digiti gangræna nigra, ſicca affecti erant & tantum ſupra malleolos calor & ſenſus aderant. totum corpus petechiis nigris obſitum erat: arteria flaccida, fere vacua, lente & cum debilitate digitum feriebat: reſpiratio videbatur naturalis.

Datur ipſi omni bihorio diei Camphor. Scr. 1. ut quotidie dr. 11. abſumat, & totus pes mucilag. N. 5. diligenter fovetur.

25. Februarii color pedis minus lividus: pulſus minus flaccidus.

26. dolores in dorſo pedis conqueritur: digiti hinc inde ſaniem fundunt: Pulſus ſenſim melioratur: multæ petechiæ colorem rubrum induunt: faciei & oculorum color nitidior: Alvus & Urina naturales.

27. omnes digiti multa ſanie hinc inde Pure mixta diffluunt: ultimæ phalanges digiti minimi, vicini & pollicis nigræ: totus pes dolet, calet, coloris naturalis eſt: pulſus

ſolideſcit, vires acquirit: fere omnes petechiæ flavent.

28. in omnibus digitis nigredo diſparuit, adeſt magna ſuppuratio: omnia ſenſim continuant in melius verti.

2. Martii multæ petechiæ diſparuere: reliquæ omnes palleſcunt: Pulſus eſt ſat plenus & fortis, ſolidus, pacatiſſimus: reliquæ functiones bonæ.

14. Martii, ultima phalanx digiti minimi & vicini ſponte exciderunt; & levi adhibita vi media pars phalangis ultimæ pollicis ſeparata eſt: Æger optime habet: nauſeat Camphoram, aitque ab illa ſibi caput grave fieri: hinc dentur tantum quater in die illius gr. xv. quæ iterum libenter ſumit. valde appetit: quare præter alia alimenta carnes ipſi conceduntur.

29. Martii ſecundus & tertius digitus cicatrice obducti ſunt: reliqui optime continuantes ſuppurare, incipiunt cicatrizari. Miſ-

ſus

ſus fit internus Camphoræ uſus, & datur omni octiduo lene purgans. deligatio fit ut ante.

20. Aprilis omnes digiti, excepto pollice, cicatrice obducti.

10. Maji omnia cicatrizata ſunt, & Æger optime habens brevi poſt dimiſſus eſt.

CASUS VIGESIMUS PRIMUS.

Piſtor toroſus, robuſtus 28. circiter annos natus circa mediam Januarii anni 1771. in ſuperiori externa dextri cruris parte phlegmone correptus eſt, quæ in ſuppurationem abivit: diu malum flocci fecit robuſtus homo, donec incedere non amplius potens ad aliquod hujus civitatis Noſocomium ſub finem Februarii curavit ſe deferri: ubi 2. Martii, facta ſuperius prope genu inciſione, apertus abſceſſus multum Puris tenuis, flavi dedit: apertura poſt 10. vel 12.

dies coaluit, & inde exivit, crure adhuc tumido, tenſo, debili.

Solitos labores denuo aggreſſus eſt, & utcumque peregit uſque ad 26. Martii ejusdem anni, qua ſaccum magnum farina plenum humeris portans ſubito circa articulationem oſſium cruris dextri cum oſſibus Tarſi omnia integumenta diſrupta ſunt: unde in terram cum onere ſuo cecidit.

Varia curavit applicari herus illius per 4. dies abſque effectu, & rebus ad peſſimum ſtatum redactis illum trigeſima Martii ad noſtrum Noſocomium transferri curavit.

Circum totam cruris cum Tarſo articulationem omnes tendines, & etiam ipſe tendo Achillis ad trium digitorum transverſorum latitudinem nudi, laxi: elevato crure pes in omnem partem collabebatur, quaſi tantum filis laxis elongatis cruri adhuc hærens: crus & pes valde tumida, livida: pes inſenſibilis, frigidus: crus adhuc parum calet, & attactum

ctum percipit : Ulcus circumquaque nigram ſaniem fundens. ſupra malleolum externum apertura erat communicans cum ſinu per totum crus, excepta parte poſteriore interna pollicem lata, ſub integumentis fere uſque ad genu decurrente & Ichorem fœtidum fundente.

Reſpiratio eſt lenta, tarda, inæqualis: arteria tenuis, quaſi aerem rarefactum continere videtur : pulſus eſt lentus, tardus, debilis, inæqualis: Color faciei & reliquæ cutis ſordidus, fuliginoſus: oculi languidi, luridi.

De Ægro actum eſſe credimus omnes: datur tamen omni trihorio Camphoræ dr. ß. ut dr. II. in die abſumat: totus ſinus cruris, quod exterius fomento antiſeptico diligenter foveri jubetur, mucilagine N. 5. impletur: Ulcus & pes eadem mucilagine ſæpius renovanda teguntur.

31. Martii nil in deterius vertitur: immo reſpiratio melior videtur.

1. Aprilis livor cruris & pedis diſparuit: nigra ab Ulcere ſeparantur: ex ſinu cruris pus effluit, vix amplius fœtens, tenue tamen adhuc & flavum. Reſpiratio æqualis: pulſus paulo melior eſt.

2. Aprilis, Ulcus purum eſt, hinc inde ſuppurat: ſinus cruris ſenſim pus melius dat: tumor cruris & pedis minuitur: calor & ſenſus in pedem redeunt: facies & oculi vividiores, nitidiores. Alvum coctam ſponte depoſuit: pulſus ſolideſcit, vires acquirit, magis æqualis eſt, minime febrilis. Fomenta continuentur: Injectio & deligatio cum mucilagiue camphorata tantum bis in die fiant, & pergat Æger quotidie camphor. dr. 11. abſumere.

3. Aprilis pus copioſum, optimum ex cavo cruris effluit: Ulcus optime ſuppurat: mul-

multæ fibræ tendineæ abſcedunt, ſeparantur: & omnia continuant in melius mutari.

6. Aprilis, ſub continua optima ſuppuratione corruptæ tendinum partes continuant fibrillatim ſeparari: carnes recreſcunt: minuitur Ulceris ſuperficies: ſinus cruris minus injectionis capit: pulſus impletur, ſolidus, æqualis eſt: appetitus redit: reliquæ functiones ſunt naturales.

2. Aprilis, crus & pes colore & volumine omnino naturalia ſunt: Ulcus carnibus renatis impletum: nullus amplius tendo jam ab aliquot diebus oculo patet: circumcirca cicatricis rudimenta adſunt: cavum cruris vix tertiam prioris injectionis partem recipit. Omittitur fomentum; hujus loco linteis ſiccis involvitur crus: Ulcus more ſolito deligatur: pergit Æger eandem Camphoræ doſin ſumere, ac ante.

4. Maji Ulcus totum Cicatrice obductum eſt, excepta parte illa, quæ aperturæ ſinus

cruris, jam fere evanidi & tantum parum Puris optimi nunc dantis ſubjacet. A Medicamento abſtineat: cibi copioſiores & ſolidiores ipſi porrigantur.

12. Maji, omnia conſolidata ſunt: incipit cruri inſiſtere.

Initio Junii ſanus, optimo cruris & pedis uſu gaudens dimittitur.

CASUS VIGESIMUS SECUNDUS.

Puella 12. annorum 5. Decembris 28. variolarum confluentium die ad noſtrum Noſocomium veſpere defertur.

Frigus cadaveroſum in toto corpore erat: totam faciem cruſta nigra, denſa, quæ jam ter exciderat, & ſemper renata fuerat, occupabat: totum corpus confertis variolarum veſtigiis profunde excavatis, ſicco quaſi muco obductis deturpatum, cadaveris jam putreſcentis ſaturatiſſimum fœtorem ſpar-

ſpargebat: reſpiratio erat rara, tarda, inæqualis, ſtertoroſa: pulſus flaccidiſſimus, ſæpe vix perceptibilis: brevi animam efflatura creditur. quare præter gratum cardiacum & juſcula nihil præſcribitur.

6. Decembris, cum illam adhuc viventem & utcumque liquida deglutientem mane invenerim, juſſi ut omni bihorio Camphor. gr. xv. ut per diem dr. II. abſumat, porrigantur: faciei, manibus valde exeſis & omnibus corporis ulceribus omni trihorio lintea mucilagine camphorata dilutiori imprægnata applicantur, interpoſito ſubinde carnium juſculo, ſpiritu vitrioli acidulato.

7. Decembris videtur reviviſcere: dictam Camphoræ doſin facile ſumit, & bene fert.

8. Decembris totum corpus natnralis calor pervaſit, nec minimus fœtor amplius obſervatur: omnia Ulcera optimo Pure ſcatent: ſtertor diſparuit: pulſus & reſpiratio

ſenſim meliores fiunt: cruſtæ omnes deciderunt.

11. Decembris, Ulcera manuum cicatrizata ſunt: magna pars faciei jam cicatrice obducitur: reliqua optime ſuppurant: pulſus eſt ſat plenus, ſolidus, liber, æqualis: reſpiratio optima: ſola ſe in lecto erìgit. juſcula acidula nauſeat: hinc acidum omittatur & ſumat tantum ſexies in die Camphor. gr. x.

18. omnia continuo in melius vergunt: abſtineat a medicamento.

25. Decembris omnia ubique Ulcera cicatrice obducta ſunt: optime valet: per cubiculum deambulat: functiones omnes optimæ: conceduntur ipſi carnes.

Cum utroque parente orbata eſſet, ſervata eſt in Noſocomio per binos menſes, ubi ſemper bene habuit, & poſtea ſanam aliqua civis miſericordia mota ſuſcepit.

CASUS VIGESIMUS TERTIUS.

Lotharinga fœmina 2. Decembris anni 1771. ad noſtrum Noſocomium cum Puella ægrotante, nondum quartum ætatis annum emenſa, venit;

15. dies erat ex quo cum frigore anxietate & ſubſequente calore, poſtea continuo, inceperat ægrotare.

Quarta morbi die variolæ diſcretæ conſertim per totum corpus eruperunt.

Navi Viennam ſeptima morbi die advecta Ægra diu noctuque ſub dio aeri frigido & humido abſque ullo auxilio expoſita fuit, & 8. morbi die, omnes variolæ exceptis 14. quæ in trunco remanſerunt, fere ſubito diſparuere: parvula ſtatim delira facta eſt, & quoad omnia miſerrime habuit: manſit tamen abſque auxilio, donec ad nos delata fuerit.

Con-

Continuabat delirium: pulſus erat mollis, valde febrilis: reſpiratio laborioſa, anxia, ſtertens: debilitas magna: totus corporis habitus tam dolens, ut ad levem attactum ejularet parvula: lingua glabra, ſicciſſima: reſiduæ variolæ ſuppuratæ latas & profundas foveas fecerant.

Applicantur ſuris bina veſcicantia: Enemata emollientia injiciuntur: præſcribuntur medicamenta demulcentia, diaphoretica, expectorantia, leniter antiſeptica, quibus abſque levamine per tres dies adhibitis, 5. Decembris ſequens præſcribitur medicamentum.

℞. Aq flor. Tiliæ unc. IV.
Spirit. vitriol. gtt. XV.
Cort. Peruv. ſelectiſſimi.
Subtiliſſime pulveriſati dr. II.
Syrup Altheæ unc. II.
M.

S.

S. Nychtemeri ſpatio abſumat & Decocto Pectorali ſimul utatur. ſic ad 8. Decembris abſque minima in melius mutatione continuavimus: immo reliquis malis ſymptomatibus acceſſit pulſus flacceſcentia, magna irregularitas, & vires ita collapſæ ſunt, ut morti proxima videretur: quare miſſis aliis medicamentis ſequentem præſcripſimus mixturam.

℞. Gumm. Arabic. dr. II.
Solve in Aq. flor. Tiliæ unc. IV.
Dein terendo diligenter admiſce.
Camphor Scr. IV.
Syr. Capill. Vener. unc. II. ß.
d. u.

Ut diviſis doſibus quotidie abſumat. 9. Decembris, pulſus jam minus malus eſt: ſtertor tantum per intervalla auditur: delirium minus: Alvus, quæ toto tempore quo apud nos jacet, quotidie quinquies, ſexies ſe-

ſeceſſit, liquida, valde fœtens, minus fœtet, minus frequens eſt.

10. Decembris, pulſus ſolideſcit, plenior fit, ſat regularis eſt, modice tantum febrilis: diſparuit ſtertor: reſpiratio facilior, liberior eſt: delirium nullum: alvus naturalis eſt: lingua humeſcit: cutis, ut ante, abſque ſudore mollis: ſæpe bene dormit: Ulcera a variolis relicta humeſcunt, ſuppurant: teguntur parvis emplaſtris.

13. omnia continuant optime procedere: vires ita creſcunt, ut hodie ſola ſe in Lecto erigat, & ſat diu ſedens maneat: optimus eſt appetitus dolor totum corporis habitum antea occupans, fere integre diſparuit: lingua eſt pura: ſudor nullus: Alvus naturalis. Continuat eandem Medicamenti doſin ſumere.

17. Decembris, omnes functiones ſunt naturales, excepta excretione Alvi, quæ de-

denuo incipit hodie frequentior fieri. miſſa fit Camphora & Alvus ſibi relinquitur.

21. Decembris, Alvus aquoſa quotidie quinquies, ſexies continuat ſecedere: abdomen fit dolorificum: ſubinde tuſſit Ægra. Datur Decoctum Salab cum Bolo Armena & Syr. Diacod. quod per 5. dies continuatum omnia ad ſtatum pacatum naturalem reducit.

Parvula ob excedentem paupertatem & defectum Azyli ultra duos menſes in Noſoconio ſervata, brevi vires recuperavit & ſana manſit.

CASUS VIGESIMUS QUARTUS.

Puella 13. annorum 19. Decembris mane alternantibus frigore & calore cum frequenti vomitu, capitis dolore & magna totius corporis laſſitudine corripitur: circa veſperas ceſſante frigore & vomitu reliqua conti-

tinuant ſymptomata: ſumit Emeticum. 23. ad nos defertur.

Valde debilis eſt: de ventriculi & capitis doloribus conqueritur: Alvus eſt laxa: urina naturalis: Lingua humida, lurida: facies & oculi triſtitiam exprimunt. Sitis mediocris: appetitus nullus. cutis mollis, flaccida, maculis latis figuræ irregularis, fuſcis obſita: inter quas multæ aliæ maculæ minores rubræ interſperſæ ſunt: reſpiratio naturalis: pulſus debilis, flaccidus, vix ſebrilis.

Datur infuſo Decoctum ex emollient. & leniter aromaticis cum ſpiritu vitrioli. Nox ſequitur inſomnis.

24. Decembris mane loco macularum rubrarum inter fuſcas petechias papulæ minimæ aſſurgere videntur, quas variolas futuras ſuſpicamur: pulſus eſt valde ſebrilis, debilis, fere vacuus, ſubinde tenſus: tuſſicula frequens: lingua ſordida, alba: reliqua ut heri. Loco prioris medicamenti dantur

illi

illi omni bihorio Camphor. gr. x. ut per diem dr. I. ſumat.

25. papulæ non creſcunt: petechiæ immutatæ permanent: Urina fuſca poſt aliquot horas ſedimen copioſum furfuraceum, flavum, flocculis lanuginoſis mixtum deponit: reliqua ut heri. dantur per diem Camphor. dr. II.

26. variolæ diſcretæ milii parvi habent magnitudinem: Petechiæ multæ rubent: Alvus bis ter in die laxa feceſſit: Urina bona: lingua pura: cutis mollis, perſpirans: tuſſis nulla: pulſus minus debilis, vix amplius febrilis, ſoliditatem acquiſivit: facies incipit parum tumere.

27. Variolæ elevantur ſphæricæ, rubentes: omnium circumferentia rubra: in facie, jam valde tumida, ut vix oculos amplius aperire poſſit, incipiunt ſuppurare: pulſus bonus, tantum 78. pulſationes intra minutum horæ habet. Petechiæ omnes rubent.

Paucis: morbus varioloſus ſtadia ſuppurationis & exſiccationis abſque febre ſecundaria benigniſſime percurrit: & 31. Decembris de petechiis nihil amplius ſuperfuit.

6. Januarii, ex facie, trunco & artubus ſuperioribus cruſtæ omnes exciderunt: in artubus inferioribus puſtulæ omnes exſiccantur. Miſſam facimus Camphoram: Ægra ſumit lene purgans, quod 12. & 15. Januarii repetitur: omnes cruſtæ nullis relictis excidere foveis: puella optime habens ad ſuos remittitur.

CASUS VIGESIMUS QUINTUS.

Puella 24. annos nata, ſexta Octobris 1772. ad noſtrum Noſocomium venit.

Prima ipſi 14. ætatis anno erupere menſtrua, copioſa & regularia, donec 15. fere annos nata abſque nota cauſa emanſerint. non diu poſt menſtruorum ceſſantium periodum

dum febri acuta correpta eſt, ex qua multis ut ait venæ ſectionibus & paucis aſſumptis medicamentis poſt tres circiter ſeptimanas evaſit.

Menſe circiter ab exantlato morbo elapſo denuo rediere menſtrua copioſiora & minus regularia quam ante, utpote ſæpe bis quatuor ſeptimanarum ſpatio, modo per tres quatuorve, ſæpius per octo dies copioſe fluentia: donec viginti annos nata denuo acuto morbo affecta fuerit, a quo iterum aliquot Venæ ſectionibus adhibitis & quibusdam medicamentis aſſumptis poſt tres quatuorve ſeptimanas perfecte fuit reſtituta.

Poſt hunc ultimum morbum menſtrua evacuatio irregulari tempore ſemper acceſſit, fuitque multo paucior ſolito: puella pinguescere cœpit & cito valde obeſa facta eſt.

22. ætatis annum agenti tumor mobilis Nucem Juglandem æquans ipſi ſupra ſuperiorem externam brachii ſuperioris dextri

 par-

partem ortus eſt, qui ſenſim mole abſque dolore increvit, & quem fruſtra multis remediis in & externe applicatis conata eſt auferre.

28. annos nata incepit emaciari, & dum ad nos venit, valde emaciata erat, cuti reſiduisque carnibus per totum corpus laxiſſimis, pendulis: Coloris cachectici flavo-viridis. Tumor magnus, mollis ſuperiori brachio lata baſi inſidebat mobilis.

6. Octobris datum purgans: 7. quievit. 8. tumorem Atheromatoſum peritiſſime & cito coram celeberr. Chyrurgiæ Profeſſore Leber, multis aliis Chyrurgis & Medicis enucleavit expertiſſimus Noſocomii Chyrurgus Wallner. More in talibus caſibus ſolito deligatum eſt Vulnus: bona Diæta, Medicamenta demulcentia, paregorica præſcripta ſunt.

11. Octobris nulla adhuc ſuppuratio: præter reliqua dantur Ægræ quater de die

De-

Decocti lignorum unc. IV. unguento digeſtivo admiſcetur unguentum de Styrace & Ulcus fomento corticis Peruviani & aliorum antiſepticorum diligenter fovetur.

15. his non obſtantibus tantum ſeroſum quid loco Puris ex Ulcere effluit. Datur quater de die cort. Peruv. dr. I. quam diffi-cile ſumit.

20. Octobris totum Ulcus gangræneſcit: corticem cum nauſea ſumit, & ſubinde vomit: Pulſus eſt valde febrilis, irregûlaris: reſpiratio crebra, celeris, anxia &c. ſaturatiſſimo corticis Peruviani decocto, cui aliæ Herbæ antiſepticæ infuſæ erant, deligatur Ulcus, & eodem diligenter fovetur.

21. omnia continuo in deterius vergunt: vix amplius poteſt perſuaderi, ut corticem ſumat.

22. Octobris quomodocumque datum corticem evomit: delirat: facies collapſa, ſordida, fuliginoſa: Oculi in orbitis profun-

de hærent luridi, triſtes: lingua nigra, ariďiſſima: ſitis nulla: decubitus ſupinus: reſpiratio valde laborioſa, crebra, irregularis, ſæpe ſublimis: pulſus creberrimus, celerrimus, ut impoſſibile ſit pulſationes numerare, ſumme inæqualis, irregularis, vacuus: arteria modo flaccidiſſima, modo leviter tenſa: calor urens: ſummus virium collapſus: Ulcus duas tertias brachii partes ambiens, cujus menſura perpendicularis ab humero verſus cubitum fere quinque pollices pariſinos æquat, gangræna nigra ſicca totum occupatum eſt: totum brachium & manus valde tument.

Dantur omni trihorio Camphoræ gr. xv. ut per diem dr. I. ß. ſumat. Ulcus linteis carptis mucilag N. 5. fortiori imprægnatis ter de die renovandis, admoto ſæpius fomento calido ter de die deligatur.

23. Reſpiratio videtur paulo melior.

24.

24. Ulcus humeſcit: ſuperius parum Puris diluti dat: pulſationes Arteriæ ſunt magis diſtinctæ, minus præcipites: reſpiratio magis regularis, minus difficilis: calor blandus, non urens. Pulvere Camphoræ totum ulcus tegitur applicata deſuper mucilagine, apparatu bis in die renovando: & totum brachium fomento calido involvitur ſæpe applicando.

25. Veſpere, in ſuperiori Ulceris parte ſeſqui Pollicis magnitudine magna ſuppuratio adeſt: in reliquo Ulcere omnia nigra, ſed humida, ſaniem multam fundentia: In toto ambitu Ulceris rima adeſt, quaſi cultro profunde inciſa gangrænoſum a ſanis ſæparans. reſpiratio eſt libera, crebrior tamen adhuc & celerior naturali: pulſus ſat ſolidus eſt, liber, regularis, dilatatus, ſat fortis, multo minus febrilis. facies & oculi reviviſcunt: ceſſavit delirium: Alvus ſponte deponitur cocta: cutis mollis, perſpirans eſt.

26. Omnia ſeparata, excepta parva plaga in parte Ulceris inferiori.

27. Omnia pura optimum & copioſum Pus dant: ſed reſidua poſterior integumentorum pars, Ulceri reſpondens, conſumpto panniculo adipoſo a ſubjectis muſculis tota abſcedit, excepta parte media pollicem medium lata cum ſubjacentibus adhuc cohærente. Tendo bicipitis nudus eſt, & magna deltoidis pars conſumpta.

28. Pulſus ſolidus, mollis, liber, Apyretos: reſpiratio naturalis: omnia in melius mutata. pergit eandem Camphoræ doſin quotidie ſumere.

30. Tendinis bicipitis filamenta multa abſcedunt, ſeparantur: omnia bene procedunt. Cum valde magna ſubſtantiæ deperditio facta ſit, denuo ſola Mucilag N. 5. deligatur, ut citius renatis carnibus cavum impleatur: Cavitati ab abſcedentibus integumentis factæ

&

& multum ſuppuranti idem medicamentum immittitur.

12. Novembris, totum brachium detumuit: Ulceris ſuperficies integumentis parallela eſt: ſed in illo tres excreſcentiæ ſeptenarii magnitudine, cinerei coloris ſunt: quare plumaceolis mucilagine camphorata imbutis Camphoræ ſtratum inſpergitur, Ulceri applicandum, ut bona ſuppuratione eo ſecurius conſumantur. Cavum inter muſculos & integumenta abſcedentia minuitur, purum eſt: nulla amplius plumaceola interponuntur, ſed tantum inſtillatur mucilago & leni preſſione ſibi vicina retinentur: in ſuperiori ulceris parte cicatrix jam incepta eſt: Ægra quoad omnia in melius pergit mutari; perfecte apyretos eſt, & quotidie Camphor dr. 1. ß. abſumit.

16. Novembris pes & crus ſiniſtrum prægreſſa aliquot horarum febricula Eryſipelate cum tumore ſat magno occupatur: Eryſipe-

late formato pulſus eſt bonus, Apyretos. nihil in methodo medendi mutatur.

23. Novembris, Eryſipelas & pedis ac cruris tumor fere integre diſparuerunt: integumenta poſteriora a carnibus ſeparata illis iterum perfecte agglutinata ſunt, & inde antroſum cicatrix incipit extendi: ſic a poſteriori externa & ſuperiori ulceris parte ſenſim aucta Cicatrice, Ulceris ſuperficies multum minuitur: in medio tamen videtur excreſcere nimis: quare miſſa mucilagine, ſola Camphora ſicca ſuperpoſitis deſuper plumaceolis ſiccis deligatur, & pergit Ægra eandem, ac ante, medicamenti doſin abſque minimo incommodo ſumere.

4. Decembris Cicatrix undique verſus Ulceris centrum extenditur, & Ulceris apparens nimia elevatio, illa accedente, deprimitur, diſparet: pes & crus naturalia ſunt: color cachecticus in ſanum mutatus eſt: carnes toto corpori augentur, firmæ ſunt: vires

res ſunt optimæ, & Ægra bonam diei partem per cubiculum deambulat.

10. Decembris, heri poſt prandium caput grave factum eſt: Nox fuit minus bona ſolito: hodie, præter capitis gravitatem, torporem conqueritur, & ait ſe ſenſum tenſionis & tumoris per totum corpus pati. Pulſus eſt plenus, ſolidus, parvus, minime febrilis. Miſſus fit Camphoræ internus Uſus. Ægræ jam in tertium menſem menſtruis carenti Vena in pede ſecatur: deligatio Ulceris quod in ſuperiori parte parva plaga fungoſe excreſcit, continuet ut ante, Camphora ſicca fieri.

16. Decembris in ſuperiori Ulceris parte fungus mollis mediæ nucis juglandis magnitudine excrevit, cui ſacrificato oleum Camphoræ cum Spir. Nitri fortiſſimo paratum inſtillatur, illique plumaceolum eodem Oleo imbutum ſuperponitur. Reliquum ut ante deligatur: Ægra denuo Camphor dr. 1. cum

Ni-

Nitri dr. ß. incipit per diem ſumere. Pulſus eſt collapſus, mollis, liber, & omnes functiones bonæ.

Ab applicatione olei Camphoræ Eſcharæ molles factæ ſunt, fere ſponte ſecedentes, & ſic fungoſitate fere integre conſumpta denuo Camphora ſicca 19. Decembris deligatio facta eſt.

26. Decembris, pulſus eſt pacatiſſimus, mollis, liber; omnes functiones bonæ: ut acceleretur Ulceris cicatrizatio, denuo quotidie Camphor dr. I. ß. abſque nitro abſumit.

2. Januarii 1772. Ulcus ſenſim magis magisque cicatrice obducitur. Datur ipſi purgans, miſſus fit Camphoræ internus uſus. circa medium Februarii coaluit ulcus, optima ſanitate fruitur & brevi poſt dimittitur.

CASUS VIGESIMUS SEXTUS.

Puellam 20. annorum ſanguinei temperamenti, toroſam 17. Novembris 1772. in Noſocomium curandam ſuſcepimus.

Hæc Puella variolas & morbillos ante pubertatem paſſa, alias ſemper ſana, 16. ætatis anno menſtruis prima vice gaviſa eſt, quæ ab eo tempore ſat copioſe, regulariter fluxere: donec menſe Junio hujus anni, fratre, ipſius uxore & tota ipſius familia morbo petechiali, quo durante cuſtodis vices apud omnes egerat, extinctis, in magnum mœrorem lapſæ emanſerit periodica menſium evacuatio & puella eodem, quo illi, quibus inſervierat, morbo putrido Epidemico correpta fuerit.

Hoc morbo graviſſime & diu decubuit: negligenter tractata fuit, & evaſit intumeſcente pede ſiniſtro: tumore cito totum crus & femur ad coxam uſque abſque dolore occupante.

Sub

Sub finem Julii ſcabies purulenta in utraque manu & crure ſiniſtro erupit, quæ poſt quindecim dies ſponte diſparuit, & brevi denuo erupit, aucto ſenſim cruris tumore, quod brevi maculis latis, cœruleis, fuſcis, cito in Ulcera abeuntibus notatum eſt, & greſſus præ dolore factus eſt difficilior.

Ulcera tantum gluten viride tenax in fila ducendum dederunt: erant autem, dum in Noſocomium ſuſcepta fuit, horum ſeptem: tria ſuperficialia in pede: quatuor profunda floreno majora, unum internam inferiorem, aliud mediam anteriorem, tertium externam, quartum internam ſuperiorem cruris partem obſidebant; Femur parum tumebat: Crus valde tumidum, tenſum, elaſticum, frigidum, ab attactu valde dolens, colore fuſco, maculis latis, cœruleis, hinc inde interſperſis tinctum erat: Color faciei flavofuſcus: pulſus pacatus, mollis, æqualis, appetitus nullus, reliquæ functiones ſat bonæ.

Da-

Data ſunt illi quater in die Camphoræ gr. xv. Ulceribus denſum pulveris Camphoræ ſtratum bis de die inſperſum eſt, & totum crus & pes pannis mucilagine camphorata vaſe clauſo tepefacta impraegnatis, aliquoties in die renovandis, involuta ſunt.

Tertia ab uſu Medicamenti die, crus valde collapſum erat: omnia Ulcera pura ſuppurabant.

24. Novembris Crus indolens molem & colorem naturalem denuo habet: omnia Ulcera pulchre ſuppurant, miſſa fit mucilago.

6. Decembris Ulcera pedis & ſuperius internum cruris ulcus cicatrice obducta ſunt: reliqua verſus ſuperficiem, aſſurgente fundo, optime continuant ſuppurare.

12. Decembris puella, quæ hucuſque Camphoram bene tulit, ait ſe heri veſpere poſt medicamentum aſſumptum, multum capite incaluiſſe: lenes tendinum ſubſultus aliquoties paſſam eſſe: Caput gravius eſſe

ſo-

ſolito. Pulſus eſt plenus, ſolidus, parvus: Appetitus autem optimus & reliquæ functiones bonæ. Interno Camphoræ uſui superſedetur: ejus pulvere continuant deligari Ulcera, & datur Puellæ purgans.

19. Decembris Ægra ab aliquot diebus anxietates, calores continuat per vices conqueri: pulſus ut ante: vena hodie in brachio ſecta, eductus eſt ſanguis omni nota bonus.

2. Januarii licet valde immorigera Ægra a 15. diebus cruri nullo modo pepercerit, omnia Ulcera coaluerunt, & Ægra optime habens ex Noſocomio diſcedit.

CASUS VIGESIMUS SEPTIMUS.

Puellæ 24. annorum 15. ætatis anno prima erupere menſtrua, quæ ordinario per 4. 5. dies fluentia, tempore & copia irregularia ſemper fuere.

A

A pueritia ad 18. ætatis annum, ſi variolas & morbillos facile exantlatos excipias, nullum morbum paſſa eſt: 18. ætatis anno febri continua, putrida ſat diu decubuit, poſt quam uſque ad 22. ætatis annum, licet menſtrua æque irregularia fuerint, ac ante, ſana vixit.

22. ætatis anno emanſere menſtrua, fluor albus blandus adfuit continuus & in utroque inguine erupit Bubo, qui nullis adhibitis medicamentis in ſuppurationem abiverunt, ſponte aperti ſunt & coaluerunt, manente fluore albo, benigno.

Ante biennium poſt uſum balnei aquæ dulcis frigore, lumborum doloribus & abdominis validis torminibus correpta eſt: multa materies fuſca, tenuis, inodora ex vagina effluere incepit: acceſſit vehemens cum capitis dolore & totius corporis magna laſſitudine calor: vena ſecta, omnia ſymptomata ceſſarunt: continuavit autem flu-

xus materiæ tenuis, modo fuſcæ, modo viridis, minime urens: cui ſubinde menſtrua ſanguinis evacuatio ſociabatur.

Sub finem Maji anni 1772. ad nos venit tota emaciata, coloris flavo viridis & ita debilis ut vix loco ſe movere poſſet. omnes functiones læſæ: hypogaſtrium valde dolens: materies ex genitalibus effluens copioſiſſima, tenuis, varie colorata, fœtidiſſima.

Variis trium menſium ſpatio adhibitis magnum levamen habuit, quare credens omnia bene proceſſura, non potuit diutius in Noſocomio retineri.

Manſit per quinque ſeptimanas extra Noſocomium & 8. Octobris redivit multo pejus habens, quam ante.

Dolores lancinantes in artubus, diu noctuque æquales, ſubinde recurrentes patitur: ſub ſomno in pectore & collo multum ſudat: debiliſſima eſt: tuſſitat: pulſus eſt debilis, parvus, laxus: ab aſſumptis cibis angitur:

tur : cutis color valde cachecticus : Hypogaſtrium præcipue parte ſua ſiniſtra tumidum, tenſum, durum, valde dolens : fluxus materiæ viridis fuſcæ copioſiſſimus, valde fœtidus, vaginam tamen hucuſque non excorians.

Omni arte uſque ad 13. Decembris adhibita levamen huic miſeræ adferre incaſſum conamur : omnia in deterius vergunt : & tantum fœtorem ſpargit, ut fere impoſſibile ſit illum ſuſtinere.

13. Decembris præſcribitur ſeqnens medicamentum.

℞. Gumm. Arabic unc. ß. ſolve in aq. pur. unc. VI. cui terendo admiſce Camphor dr. VI. D. in vitro. tepefiat in aqua tepida vaſe clauſo, & fiant inde mane & veſpere injectiones in uterum & præter Dococtum emolliens, pectorale, ſumat

Ægra quater in die Camphor. gr. xv.

14. Decembris fœtor multum minuitur, 15. vix fœtor amplius adeſt: fluxus fit parcior, ſpiſſior: molleſcit hypogaſtrium, minus dolet.

20. Decembris Hypogaſtrium integre collapſum, molle, vix amplius dolens: fœtor nullus: fluxus materiæ albeſcentis valde paucus; ſub injectionibus dolet in lumbis & medio quadrante horæ poſt injectiones, dolores lenes, urentes in utero patitur: dein abſque dolore eſt: pulſus melioratur. Alvus naturalis: Urina bona: appetitus nullus.

26. Decembris datur Ipecacuanh dr. ß. ob ventriculi repletionem de qua conqueritur, & inappetentiam: inde pluries vomit aquoſa, pauco muco mixta: diſparet ſenſus repletionis: ſequenti die erumpunt menſtrua fuſceſcentia, quæ per triduum pauca copia flu-

fluxerunt. Omiſſæ ſunt hoc triduo injectiones: priorem Camphoræ doſin continuavit ſumere.

30. Decembris, incipit Camphor. dr. I. ß. quotidie abſumere: injectiones fiunt ut ante: Color Cachecticus in ſanum mutatur: carnes renaſcuntur, firmiores fiunt: vires redeunt & mentis alacritas.

2. Januarii, omnia continuo in melius mutantur: Appetitus eſt magnus. conceditur carnium teneriorum uſus: & dantur Camphor dr. II. per diem abſumendæ.

9. Januarii 1773. a Camphora vertigines lenes, cito evanidas, conqueritur. continuat bene habere: de putrido fluxu nihil supereſt. hypogaſtrium molle, indolens eſt. in collo ſex glandulæ intumeſcunt & jam Nucis Juglandis magnitudinem adeptæ ſunt. miſſus fit Camphoræ uſus: & alia curandi via initur.

CASUS VIGESIMUS OCTAVUS.

Puella 40. annorum in pueritia a matre per plures annos frequenter pugno in nate dextra pecuſſa fuit: ortus eſt inde tumor mobilis, parvus, qui ſub repetitis ejusmodi percuſſionibus ante pubertatem jam caput infantis magnitudine æquabat.

18. ætatis anno prima ipſi erupere menſtrua, quæ ſemper fuere pauca, valde irregularia. hisque nunc jam a triennio penitus caret.

Poſt menſtruorum primam eruptionem ſemper valetudinaria fuit: preſſus tumor dolere cœpit: quare ab eo tempore, non niſi nati ſiniſtræ inſidere potuit.

Famulatu vitam ſuſtentavit: donec tumore Gangræna jam a pluribus diebus occupato & exhauſtis viribus, laboribus domeſticis impar malum, quod hucuſque præ pudore celaverat, revelare coacta fuerit.

Pau-

Paucis incaſſum adhibitis medicamentis 17. Novembris anni 1772. ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Gerebat tumorem Atheromatoſum valde craſſum, ad poplitem uſque deſcendentem, lata baſi natem dextram & ſuperiorem femoris partem occupantem media parte inferiori lividam, frigidam: color corporis valde emaciati flavo viridis erat: magna per totum corpus laxitas: virium magna proſtratio alvus tarda: appetitus nullus: ſitis mediocris: ſudor frequens & multus: pulſus tamen ſat bonus, & reſpiratio naturalis.

Datur ipſi quater de die cortic: Peruviani dr. 1. Præſcribitur diæta eupepta, antiſeptica: latus tumor antiſepticis diligenter fovetur: quibus non obſtantibus gangræna ſenſim magis verſus tumoris baſin adſcendit.

Vigeſima Novembris expertiſſimus noſtri Noſocomii Chyrurgus Dominus Wallner totam maſſam perfecte enucleando abſtulit:

& ſollicite applicatis optimis medicamentis, Ægra ut ante, cortice & aliis pergente uti, conatus eſt ad ſuppurationem ducere Ulcus, quod 24. Novembris incepit pus tenue dare. A Cortice valde anxia fit Ægra: ait ſibi omnia circa ventriculum & hypochondria conſtringi: frequentes habet vomendi conatus: qui, miſſo cortice, cito evaneſcunt.

1. Decembris multum ſuppurat Ulcus: ſed valde flaccida ſunt omnia: pus tenue, virideſcens: redditur prior corticis doſis, quam Ægra repugnanter ſumit: digeſtivo compoſito deligatur ulcus & deſuper fomentum ex Decocto corticis Peruv. & aliis herbis antiſepticis illi infuſis paratum ſæpius applicatur.

Pus his non mutatur in melius: immo 12. Decembris incipit fœtere macula livida, unciam lata, ſeſqui unciam longa, licet nunquam in dorſum decumbat Ægra, Os ſacrum occupat. ſaturatiſſimo Corticis Peruviani Decocto, cui alia antiſeptica addita ſunt,

de-

deligantur omnia, diligenter foventur. uſus corticis peruviani internus continuatur.

16. Decembris, omnia circum Ulcus laxo tumore valde diſtenta: margines circumquaque nigri: Ulcus 8. Uncias pariſinas longum, 5½. uncias latum, quod cavitate ſua caput infantis capere poſſet, copioſum pus valde tenue, viride, fruſtulis nigris mixtum, fœtidiſſimum dat: Macula Os ſacrum occupans nigra eſt: Ægra jam ab octiduo ſudoribus frequenter diffluit. Pulſus eſt valde febrilis, vacuus, modo flaccidus, modo tenſus, debilis: reſpiratio crebra, celeris, anxia, ſæpe ſublimis: lingua ſicca, nigra: ſitis vix ulla: oculi luridi: debilitas ſumma.

Dantur Ægræ ſexies per diem Camphor gr. xv. Ulcus plumaceolis Mucilag N. 4. fortiori impregnatis, ſuperſtrato multo Camphor. pulvere deligatur, apparatu ter in die renovando: eadem mucilago muculæ nigræ Oſſis ſacri applicatur.

17. fœtor minor: reſpiratio facilior: pulſus minus febrilis. ſumat Ægra ſexies in die Camphor Scr. 1.

18. reſpiratio naturalis: pulſus mollis, ſolidus, æqualis, pacatiſſimus: vires meliores: lingua humida depuratur: ſudor minuitur: Appetitus redit: totum Ulcus & ipſius margines excepta parte ſuperiori adhuc gangrænoſa, pus ſpiſſum, ſubflavum, minime fœtidum dat; muſculi in fundo Ulceris nudi exeſi circumjacentium integumentorum tumor collabitur: loco muculæ in Oſſe ſacro ulcus adeſt; quod jam aliquid puris dat.

22. omnia pergunt optime procedere. integumentis circumquaque penitus collapſis cavum ulceris ubique puri, optimum pus dantis valde minutum eſt: Ulcus Oſſis ſacri bene ſupurat, impletur: vires creſcunt: ſudor paucior, minus frequens.

28. Decembris a quinque diebus neque de die, neque de nocte amplius ſudat: pulſus

vo-

volumine augetur, ſolidus, æqualis, fortis, minime febrilis: reſpiratio optima: omnes functiones bonæ: Ulcus ſupra Os ſacrum cicatrizatur. Ulceris magni cavum renatis carnibus impletum, marginibus fere æquale eſt.

9. Januarii 1773. jam a 4. diebus ex lecto ſurgit: robuſta eſt, optime valet. Ulcus ſupra Os ſacrum coaluit: magnum natis ulcus, excepta parva parte mariani magnitudine, optima cicatrice obductum eſt: abſtinet a Camphoræ interno uſu.

20. Februarii integre curata eſt: carnes & vires corpori renatæ ſunt: brevi poſt dimittitur.

CASUS VIGESIMUS NONUS.

Operarius 25. annos natus, toroſus, robuſtus, temperamenti ſanguinei, a pueritia ſemper ſanus morbo petechiali Epide-

mi-

mico hoc anno, adulto jam vere, decubuit, poſt quem optima ſanitate iterum gaviſus eſt.

Ultima Novembris noctu in fœno calente profunde ſepultus noctem transegit: unde prima Decembris ſurgens, multum debilitatus erat, & oculus dexter multum intumuerat.

Tumorem hunc ingrato ſolummodo prurituipſi moleſtum per triduum neglexit: illo autem in valde magnam molem elato territus 4. Decembris ad nos venit.

Tumor palpebras valde diſtendens, ſuperius ad medium dextræ partis frontis, inferius ad maxillam inferiorem uſque extenſus, durus, elaſticus colore ex rubro fuſceſcente præditus erat. Pulſus mollis, liber, minime febrilis. Fomentum emolliens, reſolvens ex althæa, verbaſco, floribus ſambuci, chamomillæ, addito ſale ammoniaco diligenter applicatur. purgantia & alia revellentia adhibentur.

6.

6. Decembris Palpebræ nigræ ſunt: reliquum tumoris lividum: tumor idem ac prius: dolor nullus. ſtatum oculi ob magnitudinem & tenſionem tumoris palpebrarum æque parum ac ante videre poſſumus. pulſus & reſpiratio non videntur læſæ. reliquæ functiones bonæ.

Palpebræ hinc inde ſcarificantur: loca ſcarificata & totus tumor Mucilag. N.5. tegitur, ſæpius renovanda. dantur Ægro ſexies in die Camphoræ gr. xv.

8. Decembris tumor collabitur: loca ſcarificata ſaniem & hinc inde aliquid puris dant.

9. Decembris loco ſaniei ubique in locis ſcarificatis pus tenue, flaveſcens adeſt.

12. Decembris linea, quaſi cultro inciſa in ſuperiori orbitæ parte incepta, ſupra ſuperiorem naſi & externam malæ partem uſque infra Os Zigomaticum deſcendens circulum magnum deſcribit & mortua integu-

men-

menta a vivis ſeparat: hinc inde cutis fruſtula abſcedunt: tumor ubique multum collapſus: in gena & fronte color melior: oculus tamen hucuſque non poteſt examinari.

14. Decembris cutis fruſtillatim continuat ſeparari: ſuppuratio in locis cute orbis ſat bona, copioſa: diductis palpebris oculus ſanus invenitur. omnes functiones continuant eſſe ſat bonæ.

Gangrænoſa integumenta ſenſim ita abſceſſerunt, ut 20. Decembris tantum fruſtulum fabam majorem anglicam magnitudine referens prope canthum oculi externum ſupereſſet, firmiter adhærens: frons naturalis: cutis genæ virideſcens conſumpto panniculo adipoſo a ſubjacentibus ſeparata ad pollicis fere longitudinem: palpebrarum membrana interna integra: Tarſi integri: inferior deorſum revolutus. cœterum totum ulcus ſuppurat. pulſus eſt plenus, fortis, ſubdurus. capitis gravitatem conquæritur.

Tar-

Tarſum palpebræ inferioris conatur Chyrurgus in ſitu retinere: totum ulcus eadem mucilagine deligatur: vena educuntur ſanguinis unc. XII. cujus inſula debitæ ſeri quantitati innatans, optimæ conſiſtentiæ, tenui cruſta phlogiſtica tecta eſt: & Æger a Camphora abſtinet:

22. Decembris ſuppuratio ubique paucior, minus bona. reſiduum gangrænoſum prope canthum oculi externum immobile perſtat. dantur Ægro quotidie Camphor dr. II. cum Nitri dr. ß.

24. Decembris optima eſt ubique ſuppuratio: & gangrænoſum in cantho oculi reſiduum ſenſim minutum tendinem tabo affecit: fibrillæ nigræ ab hoc ſecedentes, ſimul cum reliquo; cultro auferuntur. integumenta temporis dextri conſumpto panniculo adipoſo a ſubjacentibus late abſceſſerunt, & magnum ſinum formant, verſus Canthum oculi apertum.

2.

2. Januarii 1772. Æger dictam Camphor doſin optime fert. a ſuperiori orbitæ parte Cicatrix verſus tarſum, jam duas lineas lata deſcendit. ſinus ſuppurant quidem, ſed non minuuntur: cultro dilatantur & omnia Mucilag N. 5. deligantur.

12. Januarii integumenta ſinuum ſubjacentibus incipiunt uniri: ſinus minuuntur: palpebra ſuperior fere integre Cicatrice obducta. Æger quoad reliqua optime habens continuat quotidie Camphor dr. II. ſumere, valde appetit. conceditur carnium eſus.

Perrexit Æger quotidie Camphoræ dr. II. abſque incommodo ſumere uſque ad initium Februarii, quo tempore, cum omnia cicatrice obducta ſint, miſſus ſit illius uſus, juvenis toroſus, robuſtus optime coloratus, quoad omnia optime valet.

CO-

COROLLARIA.

Camphora debite exhibita eſt omnium, quæ nota ſunt, efficaciſſimum contra putredinem Medicamentum: ſi doſi magnitudini mali adaptata porrigatur.

Putridam humorum diſſolutionem ſponte, vel a contagio natam cito ſiſtit: naturalem, ſanam ſanguini craſin ita reſtituit, ut ſub illius non admodum diu protracto uſu morboſa corpora ſanorum plethoricorum naturam, qualitates & ſigna induant.

Non habetur remedium, quod tam promppte, tam efficaciter Gangrænam partium ſolidarum ſiſtat, mortua a ſanis tam cito ſeparet.

Ubi Acrimonia Scorbutica, Rheumatica, Arthritica humores infecit ſpecie quadam putredinis, vires vitales & animales labefactantis, ut inde in variis locis decubitus materiæ acris cum dolore & ſubin partium

immobilitate fiant, Camphora efficax eſt remedium.

Ulcera inde nata in & externus Camphoræ uſus cito depurat, ad ſuppurationem ducit, curat.

Ulcera cancroſa a ſpeciali humorum & ſolidorum degeneratione orta, extra glandulas ſita, conſumpta fungoſitate, cicatrice firma abducit. immo mammæ cancro putreſcente, omnes functiones lethalibus ſignis imbuente affectam 84. annorum vetulam, quæ moribunda ad nos delata fuerat, in & externo Camphoræ uſu ultra duos menſes ſuſtinui: cito Gangrænæ ſucceſſit ſuppuratio: pulſus flaccidus, debilis, ſoliditatem & robur acquiſivit: manſit autem mala reſpiratio. poſt mortem inventi ſunt pulmones multis Scyrrhis & Vomicis materia mucoſa, nigra plenis obſiti, undique accreti. Pancreas parvum, duriſſimum: numeroſæ Me-

ſen-

ſenterii glandulæ faba majori craſſiores, Scyrrhoſæ &c.

Sudores a putrida humorum diſſolutione & inde relaxatis ſolidis ortos putredinem corrigendo ſiſtit. Sitim. calorem, febrim, vaſorum tenſiones, tendinum ſubſultus ab acri putrido producta mirabili promptitudine tollit.

Vires a putredine proſtratas cito reſtituit, humores ad debitam conſiſtentiam & lenitatem, ſolidas partes ad ſanam firmitatem reducendo.

Excretionem acris in humoribus hærentis, illorum motum irritatis vaſis accelerantis cum ſanguinis minus firma craſi, ſedando vel minuendo febrim, promovet.

Emphyſemata in morbis putridiſſimis frequenter apparentia, ni jam integra humorum decompoſitio facta fuerit, cito diſſipat, & magni illi tumores latas plagas profunde

gangrænoſas circumdantes ſub uſu Camphoræ cito collabuntur.

Camphora non eſt remedium Prophylacticum contra Miaſma Epidemicum morbos putridos producens; licet hujus Miaſmatis effectum, putredinem nempe humorum corrigat, vires ſuſtineat, erigatque ad Venenum ex corpore eliminandum.

Lue Venerea laborantes a Camphora, magna doſi data male habent: Spaſmis corripiuntur convulſiones minitantibus: excitatur inde in illis febris, & varia alia ſymptomata. ſi tamen in humoribus jam nata ſit putredo, his etiam prodeſt.

Plethorici Camphoram non ferunt: nocet omnibus firma ſanitate gaudentibus.

Camphoræ ſecundum Indicationem adhibitæ uſus præter jam modo dicta alias adhuc cautelas requirit.

Si magna doſis in pulvere homini detur, cujus nervi non obtuſi vel ſenſu in gravi morbo

bo privati ſunt, vix poteſt ſumere: ſi ſumat, fit ebrius, vertiginoſus & ſpaſmis corripitur: ni magnus ſit in primis viis & reliquo corpore putredinis gradus.

Camphora in nullo menſtruo perfecte ſolvitur, tantum in aliquibus deliqueſcit: Mucilaginoſis optime miſcetur.

Mucilagine involuta non ſimul & ſemel Nervos oris, œſophagi, ventriculi &c. vaſa reſorbentia afficit: ſed ſenſim extricata per oſcula vaſorum reſorbentium ſecundas vias intrat & ibi effectus ſuos edit.

Mucilago nutrit, acre demulcet, emollit, relaxat, omnia lubrica reddit: hinc majoris vel minoris conſiſtentiæ ſecundum indicationem parari debet: modo Camphoræ admixtioni ſufficiat, & ſat blandum vehiculum præbeat.

Si præſente Gangræna Pulſus ſit fortis, durus, magnus, vel præ plenitudine parvus: ſi ſanguis ſit phlogisticus, licet pulſus

ſat mollis & liber videatur, magna Camphoræ doſis teterrima mala cauſare poteſt: immo moderata hujus medicamenti doſis hominibus ſanguinem ſic conſtitutum habentibus ſubinde non ſine noxa exhibetur: licet noverit practicus Miaſma aliquod putredini in humoribus generandæ aptum cum illis circumduci.

Camphora nempe, ut relatæ obſervationes demonſtrant, nimis attenuatos & diſſolutos humores inſpiſſat, compingit &c. hinc ubi debita conſiſtentia jam gaudent, vel nimia tenacitate ad inflammatoriam vergente peccant; patet hoc medicamentum, niſi minima doſi detur, nocere debere.

Ubi urgens malum Camphoram poſcit, præſente aliquali ſanguinis ad ſpiſſitudinem inflammatoriam diſpoſitione, præmiſſa vaſorum, ſi nimis plena ſint, depletione, proportionata Nitri doſis ſimul cum Camphora exhiberi debet, quod humorum morboſam

can-

condenſationem impedit: dum Camphora deſideratos in corpore effectus edit. facile autem patet nociturum Nitrum, ſi humorum adſit diſſolutio.

Ubi pulſus debilitas, vacuitas, flacciditas &c. & alia in reſpiratione aliisque functionibus gangrænæ ſigna adſunt: ingentem Camphoræ doſin facile & ſumma cum Euphoria ſumunt Ægri, optimeque ferunt, & Miraculi inſtar ex orci faucibus cito eripiuntur.

Hi iidem Ægri, quibus magna Camphoræ doſis tam benefecit, mutata ſub ipſius continuato uſu morboſa ſanguinis craſi in conſiſtentiam quæ ſanis & robuſtis corporibus propria eſt, ab illa male afficiuntur, eamque non amplius ferunt: niſi prius depletis vaſis cum Nitro porrigatur.

Nonnulli tamen ex his magnam Camphoræ doſin diu ferunt, poſt quam cutis color, corporis robur, pulſus, reſpiratio & omnes

functiones ſanam ſolidorum fluidorumque conſtitutionem præ ſe ferunt.

Subiti, ſæpe redeuntes & plerumque cito diſparentes calores, Anxietates, capitis gravitates, Aurium tinnitus, leves vertigines, magna pulſus plenitudo monent a Camphora abſtinendum eſſe, vel minori doſi, aut addito Nitro, ſi morbi continuatio ipſius uſum neceſſarium reddat, exhibendam eſſe.

Niſi præceps periculum ſubitam opem requirat: a doſi mediocri ſemper incipiendum: immo ubi unius diei ſpatio magna doſis, v. g. dr. II. ſunt abſumendæ: præſtat ut in doſes N. viij vel plures dividatur: ſic enim Ægri facile ſumunt & bene ferunt: qui a dr. ß. una doſi ſumpta ſubinde per aliquot minuta ſpeciem Ebrietatis patiuntur & poſtea Medicamentum minus libenter ſumunt. unicum habui, qui, ne tam ſæpe illud ſumere deberet, ſine incommodo diu dr. I. pro doſi, id eſt triparti-

ta

ta doſi dr. III. Camphoræ quotidie abſumpſit. raro autem, credo, invenientur, qui tantam doſin uno hauſtu abſque incommodo ſumere poſſint. videntur dr. II. per diem contra peſſimas externas gangrænas, quæ jam ſanguinis maſſam infecerunt, ſufficere: immo dr. I. ß. dr. I. quotidie aſſumpta ſæpe votis ſatisfaciunt.

Si vero pars interna gàngræna jam ſit deſtructa: tabus putridus in cavitates extra circulationis limites effuſus omnia peſſumdat: & ſi per injectiones ad illa loca pervenire nequeat Camphora, lethalis putredinis effectus per os aſſumpta impedire nequit: poteſt tamen ſanguinis putridam diſſolutionem remorando vitam prolongare.

Injici poteſt Camphora Mucilagini mixta in inteſtina, in uterum, & in ſinus omnes: ad quos patet aditus: ſicque optimos effectus edit: ad parandam mucila ginem injectionibus deſtinatam ſufficiunt ſcr. II. dr. ß.

ſcr. I. gumm. arabici ad aquæ unc. I. cui deinde major vel minor Camphoræ doſis pro ratione magnitudinis mali admiſcetur : ita tamen ut ſemper attente obſervet Medicus, quomodo ferat Æger.

Dum Mucilago externis Ulceribus applicatur, ſi emolliendum, relaxandum eſt, & magna ſubſtantiæ facta fuerit conſumptio, paulo ſpiſſior paranda eſt: ſi contrarium obtineat, dilutior fieri debet & ſecundum indicationem Camphora magis ſaturari.

Ubi excreſcentiæ hinc inde in Ulceribus adſunt, vel tota Ulceris ſuperficies ſupra margines nimis excreſcere videtur, præſtat ſiccum applicare Camphoræ pulverem. parva tamen elevatio non eſt timenda: cicatrix enim ab omni ambitu accedens omnia æqualia reddit. poteſt in tali caſu applicari Mucilag. Camphora magis ſaturata.

Dum pulvis Camphoræ externe applicatur, debet digitis tritus Ulceribus inſpergi:

in

in pixide enim aſſervatus cito in moleculas coit, quæ Ulceribus applicatæ corpora irritantia ſunt, & cicatricem impediunt. Ubi excreſcentiæ magnæ ſunt, ſolus pulvis Camphoræ ſuperpoſitis plumaceolis ſiccis applicandus eſt.

Si pulvis Camphoræ ad fungoſas excreſcentias conſumendas non ſufficiat, Camphora ſpiritui Nitri forti ad perfectam ſaturationem mixta in oleum deliqueſcit, & leniſſimum dat Eſcharoticum cruſtam mollem faciens, qua aliquoties ablata, fungoſitas conſumitur: & continuata dein pulveris Camphoræ applicatione Ulcus cicatrice obducitur.

Externus Camphoræ uſus locum habet ſemper & ubicumque gangræna adeſt: ſi ſicca eſt, mucilagini mixta tepefacta applicari debet: ſi humida denſum pulveris ſtratum inſpergitur, & pro ratione indicationis, vel

ſic-

ſicca plumaceola, vel mucilagine camphorata imprægnata ſuperponuntur.

Hæc nunc de Camphora: dabitur, credo, poſtea iterum occaſio de hoc medicamento quædam dicendi.

FORMULÆ.

N. 1. ℞. Gumm Arabic. dr. I. ſolve in aq. Flor. Tiliæ unc. III. dein terendo admiſce.

Camphor dr. ß.

Syr. Capill vener. unc. I.

M.

S. Quater de die unc. 1. detur ſuperpotando vaſculum Emulſi vel Decocti alicujus.

vel

℞. Amygdal dulc. dr. III.

Fiat c aq. pur. L. A. Emulſio colat. unc. III. adde terendo

Cam-

Camphor. dr. ß.

Syr. capill vener. unc. I.

M.

S. uſus ut prioris

vel.

℞. Sacchar Candi dr. vj.

Solve in aq. pur. unc IV.

Dein terendo admiſce Camphor dr. ß.

d. u.

S. Uſus ut prioris

N. 2. ℞. Gumm Arabic dr. II.

Solve in aq. pur. unc. II. ß. adde terendo. Camphoræ dr. I.

Syr Althæ. unc. I. ß.

M.

S. diviſis doſibus uno die abſumat.

vel.

℞. Aq. flor. Tiliæ unc. v.

Specier diatragac frigid dr. I. ß.

Cam-

Camphor. terendo admixtæ dr. I.
Syr. Diacod. unc. I.
M.
S. uſus ut prioris.
N. 3. ℞. Gumm. Arabic dr. II.
Solve in aq. flor. Tiliæ unc. II.
adde terendo
Camphor dr. I. ß.
Syr Althæ. unc. II.
M.
S. diviſis doſibus uno die abſumat.
vel
℞. Rad. Saleb dr. I. ß.
Coq. c. aq. q. s. p. $\frac{1}{4}$. hor.
Colat unc. x. adde terendo.
Camphor dr. I. ß.
Syr. flor. Rhæad. unc. II.
M.
S. uſus ut prioris
N. 4. ℞. Mucilagin. Gum. Arabic. unc. II.

Cam-

Camphor terendo admixtæ dr. II.
Syr. Althæ unc. II. ß.

M.

S. diviſis doſibus diei unius ſpatio abſumat.

vel.

℞. Amygdal. dulc. unc. I. ß.
Fiat cum aq. pur. L A.
Emulſio: colat unc. IV. adde terendo Camphor. dr. II.
Syr. Capill. vener. unc. II.

M.

S. uſus ut prioris.

N. 5. ℞. Mucilag. Gumm. Arabic lib. I.
Camphor terendo admixtæ unc. I. ß.

d. u.

Huic vaſe clauſo tepefactæ intinguntur Plumaceola & lintea pro deligatione.

vel.

vel.

℞. Mucilag. Gumm. Arabic lib. I.
Camphor terendo additæ unc. III.

d. u.

S. uſus ut prioris

vel.

℞. Mucilag Gumm. Arabic unc. vj.
Camphor unc. II.
Diligenter terendo miſceantur.

d. u.

S. uſus ut prioris.

N. 6. ℞. Gumm. Arabic. unc. j.
Solve in Aq. pur. lib. j.
Dein terendo admiſce
Camphor. unc. ß.
d. pro Enemate
Tepide injiciendo.

Quivis videt hasce formulas facili oper multipliciter variari poſſe.

F I N I S.

HENRICI JOSEPHI COLLIN
SOCOMII PAZMANNIANI PHYSICI ORDINARII ET SAC.
CAESAREO - REG. APOST MAIEST. REGIMIN. INFER.
AVSTRIAE CONSILIARII

FLORVM ARNICAE,
IRES ET QVAEDAM DE MVSTI HORDEI VSV.

SIVE

OBSERVATIONVM CIRCA MORBOS ACVTOS ET CHRONICOS FACTARVM.

PARS QVARTA.

VIENNAE
APVD RVDOLPHVM GRAEFFER. 1773.

VIRO
PERILLVSTRI MAGNIFICO
AC
CLARISSIMO
ANTONIO STÖRCK
AVGVSTISSIM.
IMPERATORIS ET IMPERATRICIS, A CONSILIIS, ARCHIATRORVM COMITI, STVDII MEDICI CAESAREO - REG. PRAESIDI ET DIRECTORI, NOSOCOMII PAZMANNIANI PHYSICO, PLVRIVM ACADEMIARVM MEMBRO &c. &c.

Has ſuas obſervationes, ſeque totum dicat.

H. J. COLLIN.

PRÆFATIO.

Jam dudum clariſſimus olim Profeſſor meus celeberrimus Dominus Crantz, cujus erga me tempore ſtudiorum meorum benevolentiæ & hauſtæ ex doctiſſimis ipſius prælectionibus doctrinæ cum magna animi gratitudine ſemper recordabor, me ratione florum Arnicæ contra Paralyſin uſus parvo in ſua egregia Materia Medica honoravit loco: perſuaſus

jam tunc eram de hujus medicamenti efficacia: obſervationes autem non videbantur mihi ſatis numeroſæ, ut illas typis traderem: perrexi ergo illius effectus diligenter notare, donec eas, quæ hoc libello continentur, obſervationes collegerim. His addidi quædam de Muſti Hordei a celeb. & de re medica ſuis doctis experimentis optime merito Macbride in variis caſibus commendati uſu obſervata.

Vale benevole Lector! & fave.

ELENCHUS CAPITUM.

C A P U T I.

Denominatio, & Deſcriptio Plantæ.

C A P U T I I.

Flores Arnicæ Antiparalytici.

C A P U T I I I.

Flores Arnicæ contra Amauroſin.

C A P U T I V.

Flores Arnicæ Antiſpaſmodici.

* COROLLARIA.

C A P U T V.

De Muſto Hordei.

* FORMULÆ.

C A-

CAPUT I.

PLANTÆ DENOMINATIO, ET DESCRIPTIO.

Planta hæc, quam recentiores botanici omnes, ad ulteriorem confuſionem evitandam, unanimiter *Arnicam* vocant, apud veteres variis nominibus inſignita legitur. Pro exemplo cum recentiorum tum veterum ſaltem quorundam botanicorum ſequens ſit.

PLANTÆ DENOMINATIO.

Arnica Montana, foliis ovatis integris: caulinis geminis oppoſitis: *Linn* Syſt. nat. edit. 12. pag. 559. *Haller*. hiſt. n. 90. *Jacquin*. enum. p. 152. *Oeder*. dan. t. 63.

Doronicum 4. Cluſ. rar. Stirp. pannon. pag. 522. ubi ejusdem plantæ bonam dedit figuram, ac deſcriptionem.

Caltha Alpina *Tabern*. herbar. p. 714.

Nardus celtica altera, ſeu plantago Alpina lob. ic. 313.

Aliſma Matth- comm. in lib. 3. Dioſc. p. 666. *Cam*. in Matth. fol. 316.

Arnica Germanorum & officinarum *Dal*. Pharm.

Germ. Wolfferley oder Wolverley, Engeltranck, Mutterwurz.

PLAN-

PLANTÆ DESCRIPTIO.

Radix eſt perrenis calamum aut etiam minimum ferme digitum interdum craſſa, inæqualis, horizontaliter aut oblique excurrens, fibris pluribus deorſum tendentibus terræ affixa; extus ſpadicea, intus albida; odoris fortis & gravis; ſaporis acris aromatici nec ingrati.

Folia ex ipſa radice emergunt quina aut ſena ovata, baſin verſus pluſculum elongato - anguſtata, integra, facie dilute virentia, ſubtomentoſa; dorſo magis canentia, & glabriora, nervis trinis aut quinis longitudinaliter inſignita, ad plantaginis mediæ folia non nihil accedentia; ſaporis, dum diutius maſticantur, manifeſte Salſi cum leviſſimo Amarore.

Caulis inter hæc folia exſurgit pedalis & altior, teres, ſubpiloſus: hic per intervalla foliis ornatur paucis, oppoſitis, ſeſſilibus, radicalibus æmulis, at brevioribus,

Flores prope caulis faſtigium ex foliorum axillis progrediuntur ſingulares, adverſum poſiti; in Cacumine vero caulis commiter terni, majusculi, radiati, aurei coloris; ſaporis intenſe amari; pedunculis erectis ſubpiloſis ſuſtentati.

Calix florum communis ex ſquamulis conſtat elongatis, æqualibus, erectis, canaliculatis, ſubpiloſis, ſcabriusculis.

Coralla ex ſemifloſculis componitur calyce duplo longioribus (15. aut pluribus) ſubæqualibus, ligulatis, tridentatis, patentibus, radium conſtituentibus: quorum ſinguli filamenta quinque antheris carentia & ſtylum unicum apice bifidum intra tubulum recondunt: cæterum tamen fertiles omnes.

Diſcum vero floſculi occupant tubuloſi, ore plerumque quinquefidi; Staminibus quinque (quorum Antheræ in tubum cylindraceum concretæ ſunt) & ſtylo unico

api-

apice bipartito intra antherarum tubum recondito inſtructi; pariter fertiles.

Semina ſequuntur oblonga, nuda, pappo piloſo coronata; receptaculo villoſo, parumper convexo inſidentia. Creſcit in collibus & pratis ſubalpinis.

J. J. Well.

CAPUT II.

FLORES ARNICÆ ANTIPARALYTICI.

CASUS PRIMUS.

Puella undecim annorum circa medium Aprilem anni 1761. ad noſtrum Noſocomium defertur, cum jam 10. dies elapſi eſſent, ex quo poſt validum terrorem paraple-

raplectica facta fuerat, & Aphona. Deglutitio multum læſa eſt: excretiones Alvi, & Urinæ tardæ, paucæ: habitus corporis pallidus, macer, laxus: pulſus, parvus, debilis: reſpiratio bona.

Usque ad finem Aprilis diligentiſſima medicamentorum contra paralyſin laudatorum applicatione nihil effeci. Quare mecum incepi cogitare, quid aliud in hac ægra tentare poſſem.

Penetrans Arnicæ odor & ſapor, laudatique ab Authoribus, & mea experientia comprobati hujus plantæ cantuſis ægris exhibitæ effectus ſpem fecerunt, fore, ut contra paralyſin utilis eſſe poſſet.

Flores illius utpote ſapore, & odore penetrantiſſimis manifeſte magis divites in uſum vocavi, & infuſum ægræ præſcripſi, quod N. 1. habetur.

Quarta ab uſu medicamenti die parvula incepit loqui, facilius deglutire, digi-

tos

tos manuum parum movere: Urina copioſior, & Alvus facilior evaſit quam ante. Nec minimum a medicamento incommodum patiebatur ægra.

8va Curæ die ſive 9na Maji ſubitos concuſſus dolorificos, cum leni agitatione ſubito etiam ceſſante, in artubus inferioribus aliquoties paſſa eſt, qui 10ma eodem modo continuarunt: ægra incipit omnes artus parum movere: loquela eſt naturalis: pulſus erigitur, & functiones naturales optimæ ſunt.

12ma Maji Loco concuſſuum dolores lancinantes ab humeris & oſſe ſacro ad extremitates usque digitorum propagatos ſubinde recurrentes, vix per horæ minutum durantes patitur, qui durant per 5. dies: dum interea vigente appetitu, cutis lætiorem induit colorem.

Poſtea nihil amplius conquæſta eſt ægra: 17ma Maji ſola ſe in lectum erigit; ſola

 come-

comedit & incipit cruribus inſiſtere, ac adjuta a Cuſtode, cum difficultate parum incedere.

Perrexit eodem medicamento usque ad finem Maji uti, quo poſtea non amplius indiguit: omnia enim morbi ſymptomata diſparuerant; Puellam tamen in Noſocomio ſervavimus usque ad finem Junii & illam ſanam robuſtamque ſuis reddidimus.

CASUS SECUNDUS.

Viro robuſto 60. annos nato ſub finem Septembris anni 1762. tumor in dextra colli parte oritur, quem frictione pannis fumo aromatico imbutis facta diſcutit; paucis poſt repercuſſam hanc materiam elapſis diebus concidit apoplecticus, & colli ſiniſtram partem valde contundit, quæ in magnum tumorem effertur.

Venæ ſectionibus, purgantibus, veſicantibus applicatis jam ſub finem primæ

diei

diei ſoluta eſt apoplexia: manſit autem exquiſita paraplegia cum capitis immobilitate.

Per ſex ſeptimanas adhibitis optimis remediis diſparuit colli tumor: paralyſis autem eadem permanſit: cum qua ad noſtrum Noſocomium 21ma Novembris delatus eſt.

Præter paraplegiam & muſculorum colli paralyſin, Alvus erat tardiſſima Enematibus etiam acribus minime cedens, quare purgante acriori opus erat ad illam movendam.

Evacuatis primis viis incepit uti medicament. N. 1. ſub cujus uſu moleſtas lancinationes per omnes artus & præcipue in Collo & circa Nucham jam ſecunda die aliquoties pati cœpit. Tertia die repetitum eſt purgans: dein datum eſt illi medicament. N. 2.

Sub hujus uſu validi dolores per omnes artus & ſpinam dorſi ſubito lancinantes

quater quinquies Nychtemeri ſpatio cum brevi totius corporis tremore ægrum vexarunt: Appetitus redivit: Alvus ſponte quotidie ſeceſſit.

Trigeſima Novembris caput in omnem partem libere movet: incipit quoque aliquis in omnes artus motus redire.

Quinta Decembris manus & digitos libere movet: brachia incipit cum difficultate elevare; crura ſurſum ducere, extendere: doloribus lancinantibus ſucceſſit ſæpius repetens per ſpinam dorſi & omnes artus formicationis ſenſus: qui 10ma Decembris pariter deſiit: ægro jam libero artuum ſuperiorum uſu gaudente & incipiente cruribus inſiſtere, & cum auxilio cuſtodis per cubiculum ambulare.

Perrexit eadem medicamenti doſi uti usque ad finem Decembris: quo tempore omnium artuum uſus liber erat: vires multum auctæ erant.

Man-

Manſit adhuc in Noſocomio per tres ſeptimanas: dein ſanus ad ſuós rediit.

CASUS TERTIUS.

Vir ſexaginta annos natus decima Aprilis anni 1763. poſt prandium incepit balbutire, & brevi poſt latere ſiniſtro paralyticus factus eſt: Venæ ſectio, purgantia, veſicantia, frictiones per triduum ægro applicata nullam in melius mutationem attulerunt, & quarta ab inſultu morbi die exquiſita Hemiplegia laborans ad nos delatus eſt.

Uſus eſt infuſo N. 2. interpolato ſubinde purgante per treś ſeptimanas absque effectu ſenſibili: poſtea autem ſenſu formicationis, manus, & pes ac utriusque digiti inceperunt affici, & uterque artus, quaſi vi electrica tactus ſubinde concuti, & doloribus lancinantibus vexari.

Poſt-

Poſthac omnia ita ſenſim in melius mutata ſunt, ut ſub finem Maji facies naturalis eſſet: libere loqueretur, & omnia debite exprimeret: incepit cruri inſiſtere, & a cuſtode ſuſtentatus parum incedere: brachium hinc inde movere, non tamen ſurſum ducere adhucdum poterat.

Perrexit eandem medicamenti doſin ſumere usque ad 18vam Julii. Dolores ſubito per artus lancinantes ſenſim rariores facti penitus emanſerunt: uterque artus integram motus libertatem recuperavit: manſit ſenex in Noſocomio ad quartam Auguſti, qua ſanus & robuſtus dimiſſus eſt.

CASUS QUARTUS.

Puella 20. annorum a quatuor annis menſtruam evacuationem regulariter habens, delicatula, vix tamen unquam ægrota, decima Junii anni 1763. ita valido

do terrore afficitur, ut ſui neſcia ad terram concidat: mentis compos brevi iterum facta, brachium utrumque exquiſite paralyticum experitur.

Quibusdam domi incaſſum adhibitis remediis 18va Junii ad nos defertur: datur ipſi purgans, & ſequenti die infuſo N. 1. incipit, pergitque usque ad 29nam Junii absque ulla ſenſibili in melius mutatione uti: quare Infuſ. N. 2. ipſi præſcribitur.

Trigeſima Junii dolores ab inferioribus Colli vertebris per humerum & totum brachium ad apices usque digitorum in utroque latere ſubito lancinantes pluries diu noctuque pati cœpit: qui continuant eodem modo ægram ultra tres ſeptimanas afficere, reliquis corporis functionibus manentibus integris.

Motus ſenſim primo in brachium dextrum redit, & 25ta Julii illud licet cum

aliqua

aliqua difficultate in omnem partem movet, & jam ſola incipit comedere: ſiniſtrum minus movere poteſt, & majori cum difficultate, quippe dolor humerum occupat, qui ad motum multum augetur: ceſſavit Dolor lancinans in utroque brachio: in ſiniſtro autem ſenſus innumerarum perreptantium formicarum ſæpius adeſt.

Initio Septembris brachio dextro motus perfecta libertate reddita, ſiniſtrum adhuc difficulter ob dolorem, qui humerum continuat occupare, movetur.

Datur illi quotidie præter prius dictum medicamentum Extracti aconiti gr. 1.

His per 10. dies uſa ab omni dolore liberata fuit, & utrumque brachium libere movit: abſtinuit ab omni medicamento, & prima Octobris optime valens ex Noſocomio dimiſſa eſt.

CASUS

CASUS QUINTUS.

Puella 35. annos nata, cui menſtrua ſemper pauca, & ſæpe irregularia fluxerunt, febribus intermittentibus a prima juventute frequenter affecta, initio Maji vehementiſſima Iſchiade nervoſa utriusque lateris, doloribus per utrumque crus propagatis corripitur. Poſtquam per aliquot dies ſævit dirum malum, perit in artubus motus: varia per totum menſem Majum & Junium absque levamine adhibentur, & prima Julii anni 1763. ad nos defertur.

Tanti erant dolores, ut ægra noctes diesque inſomnes tranſigeret: pulſus erat parvus, mollis, apyretos: Reſpiratio illæſa: Functiones naturales ſat bonæ.

Per 15. dies variis & optimis medicamentis conatus ſum ægræ levamen adferre; verum nihil profuit.

16ta Julii dedi ipſi Infuſum N. 2. quo per tres dies absque mutatione uſa eſt.

19na Julii magnos concuſſus ab oſſe ſacro incipientes ſubito per utrumque crus ad extremitates digitorum usque fulminis inſtar propagatos aliquoties paſſa eſt: poſt quos levamen aliquod habuit, & noctu ſat pacate dormivit.

Cum medicamentum bene ferat, datur illi 20ma Julii Infuſ. N. 3. ſubitanei, quaſi electrici concuſſus continuarunt bis, ter, quater Nychtemeri ſpatio usque ad 26tam Julii, qua penitus ceſſarunt. Dolores tunc multum remiſerant, & ægra artus inferiores movere, & in lecto ſedere poterat.

Poſtea medicamentum inſenſibiliter egit, & 2da Auguſti ægra ab omni dolore libera, ex lecto ſurgit, absque incommodo per cubiculum deambulat.

Uſa

Uſa eſt eadem medicamenti doſi usque ɩd 10mam Auguſti, & 15ta optime va-ens ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS SEXTUS:

Fœminæ 50 annos natæ, laxi valde corporis habitus, a tribus annis ceſſavit nenſtruus fluxus: poſtea per duos & medium annos ſat bene valuit: ſub finem ve-o anni 1764. ad labores pigra evaſit, arda: ſæpe inceſſit illam inſolitus ſomni mor, & memoria incepit vacillare: ſua amen utcumque peregit, donec ultima Maji anni 1764. dum mane ex lecto ſur-gere vellet, in terram conciderit aphona. 1ma Junii poſt adminiſtratam venæ ſe-ctionem, datum Enema, & applicata quin-que Veſicantia ad noſtrum Noſocomium lefertur.

Oculi ſunt ſat boni, libero motu gau-lentes: facies pallida, leucophlegmatica:

auditus utcumque viget, quod motu capitis & oculorum verſus alta voce loquentes judicatur: lingua aphona, pura: deglutitio libera: truncus totus immobilis: omnes artus paralytici, inſenſiles: Urina vix non continuo parca effluit: Alvus liquida eodem modo excernitur: pulſus eſt mollis, parvus, minime febrilis: Reſpiratio ſat bona.

Medicamentis ſolventibus, derivantibus evacuantibus, ſtimulantibus in - & externe usque ad quintam Julii diligenter applicatis, nihil omnino lucrati fuimus.

6ta Julii dedimus ipſi infuſum N. 2.

9na Urina & alvus per plures horas retinentur, & poſt majori copia ad ſemel excernuntur.

11ma, 12ma hæ excretiones, licet omnia in lectum mittat, videntur copia & tempore naturaliter procedere.

3tia

13tia datur ipſi medicamentum N. 3.

16ta aliquis in brachium dextrum & artus inferiores ſenſu acuto nunc præditos redit motus: ægra conatur loqui, & ſubinde verbum exprimit: facies collabitur: lætiorem colorem induit: cibos avide deglutit: minus frequenter dormit.

22da Julii ægra multa inconcinna ſat libere loquitur: ad interrogata inepte reſpondet: manum ſiniſtram & brachium anterius incipit movere, & cum reliquis artubus res continuo in melius pergit. Licet delira ſit, neque Urinam neque Alvum amplius in lectum dimittit: excipulum a Cuſtode petit.

Tertia Auguſti mentis compos eſt ægra, & apte ad interrogata reſpondet: ſubinde tamen unum vel aliud verbum ad cogitationem ſuam exprimendam invenire nequit: omnes artus in lecto ſat facile movet: ſola comedit: functiones vitales & natura-

les bonæ: ſomnus bonus, naturalis: dolorem valde moleſtum in radice naſi conqueritur.

8va Auguſti incipit ex lecto ſurgere, a cuſtode adjuta parum incedere, & 13tia Auguſti ſola per cubiculum pluries deambulat: loquela quotidie liberior evadit: vires augentur.

23tia Auguſti uſui Arnicæ ſuperſedetur: fœmina enim jam a pluribus diebus nullam amplius in loquendo remoram patitur: bene valet: robuſta eſt: dolor tamen radicem naſi occupans nondum ſublatus eſt.

6ta Septembris ob præfatum naſi dolorem continuantem datur iterum fœminæ Infuſ. N. 2. & quotidie Extract. Aconiti gr. 1.

His per 12. dies uſa fœmina ab hoc dolore libera evaſit, & brevi poſt ſaniſſima ex Noſocomio diſceſſit.

CA-

CASUS SEPTIMUS.

Puella 30 Annorum toroſa plethorici temperamenti, alias fere ſemper ſana 25ta Junii anni 1764. ad nos defertur.

Ante triduum poſt validos labores ſubito aphona facta fuerat, & exquiſita paraplegia correpta.

Larga Venæ ſectione, qua compactus ſanguis eductus eſt, ter repetita: purgantibus antiphlogiſticis & aliis refrigerantibus per ſeptem dies adhibitis, reſpiratio antea difficilis liberior reddita eſt, & pulſus depletus liber, mollis evaſit; in reliquis autem nulla mutatio.

Datur ipſi Infuſum N. 2. applicatur Nuchæ latum Veſicans, & omni triduo interpolatur lene purgans.

Sic pergimus usque ad 13tiam Julii: aliquis motus licet obſcurus & difficilis in crura redit. Sola poſthac Arnica utitur ægra.

18va Julii motus artuum inferiorum continuo major evadit. Ægra ſubinde ſubſilit, quaſi electro tacta: levis & in manuum digitis adeſt motus. Alvus quotidie ſemel, bisve naturalis ſponte ſecedit.

Tanta ſenſim in melius mutatio facta eſt, ut initio Auguſti omnes artus libere moverit; ſola comederit, manente Aphonia & impotentia linguam axtra os exerendi. Reddita artubus motus libertate, nulli amplius ſubſultus adfuerunt.

24ta Auguſti, eadem medicamenti doſi continuans uti ægra incipit plura verba articulate loqui; linguam extra os facile educit: Cuſtodes in ſuo officio egregie ſublevat; magnum vas aqua plenum ſæpius in die ex area Noſocomii in primam ædificii contignationem adfert.

Nullo præter dictam Infuſi florum Arnicæ doſin continuatam adhibito medicamento, linguæ & inſtrumentorum aliorum

vocis

vocis motus ſenſim ita liber evaſit, ut ægra facile & diu loqui potens, ac raro ad verbum quoddam parum remoræ patiens, memoria, ratiocinioque bonis, robuſta, omnibus functionibus naturaliter procedentibus 4ta Octobris ex Noſocomio diſceſſerit.

CASUS OCTAVUS.

Fœmina 60. circiter annos nata, ſat robuſta adhuc & toroſa 16ta Septembris anni 1765. ad nos advehitur.

Jam in tertiam ſeptimanam ipſi inſciæ excernebantur alvus & urina & tantum ſubinde, dum jam omnia conſpurcaverat, ſurgebat excipulum petitura. Rariſſime ante excretionem aliquid leviter advertebat, & tum ſurgendo, priusquam excipulum attingeret, omnia exonerabat. Alvus erat ſemper cocta, figurata, & quo ad reliqua ſana erat fæmina.

Incaſſum usque ad 7mam Octobris applicatis in- & externis optimis medicamentis 8va ejusdem menſis Infuſ. N. 2. incepit uti.

Sub uſu hujus medicamenti res ſenſim in melius mutata eſt. Excretiones pedetentim minus frequentes evaſere, & ægræ magis ſenſibiles.

Uſa eſt eadem Medicamenti doſi quotidie usque ad 23tiam Novembris, licet a duodecima ejusdem ſanarum modo Urinam miſerit, & alvum depoſuerit.

17ma Decembris optime valens ad ſuos redivit.

CASUS NONUS.

Fœmina quinquaginta aliquot annos nata, tertia Novembris anni 1765. ex pago, milliari ab hinc circiter diſtante huc venerat tempore pluvioſo uvas venditura, redieratque denſiſſima cadente pluvia domum:

mum: bene valens, optimo cum appetitu ſumpta cœna, lectum petierat, & brevi placide obdormiverat.

Sub matutinum tempus evigilans utriusque cruris & brachii motu penitus privata erat, ſuperſtite tantum aliqua in manus dextræ digitis mobilitate: neque poterat vel minime corporis truncum movere. Caput erat ſerenum, libero motu gaudens: ſic ſexta Novembris ad nos delata eſt.

Pulſus erat pacatiſſimus, mollis, plenitudine non peccans: reſpiratio ſat libera: appetitus optimus: ſitis nulla: alvus tarda & Urinæ excretio naturalis.

Medicamenta purgantia, diuretica, diaphoretica, ſudorifera ad 18vam Novembris adhibita nihil in melius mutarunt: immo ſub illorum uſu manus ſiniſtra & pes dexter œdematoſe intumuere.

19na præſcriptum eſt illi Infuſ. N. 2.

21ma Senſum formicationis in brachio dextro & artubus inferioribus ſæpe repetentem percipit.

22da Datur illi medicament. N. 3. hujus uſum comitatur in artubus inferioribus ſenſus decurrentis citiſſime liquidi tepidi cum partium ſubito concuſſu. Hanc ſenſationem ter, quater, quinquies habet Nychtemeri ſpatio. Formicatione ab humero incepta & ad digitorum extremitates usque propagata, per unum duove horæ minuta durante brachium dextrum ſæpius afficitur. Siniſtrum ſubito lancinans dolor ſæpe pervadit.

26ta Novembris brachium dextrum libero motu gaudet: ſola comedit ægra: artus inferiores in lecto ſat facile movet: diſparuit œdema pedis dextri: manus ſiniſtra & digiti voluntati quoque obediunt, licet œdematoſo tumore adhuc diſtenti: ſubiti concuſſus & dolores breves lancinan-

tes

tes nunc omnes artus ſubinde diu, noctuque pervadunt.

30ma Novembris incipit e lecto ſurgere ægra, & a Cuſtode parum ſuſtentata ſat facile incedit. Concuſſus in artubus inferioribus ceſſant, in ſuperioribus, præcipue in ſiniſtro ſat validi eſſe pergunt.

Brachium ſiniſtrum antrorſum & pauliſper retrorſum movere, nullo modo autem ob tenſionem dolorificam Acromii, quam jam ab aliquot diebus conqueritur, elevare poteſt.

6ta Decembris ille dolor continuat: datur ægræ,. præter dictam florum Arnicæ doſin, quotidie extracti aconiti gr. 1.

His per 14. dies continuatis, ceſſarunt in artubus inferioribus concuſſus: ſublatus eſt integre dolor, & reſtituta brachio ſiniſtro libera mobilitas: tumor œdematoſus manus & digitorum diſparuit, ita, ut de tanto morbo nihil amplius ſuperſit: in-

cipit

cipit vero tuſſire fœmina: quare miſſis factis Arnica & aconito, datur ipſi Decoctum emolliens, quo brevi tuſſis ſedatur, & initio Januarii ad ſuos ſaniſſima redit.

Toto tempore curæ frequenter leni ſudore perfuſa fuit, & 8 primis diebus diureſis copioſa fuit.

CASUS DECIMUS,

Fœmina 66. annorum 17ma Martii anni 1766. ſana mane domo exivit; per aliquod tempus frigido aeri expoſita ſubito mentis impos facta eſt: immobilia facta ſunt brachium & crus ſiniſtrum.

Domum delatæ ſpirituoſa, frictiones, Enemata, Veſicantia applicantur, & demum purgantia, quibus nullo modo in melius mutata 21ma Martii ad nos defertur.

To-

Totum latus ſiniſtrum, excepto capite, ſenſu motuque perfecte privatum eſt: delirat continuo: ſomnus eſt brevis, interruptus: pulſus parvus, mollis, apyretos: reſpiratio difficilis, tarda: deglutitio libera: alvus non niſi Enemate vel purgante ſumpto exoneratur.

Datur ipſi Infuſ. N. 2. 24ta Martii delirium multo minus eſt: ſomnus pacatus, magis protractus, & totum latus affectum dolere conqueritur.

25ta incipit Infuſo N. 3. uti & 29na perfecte mentis compos eſt: loco doloris in latere affecto adeſt lenis, fere continuus formicationis ſenſus.

3tia Aprilis manum & crus pedemque leniter movet: conqueritur ſubitas per totum brachium & crus per intervalla accedentes lancinationes. Quæ ſexta Aprilis ceſſant, ambobus artubus naturali motu & ſenſu gaudentibus: reſpiratio libera eſt:

pul-

ſus plenior, fortior, & reliquæ functiones naturales: pergit tamen eadem Medicamenti doſi uti usque ad 19nam Aprilis & 24ta ejusdem ſana diſceſſit.

CASUS UNDECIMUS.

Fœmina 54. annorum ab initio anni 1766. pectorè valde anxiæ ſub finem Februarii valde intumuere crura, levato pectore.

Initio Martii pannis fumo aromatico imprægnatis artus tumidos per aliquot dies ſæpe fricando omnem tumorem diſcuſſit: facta eſt autem auris dextra ſurda: brachium dextrum ſenſu & motu privatum eſt: humerum occupavit dolor ad Nucham usque extenſus, ægram dire affliciens, vix unquam remittens. Variis incaſſum adhibitis ad noſtrum Noſocomium 9na Aprilis venit.

Præ-

Præmiſſo purgante, medicamentis ſolventibus, diaphoreticis, diureticis &c. ad 16tam Aprilis absque levamine uſa eſt ægra, quare Infuſ. N. 2. ipſi præſcripſimus.

19na Aprilis ſubitas ab humero ad extremitates usque digitorum decurrentes, per intervalla cum dolore repetentes, lancinationes conqueritur, & aliquis, licet valde parvus in brachio motus adeſt.

Hoc medicamento, accedentibus Nychtemeri ſpatio quater, quinquies lenibus concuſſibus, uti continuans ægra, prima Maji hora ſexta matutina vehementiſſimos concuſſus, qui ab oſſe humeri ad aurem & os Zigomaticum fulminis inſtar tendunt, & octies, noviesve per medium horæ quadrantem repetuntur, ſub quibus aliquoties ejulatus edit ægra & ambabus manibus dextrum capitis latus premendo ſuſtinet, paſſa eſt.

Poſt-

Poſthac brachium in omnem partem libere movet: ſurditas integre ſublata eſt: ceſſarunt omnes dolores, & licet usque ad 10mam Maji eandem medicamenti doſin ſumpſerit, nulli amplius concuſſus, nullæ lancinationes amplius adfuerunt, & 13tia Maji ſana dimiſſa eſt.

In hac ægra ſub uſu Arnicæ nulla præternaturalis evacuatio ſenſibilis facta eſt, licet a retropulſa materie morboſa crura occupante originem duxerit morbus.

CASUS DUODECIMUS.

Lotrix 60. annos nata vehementi ira 7ma Maji anni 1766. excandeſcit, poſt quam moroſa, triſtis manet: 9na ejusdem toto latere ſiniſtro fit paralytica, & tantum pauca verba vix intelligibilia balbutire poteſt: exquiſita nempe Hemiplegia corripitur, cum qua 13tia Maji ad nos defertur.

Re-

Reſpiratio eſt ſat libera: pulſus mollis, collapſus, apyretos: deglutitio ſat facilis: alvi & urinæ excretiones naturales.

Præmiſſo purgante datur ipſi medicament. N. 2. quo per tres dies uſa incepit paulo intelligibilius loqui, & fere continua formicatio totum brachium & manum ad digitorum apices usque invaſit: cui decima octava Maji acceſſerunt lenes concuſſus, ſæpe repetentes. Hiſce continuantibus 20ma omnes digitos manus affectæ movet: incipit ſenſum decurrentium formicarum per totum femur, crus & pedem percipere.

Præſcribitur illi Infuſ. N. 3.

22da Maji dolores lancinantes & concuſſus validos, ſæpe repetentes in crure & brachio patitur: brachium ſat libere movet, crus cum difficultate parum ſurſum ducere & extendere poteſt: non amplius balbutit: mentem tamen ſuam ſemper ex-

acte exprimere nequit, quod ſubinde requiſitum verbum invenire non poſſit: facies ſenſim ad ſtatum naturalem redit.

29na Maji facies omnino naturalis: loquela libera: brachium omnis doloris & concuſſus expers libero motu gaudet: crus in lecto ſat facile movetur, lenius & minus frequenter concutitur. Ægra autem præcordiorum anxietatem & oris amarorem conqueritur: leniter febricitat: lingua eſt pura.

Sumit ægra medicamentum antiſepticum leniter purgans per binos dies: dein datur ipſi Rob ſambuci cum nitro: quo per ſex dies continuato morbus acceſſorius ſopitus eſt, & ægra ab omni medicamento abſtinuit.

Toto tempore quo ab Arnica abſtinuit ægra, ceſſarunt concuſſus & lancinationes, ſed 14ta Junii ita dolorificum factum eſt crus, ut accedentes jam a longe rogaret

ne

ne illud tangerent: maxima autem doloris ſedes in poplite erat, cujus tendines breviores redditi crus retrorſum trahebant. Redditum eſt illi Infuſ N. 3.

17ma Junii ceſſarunt omnes dolores: crus libere in lecto movet, & illi inſiſtere, non tamen incedere valet.

Eadem perrexit medicamenti doſi usque ad 4tam Julii uti, & 12ma ejusdem ſana pedes domum libero utriusque artus uſu gaudens redivit.

CASUS DECIMUS TERTIUS.

Ancilla triginta quatuor annorum, toroſa, robuſta, poſt validum corporis exercitium per plures horas continuatum, frigidam calenti corpori affatim ingeſſit: & paulo poſt animi deliquium paſſa eſt, quo finito dextrum crus & brachium, manus digitis incurvis, paralytica comperit. Sequenti die, tertia nempe

Octobris anni 1766. in hoc ſtatu ad nos delata eſt.

Menſtrua evacuatione ante decem dies, quæ alias fere ſemper regularis fuerat, gaviſa erat: functiones vitales rite procedebant: appetitu carebat, & de pondere in regione Epigaſtrica conquerebatur.

Medicamentis ſolventibus, purgantibus per biduum uſa, frequenter purgata eſt: diſparuit pondus epigaſtrium gravans: nulla autem in partibus paralyticis facta eſt mutatio.

Quinta Octobris Infuſ. N. I. incipit ſumere. Octava dolores ab humero per totum brachium ad apices usque digitorum ſubito lancinantes, & brevi iterum ceſſantes, aliquoties Nychtemeri ſpatio repetentes pati cœpit, & ſequenti die jam digitos parum movere poteſt.

Decima Octava Novembris brachium, manus & digiti libero motu gaudent: dolores

lores lancinantes jam a ſex diebus in illis ceſſarunt: inceperunt autem a coxa & oſſe ſacro totum crus ad digitos usque pedis tanta cum vehementia ſubinde pervadere, ut ægra in lachrymas prorumpat: hoc tamen nullo modo adhuc movere poteſt.

Vigeſima tertia Novembris pedem & illius digitos parum movet. 2da Decembris Crus ſurſum trahit, & extendit ad voluntatis nutum: dolores de vehementia ſua aliquid amiſerunt.

Circa medium Decembrem incepit cruri inſiſtere & a cuſtode ſuſtentata parum incedere: dolores lancinantes raro nunc invadunt, & ſunt valde lenes.

Pergit Medicamento uti usque ad 15tam Januarii: redit ſenſim in crus & brachium robur: & puella perfecte curata, omnium functionum debito exercitio gaudens 29na Januarii dimittitur.

Tempore curæ aliquoties lene purgans ſumpſit: quo excepto tota cura infuſ. N. 1. perfecta eſt.

CASUS DECIMUS QUARTUS.

Juvenis 18. annos natus 31ma Decembris 1766. decima quarta morbi acuti die cum petechiis fuſcis, alvum & urinam inſcius in lectum dimittens, delirans, cum pulſu flaccido, debili vix febrili: reſpiratione ſat bona ad nos defertur.

Sub uſu ſpiritus vitrioli, contrajervæ, corticis peruviani ſæpius ſudavit æger; diſparuere Petechiæ, delirium: alvus & urinæ excretio debito modo proceſſerunt: & circa 27mam morbi diem viſus eſt reconvaleſcere.

18va Januarii ſubito aphonus factus eſt: ſenſus & motus expers & brevi poſt in ſomnum profundum cum pulſu lento, tardo, debili, inæquali & reſpiratione pulſui

ſimili

ſimili lapſus eſt: a quo validis irritantibus excitatus oculos parum aperiebat, & ſtatim iterum claudebat, continuans dormire.

Veſicantia applicata, mota, quantum vires ſperabantur ferre poſſe, alvus, data medicamenta penetrandiſſima nihil effecerunt. Manet lethargicus æger, & omnia ſymptomata eadem.

22da Januarii datur ipſi Infuſ. N. 1. 23tia facilius excitatur, & non tam cito in ſomnum relabitur: incipit medicamentum N. 2. ſumere.

25ta Sponte aliquoties evigilat, & ſat diu vigil manet: pulſus eſt plenior, magis æqualis, ſolidus: videtur mentis compos: ſed aphonus manet.

28va ſat diſtincte incipit loqui: vires redeunt: ſolus ſe in lecto erigit & magnum habet appetitum. Reliquæ functiones naturales.

Sumpſit idem medicamentum usque ad 12mam Februarii & 16ta ejusdem ſanus dimiſſus eſt.

CASUS DECIMUS QUINTUS.

Virgo 55. annorum vix unquam ægrota, robuſta, plethorici temperamenti, laboribus domeſticis a juventute multum exercitata, a 12. annis menſtruis carens, venæ ſectionem, ex quo menſes emanſerunt, bis, terve in anno celebrare ſolita, quam jam ultra annum neglexerat, tertia Maji anni 1769. vehementi ira excandeſcit, ſub qua ad terram exquiſita lateris dextri Hemiplegia affecta concidit.

Facies eſt rubra, tumida; oculi ſunt inflammati: pulſus plenus, durus, parvus, apyretos: reſpiratio ſat libera: deglutitio difficilis.

Bis inſtituta venæ ſectione, repetitis enematibus deglutitio facilior reddita eſt, & febris magna inſurrexit.

Datis

Datis medicamentis purgantibus, refrigerantibus, antiphlogiſticis & ſexies repetita venæ ſectione, qua ſanguis compactus, denſa cruſta phlogiſtica tectus ſemper eductus eſt, ſexta morbi die pulſus liber, mollis, collapſus evaſit, & febris multum minuta eſt: diſparuit faciei tumor & rubor, ac oculorum inflammatio; & ægra quædam verba magis intelligibilia ſubinde proferebat.

8va Morbi die comatoſa evaſit, lingua magis impedita: pulſus tamen fere idem eſt ac ſexta, & iisdem medicamentis continuat uti.

Hyrudines retro aures applicatæ ultra octo ſanguinis uncias educunt: applicantur plantis pedum acria Epiſpatica & Nuchæ, & ſemoribus lata veſicantia, quæ epidermidem in magnas bullas ſero plenas elevant.

9na Coma ſublatum eſt: reliqua immutata manent. Bina veſicantia brachiis applicantur: continuantur Epiſpaſtica, quibus omnibus nihil ulterius effectum eſt.

14ta Morbi die pulſu in utroque brachio molli, collapſo, minime febrili, alia medicamenta miſſa feci, & ægra Infuſ. N. 3. incepit, continuavitque per quatuor dies absque mutatione uti: quare 18va morbi die Infuſ. N. 4. ipſi præſcriptum eſt.

22da Maji Angulus oris ſiniſter humilior eſt: fere omnia intellectu facilia loqueretur, ni phraſes ſæpe interrumperet dificiens cogitationi ſuæ exprimendæ idoneum verbum. In toto brachio, coxa, crure & lingua dolores urentes patitur.

24ta Maji dolores ſubito lancinantes in brachio & crure affectis ſæpe repetentes, a ſuperioribus deorſum ad apices digitorum usque propagati ægræ moleſti ſunt: digitos manus & pedis movet.

25ta

25ta hi dolores ſunt minus frequentes: crus ad latera movet: illud licet difficulter ſurſum trahit, & denuo ad voluntatis nutum extenditur: loquela continuo liberior fit: dextræ partis faciei paralyſis diſparuit: brachium autem immobile manet. Datur ipſi Infuſ. N. 5.

28va Crus in lecto libere movet: omnes dolores in illo ceſſarunt: brachium ſubinde cum tremore concutitur, aitque ægra ſub concuſſibus ſibi videri liquidum tepidum ſubito per totum brachium trajici: illud incipit parum movere.

5ta Junii brachium in omnem partem libere movet; dum tamen manu aliquid prehendit, illud minus firmiter tenet, nec illo adhuc comedere poteſt, incipit cruri parum inſiſtere.

9na Junii a cuſtode adjuta ſæpius per cubiculum incipit ambulare, brachio dextro libere utitur, ſola comedit, & raro

aliquod

aliquod verbum occurrit, ipſam in loquendo remorans, quod tamen ſat cito invenit.

Sub continuata ultima medicamenti doſi res ita ſenſim in melius mntatæ ſunt, ut 18va Junii ſola incedat, & æque libere ac ante morbum loquatur.

Poſtea Infuſum Theiforme florum Arnicæ tantum bis vel ter in die ſumpſit, & vires ita recuperavit, ut menſe Julio ſolita munia obiverit, quibus adhuc fungitur ſana.

Ex quo Arnica uti incepit, præter bis datum purgans, nullum aliud ſumpſit medicamentum: functiones enim vitales & naturales debite ſemper proceſſere.

CASUS DECIMUS SEXTUS.

Fœmina tringinta annos nata a 9. menſibus exquiſita hemiplegia lateris dextri laborans, 24ta Junii anni 1770. ad noſtrum Noſocomium defertur. Narrabat

amica

amica illam debito tempore copioſa & regula ia menſtrua ſemper habuiſſe, & ab aliquot annis vehementi cephalalgia ſæpe per plures dies durante frequenter affectam fuiſſe, ſub qua demum hemiplectica evaſerat.

Dum ad nos deferebatur, menſtrua rite fluebant: reliquæ functiones naturales rite procedebant. Reſpiratio erat bona, pulſus parvus, mollis, valde febrilis, qui 26. ceſſante menſtruorum fluxu, tantum 64. pulſationes debiles, parvas, molles intra horæ minutum habet.

30ma Junii datur ipſi Infuſ. N. 3. Tertia Julii datur Infuſ. N. 5. quod cum ægra optime ferat, illi quinta Julii formula N. 6. præſcribitur Incipit jam crus movere.

Septima Julii linguæ motus liberior fit: incipit varia verba ſat intelligibilia loqui: brachium & crus dolores lancinantes cum

parti-

partium tremore ſæpe pervadunt, cito ceſſantes: crus continuo magis & facilius movet: aliquis in brachium ſuperius motus redit, qui in inferiore abeſt: digiti manus immobiles.

18va Julii libere & absque incommodo incedit: totum brachium in omnem partem movet: manus & digiti quoque ad voluntatis nutum moventur, ſed debiles ſunt, nec ſola adhuc comedere poteſt: fere omnia libere loquitur, ſubinde tamen verbum aliquod, quod exprimere non poteſt, loquentem remoratur: Functiones naturales & vitales optimæ.

Ægræ nunc valde diſplicet medicamentum. Quare loco Infuſi N. 6. datur illi Formula N. 3. cui ſimul infunduntur flores verbaſci, & additur parva doſis Aq. Cinnam. Bugloſſ.t. Frictiones in toto brachio adhibentur, & brachium anterius diu bis de die in balneo ex herbis aromaticis

aquæ

aquæ infuſis & addito ſale ammoniaco conſtante retinetur.

His per ſex ſeptimanas continuatis nihil ultra lucrati fuimus, & ægra de ulteriori emendatione deſperans, quoad reliqua optime habens ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS DECIMUS SEPTIMUS.

Operarius quadraginta circiter annos natus, a pueritia ſemper ſanus, undecima Auguſti anni 1770. ex prima domus contignatione noctu hora decima in pavimentum lapideum cecidit: viſus eſt adſtantibus mortuus.

Vena ſecta ad ſe rediit, crure & brachio ſiniſtris paralyticis: poſt varia domi incaſſum adhibita 21. Auguſti ad nos defertur.

Soporoſus eſt, multum febricitat, reſpiratio eſt anxia: abdomen tenſum, dolorificum: lingua ſicca. Applicatur Nu-

chæ

chæ veſicans: dantur illi medicamenta refrigerantia, antiphlogiſtica, leniter purgantia, quibus per ſeptem dies continuatis, pulſus mollis, collapſus, pacatiſſimus & reſpiratio liberior facta ſunt: ceſſarunt abdominis tumor & dolor: ſopor diſparuit, manente cruris & brachii paralyſi.

28va Auguſti incipit Infuſ. N. 2. ſumere: ſub hujus uſu inceperunt artus paralytici dolere.

8va Septembris Infuſum N. 3. ipſi præſcriptum eſt: ſub quo ſubito dolores a ſuperioribus ad apices usque digitorum per brachium & crus lancinantes frequenter acceſſere: ſenſim ita in utrumque redivit motus, ut 15. Novembris libere incederet æger: manum & brachium anterius facile in omnem partem moveret: ſuperius autem cum difficultate ob impedimentum dolorificum articulum humeri occupans elevabat: dolores lancinantes ab

hume-

humero ad cubitum ſubinde adhuc percipit, qui in brachio anteriori & crure penitus ceſſarunt.

24ta Novembris cum idem in humero motus impedimentum permaneret, æger ab aſſumpto medicamento nauſeas pateretur, datum eſt illi tantum Infuſ. N. 2. & Extracti aconiti gr. 11. quotidie ſumenda. His ad 20mam Decembris usque continuavit uti: omnis dolor in humero ceſſavit, ſicque brachio reddita eſt plenaria motus libertas, ac æger brevi poſt perfecte ſanus ex Noſocomio dimiſſus eſt.

CASUS DECIM. OCTAVUS.

Fœminæ 40. annos natæ prima menſtrua, valde mature erupere ſemperque tempore & quantitate irregularia fluxere: poſt vigeſimum ætatis annum menſtruam evacuationem præceſſit fluor albus, urens, per unum, ſæpe per duos dies du-

rans: hic fluxus per ſex annos continuavit, & demum ceſſavit, orto in utroque crure ulcere ſaniem fundente, quorum unum poſt annum ſponte coaluit: aliud poſt biennium arte curatum eſt. Poſthac doloribus arthriticis omni anno pluries, modo citius, modo tardius ceſſantibus affecta fuit, quorum tempore venæ ſectio adhibita aliquod levamen ſemper attulit.

Adulto vere anni 1770. febri tertiana correpta fuit, qua per tres menſes laboravit, & ſub qua menſtruus fluxus emanſit, ab eo tempore non amplius apparens.

Sublata febri, dolores artuum fuere continui, ſubindeque ita intenſi, ut ægra quaſi tetano univerſali correpta rigidiſſima jaceret, vel artubus convelleretur.

Prima Maji anni 1771. dolores omnes ceſſarunt, & factum eſt totum crus dextrum paralyticum, ægra ſenſum glacialis fere frigoris in illo patiente.

Domi

Domi decumbenti multa applicata fuere in- & externa medicamenta, quæ nullum ipſi levamen attulerunt, & demum 8va Octobris ejusdem anni ad noſtrum Noſocomium defertur.

Pulſus eſt valde mollis, debilis apyretos: reſpiratio ſana: functiones naturales bonæ: color cutis Cachecticus: Gingivæ pallentes, a dentibus ſecedentes, ſub duriorum comeſtione ſæpe ſanguinem fundunt. Crus dextrum tactu multo minus calens deprehenditur, quam ſiniſtrum.

Datur illi Infuſ. N. 2. quod cum optime ferat, 13tia Octobris formula N. 3. ipſi præſcribitur.

Sub hujus uſu ſæpe ſudat ægra: ſubinde validos concuſſus ab oſſe ſacro per totum crus ad digitorum apices usque ſubito propagatos cum ſubito pedis cruris affecti ad natem ejus lateris raptu & ſubſequente facili extenſione patitur. Denuo

 inca-

incaleſcit totum crus. 22da Octobris ceſſant concuſſus & 25ta Octobris fœmina ſola per cubiculum incedit.

Præter ſolitam Arnicæ doſin datur fœminæ colorem adhuc cachecticum habenti conſerva ex herbis antiſcorbuticis: his utitur usque ad finem Novembris: dein ſana Noſocomio valedicit.

CASUS DECIM. NONUS.

Puella 24. annorum provecto jam morbo petechiali epidemico affecta 21ma Octobris 1771. ad noſtrum Noſocomium defertur: 30ma videtur ab omni morbo libera.

Initio Novembris dolores profundos, urentes, lancinantes, acutiſſimos in crure ſiniſtro patitur, qui non obſtantibus variis in- & externe adhibitis per novem dies ægram cruciarunt, & dein crus totum torpidum, immobile reliquerunt.

14ta

14ta Novembris incipit Infuſ. N. 4. ſumere.

18va Dolores lancinantes a coxa ad genu incipit ſubito pati, ſubinde repetentes. 20ma hæ lancinationes ad digitos pedis usque propagantur, & incipit aliquis in pedem motus redire.

Senſim totum crus ſenſum naturalem adeptum mobilitatem acquiſivit. 4ta Januarii 1772. absque dolore incipit incedere: medicamento adhuc per aliquot dies utitur, & ſana diſcedit.

CASUS VIGESIMUS.

Vir tringinta aliquot annos natus a morbo Petechiali epidemico per ſex dies reconvaleſcere videtur: dein debiliſſimus fit, incipit difficillime loqui: ſopore fere continuo detinetur, & ſenſus in toto corpore ita perit, ut acuto inſtrumento vellicata cute nihil percipiat ad omnia indiffe-

differens: pulſus eſt mollis, debilis, parvus, vix febrilis: reſpiratio lenta & tarda.

Datur ipſi 23tia Novembris 1771. Infuſ. N. 4. ſub cujus uſu omnia ita in melius mutata ſunt, ut 5ta Decembris omnibus functionibus naturaliter procedentibus, naturali toti corpori ſenſu reſtituto, viribus bonis, mente ſerena, alacri, Æger medicamento non amplius indiguerit, & brevi poſt diſceſſerit.

CASUS VIGESIMUS PRIMUS.

Fœmina 53. annorum, cum jam ultra annum crure ſiniſtro difficulter uteretur 28va Octobris anni 1771. apoplexia tangitur: binis inſtitutis venæ ſectionibus, enematibus, purgantibus &c. Poſt 20. horas ſoluta apoplexia crus ſiniſtrum omni motu ſenſuque privatum reliquit. Domi incaſſum multis uſa eſt, remediis

usque

usque ad 26tam Novembris, qua ad nos delata eſt.

Pulſus erat valde debilis, parvus, lentus, mollis, inæqualis: reſpiratio lenta, tarda: appetitus paucus, ſitis nulla: alvus naturalis: ægra valde debilis: totus Corporis habitus flaccidus, pallidus.

Datur ipſi Infuſ. N. 5. Medicamentum in hac fœmina neque concuſſus neque dolores lancinantes excitavit: poſt octiduum totum crus ſenſile factum eſt: redivit appetitus: vires renaſci & functiones vitales in melius mutari cœperunt: crus ſenſim ad voluntatis nutum mobile evaſit, & ſub finem Decembris illi inſiſtere & incedere incepit.

Perrexit eadem medicamenti doſi uti usque ad 14tam Januarii 1772. & perfecte curata ad ſuos redivit.

CASUS VIGESIM. SECUNDUS.

Fœmina toroſa 50. annos nata, cui jam a triennio menſtrua non amplius fluunt, ſeptima Decembris anni 1771. cadit apoplectica.

Poſt celebratam largam venæ ſectionem ſolvitur apoplexia manente linguæ & artuum inferiorum perfecta Paralyſi, brachiis perfecte immobilibus, ſuperſtite aliquo in manibus motu.

8va Decembris ad nos defertur.

Pulſus eſt debilis, mollis, flaccidus: reſpiratio ſat bona: deglutitio facilis. Applicantur tria veſicantia: unum Nuchæ, duo femoribus, & medicamentnm purgans partitis doſibus incipit ægræ propinari, quibus nihil in melius mutatur.

Undecima decembris datur illi Infuſ. N. 4. dum alvus tardior fit, Enema injicitur.

18va Decembris incipit jam quædam articulate loqui, brachia parum movere: ſed

ſed ingentes patitur in toto in - & externo capite dolores ſæpe ultra mediam horam acerbi manentes, dein remittentes, frequenter exacerbatos. Præter dictum medicamentum dantur ipſi Emulſa Diacodiata.

23tia Decembris loquela facilis eſt: artubus ſuperioribus libere utitur: capitis dolores continuant, ſed multo leniores: crura in lecto cum difficultate incipit hinc inde parum movere.

25ta Caput ab omni dolore liberum eſt: ſola ex lecto ſurgit, & parum ſuſtentata utcumque incedit.

Pergit eadem medicamenti doſi uti usque ad nonam Januarii, quacum nihil de morbo ſuperſit. ab illo abſtinet: & ſana initio Februarii dimittitur. In hac ægra nulli in artubus dolores, nulli coucuſſus animadverſi fuere.

CASUS VIGESIMUS TERTIUS.

Operarius 55. annos natus 2da Decembris anni 1771. Absque cauſa manifeſta prægreſſa ſubito exquiſita artuum inferiorum paralyſi cum ſenſus & caloris abolitione a genubus ad apices digitorum corripitur. Subinde parum tuſſitat: collum indolens difficulter movet: per quinque menſes multiplici methodo ipſius cura tentatur: nulla in melius fit mutatio; immo prioribus malis pedum & crurum tumor adjungitur: functiones tamen naturales manent bonæ: pulſus eſt debilis, parvus, mollis, apyretos.

26ta Aprilis datur medicam. N. 7.

28va Subitos concuſſus a coxis ad genua pergentes, valde dolorificos, per quadrantem horæ durantes, aliquoties in die repetentes, tremorem levem crurum & pedum comitem habentes pati incipit: medicamentum optime fert.

12ma Maji ſenſus & calor in crus & pedem redierunt : tumor œdematoſus diſparuit : crura ſat facile movet.

19na Maji Baculo ſe ſuſtentans incipit incedere & 26ta abſque baculo libere incedit: collum autem immutatum manet, & continuat ſubinde tuſſitare. Præter arnicam datur ipſi decoctum radicis ſalab.

Sub horum uſu omnes functiones bonæ manſerunt uſque ad 13tiam Junii, qua proſtrato penitus appetitu incepit difficile ſpirare, valde febricitare; arteria erat dilatata, vacua, flaccida. Antiſeptica, acida, & roborantia exhibita nihil juverunt: 16ta poſt meridiem mortuus eſt.

In cadavere inventus eſt pulmo dexter totus gangrænoſus: ſiniſter erat ſanus, ſed fortibus filamentis pleuræ annexus. Ultimæ colli & quinque primarum dorſi vertebrarum (a ſuperioribus numerando) corpora conſumpto perioſteo, carioſa erant,

mul-

multis foraminibus usque in cavum vertebrale penetrantibus perforata, atque foramina communia ultimæ vertebræ colli & primæ dorſi exeſa, circumferentia valde aucta erant: inter vertebras & adjacentem celluloſam abſceſſus purulentus erat, ultra uncias tres puris adhuc ſat boni continens.

CASUS VIGESIMUS QUARTUS

Vir 36. annorum 2da Aprilis 1772. febri petechiali Epidemica corripitur, quæ poſt 17mam morbi diem videtur curſum abſolviſſe. 23tia Aprilis, dum de exantlato morbo gaudet æger, tota manus dextra ſenſu privatur, friget: digiti extenſi tument; rigidi ſunt & manum pendulam nullo modo movere poteſt.

Formenta, balnea, frictiones, linimenta usque ad quintam Maii adhibita nullam mutationem attulerunt: quare dedi ipſi medicam N. 8.

10ma Maji calet tota manus : videntur ægro innumeræ formicæ per illam decurrere, & incipit parum ad voluntatis arbitrium moveri.

12ma Manus detumuit : naturali ſenſu & motu gaudet, fortis eſt ; miſſum ſit medicamentum, & vir perfecte ſanus 19na ex noſocomio diſcedit.

CASUS VIGESIMUS QUINTUS.

Fœmina robuſta 60. annos nata, poſt perpeſſos in infantia morbos varioloſum & morbilloſum ſana usque ad 31mum ætatis annum vixit.

Trigeſimo primo ætatis anno magno terrore affecta in validas totius corporis convulſiones incidit, quæ per quinque annos omni menſe ter quaterve illam invaſerunt : per biduum, ſubinde etiam triduum cum brevibus intermiſſionibus continuantes.

Po-

Poſtea iterum ſana vixit usque ad quadrageſimum octavum ætatis annum, quo ceſſante menſtruo fluxu, lateris ſiniſtri paralyſi correpta eſt, manentibus loquela libera & ratiocinio illæſo. Variis in & externe applicatis medicamentis ac præcipue Balnei Badenſis uſu curata fuit: ita tamen ut artus multum debilitati manſerint: unde ægra ab eo tempore ſemper claudicavit, & brachio ſiniſtro vix quatuor libras levare potuit. Cœterum ſat bona ſanitate iterum fruita eſt ægra.

Sexta Auguſti anni 1772. mane apoplectica cadit: veſpere ad nos defertur: pulſus eſt lentus, tardus, parvus, mollis, inæqualis, reſpiratio crebra, difficilis, profunda, inæqualis, ſubinde ſtertens: deglutitio eſt valde difficilis: frigent extrema. Applicantur quinque veſicantia: enemata injiciuntur: ingeruntur ipſi ſæpius parvæ medicamenti cardiaci doſes.

Se-

Septima Auguſti oculos aperit: audit: latus dextrum ſenſu præditum eſt: facilius deglutit: frequenter purgatur; aphona eſt: exquiſita Hemiplegia totum latus ſiniſtrum occupat cum ſenſus abolitione: extrema ut ante frigent.

Præſcribitur illi medicament. N. 6.

Decima tertia Auguſti digitos manus movet: levis quoque ad voluntatis nutum obſervatur in crure motus: partis ſiniſtræ faciei muſculi incipiunt iterum agere: os minus contortum eſt: multa balbutiendo loquitur non intelligibilia: blandus calor totum corpus pervaſit: valde appetit ægra, & continuat quater quinquieſve quotidie purgari: jam autem ſignum dat, ut ſupponatur excipulum.

Decima quarta Auguſti articulate loquitur, & ſat libera eſſet loquela ni ſat frequenter deficeret verbum ad mentem ſuam exprimendam.

Ait

Ait ſe jam a ſeptem diebus ſenſum per totum latus ſiniſtrum decurrentium formicarum frequenter percipere, quibus interponuntur dolores ſubito per artus lancinantes & in trunci ſiniſtro latere ſcindentes, quaſi tenues acuti cultelli per carnes trajicerentur.

Decima quinta manum libere movet, brachium elevat: crus & ſurſum ducere & iterum extendere incipit: alvus pergit eſſe laxa: inde tamen non debilitatur ægra, quæ continuat eandem Medicamenti doſin ſumere ac ante.

Vigeſima parum ſuſtentata incipit incedere, & vigeſima tertia ſola per cubiculum deambulat claudicans: brachium fortius eſt, quem ante morbum.

Octava Septembris dejectiones alvi ſolito frequentiores comitantur tormina & teneſmus: miſſa fit arnica: hujus loco decoctum rad. Salab ſumit ægra, ſub cujus

jus uſu per biduum continuato, ceſſarunt tormina & teneſmus, & alvus naturalis evaſit.

Decima quinta Septembris ex noſocomio egreſſa eſt, minus claudicans, & brachio ac manu viribus longe majoribus pollente, quam ante hunc novum morbi inſultum.

CASUS VIGESIMUS SEXTUS.

Fœmina ſanguinei Temperamenti, 36. annos nata, poſtquam a tribus annis menſtrua evacuatione, quæ alias copioſa & regularis ſemper fuerat, caruiſſet, 33tio ætatis anno apoplexia tacta eſt, quæ variis adhibitis ſoluta, poſt ſe Hemiplegiam lateris dextri reliquit, a qua uſu florum arnicæ per duos menſes continuato, perfecte curata eſt. Rediere menſtrua, quæ per annum regularia, ſed pauca

fluxere, & poſtea Denuo penitus emanſere.

Decima Septembris anni 1772. triennio poſt primum inſultum denuo apoplexia tangitur, cum reſpiratione magna, crebra, ſtertente: pulſu pleno, magno, duro valde febrili.

Vena bis ſecta, ſanguis denſus, phlogiſticus educitur: dantur enemata, & antiphlogiſtica, purgantia medicamenta, quæ difficulter deglutit: adhuc ea die diſparet apoplexia: aphonia, fœcum & urinæ inſcia in lectum excretione & exquiſita totius lateris dextri paralyſi poſt ſe relictis.

11ma repetitur venæ ſectio: ſanguis eſt ut prior: 12ma autem Septembris ſanguis eductus bonus eſt; pulſus collabitur, fit liberior, mollior, minus febrilis. Veſicans Nuchæ applicatur, & continuatur priorum medicamentorum uſus.

15ta Septembris incipit medicamento N. 6. cui nitri puri dr. 1. addita eſt, uti.

17ma muſculorum dextræ partis faciei actio incipit reviviſcere: facies eſt minus contorta; jam pauca incipit articulate loqui: aliquis vix ſenſilis in artus redit motus.

22da Septembris diſparuit omnis paralyſis. Valde magnus eſt appetitus: omnes functiones bonæ: fœmina adhuc per octo dies, interpoſito purgante, eodem medicamento continuat uti & brevi vires recuperat.

CASUS VIGESIMSU SEPTIMUS.

Puella 25. annorum circa undecimum ætatis annum febri miliari graviter decubuit: menſtrua ipſi decimo tertio ætatis anno prima vice erupere, quæ ab eo tempore pauca, ſæpe irregulari tempore fluxere.

Anno ætatis vigeſimo tertio Chlorotica facta vehementes capitis dolores per plures menſes paſſa eſt: ab his & a chloroſi adhibitis per binos menſes multis remediis liberata eſt, & menſes, licet pauci ſat regularem periodum ſervarunt usque ad menſem Septembrem anni 1772. quo incepere. 8. 12. 15. diebus tardius apparere, & adhuc parcius ſolito fluere: atque tunc vehementibus totius capitis doloribus correpta eſt puella, qui a nullis medicamentis levati eadem cum acerbitate continuarunt, donec decima quinta Januarii anni 1773. muſculis ſiniſtris colli & capitis paralyſi affectis, caput ſupra humerum dextrum conciderit immobile, tumente valte tota facie & dextro angulo oris ſurſum ducto. Siniſtra externa capitis pars ſenſu integre privata eſt, ut ad nullum ſtimulum aliquid percipiat ægra, dum interius vehementes patitur dolores:

dex-

dextrum capitis Hemiſperium ab omni dolore liberum eſt.

Varia per 8. dies in & externe uſurpata remedia nihil juverunt: quare 23tia Januarii ad noſtrum noſocomium delata eſt.

Pulſus eſt mollis, flacceſcens, apyretos: reſpiratio difficilis: alvus laxa: præ doloribus internis ſiniſtri capitis Hemisphærii ſæpe ejulat ægra: datur illi medicamentum N. 6. & emulſum paregoricum.

Quatuor primis ab uſu medicamenti diebus nihil lucrari videbamur: poſtea autem ſenſim parum remiſere dolores: facies ita collapſa eſt, ut quarta februarii de tumore nihil ſuperſit: os naturalem directionem habet: functiones vitales bonæ: caput minus firmiter humero dextro appreſſum.

Undecima Februarii caput erectum eſt, & in omnem partem libere movetur:

interni dolores ſunt mediocres : externe ſtupido ſenſu donatum eſt Hemiſphærium capitis ſiniſtrum: vires augentur, & reliquæ functiones ſunt bonæ.

Decima octava Februarii incipit ſurgere ægra : faciei bonus color renaſcitur; ſenſus tamen naturalis in parte affecta nondum adeſt: & ſubinde adhuc dolores internos conqueritur.

Quarta Martii perfecte curata diſcedit.

CASUS VIGESIMUS OCTAVUS.

Virgo 59. annos nata a prima juventute operam educationi nobilium puellarum navavit, & fere ſemper ſana vixit, donec 46to ætatis anno, ceſſante menſtruo fluxu capitis doloribus ſubinde recurrentibus, & aliis levibus incommodis inceperit affici.

Ab

Ab illo tempore ſuaſu medici quotannis bis terve curavit ſibi robuſta & toroſa fœmina venam ſecari.

Initio Decembris anni elapſi, poſtquam jam per ſex ſeptimanas iræ & triſtitiæ multum indulſiſſet, apoplexia tangitur: curam illius geſſerunt bini medici usque ad trigeſimam Januarii, qua, cum non obſtante diligenti aptorum medicamentorum applicatione res ægræ continuo deteriores fierent, & jam a pluribus diebus medici emanerent, ad illam vocatus fui. Inveni illam exquiſita lateris dextri Hemiplegia affectam, vix tria verba ſucceſſive potentem loqui, deliram, ſoporoſam, graviter audientem, valde debilem, emaciatam, brachio dextro magis extenuato, quam ſiniſtro, medicamenta omnia recuſantem, alvum & urinam ſub ſe nullo dato ſigno dimittentem: & ingenti decubitu gangrænoſo ſupra os ſacrum affectam, in cujus peripheria margo ſeparationis

obſervabatur: oculorum bulbos protuberantes: pupillas nimis dilatatas: viſum hebetem.

Reſpiratio eſt inæqualis, nunc ſat bona, brevi poſt anxia, crebra, celeris: pulſus parvus febrilis, ſubdurus.

Veſicans nuchæ applicatum eſt: datum Enema Emolliens, & præſcriptum infuſ. N. 2. cum floribus verbaſci, addita nitri dr. 1. ß. ut omni bihorio vaſculum ſumat. Sub hujus uſu per quatuor dies continuato viſa eſt reviviſcere: vires auctæ ſunt, & ſopor multum minutus eſt: alvus quotidie ſeceſſit. Ut tamen major a capite derivatio fieret quarta Februarii datum eſt illi lene purgans, quod alvum ſexies movit, & dein medicament. N. 3. cui Nitri dr. 1. addita eſt, cœpit ſumere.

6ta Februarii ægra paulo melius loquitur, minus delirat, facilius audit: ſopor diſparuit, oculi minus protuberant: pupi-

læ

læ ſunt minus dilatatæ: ſignum dat, dum alvum deponere vel urinam mittere debet: crus ſurſum ducit, & facile extendit: digitos manus parum movere incipit: valde appetit: alvus quotidie ſemel bisve ſponte ſecedit: ſæpius ſudat ægra.

10ma Februarii circa prandium vehementer in cuſtodes iraſcitur, quod ciborum, qui nimii erant, partem auferant, ſerius ipſi porrecturi: rubet, inflatur facies: oritur febris magna cum pulſu duro & anxia reſpiratione: circa veſperas educitur ex brachio ſanguis valde phlogiſticus: præſcribitur ipſi mixtura cum Rob ſambuci, nitro & ſale Polychreſto: & enema injicitur, quod ſequenti die repetitur, ut alvus ſervetur laxa: his non obſtantibus circa veſperas denuo artus æque paralytici fiunt, ac ante. Et ægra aphona jacet cum pulſu febrili, debili, parvo: reſpiratione anxia, lenta. Sic illam 12ma

februarii mane adhuc inveni: adſtantes enim, credentes de illa actum eſſe me prius non vocarunt.

Plagæ a priori veſicante nuchæ appoſito nondum cicatrizatæ recens emplaſtrum veſicatorium applicatur: omni bihorio vaſculum infuſi. N. 2. cui nitri dr. ß. addita, ægræ porrigitur: alvus enematibus, quantum vires videntur permittere, ſollicitatur.

15ta Februarii ſtatus ægræ eſt, ut erat ultimis diebus ante ultimum morbi inſultum.

20ma loquela multo liberior eſt: quam ante. Facies & oculi naturales: brachium anterius facile ſurſum elevat: manet tamen ſubdelira.

22da medicamentum recuſat: & iraſcitur, dum illud ſumere debet: quare ab illo abſtinetur & datur illi mixtura, quæ liquoris C. C. ſuccinati dr. III. & nitri

ſcr.

ſcr. 11. continet, Syrup. Rub. Idæi edulcorata, per Nychtemerum aſſumenda: hac per 4. dies continuata nihil omnino in melius mutatur: Immo ſub illius uſu alvus ſtipata evadit.

26ta datur ipſi lene purgans & 27ma præſcripitur ſequens.

℞. flor. arnic unc. ß.
Infund c. Aq. fervid. ſ. q.
Per $\frac{1}{2}$. hor. vaſe clauſo.
Sub finem momento ebulliant.
Colat. unc. viij. adde.

Liquor. C. C. ſuccin. dr. 1.
Nitri pur. dr. ß.
Syr ceraſor. unc. ijß.
M.

S. omni bichorio unc. iß. ſumat. Sic mutato odore & ſapore medicamentum libenter ſumpſit ægra.

4ta Martii magnos dolores in humero, cubito, & in toto crure affecto conqueritur

ritur: utrumque in lecto facile movet: & ſi erigatur, manet in lecto ſedens, leviter tantum ſuſtentata: brachium dextrum volumine fere æquale eſt alteri.

10ma Martii a cuſtodibus adjuta incipit parum incedere & quotidie bis per ſesqui horam vel bihorium in ſedili ſedere: ingens eſt appetitus, alvus naturalis ſemel bisve quotidie ſponte ſecedit: vires de die in diem augentur: perfecte mentis compos eſt: & loquela ſenſim melior fit.

20ma Martii veſpere in ſedili ſedens brachium & crus affecti lateris valde concutiuntur, quaſi valido ictu electrico tacta, id, brevi interpoſito intervallo ter repetitur & crus retrorſum, brachium antrorſum ſurſum ſubito cum dolore ducitur. Nox ſequitur bona.

24ta Martii: rogat, ut mutetur medicamentum. Quare eidem, loco liquor. C.C.

ſuc-

ſuccinat. Adduntur Tinctur. Caſtor guttæ aliquot.

27ma Martii: ægra manu parum ſe ſuſtentans ſola incipit incedere, libera ſtat: brachio dextro & ſedes & menſas amovet, attrahit: alvus tardior eſt, dura.

28va datur ipſi lene purgans, quod duodecies operatur: & ægra a tot evacuationibus non debilitatur, alacris manet. Redditur illi idem medicamentum omiſſa tinct. caſtorei & addita denuo liquor. C. C. ſuccinat. dr. I.

3tia Aprilis mane in lecto adhuc jacens eodem modo iterum afficitur ac 20ma Martii: poſt prandium incipit febricitare, & ſera veſpera accedit delirium. Datur ipſi purgans antiphlogiſticum. Quod octies alvum ſubducit.

4ta Aprilis: continuat febricitare: pulſus eſt ſubdurus, parvus: datur ipſi ſerum lact. Tamarindinatum cum nitro, ut

illius

illius vaſculum omni bihorio ſumat: nox ſequitur optima: 5ta Aprilis apyretos, mentisque perfecte compos invenitur, & & quoad omnia multo melius habens, quam ante febris inſultum.

Pergit adhuc per biduum ſero lactis uti, dein ab omni medicamento abſtinet.

20ma Aprilis optime valet: vires recuperavit: artubus æque libere utitur, ac ante morbum: & niſi præcipitanter loqui velit, raro remoram in diſcurrendo patitur, dumque verbum aliquod deficit, ſat cito, ſi impatiens non fiat, illud invenit. Suaſi ut infuſo florum Arnicæ adhuc continuet uti.

C A-

CAPUT III.

FLORES ARNICÆ CONTRA AMAUROSIN.

CASUS PRIMUS.

Virgo 30 annorum usque ad 22dum ætatis annum ſat ſana vixit : menſtrua prima 17. annos nata acquiſivit, quæ regularia fluxerunt.

22do ætatis anno nullo in functionibus apparente vitio, oculus dexter viſu fere ſubito privatus eſt, gutta ſerena occupatus.

28. annos natæ in oculo ſiniſtro acies viſus ita minuta eſt, ut tantum objecta majo-

majora diſtinguere poſtea potuerit: vixit tamen quoad reliqua ſana, donec initio Septembris anni elapſi febri acuta continua correpta fuerit, quam feliciter exantlavit, remanente urinæ incontinentia.

Multa domi tentata fuerunt absque effectu remedia: quare 28va Aprilis 1767. ad nos adducta eſt.

Usque ad tertiam Junii varia in & externe applicata medicamenta nihil mutarunt: quapropter ad Infuſ. N. 1. confugimus, ſub cujus uſu per octiduum continuato nihil in melius mutatum eſt.

Undecima Junii Infuſ. N. 2. uti incepit: ſequenti die dolores pungentes, urentes, per intervalla redeuntes, ſubinde horam durantes & lachrymas exprimentes utrumque oculum invaſerunt: urinæ incontinentia ſenſim minuta eſt, ac 28va Junii hæc excretio naturali modo cœpit fieri, naturaliſque poſtea manſit: pupilla oculi dextri

tri antea immobilis, cœpit admota candela accenſa contrahi, & denuo dilatari; viſus in oculo ſiniſtro ſenſim acuari.

Decima octava Julii oculo dextro, pupilla jam naturalem diametrum habente, objecta propinqua majora diſtinguit: oculo ſiniſtro facile & cito filum in acum ducit.

Sub uſu medicamenti manentibus omnibus functionibus regularibus ita mutatur oculus dexter, ut illo æque ac ſiniſtro ſub finem Auguſti utatur, ſexta Septembris perfecte curata Noſocomio valedicit.

Præter dictum medicamentum tempore curæ quater purgans ſumpſit.

CASUS SECUNDUS.

Juvenis 19. annos natus, febri acuta continua 7ma Octobris 1770. corripitur: præmiſſis evacuantibus, utitur medicamentis refrigerantibus, aperitivis, antiphlogiſticis &c. & videtur morbus lente,

ſed absque periculo decurrere. 18va morbi die magno frigore cum tremore affectus eſt, quod ultra horam duravit, & locum fecit magno caloris augmento. 19. ſat pacate habuit.

20ma idem paroxyſmus redivit, & ægrum multum debilitavit. Dantur ipſi adhuc ea die Pulv. Cort. Peruv. dr. II. 21ma unc. ß. ſicque continuat donec unc. II. abſumpſerit. Tertius Paroxyſmus valde lenis fuit, & poſtea nullus amplius acceſſit, viſusque eſt juvenis ab omni morbo liber. Niſi quod in utroque oculo viſus aciem, jam a primo tertianæ inſultu quem capitis dolor comitabatur, valde obtuſam, debilitatam eſſe conquereretur.

Tertia Novembris mane ait ſe oculis prorſus nihil diſtinguere: utraque pupilla valde dilatata, amaurotica invenitur: datur illi purgans, quod multum operatur,

&

& Nuchæ latum veſicans applicatur: 4ta Novembris repetitur idem purgans, quod iterum multoties alvum movet: verum inde nihil mutantur oculi.

5ta Novembris incipit Infuſ. N. 2. ſumere. 9na datur medicament. N. 4. Sub cujus uſu dolores in fundo orbitæ oriuntur, & acutiſſime lancinando ad corneam cito propagantur, brevi ceſſantes, & frequenter repetentes.

14ta utraque pupilla mobilitatem aliquam jam acquiſivit: ait viſum minus obſcurum eſſe: objecta tamen tantum confuſe videt.

15ta & 16ta utitur infuſo-decocto purgante, antiphlogiſtico. 17ma redditur Infuſ. N. 4. cui, loco alterius ſyrupi, additur ſyrupus Papav. albi.

Lancinationes a fundo orbitæ ad corneam usque continuant, ut ante: ſed ſunt minus dolorificæ: pupillæ ſenſim magis con-

ſtringuntur: æger objecta incipit diſtinguere.

20ma Decembris veſpere, frigore & tremore per quadrantem horæ afficitur: ſubſequitur calor lenis, ſub matutinum tempus incipit toto corpore leniter ſudare,

21ma Pupillarum dilatatio multo minor eſt: omnia etiam parva objecta facile diſtinguit: vix amplius dolent oculi: continuat leniter ſudare æger: eruperunt hinc inde per totum corpus petechiæ puncticulares, fuſcæ: pulſus eſt febrilis, mollis, debilis: reſpiratio anxia. continuat priori medicamento uti æger, omiſſo ſyrupo Papaveris albi: & præter hoc datur ipſi quotidie Spir. vitrioli dr. 1. in lib. 1. Decoct. emoll.

24ta ceſſat ſudare æger: petechiæ colorem flavum indutæ incipiunt diſparere: intumeſcunt crura: pulſus & reſpiratio

ſunt

ſunt naturales: reliquæ functiones ſunt ſat bonæ: nihil in medendi methodo mutatur.

28va de petechiis nihil ſupereſt: oculi continuo meliores fiunt: crura autem ad genua usque tumore œdematoſo valde diſtenta ſunt: loco Decocti cum Spirit. vitrioli dantur ipſi Oxymell. Colchici unc. II. per diem & uſus Infuſ. N. 4. continuatur.

His diureſis ita aucta eſt, ut 4ta Decembris crura penitus collapſa ſint: alvus autem ſtricta evaſit: quare ſequenti die datum eſt ægro lene purgans. Dein ſolo Infuſ. N. 4. uſus eſt usque ad 12mam Decembris, & brevi poſt optime valens, optimoque viſu gaudens ad ſuos redivit.

CASUS TERTIUS.

Puella 23. annorum poſt exantlatam febrim petechialem Epidemicam pergit delirare: 27ma ab initio morbi die ultima Novembris 1771. utroque oculo

cœca invenitur: valde dilatatæ Pupillæ immobiles ſunt: gutta ſerena utrumque oculum invaſit.

7ma Decembris cum veſicantia Nuchæ & capitis vertici applicata nullam mutationem attulerint, & valida evacuantia corpori jam a magno morbo viribus exhauſto ingeri non poſſint, datur ægræ medicam. N. 5.

Sub hujus medicamenti uſu ſubin leniter ſudat ægra, & undecima Decembris ceſſat delirare: pupillæ ſenſim contrahuntur: diem a nocte diſtinguit; objecta autem ipſi oblata minime diſtinguere poteſt.

16ta Decembris oculi ſunt naturales; viſus optimus: ægra bene habet; continuat adhuc per octiduum eadem medicamenti doſi uti, & initio Januarii Noſocomio valedicit.

CASUS QUARTUS.

Chyrurgus 26. annos natus ægris Noſocomii ſerviens 14ta Januarii 1772. mane febri continua epidemica corripitur: 7ma morbi die incipit delirare: decurrit morbus cum ſymptomatibus in hac Epidemia ordinariis: maculæ tamen rubræ in cute profunde hærentes aliquoties apparent, diſparent, nunquam perfecte erumpunt. 17ma morbi die diarrhæa corripitur, qua levari videtur: febris enim multum minuitur: minus delirat: melius dormit, & reſpiratio fere naturalis eſt, ac lingua humectatur.

Continuat moderata diarrhæa usque ad 19nam morbi diem, qua ſponte ceſſat: utitur æger a decima morbi die cortice Peruviano & decoctis emollientibus acidulatis: ſymptomata ita mitigata ſunt, ut perfectior criſis proximis diebus criticis ſperetur futura.

20ma quinquies alvum pultaceam depoſuit: febris ceſſavit, & mentis magis compos viſus eſt æger.

21ma abdomen tumidulum eſt, tenſum: audiuntur Borborygmi: quare Enema ipſi injicitur, quod aliquoties alvum movet, & abſtinet a medicamentis.

22da morbi die ſubito cœcus fit: gutta erena uterque oculus afficitur: oculorum bulbi citiſſime & continuo in omnem partem moventur: tremunt palpebræ: tremunt omnes artus: continuo balbutit æger, & nullum verbum intelligibile loquitur: ingens eſt totius corporis agitatio! pulſus eſt debilis, parvus, mollis, inæqualis, minime febrilis: reſpiratio inæqualis: lingua humida: cutis mollis: alvum & urinam inſcius in lectum dimittit.

Applicatur latum Nuchæ veſicans & bina alia femoribus. Præſcribitur ipſi medicament. N. 6. cujus vaſculum omni ſeſqui

hora

hora magna cum difficultate ipſi ingeritur, & omni quarta hora datur Enema.

23tia morbi die ſive 5ta Februarii mane licet veſicantia optime operata ſint, & multum purgatus fuerit a repetitis Enematibus, nulla in melius mutatio advertitur: æger valde debilis eſt: omittuntur Enemata, & continuatur eadem medicamenti doſis.

Poſt prandium bis monitus urinam in excipulum miſit, rubram, ſaturatam, quæ brevi copioſum Enæorema depoſuit corpuſculis tenuem auri raſuram referentibus refertum, & brevi talia corpuſcula urinæ ſuperficiem denſo agmine occuparunt, multis pariter per urinam innatantibus: noctu minus agitatus fuit, & aliquoties brevibus intervallis dormivit.

6ta Februarii crurum agitatio ceſſavit: minus tremunt brachia, & manus: pal-

pebrarum tremor minutus ſæpe parum intermittit. Bulborum oculorum muſculi minus convelluntur: pupillæ æque dilatatæ ac ante, & propinque admota candela accenſa, aliqualis illarum contractio advertitur: ſui magis eſt compos æger: ſat diſtincte loquitur: medicamentum libenter ſumit: nihil amplius in lectum dimittit: urina multa frequenter excernitur bilioſa, ſaturata, quæ cito ſedimentum cinerei coloris mediam vaſis partem occupans deponit: ſubinde leniter ſudat: nox ſequitur ſat bona, magna parte in ſomno transacta.

Septima Februarii continuat magna Urinæ ſedimentum, ut heſterna deponentis, excretio fieri; lumen videt æger; pupillæ ſunt mobiles, minus dilatatæ: bulbus manet firmus, niſi dum ſe ad objecta diſtinguenda cogere vult: ceſſavit ubique tremor, & redivit appetitus.

Per

Per octo dies continuavit magna urinæ, ſemper copioſum ſedimen cito deponentis evacuatio fieri, dein naturalis evaſit: in oculis tanta ſub hac excretione mutatio facta eſt, ut 13tia Februarii nihil morboſi in illis conſpiciatur, & æger jam legere poſſit: quare loco medicamenti N. 6. datum eſt illi Infuſ. N. 3. quo uſus eſt usque ad 16. & dein ab omni medicamento abſtinuit, & cito vires recuperavit.

CASUS QUINTUS.

Studioſus 19. annos natus 5ta Januarii 1772. febri petechiali epidemica correptus, poſt 21mam morbi diem incepit reconvaleſcere. Paucis vero poſtea diebus elapſis mane a ſomno evigilans viſu ſe privatum experitur: ultra quinque ſeptimanas omnia in arte nota remedia in

&

& externa expertiſſimus Lalangue meis ægris in noſocomii Hiſpanici cubiculis militaribus ob ſpatii in noſocomio Pazmanniano defectum decumbentibus magna cum laude medicinam faciens ægro ibidem decumbenti absque effectu applicuerat: circa medium Martii illum ſuſcepi curandum.

Valde dilatatæ erant pupillæ, neque admota candela accenſa minime movebantur: cœterum ſat robuſtus erat æger & omnes functiones erant naturales.

Licet ab expertiſſimo viro artubus, nuchæ, capitis vertici raſo repetitis vicibus applicata veſicantia æque parum ac reliqua medicamenta profuiſſent, denuo bina applicari juſſi, unum nuchæ, alterum capiti Raſo, & ſimul purgans Hydragogum ægro exhibui: ac ſequenti die medicament. N. 6. incepit ſumere, ut ſic omni modo concuteretur corpus & materies nervos opticos forte premens loco moveretur.

Ri-

Triduo ſub uſu medicamenti elapſo incepit in utroque oculo dolores lancinantes, perforantes, ſæpe repetentes pati & poſt octiduum pupillæ mobiles factæ ſunt: lucem cœpit a tenebris diſtinguere: & dolores oculorum multo leniores & minus frequentes evaſerunt.

Perrexit eadem medicamenti doſi interpolato omni ſexta vel octava die purgante absque incommodo uti: pupillarum dilatio paulatim minor facta eſt, & viſus ſenſim melior evaſit.

8va Maji pupillæ naturalem diametrum habere videbantur, & omnia ſat bene diſtinguebat: ſuaſi tamen illi, ut pro majori ſecuritate in Noſocomio continuaret adhuc per 15. dies medicamento uti: verum ſtudiorum amantiſſimus Juvenis & de facta jam temporis jactura valde dolens 9na Maji diſceſſit.

Bre-

Brevi denuo incepit ſtudiis operam navare, quæ adhucdum proſequitur viſu bono gaudens.

CASUS SEXTUS.

Juvenis 20. annos natus febri petechiali epidemica circa medium Decembris anni 1772. correptus eſt: poſt decimum quartum morbi diem viſus eſt morbus ſublatus: paucis autem poſt diebus recidivus factus valde periculoſe decubuit: evaſit tamen & poſt vigeſimam morbi diem incepit reconvaleſcere manente viſu valde hebete: quod ſymptoma reſiduæ a morbo debilitati & ſpirituum penuriæ tribuebatur.

Tertia Februarii cum jam a quinque diebus carnibus tenerioribus & aliis facilis digeſtionis cibis cum Euphoria veſceretur, incepit denuo parum febricitare, & minus appetere: datur ipſi lene purgans, & dein diluen-

diluentibus, aceſcentibus, leniter ſolventibus medicamentis utitur.

Sexta Februarii prægreſſis doloribus transverſim per frontem lancinantibus, amauroſi uterque oculus afficitur; perfecte cœcus fit æger: variis absque effectu per ſeptem dies utitur medicamentis.

Decima tertia Februarii incipit medicament. N. 6. uti. Sequenti die jam incipit dolores ſubito lancinantes a fundo orbitæ verſus anteriorem oculi partem per intervalla pati.

Decima octava in pupilla aliquis, ſed levis motus obſervatur: dum homines coram illo ſtant, aliquid oculis obſervat: ſed non poteſt diſtinguere, quid ſit: valde magnus eſt appetitus: conceduntur ipſi præter alios cibos, facilis digeſtionis carnes: dantur ipſi medicament. N. 5. & N. 8.

Usque

Usque ad vigeſimam quartam Februarii horum uſu continuato diſparuit ex utroque oculo amauroſis: viſus ita reſtitutus eſt: ut jam characteres typographicos paulo majores poſſit legere: ceſſarunt jam a triduo in oculis dolores: omnes functiones bonæ ſunt.

Miſſum ſit medic. N. 8. pergit adhuc per triduum infuſo N. 5. uti: dein ab omni medicamento abſtinet, & nona Martii ſanus dimittitur.

CASUS SEPTIMUS.

Puella 17. annos nata morbo petechiali epidemico anno 1772. periculoſiſſime decubuit: ſuperato morbo reviviſcentibus omnibus functionibus per aliquot dies manſit ſubdelira.

12ma Julii, circiter 24ta morbi die, uterque oculus amauroſi corripitur ut nec

lucem

lucem a tenebris diſtinguat, & puella mentis compos evadit.

Applicatur Nuchæ latum veſicans & bina alia femoribus: dantur medicamenta ſolventia, leniter evacuantia, quibus nihil omnino mutantur oculi.

14ta Julii datur medicam. N. 6. quo per 4. dies utitur absque effectu.

18va incipit medicament. N. 8. ſumere: 19na dolores oriuntur a fundo utriusque orbitæ verſus anteriora oculorum lancinantes: 20ma pupillæ incipiunt fieri mobiles: lucem percipit ægra.

Res ſub uſu hujus medicamenti continuo in melius vergit: pupillæ paulatim magis contrahuntur: 25ta Julii objecta confuſe incipit videre: valde appetit, & reliquæ functiones ſunt bonæ.

6ta Auguſti characteres mediocres legere poteſt: ceſſarunt dolores ſæpius Nychtemeri ſpacio oculos invadentes: utitur Ar-

nica usque ad 16tam Auguſti, qua perfecte curata ab illo abſtinet.

CASUS OCTAVUS.

Puella robuſta, toroſa, ſanguinei temperamenti, 22. annos nata, vix unquam ægrota, initio Septembris 1772. febri corripitur, quæ poſt triginta horas Eyſipelate crus dextrum late occupante deſinit.

Eryſipelas mala methodo tractatum in inflammationem mutatum eſt, & demum in gangrænam crus late occupantem ſub finem Septembris abit.

Gangræna ſeparata Ulcus magnum relinquit, quo nondum perfecte Cicatrice obducto non obſtante corticis peruviani & aliorum antiſepticorum diu continuato in- & externo uſu in febrim putridam petechialem 18va Januarii 1773. incidit, ex

qua

qua poſt decimam ſeptimam morbi diem viſa eſt reconvaleſcere ægra.

Octava Februarii prægreſſa levi Vertigine utrumque oculum amauroſis invadit: nihil omnino videt ægra.

Decima ſexta Februarii illam curandam ſuſcepi, & præmiſſo purgante dedi illi medicament. N. 6. noctu dolores per intervalla utrumque pervadunt oculum: maximi autem in ſuperiori oculorum parte & in fundo utriusque orbitæ, unde ſubito lancinando ad aures pergunt, ibi deſæviunt, irregularibus intervallis redituri: quare ægra vix tota nocte dormit.

Hi dolores æque magni omni nocte ægram afficiunt usque ad 21mam Februarii: diei autem tempore omnis doloris expers eſt ægra: ſed ex utroque oculo lachrymæ ſæpe effluunt.

Vigeſima prima pupillæ contrahi incipiunt: oculo dextro propinqua objecta

majora diſtinguit: ſiniſtro nihil videt: vires creſcunt: quoad reliqua bene habet: intumeſcunt dorſum & digiti, maxime autem planta pedis dextri tumore elaſtico, pallente. Poſthac dolores noctu ſunt minus frequentes & remiſſiores.

Vigeſima tertia incipit etiam oculo ſiniſtro parum videre. Sumit purgans mane & poſt prandium pergit uti priori medicamento.

Vigeſima quinta pupillæ naturalem diametrum & mobilitatem habent: oculo dextro perfecte videt: viſus in ſiniſtro adhuc debilis, & ex hoc continuant ſæpe lachrymæ exprimi. Datur iterum ægræ purgans, poſt quod pergit eandem ac ante medicamenti doſin ſumere.

Quarta Martii pes detumeſcit: utroque oculo optime videt, ut & clauſo dextro filum in acum ducere poſſit: vires optimæ: tantum bis vel ter nocturno tempore dolores

lores ſubito a fundo orbitæ unius vel alterius ad aurem lancinantes, multo leniores, quam ante, patitur.

12ma Martii dolores capitis ceſſarunt: tumor pedis ſenſim magis diſſipatur, & quo ad omnia bene habet.

16ta Martii pes denuo magis intumeſcere incepit: initio Aprilis apertus multam ſaniem fudit, dein pus: & 18va Aprilis ulcus cicatrice obductum eſt: eruperunt autem innumeræ rubræ puſtulæ a malleolis usque ad ſuperiorem ſuræ partem crus occupantes, quæ brevi diſparuere, & puellam ſanam reliquerunt.

CASUS NONUS.

Puella 23. annos nata, bilioſi temperamenti, poſt perpeſſas in infantia variolas & morbillos totius corporis convulſionibus, vix non omni die repetentibns ultra medium annum affecta fuit. His ceſ-

ſantibus ſæpe validi capitis dolores illam invaſerunt per plures dies durantes.

15to ætatis anno prima ipſi erupere menſtrua, quæ per quinque vel ſex dies fluebant, & tantum omni tertio menſe redibant. Solita erat quotannis bis venæ ſectionem ob capitis dolores inſtituere, qua neglecta, larga narium Hæmorrhagia oriebatur.

16to ætatis anno Eryſipelati faciem occupanti circiter omni tertia ſeptimana erumpenti, quod farina ſecalis frigide applicata, vel pannis fumo aromatico imbutis ſemper conata eſt retropellere, obnoxia evaſit: ſicque per ſex integros annos continuavit affici.

17mo ætatis anno poſt validum corporis exercitium tempeſtate calida, menſtruis Fluentibus, valde ſitibunda frigidam affatim hauſit; ſiſtebatur ſubito menſtrua evacuatio & paulo poſt ſcabie affecta eſt: ad quam curan-

curandam draſtico purgante ſumpto, ſuperpurgatio orta eſt, quæ per plures dies duravit: ceſſante demum alvi fluxu aquæ in abdomine collectæ, illud in magnam molem diſtenderunt, & totum corpus occupavit anaſarca.

Ab utroque Hydrope ſumptis per quinque ſeptimanarum ſpatium quotidie oxymellis colchici unc. ii. liberata fuit: & aliis poſt curam Hydropis indicatis medicamentis per octo ſeptimanas uſa robuſta & ſana evaſit: & menſtrua ſolito modo iterum continuarunt fluere.

Anno 1770. febri petechiali Epidemica decubuit, unde ſana evaſit. Continuavit tamen Eryſipelate frequenter affici usque ad initium anni 1772. dein ab omni eruptione libera vixit.

Poſthac capitis dolores & frequentiores & vehementiores fuere: ſub finem Decembris hi dolores tempora, frontem, & ſu-

periorem occipitis partem occupantes continui evaſere: viſus incepit obſcurari: oculi doloribus lancinantibus, lachrymas copioſe exprimentibus inceperunt affici: his ſe adjunxit valde anxia reſpiratio & ſæpe repetentes cordis palpitationes: pectore ſublevato omnia mala in capite acerbiora erant: hoc melius habente anxietas & cordis palpitationes augebantur. Demum initio Januarii 1773. omnibus malis continuantibus viſus in utroque oculo ita obſcuratus eſt, ut tantum obſcure lucem a tenebris, objecta autem ſibi oppoſita nullo modo diſtinguere potuerit.

Cum his malis domi luctata eſt, usque ad 18vam Februarii anni 1773. qua ad noſtrum Noſocomium delata, uſa eſt emollientibus, aperitivis, antiphlogiſticis, ſub quorum uſu ſtatim ſecunda die incepit octies & ultra nychtemeri ſpatio purgari, leniter ſudare: verum inde nullum levamen

men habuit, immo 24ta Februarii dolore punctorio lateris ſiniſtri correpta eſt, cum pulſu febrili, contracto, valde duro: reſpiratione laborioſa, frequenti, ſublimi & ſolito majori cordis palpitatione. Ter tribus primis diebus repetita venæ ſectione, qua ſanguis phlogiſticus ſemper eductus eſt, & medicamentorum emollientium, antiphlogiſticorum uſu, ac alvo laxa continuante quotidie aliquoties ſecedere, 28va Februarii ceſſavit dolor punctorius: cordis palpitatio rarior & reſpiratio facilior evaſit, & pulſus liber, mollis, collapſus, vix amplius febrilis: manſerunt autem priores capitis dolores & viſus abſcuratio.

Secunda Martii ægra æque parum videbat ac ante: dolebant oculi admota ſubito candela accenſa, & ſubinde parum videbantur conſtringi pupillæ: ſtatimque iterum dilatari: ſubinde luce admota nullo modo mutabantur. Reliqua ut ante.

Præ-

Præter ſerum lactis nitratum datum eſt ægræ medicam. N. 6. poſt cujus primas doſes aſſumptas omnes oculorum Canthi maxime autem externi dolore urente, tenſivo affecti ſunt: pergit quotidie quater, quinquies purgari.

Sexta Martii pupillæ minus dilatatæ, magis mobiles ſunt: objecta incipit diſtinguere: dolores oculorum angulos occupantes ceſſarunt: libera quoque ſunt a dolore tempus ſiniſtrum & frons: functiones vitales ſunt naturales: minus liquida alvi dejectio: ſomnus melior fit, & vires eriguntur. Pergit eadem ac ante medicamenti doſi uti, & loco ſeri lactis datur illi Decoct. ſaleb. cum nitro ob tuſſiculam, qua ſubinde afficitur.

12ma Martii uterque oculus naturalis eſt. Facile characteres etiam mediocres legit: dolores capitis fere integre diſpa-

rue-

ruerunt: alvus eſt naturalis: tuſſis nulla: omnes functiones bonæ.

21ma Martii perfecte ab utriusque oculi amauroſi curata, & quoad reliqua optime valens dimiſſa eſt.

CAPUT IV.

FLORES ARNICÆ ANTISPASMODICI.

CASUS PRIMUS.

Viginti annorum Puella, alias ſana, menſtrua evacuatione a quatuor annis regulari gaudens, tertia Junii anni 1764. magno terrore perculſa, ſubito utrius-

triusque brachii uſu privata eſt ita quidem, ut dum manum movere, vel brachium levare conabatur, voluntatis imperium validus brachii & manus tremor ſequeretur, per plura minuta durans.

Variis domi per quindecim dies absque effectu uſa Medicamentis, ad noſtrum Noſocomium defertur: ubi uſque ad finem Junii fruſtra optima medicamenta in- & externa applicata fuerunt.

Prima Julii datum eſt ipſi infuſum N. 2. ut bidui ſpatio illud abſumeret.

Quarta Julii aliquoties quaſi vi Electrica tactum concutitur cum dolore utrumque brachium, & ſæpe videntur ægræ numeroſæ formicæ ab humero ad extremitates usque digitorum decurrere.

Decima Julii brachium dextrum & manum dextram elevare, retrorſum ducere valet, & vix tremor adeſt: duodecima ſo-

la comedit, & libero hujus brachii & manus uſu gaudet.

Brachium ſiniſtrum, licet ad voluntatis niſus minus tremens, ſurſum elevare nequit, licet lateraliter & poſtrorſum ſat facile moveatur: ſubitos adhuc ſubinde concuſſus in hoc patitur, qui in dextro penitus ceſſarunt.

Pergit Puella eadem medicamenti doſi uti: ſub finem Julii menſtrua, quæ poſt terrorem ſemel emanſerant, debite fluxerunt: brachium ſiniſtrum ſenſim magis movere absque tremore poteſt, & in illo dolores lancinantes ſæpe repetentes conqueritur. Cœterum omnes functiones bonæ.

12ma Auguſti, ceſſarunt in brachio & manu dolores, & puella brachio libere uti poſſet, ni fixus in humero dolor prohiberet.

1ma Septembris idem dolor continuat: hinc præter dictam florum Arnicæ doſin, puellæ quotidie datur Extracti aconiti gr. 1.

His per tres ſeptimanas continuatis dolor diſparuit: liberrimo brachii uſu gaviſa eſt Puella & prima Octobris ſaniſſima ex Noſocomio diſceſſit.

CASUS SECUNDUS.

Deaurator 34. annos natus alias ſemper ſanus 10ma Novembris anni 1766. ad nos delatus eſt.

Ante biennium inceptus artuum & linguæ tremor ita increverat, ut jam a ſex ſeptimanis neque amplius ſolus comedere, neque cruribus inſiſtere potens, lecto affixus maneret, vix præ linguæ tremore hinc inde aliquod verbum proferre potens: multum emaciatus erat: functiones tamen naturales & vitales videbantur illæſæ.

Præ-

Præmiſſo purgante datum eſt ipſi Infuſ. N. 1. quo per octo dies continuato, multo facilius & clarius loqui, & artubus minus tremere incepit.

Initio Decembris loquela liberrima facta erat: omnis tremor diſparuerat: & carnes corpori incipiebant renaſci.

Perrexit dicta medicamenti doſi uti usque ad 20mam Decembris & 12ma Januarii ſaniſſimus diſceſſit.

C A S U S   T E R T I U S.

Murarius, cujus hiſtoria obſervat. part. 3. Caſ. 1. jam relata eſt, & qui a ſemi anno Opiſthotono affectus 9na Junii anni 1770. ad noſtrum Noſocomium delatus fuerat, Camphora per 12. dies aſſumpta dolorum levamen habet: Opiſthotonus autem immutatus perſtat.

22da Junii datur ipſi Infuſ. N. 2.

24ta in Epigaſtrio & utroque Hypochondrio & circa umbilicum dolores per duo triave horæ minuta durantes, urentes, pungentes, ſubin cita lancinatione ab uno hypochondrio ad aliud decurrentes, accedente ſubinde Epigaſtrii, & umbilici introtractione incipit pati: circa meridiem ſenſum magna vi injecti liquidi citiſſime a vertebris colli ſecundum ſpinam dorſi ad os ſacrum usque cum ſat magno totius corporis concuſſu decurrentis ſubito percipit, poſt quem collum, licet cum aliqua difficultate in omnem partem vertit, & corporis truncum pauliſper movet: urina rubra eſt, & quantitate liquida aſſumpta multum ſuperat: alvus aquoſa quater, quinquies in die dejicitur. Datur veſpere paregoricum, quod noctem tranquillam reddit.

25ta eundem ac heri concuſſum ſemel paſſus eſt: minores ſunt dolores: rarius

retro-

retrotrahuntur Epigaſtrium & umbilicus. Veſpere datur iterum paregoricum.

26ta truncum corporis in anteriora vi aliqua adhibita curvat. Eodem modo circa 10mam matutinam concutitur corpus ac diebus præcedentibus: urina copioſa excernitur: alvi dejectiones cum teneſmo ſexies, ſepties in die habet: incipiunt externe tumere hæmorrhoides: reſpiratio eſt bona, pulſus liber, mollis, dilatatus, inæqualis, leniter febrilis.

28va Junii dolores colicos patitur: alvus eſt torminoſa, æque frequens ac ante, pultacea muco mixta: hæmorrhoides magis tument, dolent: urina colore ſæpe varians pergit frequenter & copioſe excerni: Pulſus eſt ſat plenus, fortis, magis febrilis: applicantur hæmorrhoidibus ſanguiſugæ, quæ multum ſanguinis educunt: præter Infuſ. N. 2. datur Decoct. Rad. Salab. cum Diacodio.

29na dolores omnes ceſſarunt: pulſus eſt collapſus, minus febrilis: alvus minus frequens.

30ma baculo adjutus per cubiculum lente aliquoties deambulat: corpus majori cum facilitate & erectum tenet, & antrorſum curvat. Datur Infuſ. N. 3. & continuatur uſus Decocti Salab.

Per triduum ſenſus formicarum ſecundum totam dorſi ſpinam, ab hac per utrumque hypochondrium ſecundum coſtas ſpurias verſus epigaſtrium decurrentium per unum duove horæ minuta durans, ſæpe repetens auctam medicamenti doſin ſequitur. Opiſthotoni reliquiæ penitus auferuntur, & æger libere absque baculo incedit: verum incipit iterum alvus liquida, torminoſa, frequentior fieri: tuſſitat æger & pectoris dolores ſub tuſſi conqueritur.

Abſti-

Abſtinet a floribus Arnicæ & utitur medicamentis demulcentibus, refrigerantibus, quibus brevi omnes turbæ ſedantur, & æger perfecte curatus, ſub finem Julii ad labores redit.

CASUS QUARTUS.

Juvenis 20. annos natus 10ma Januarii febri putrida petechiali corripitur per 24. dies decumbit & incipit reconvaleſcere: ſexta Februarii incipiunt alternatim ſponte convelli muſculi colli, & caput ſucceſſive in omnem partem alternatim trahunt: ut neque decumbens quietem habeat. Lene purgans datur: applicantur externe varia, fomenta ſicca, humida: unguenta, linimenta, unde nulla mutatio: ſomnus eſt rarus, brevis, & ſub illo etiam ſubinde unus vel alter colli muſculus convellitur.

Nona Februarii datur Infuſ. N. 5. undecima convulſiones notabiliter intermittunt, leviores ſunt: ſenſim ita continuant minui, ut 19na Februarii nihil de illis ſuperſit: caput eſt firmum, & vires cito renaſcuntur.

Utitur eadem medicamenti doſi usque ad 27. Februarii & circa medium Maji priores labores denuo aggreditur.

CASUS QUINTUS.

Juvenis 26. annorum a pueritia ſat ſanus, chartis pappa conglutinandis occupatus vixit. Anno 1771. habitationem incoluit, recens extructam, unde incepit debilitari, tuſſire, ſubinde manibus tremere: ut his malis obviam iret, venæ ſectionem adhibuit, & omni mane vini ſpiritus ſat magnam doſin ſumpſit.

Menſe Octobri, frater ipſius, qui dirimendo uni laboratorio chimico operam

nava-

navaverat, terreum pulverem, cui Mercurius crudus immixtus erat, domum tulit & excuſſit in menſam, in qua jacebat panis in fruſtra diſſectus pro cœna, ut Mercurium a terra ſepararet.

Poſthac incepit capite dolere, manibus valde tremere, & conſueto labori ineptus redditus eſt. Circa medium Novembris inceperunt quoque ita tremere artus inferiores, ut illis amplius inſiſtere nequeuns lecto domi affixus manſerit usque ad ſecundam Januarii anni 1772. qua ad nos delatus eſt.

Dolore frontis acuto fere continuo vexabatur: erat valde emaciatus, debilis: noctu ſæpe ſudabat: alvus naturalis; appetitus nullus: ſomnus paucus: animus valde dejectus, triſtis. Dantur ipſi Decocta humectantia, demulcentia, & medicamentum N. 7.

His utitur ſenſim melius habens, usque ad 15tam Martii, qua perfecte curatus & robuſtus a medicamentis abſtinuit, & brevi poſt ad priores labores redivit.

Frater ipſius natu minor paulo poſt illum ad nos eodem modo affectus, delatus, eadem methodo curatus eſt.

CASUS SEXTUS.

Puella 14. annos nata, procera, ſanguinei temperamenti, a pueritia circa collum erumpenti, & linteis fumo olibani impraegnatis calide applicatis poſt quatuor aut quinque dies diſparenti Eryſipelati frequenter obnoxia, quinta Aprilis anni 1772. illo iterum affecta eſt, & more ſolito tractatum cito integre diſparuit: puella ſpaſmo Cynico correpta eſt, quo non obſtante domeſticos labores juſculis inter dentes immiſſis ſe ſuſtentans peregit, donec 15ta Aprilis frigida tempeſta-

te

te pavimenta domus lavans ſpaſmo cynico junctus fuerit Opiſthotonus: domi jacenti varia abſque effectu usque ad 20mam Aprilis, qua ad nos delata eſt, applicata fuerunt.

Dorſi ſpina valde incurvata, caput retrotractum, immobile: omnia membra extenſa inſtar ligni rigent. Muſculi abdominis & totius trunci rigidiſſimi: in ſomno maxillæ parum diducuntur, & inter illas apex linguæ extruditur, quam evigilans difficulter in Os reducit, & morſu jam aliquoties læſit. Vi adhibita maxillæ parum a ſe diduci poſſunt, ut rima habeatur ad liquida in Os infundenda, quæ cum difficultate deglutit; alvus eſt tarda: urina ſæpe effluit: difficile ſpirat: pulſus vix febrilis, inæqualis, irregularis, ſat plenus absque duritie: vena educitur ſanguis bonæ notæ: enema emolliens adhuc prima die bis injicitur, quod nihil fere edu-

 cit:

cit: applicantur quinque veſicantia & præſcribitur medicam. N. 6.

Quatuor primis diebus, quibus hoc medicamento uſa eſt, nulla in melius mutatio obſervata fuit: quinta vero die nulla externa vi adhibita, maxillas ſatis diducere potuit, ut medicamentum & cibos commodius ſumeret, & facile deglutiret: ſtertor tamen ſat magnus per aliquot minuta durans aſſumpta ſequitur.

26ta Aprilis caput minus retrotractum jam parum ad latera movet: minus inflexa eſt dorſi ſpina: artus minus rigidi: alvi & urinæ excretiones naturales: ſudor frequens, ſat copioſus, per totum corpus æqualis: pulſus eſt liberior, ſat æqualis: reſpiratio facilior: ſomnus autem hucuſque eſt parcus, inquietus.

1ma Maji ſolutus eſt muſculorum dorſi ſpaſmus: ſpina dorſi naturalem directionem habet: Caput erectum ad latera facile

le movet, cum aliqua difficultate anterius curvat: ſupereſt adhuc in maſſeteribus aliqua rigiditas: omnes artus in lecto jacens ſat facile movet: muſculi abdominis ſunt adhuc valde tenſi.

8va Maji liberi ſunt colli muſculi: maſſeteres adhuc aliquid ſpaſmodici habent & rigiditas muſculorum abdominis immutata permanet: ceſſavit ſtertor aſſumptorum deglutitionem ſequens.

Pergit ægra eadem medicamenti doſi uti, & toti abdomini cataplaſmata emollientia diu noctuque applicantur.

Hac methodo ſenſim ita ad ſtatum naturalem reductum eſt abdomen, ut 20ma Maji nulla amplius tenſio adfuerit, & ægra ſola ſe in lecto erigere, ſedere inceperit: os perfecte aperire nondum valebat, neque pedibus inſiſtere: brachiis autem jam a decem diebus libere utitur & ſola comedit: noctu optime dormit.

5ta Junii pedibus ſat firmiter inſiſtit, & parum ſuſtentata incipit deambulare: utitur eadem medicamenti doſi usque ad finem Junii, quo tempore maſſeteres naturalem mobilitatem acquiſivere, & toti corpori motus libertas reddita eſt. Miſſum fit medicamentum, & Puella per aliquot ſeptimanas adhuc in Noſocomio ſervatur, ut bona diæta vires firmentur: dein optime valens & robuſta dimittitur.

CASUS SEPTIMUS.

Nobilis Puella 13. annos nata, febri inflammatoria prima Januarii anni 1773. corripitur. Octava morbi die valido terrore afficitur, unde morbo validæ convulſiones ſupervenerunt, quæ finito circa 20mam Januarii morbo, per tres quatuorve dies ſiluerunt: quare creditum eſt ægram jam ab illis liberam fore: recruduerunt autem vehementiores quam ante,

ſæ-

ſæpe per horam durantes, quandoque citius ceſſantes, & quinquies ſexieſve nychtemeri ſpatio ægram invadentes.

Secunda Februarii advocatus fui: narrabant parentes puellæ alvum valde tardam nonniſi purgante vel Enemate ſollicitatam ſecedere, & ut plurimum duram, albam, muco involutam eſſe: ingruente paroxyſmo Hypochondria elata, tenſa & ita dolorifica fiebant, ut ad lenem etiam attactum ejularet ægra: elapſis uno, binis, quandoque tribus horæ minutis reſpiratio fiebat valde difficilis: obſcurbatur viſus: auxilium adſtantium implorabat, dein aphona facta, per totum corpus valide convellebatur. Tempore paroxyſmi nec guttulam deglutire poterat, hinc ſola externa variorum applicatione conabantur ægræ levamen adferre. Ægra tamen licet validiſſimorum paroxyſmorum tempore mentis compos ſemper eſſet, guſtu & odo-

ratu

ratu orba, neque in Os ingeſta, neque naribus applicata diſtinguere poterat: finito paroxyſmo guſtus & odoratus naturales erant: facile deglutiebat: appetebat; oculi manebant hebetes: Hypochondria collabebantur, minus dolorifica erant.

Dedi huic Puellæ medicamenta ſolventia, purgantia, interpolatis antiſpaſmodicis, paregoricis: & Hypochondriis Cataplaſmata emollientia diligenter applicari juſſi.

His per quatuor dies continuatis, cum nihil in melius mutaretur. Dedi illi ſequens medicamentum.

℞. Florum Arnic. unc. ß.
Verbaſc. m. iß.

Infunde cum aq. fervid. q. s. p. ½ horam vaſe clauſo. Colat. lib. I. adde.

Sur. Rub. Idæi unc. ij.

M.

S.

S. omni bihorio unc. ij. ſumat, & continuetur diligens cataplaſmatum applicatio.

Enematibus & bis ſub uſu hujus medicamenti dato leni purgante alvus ſollicitata eſt, & ſenſim omnia ita in melius mutata ſunt, ut elapſis ab incepto hujus medicamenti uſu duodecim diebus ægra & a convulſionibus & ab omni dolore liberata fuerit: & ab eo tempore ſana manet, & robuſta fit.

Sequuntur quædam ex tribus præcedentibus capitibus deducta.

COROLLARIA.

Flores Arnicæ potenter in corticis cerebri obſtructa, infarcta, debilitata vaſcula, quibus tenella medulloſa Stamina continuantur, agunt. Materiam ibi ſenſim collectam vel per Metaſtaſin illuc delatam ſolvunt, movent, vaſcula deob-

ſtruunt,

ſtruunt, & ſpirituum nervoſorum ſecretioni idonea reddunt.

Ubi colluvie Seroſa, mucoſa, vappida diſtentæ nervorum celluloſæ tunicæ tubulos nerveos preſſione ſua ſpiritibus immeabiles reddunt & Paralyſin partis, ad quam illi tendunt, efficiunt, efficax remedium eſſe flores Arnicæ præter relatas ægrorum hiſtorias, docet Hydropis articulorum & œdematoſorum tumorum externas corporis partes occupantium cura, quam ſolo hujus medicamenti uſu peractam ſæpe vidi.

Vires roborantes in corpore exerunt; corpora enim languida, cachectica, cachochymica vires, robur, colorem ſanum, & animus alacritatem ſub illorum uſu recuperant.

Paralyſin ab impedita fluidi nervei ob cordicis cerebri a materia lenta infarcta, compreſſa vaſcula ſecretione, vel impedito illius in tubulos nerveos introitu, tranſflu-

fluxu ortam curant, ſi a nervis collapſis concretis immedicabilis obſtructio in illis nondum nata fuerit: videntur autem nervorum canales non ſemper tam cito collabi, concreſcere, ac ex illorum teneritudine & mollitie concludi poteſt. Floribus enim Arnicæ curantur paralyſes, quæ jam per longum temporis ſpatium durarunt.

Amauroſin a dictis cauſis ortam feliciter curant, memoriam firmant, perditam regenerant, deliria tollunt, partibus ſenſu privatis, licet cauſa non ſemper in ſenſorio communi, ſed in decurſu Nervi hærere videatur, ſenſibilitatem reſtituunt: frigidas obſtacula liberam per illas ſanguinis circulationem impedientia tollendo grato calore denuo donant.

Tetanum, tremorem &c. ab acri ſenſorium commune vel Nervos a cerebro jam remotos vellicante & inordinatum in Ner-

vos

vos ſpirituum influxum cauſante ortos hiſce floribus feliciter curavi.

Sed etiam a non ſatis nota per graves animi affectus, iram, terrorem &c. in ſenſorium commune inducta mutatione ortam Paralyſin, tremores, convulſiones curant flores Arnicæ.

An inde concludi poſſet hoc medicamentum virtute quadam ſpecifica in ſenſorium commune & Nervos agere? vel an per hos animi affectus affluentes ſubito magna vi ad cerebrum humores in vaſculorum anguſtias impinguntur, illa dilatant & per errorem loci obſtruunt, & ſpirituum ſecretioni inepta reddunt; hisque obſtructionibus per Arnicæ flores ſublatis mala quoque inde orta tolluntur? id ſubinde obtinere, fere certum videtur: licet longe alias quoque per hos animi affectus in ſenſorio communi fieri mutationes dubitari non poſſit.

Uſum

Uſum hujus medicamenti plerumque brevi comitantur formicatio, dolores lancinantes, urentes, & ſubinde concuſſus illis, qui a vi Electrica corpori applicata fiunt, non multum abſimiles, quos morbi in melius vel cita vel ſaltem ſenſim facta mutatio, ſi morbus ſit medicabilis, ſequitur.

Videntur ſignum dare ſecretionem ſpirituum in cortice cerebri denuo fieri, nervos iterum pervios evadere, & hoc ſolo medicamento curatum iri ægrum.

Notum tamen eſt, ſubſtantiam muſcularem ita degenerare poſſe, ut licet ſpiritibus per nervos & ſanguini per arterias libera pateat via, motibus exercendis inepta ſit: hæc degeneratio præter Arnicam alia requirere medicamenta poteſt, ut curetur, & ſubinde ad ſtatum naturalem amplius reduci nequit.

Non ſunt ergo timendi concuſſus ſub uſu florum Arnicæ excitati, utpote qui demum tantum corpus vel partem concutiunt, dum jam ſpiritibus Nerveis & ſanguini liberum per ſua vaſa iter parant. Valida ſternutatoria, vomitoria, vis Electrica, quæ ad corpus concutiendum, impacta movenda adhibentur, ſæpe in paralyſi &c. periculo non vocant.

Flores Arnicæ in quibusdam urinam pellunt, ſubinde ſudores movent, ſæpe nulla facta ſenſibili evacuatione ægros curant.

Ubi dicti Nervorum & ſenſorii communis morbi febrim magnam cum pulſu pleno, forti, magno, vel contracto, duro, diatheſin phlogiſticam vel nimiam boni ſanguinis copiam indicante conjunctam habent, florum Arnicæ uſus morbo vires adderet.

In talibus caſibus medicamenta evacuantia, refrigerantia, antiphlogiſtica &c. adhiberi de-

debent, donec pulſus collapſus, mollis & alia ſymptomata doceant, plethoram ſublatam & ſpiſſitudinem inflammatoriam reſolutam vel ſaltem multum imminutam eſſe: tuncque, ſi dubium ſuperſit, infuſo Arnicæ nitrum addi debet. Si corpus nimia humorum vappidorum copia turgeat, evacuantia ſtatui ægri appropriata uſui Arnicæ, quem optime quoque præcedunt & comitantur veſicantia, præmitti debent.

Tempore curæ alvus ſemper ſervanda eſt libera, & juvat ſubinde interpolatum purgans, ut quantum fieri poteſt, ſalvis ægri viribus, derivatio a capite fiat, & moti ſub uſu medicamenti morboſi humores, qui ſanis aſſimilari non poſſunt, vel ſuperflui ſunt, evacuentur.

Cum his cautelis exhibitum hoc medicamentum mire prodeſt, & illum ægri bene ferunt: licet quandoque, dum primis vicibus ſumunt, quamdam moleſtiam in

Epigaſtrio, ſubinde etiam in hypochondriis, quam varie explicant, conquerantur: & raro vomitum excitat.

Poteſt tamen, & hæc moleſtia leniri, impediri admiſcendo involventia, demulcentia, paregorica, quæ repentinam medicamenti in Nervos ventriculi & vicinorum viſcerum actionem in ſubjectis valde mobilibus impediunt.

Si illorum odor & ſapor ægris diſpliceat, poſſunt addi talia, quæ utrumque minuant vel immutent: aliorum enim medicamentorum contra Paralyſin laudatorum, licet raro talibus indiguerim, conſortium non reſpuunt Arnicæ flores.

Potuiſſem plures felices Paralyſeos, viſus læſi & aboliti, ac morborum ſpaſmodicorum curas referre, ſi omnes caſus, ni quibus alia medicamenta ſimul adhibita fuerunt, enarrare voluiſſem: intentio autem-

tem eſt, cum illa jam nota ſint, tantum quid poſſint Arnicæ flores, demonſtrare.

De Excellenti hujus medicamenti in aliis morbis virtute & efficacia, alia vice, favente Deo, dicam.

CAPUT V.

DE MUSTI SIVE INFUSI MALTHÆ HORDEI USU.

CASUS PRIMUS.

Femina 60. annos nata a 10. annis poſt aſſumptos cibos magnas anxietates per plures horas patiens & a biennio doloribus urentibus, dilacerantibus,

continuis, poſt aſſumpta auctis affecta, initio Aprilis 1765. Icterica facta eſt, & incepit quævis ingeſta vomitu valde dolorifico rejicere. 17ma ejusdem ad noſtrum Noſoconium delata eſt.

Erat valde emaciata, colore fuſco deturpata: abdomen ubique dolorificum, tenſum: Hypochondria compreſſa, gracilia: alvus pigerrima: pulſus debilis, lentus, tardus: vomitu ſæpe fœtida rejiciebat.

Solventia medicamenta in tali caſu indicata dolores vehementer augebant, & vomitum crebriorem reddebant: quare medicamentis demulcentibus, paregoricis, Emplaſtris, cataplaſmatibus & Enematibus conati fuimus dolores lenire, vomitum ſedare: quibus ad quartam Junii usque nihil lucrati fuimus: immo conatus ad vomendum erant fere continui, & ſubinde fœtidiſſima evomebat.

Dedi

Dedi illi Infuſ. N. 9. lib. II. ß. & Panatell. lib. 1. per diem quarta Junii: hac die tantum ſemel vomuit, dein vomitus ceſſavit: alvus pultacea, fuſca quotidie ſaltem ſemel ſponte ſeceſſit: ſomnus tranquillior, diuturnior evaſit: dolores multum minuti ſunt.

12ma Junii hoc diætæ genus recuſat: ab aliis aſſumptis exacerbantur iterum dolores: recrudeſcit vomitus: 17ma Junii moritur.

In cadavere inventum eſt hepar complanatum, attenuatum, anteriori ſua ſuperficie coloris & firmitatis naturalis, ad criſtam oſſis, Iſchii dextri & tertiam lumborum vertebram deſcendens, ventriculum tegens: veſicula bilis alba, craſſa, calloſa, calculum nucis juglandis magnitudinis ſtrictiſſime includens, circa quam quinque parva ulcera inter parvas, albas, calloſas eminentias hepar occupabant: Ventriculus

multum liquidi inodori continens, ſecundum os Iſchii ſiniſtrum in pelvim deſcenderat, toto hoc tractu coarctatus ita, ut vix diametrum 3 $\frac{1}{2}$ pollicum Pariſinorum haberet, in pelvi magis dilatatus ſenſimque iterum conſtrictus, tubum furſum emittebat ſpithamam longum, ſubconicum, qui in pilorum ſcirrhoſum, cancroſo ulcere interne affectum terminabatur: omnia inteſtina tenuia excepto duodeno & parva Jejuni parte in pelvi, coarctata erant, quibus colon transverſum & omentum incumbebant: illud arcu ſuo ſuperiori accretum erat piloro, duodeno, veſiculæ felleæ & hepati, & hæc iterum inter ſe: ubi cum piloro concreverat colon, in cartilaginem mediæ nucis juglandis figura & magnitudine degeneraverat: in duodeno bilis pallidæ circiter uncia ß. inventa eſt.

San-

Sanguis in majoribus vaſis & circa cor paucus, diſſolutus, niger: omnia viſcera, exceptis modo dictis, naturalia erant.

CASUS SECUNDUS.

Fœmina 58. annos jam emenſa a tribus annis crura ulcerata habens, 22da Aprilis ad noſtrum Noſocomium defertur. Præter colorem cachecticum, totius corporis laxitatem, gingivas cæruleas, a dentibus ſecedentes, facile ſanguinem fundentes habebat; omnes artus occupantes latæ maculæ lividæ ſcorbutum præ ſe ferebant: valde debilis erat ægra & omnes functiones languebant.

Usque ad ſecundam Junii porrecta ægræ medicamenta antiſcorbutica nihil effecerunt: immo acceſſerunt artuum dolores, quibus crura immobilia reddita ſunt.

Secunda Junii miſſis reliquis remediis datæ ſunt illi Muſti hordei Lib. II. per

diem abſumendæ & ſexta ejusdem Lib. III.

Medicamentum optime fert: valde appetit: maculæ colorem ſenſim lætiorem induunt, minuuntur: 23tia Junii diſparuerunt; Ulcera quæ Decocto cicutæ deligantur, incipiunt cicatrice obduci: omnes functiones, excepta alvi excretione, quæ ob tarditatem ſubinde Enemate ſollicitari debet, vigent: cutis color nitidior, ſanior eſt.

Eandem hujus Infuſi doſin usque ad finem Junii ſumpſit, & poſt hoc medicamentis leniter roborantibus per quindecim dies uſa, ulceribus cicatrice obductis ſana & robuſta dimiſſa eſt.

CASUS TERTIUS.

Vetulam 66. annos natam 4ta Julii curandam ſuſcepi.

Ante tres ſeptimanas fungos comederat, quod, utpote fere edentula, non debite maſticaverat.

Poſt

Poſt biduum prægreſſis magna anxietate & præcordiorum doloribus indigeſtos vomitu rejecit, & ultra vigeſies valde purgata eſt: ſuccedentibus ingenti oris amarore, nauſea, ciborum horrore, ſiti magna, oris ſiccitate, alvo tardiſſima, ſomni carentia, magna virium proſtratione. Variis contra hæc mala incaſſum uſa medicamentis 27ma Julii febri quotidiana correpta eſt, cujus quatuor paroxyſmos paſſa draſticum purgans ſumpſit, quod febrim fugavit, manentibus prius dictis ſymptomatibus & tenſione doloribuſque Epigaſtrii & hypochondriorum.

Enematibus & cataplaſmatibus emollientibus, medicamentis demulcentibus, acidulatis per biduum adhibitis nihil lucratus, illa miſſa feci, & ſexta Julii ſuaſi, ut quotidie muſti Hordei Lib. iij. diviſis doſibus hauriret. Septima Julii jam multum levata eſt: 9na ejusdem oris amaror, ſiccitas, ſitis,

ſitis, tenſio & dolor Epigaſtrii & hypochondriorum diſparuere: bene dormit ægra: magnum habet appetitum: alvus naturalis ſponte quotidie ſecedit, & quæ antea ſupina, immobilis coacta erat decumbere, nunc libere in omnem partem ſe movet, & in utrumque latus abſque incommodo decumbit.

Perrexit adhuc per Octo dies eandem Infuſ. Doſin ſumere: dein optime valens ab illo abſtinuit.

CASUS QUARTUS.

Puella 22. annos nata a 9. Menſibus incarcerata ſtatim primo menſe menſtruis antea regulariter fluentibus privata, prima Januarii anni 1766. alvi fluxu frequenti fœtidiſſimo & valido ſæpe repetente, fœtidorum variegati coloris vomitu corripitur. Dantur ipſi quædam medica-

men-

menta, a quibus nullo modo levatur: quare nona Januarii ad nos defertur.

Dictis ſymptomatibus adjunxerunt ſe abdominis torminoſi dolores, fere contitinui: horror ciborum: macies: febris: ſitis magna, ob ingeſtorum citam per vomitum rejectionem nunquam levata, ſumma debilitas.

Jubetur, ut Muſti Hordei Lib. iij. ipſi diviſis doſibus per diem porrigantur. Nocte ſequenti minus frequentes ſunt vomitus & alvi dejectiones minus fœtent: dolores ſunt minores.

Undecima Januarii non amplius purgatur: ceſſavit vomitus: ſitis diſparuit: appetitus redivit, & reliqua omnia ſymptomata diſparuere, ſuperſtite tantum debilitate.

Binis primis diebus præter potum nihil nutrimenti ſumpſit: nunc autem Panatel-

lis,

lis, hordeo & Oryza juſculo carnium in-coctis veſcitur.

His & continuata ejusdem infuſi doſi vires ſenſim & carnes renatæ ſunt. 29na Januarii conceſſus eſt illi carnium eſus; abſtinuit a medicamento & 23tia Februarii ſana & robuſta dimiſſa eſt.

CASUS QUINTUS.

Fœmina 45. annorum 29na Julii anni 1766. ad nos defertur, a 15. diebus deleto eppetitu, nauſea, oris amarore, ſordida lingua, tenſione dolorifica Hypochondrii dextri & Epigaſtrii, contra quæ jam bis Emeticum & ſemel purgans incaſſum adhibita fuerant, affecta. His 18va Julii acceſſerant frequentes horripilationes, febricula: alvus erat laxa, valde fœtens.

Sumpſit per diem infuſ. N. 9. lib. iij. ſtatim prima die levamen habuit; poſt tri-

duum

duum redivit appetitus: omnia ſymptomata diſparuerunt,. & 29na Auguſti quoad omnia ſana dimiſſa eſt,

CASUS SEXTUS.

Vetula 60. annorum 21. Julii anni 1766. Arthritide correpta eſt cum ciborum horrore, nauſea & ingenti oris amarore, linqua ſordida. Sumpſit domi emeticum, repetita purgantia & alia medicamenta: verum immutata manſerunt arthritis & reliqua ſymptomata, cum quibus quinta Auguſti ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Gingivæ cœruleæ facile ſanguinem fundebant: Color faciei flavo-viridis erat: pulſus parvus: flaccidus, vix febrilis: ſomnus paucus.

Medicamenta aperientia, acidulata, & magnam Decoct. hordei, Rad. Bardan. acetos. Cum Oxymelle ſymplici doſin pro potu ipſi exhibuimus: quibus

usque

usque ad 10mam Auguſti continuatis nec minimum levamen percepit ægra.

Decima Auguſti miſſis reliquis medicamentis , infuſi. N. 9. lib. iij. diviſis doſibus per diem ſumere cœpit : 13tia diſparuerant nauſea , linguæ ſordities , oris amaror & rediverat appetitus. Perrexit eandem hujus infuſi doſin quotidie usque ad finem Auguſti haurire , ſub cujus uſu omnes articuli exceptis genubus , a doloribus liberati ſunt : Gingivæ colorem naturalem acquiſiverunt & firmæ redditæ ſunt, reditque faciei nitor : ob genua tamen adhuc parum tumentia & dolentia præter dictam muſti hordei doſin infuſ. N. 1. ipſi datum eſt, quo per tres ſeptimanas uſa, ſana ad ſuos redivit.

CASUS SEPTIMUS.

Puella 25. annos nata ante ſeſqui annum doloribus artuum urentibus,

lanci-

lancinantibus, noctu exacerbatis correpta eſt: poſt quatuor menſes ab inceptis doloribus non obſtante continuo a medico præſcriptorum medicamentorum uſu undecim tumores paſtacei, partim in collo, partim ſupra claviculas, partim etiam in occipite orti ſunt, qui poſt aliquot menſes aperti tantum mucoſum quid fuderunt: menſtrua, quæ ſemper pauca fluxerant, penitus emanſerunt: initio Julii deletus eſt appetitus: Nauſea & oris amarore affecta eſt, quibus continuantibus in lingua puſtulæ albæ ſucceſſive erumpentes brevi in parva ulcuſcula abibant, ægræ moleſtiſſima.

15ta Auguſti omnibus his malis & colore valde cachectico affecta, valde emaciata & debilis ad nos defertur.

Dantur ipſi infuſ. N. 9. lib. iii. quotidie hauriendæ. Ulcera claviculas, col-

lum & occiput occupantia Cicutæ ſaturato Decocto deligantur.

18va Auguſti puſtulæ linguam occupantes omnes apertæ ſunt: nullæ novæ renaſcuntur: lingua indolens eſt: ceſſavit oris amaror: appetitus eſt optimus: dolores artuum multo minores.

30ma Auguſti, linguæ ulcuſcula conſolidata ſunt: colli, occipitis &c. ulcera bonum pus dant: collum antea difficulter & cum dolore mobile libere in omnem partem vertitur: artuum dolores penitus ceſſarunt: cutis color melior fit: vires eriguntur: alvus autem tardiſſima eſt, neque exoneratur niſi enemate, vel purgante medicamento ſollicitata: Hypochondrii dextri elatio & capitis gravitas, alvi ſtipationem ſequuntur.

Perrexit eadem muſti hordei doſi usque ad finem Octobris uti, & initio Novembris toroſa, robuſta, optime colorata, ulce-

ulceribus omnibus cicatrice obductis diſceſſit ex Noſocomio.

CASUS OCTAVUS.

Vidua 55. annorum 27ma Junii anni 1766. ad nos delata a tribus menſibus febri quotidiana cum vomitu frequenti, etiam finito paroxyſmo ægram defatigante, affecta erat ; contra quam multa medicamenta incaſſum abſumpſerat.

Erat valde emaciata: Epigaſtrium & Hypochondria tumida, tenſa, dolentia: lingua ſordida, os amarum: appetitus nullus: alvus tarda.

Cataplaſmatibus externe applicatis: medicamentis emollientibus, aperitivis conati fuimus illi levamen adferre: verum, cum omnia brevi poſt aſſumptionem vomitu rejiceret, nihil potuit effici: quare tertia Julii infuſ. N. 9. lib. iii. ipſi quotidie exhibitæ ſunt.

Prima die minus frequens fuit vomitus, isque minus amarus: ſequenti die tantum ſemel vomuit, & ſebris paroxyſmus mitior, brevior fuit.

5ta Julii emanſit vomitus: febris vix adfuit: Epigaſtrium & Hypochondria collabuntur; minus dolent.

6ta Julii emanſit febris, neque amplius redivit.

7ma Epigaſtrium & Hypochondria collapſa, mollia, indolentia ſunt: appetitus eſt ingens.

8va præter alios cibos carnes facilis digeſtionis ipſi conceduntur: pergit eandem infuſ. Malthæ hordei doſin ſumere.

Vires cito renatæ ſunt, & 14ta Julii optime valens domum ſuam repetiit.

CASUS NONUS.

Puella 18. annos nata nunquam debite menſtruata, a longo tempore dum mane e lecto ſurgebat, non niſi poſtquam ſe vi per bihorium vel ſaltem ſeſqui horam ad labores coegiſſet, libero gaudebat artuum motu: ſegnis, torpida, debilis 18va Auguſti ad nos defertur.

A ſemi anno ter magnam ex Naribus Hæmorrhagiam paſſa fuerat: ſub commeſtione frequenter ſanguinem fundebant Gingivæ lividæ, a dentibus ſecedentes: ſitis multa: appetitus nullus: alvus laxa: totum corpus colore ſubfuſco, maculis latis, lividis, quarum centrum parva puſtula alba, opaca, vix elevata fere ubique occupabat, usque ad artuum extremitates defœdatum: pulſus erat parvus, debilis, flaccidus, inæqualis, irregularis.

Statim incepit per diem muſti hordei Lib. III. abſumere: 19na Auguſti ultra ſeptem uncias ſanguinis rutili, conſiſtentiæ debilis, ex naribus iterum fundit. Hoc autem ſymptoma poſtea non amplius apparuit.

22da Auguſti maculæ minus lividæ ſunt, & ſenſim pallidiores factæ 29na Auguſti diſparuerant: Gingivæ colorem meliorem induunt: raro amplius ſanguinem fundunt: appetitus eſt optimus: matutinus torpor & laſſitudo multum minuuntur: vires inſurgunt.

Perrexit eandem Infuſi copiam quotidie potare usque ad 28vam Septembris, qua robuſta, optime colorata, & ab omnibus ſcorbuti ſymptomatibus liberata ex Noſocomio egreſſa eſt.

CASUS DECIMUS.

Puella 20. annorum 13tia Septembris ad noſtrum Noſocomium delata eſt.

Ante novem menſes menſtrua ante regularia ceſſarunt fluere, & febri irregulari modo tertianæ, modo quartanæ, ſubinde etiam quotidianæ typum ſervante correpta eſt, quæ demum poſt 23. ſeptimanas fugata fuit, corpus grave, laſſum, colore cachectico deturpatum, Gingivas dolentes, facile ſanguinem fundentes, deletum fere appetitum, oris graveolentiam, alvum tardam poſt ſe relinquens.

Quarta Decembris Dyſenteria cruenta correpta eſt, cujus decima die illam in Noſocomium ſuſcepimus: erat valde emaciata, debilis, diriſſima abdominis tormina ſub frequentibus mucoſis cruentatis dejectionibus patiebatur: Gingivæ cœruleæ, dolentes, ſanguinem ſæpe fundentes a dentibus multum ſeparatæ: totius oris & fau-

cium absque tumore & rubore dolor, ardor; ſitis multa: deglutitio dolorifica: ſpiritus fœtidiſſimus accedentes a longe teterrime afficiens: pulſus debilis, flaccidus, febrilis.

Uſu Decocti Radic. Saleb. per quinque dies continuato curata eſt Dyſenteria remanente graviſſimo oris fœtore & aliis ſcorbuti ſignis.

18va Muſti hordei Lib. III. ipſi per diem potandas dedimus. 19na minus dolent os & fauces: ſitis minor: oris fœtor adſtantes æque afficiens, ac ante, ægræ multum minutus videtur: facilius deglutit: pulſus minus febrilis eſt: alvus naturalis ſemel ſponte ſecedit.

Sub uſu medicamenti ſenſim omnia in melius mutantur: 29na Decembris nullum amplius ex ore fœtorem emittit: appetitus eſt valde magnus: os, fauces ab omni dolore, calore præternaturali libera ſunt,

ut

ut & Gingivæ, quarum color melior, firmitas major: ſitis nulla: alvus ligata, naturalis quotidie ſemel ſponte exoneratur: ſomnus optimus.

10ma Octobris brevi poſt paſtum, in quo carnes vitulinas, olera, cibos farinaceos &c. comedit, famem conqueritur. Conceduntur ipſi bubula caro & alii ſolidiores cibi.

20ma Octobris, miſſus ſit muſti hordei potus: ægra optime colorata eſt: menſtrua quæ a decem menſibus emanſerant, 14ta Octobris eruperunt, & ſat copioſa per ſex dies fluxerunt. Nullum amplius ſupereſt morbi ſignum.

Initio Novembris ſana & robuſta dimiſſa eſt.

CASUS UNDECIMUS.

Fœmina 50. annorum a quindecim diebus febri quartana vehementi laborans 28va Auguſti ad nos defertur.

Ingentem oris amarorem & fœtorem conquerebatur; quotidie etiam diebus intermiſſionis pluries amara, acida, ſubinde fœtida evomebat: dolores ventriculi quaſi cultellis diſcinderetur, ſub vomitu exacerbatos patiebatur: alvus erat laxa.

Datis copioſo Decocti hordei, Radic. acetoſæ, Bardanæ cum Oxymelle ſymplici potu & medicamentis indicationibus adaptatis usque ad nonam Septembris, nec minimum levamen attulimus ægræ: quare miſſis omnibus aliis pro potu & medicamento Muſtum hordei ipſi præſcripſimus.

Prima die bis adhuc vomuit: ſecunda die tatum ſemel: erant autem rejecta adhuc æque ingrata ac ante. Tertia die emanet vomitus: diſparet oris amaror:

ven-

ventriculi dolores multum minuti ſunt, qui 14ta penitus ceſſarunt, & redivit appetitus. 15ta ingruens febris paroxyſmus lenior eſt. 18va lenis & multo brevior ſolito redit.

Perrexit Muſto hordei usque ad 24tam Septembris uti: dein cum febris, licet mitior quam ante, non ceſſaret, alia medicamenta ipſi data ſunt, quæ optime tulit & quibus a febri cito liberata eſt: brevi vires recuperavit, ac 8va Octobris optime valens diſceſſit.

CASUS DUODECIMUS.

Virgo 22. annos nata circa 20mam Junii febri continua putrida correpta eſt, ex qua poſt 24tum morbi diem cœpit reconvaleſcere: appetitus autem languidus manſit, & pondus poſt aſſumptos cibos in ventriculo ipſi valde moleſtum conquerebatur.

Ini-

Initio Auguſti incepit omnia aſſumpta vomitu ter quaterve quotidie repetito rejicere: osque ſapore pingui, lardaceo, ranceſcente affectum eſt; ſumpſit varia medicamenta abſque effectu, & ſenſim valde debilitata 24ta Auguſti ad nos delata eſt.

Incepit ſtatim Muſti hordei lib. iii. diei ſpatio potare: prima & ſecunda ab uſu hujus potus die bis vomuit, dein per triduum tantum ſemel in die, ac poſtea a vomitu libera fuit. Poſt octiduum ſapor lardaceus ranceſcens diſparuit, ſenſimque ita renatus eſt appetitus, ut carnes teneriores 10ma Septembris ipſi debuerint concedi: perrexit tamen eandem potus doſin quotidie haurire.

Digeſtio facilis fuit, nec minimum incommodum poſt paſtum conqueſta eſt ægra.

18va Septembris incepit quinquies, ſexies per diem purgari: miſſæ factæ ſunt carnes & Muſti hordei potus, & cibis congruis nutrita eſt ægra.

22. ſumpſit Rhei elect. dr. 1. dein ſequens præſcriptum eſt medicamentum.

℞. Aq. flor. Tiliæ unc. vj.
Tinct. Cinnam. dr. 111.
Bol armen. unc. ß.
Laud. liq. ſyd. gtt. xij.
Syr Papav. alb. unc. 1. ß.
M.

S. omni trihorio duo Cochlearia ſumat.

Hoc medicamento abſumpto Diarrhæa ceſſavit: appetitus viguit, & puella optime valens initio Octobris Noſocomium dereliquit.

CASUS DECIMUS TERTIUS.

Puella 21. annorum jam a ſeptem diebus febri continua, putrida laborans abi-

a biduo bilioſa, fœtida ſæpe revomens; licet initio morbi emeticum ſumpſiſſet, ſexta Julii ad nos delata eſt.

Totum corpus petechiis ſubfuſcis obſitum eſt: oculi humidi, liventes: ſitis multa: lingua fuſca, ſordida, humida: os amariſſimum: epigaſtrium tenſum, valde, præcipue ſub vomitu, dolens: alvus tarda: pulſus mollis, debilis, vix febrilis: vires multum collapſæ.

Pro potu & medicamento datur ipſi hordei Muſtum, quo per biduum continuato, vomitus, nauſea, oris amaror diſparuerunt: lingua incepit depurari: ſitis minuta eſt: alvus cocta, naturalis incepit quotidie ſponte ſecedere.

Undecima julii ſenſim ſub uſu Muſti colore mutatæ petechiæ diſparuerunt; facies & oculi vividiores, colore lætiori prædi-ti: vires inſurgunt: pulſus eſt ſolidior, ſat plenus: incipit appetere ægra.

Vi-

Vigeſima Julii conceſſæ ſunt ipſi carnes, & perrexit Muſto uti.

Initio Auguſti optime valens ad parentes redivit.

CASUS DECIMUS QUARTUS.

Puella 18. annorum prægreſſis per aliquot dies laſſitudine ſpontanea, ſiti, oris amarore, nauſea, 18va Auguſti anni 1767. valido frigore corripitur, & in febrim acutam putridam incidit.

Vena ipſi ſecta eſt, datum emeticum, dein validum purgans: poſt quod medicamentis emollientibus, refrigerantibus, acidulis uſa ægra 23tia Auguſti ad noſtrum Noſocomium defertur.

Lingua eſt ſordida, alba: os valde amarum: horror ciborum: alvi dejectiones liquidæ, fœtidiſſimæ quinque, ſex per diem: capite valde dolet: pulſus mollis,

liber

liber, febrilis. Dantur ipſi Muſti hor-dei lib. iii. diei unius tempore hauriendæ.

24ta Auguſti oris amaror & ciborum horror ac ſitis diſparuere: capitis dolor eſt multum lenitus: Diarrhæa minus fœtida.

25ta continuat Diarrhæa æque frequens ac ante: quoties Muſtum hordei potat, brevi temporis ſpatio elapſo, ructus penetrantiſſimos, ipſi valde moleſtos, quorum ſaporem & odorem definire nequit conqueritur: quare alius potus ipſi datur, & præſcriptis ſecundum indicationem medicamentis ægra ex morbo feliciter evaſit.

CASUS DECIMUS QUINTUS.

Puella 24. annos nata 15ta Auguſti anni 1767. febri tertiana fere continua corripitur. Datur ipſi ſequenti die emeticum, & præſcripta ſunt ipſi medicamenta ſolventia, refrigerantia: 19na & 21ma

ma-

magnam materiæ flavæ, mucoſæ, amariſſimæ copiam pluries ſponte vomit & aliquoties purgatur.

23tia ad nos defertur.

Lingua eſt ſordida, ſubflava: os amariſſimum: nauſea continua: præcordiorum anxietas, debilitas magna: obtuſus capitis dolor: alvus a nudius - tertius clauſa.

Datur enema, & incipit Muſti hordei lib. iii. per diem haurire.

24ta Paroxyſmus febrilis ſolito lenior eſt: omnia ſymptomata mitiora.

25ta diſparuerunt anxietas, nauſea, oris amaror: lingua depuratur:

26ta vix per bihorium durat tertianæ paroxyſmus. Alvus ſtipata eſt: capite dolere continuat: Datur enema. 28va febris paroxyſmus, ut nudius - tertius decurſum ſuum abſolvit: non diu poſt deglutitum Malthæ Hordei Infuſum in fauces,

os & nares urens, penetrantiſſimus vapor adſcendit, ægræ valde moleſtus, & Muſti fermentantis odorem præſeferens; hinc ægra hunc potum recuſat.

Data corticis Peruv. unc. 1. febris fugata eſt & 13tia Septembris optime valens diſceſſit.

CASUS DECIMUS SEXTUS.

Puella 22. annorum initio Julii febri tertiana corripitur, a qua poſt quinque ſeptimanas aptis medicamentis liberata. 14ta Auguſti magnam pinguium & aliorum difficilis digeſtionis ciborum copiam avide comedit: brevi poſt frigore, tremore corripitur; ſuccedit ingens calor. Capitis dolor, anxietas 15ta. vena ipſi ſecatur: datur ipſi medicamentum, quod ſexies vomitum exitat, & ultra 20. alvi

de-

dejectiones promovet. 16ta ad nos deſertur.

Lingua eſt ſordida : oris amarorem, fœtorem & nauſeam continuam conqueritur : reſpiratio eſt anxia : pulſus mollis, parvus, valde febrilis: caput grave: tota cutis maculis latis, rubris, profunde hærentibus variegata, ſicca.

Data ipſi Ipecacuanh, dr. ß. ſexies amara, viridia vomuit: inde autem non levata eſt. Præſcripta ſunt ipſi medicamenta acidula, & copioſus Decoct. Hordei, Radic. Bardan. acetoſæ cum Oxymelle ſimplici potus.

His usque ad 19nam Auguſti diligenter continuatis nulla ſymptomatum in melius mutatio facta eſt : quare Muſti hordei lib. iii. per diem hauriendas miſſis aliis medicamentis dedimus.

Jam prima die oris fœtor, amaror, nauſea multum remiſerunt, & ſecunda die

diſparuerunt. 23tia Diarrhæa correpta eſt, quæ cum 24ta adhuc continuaret, & videretur ægram debilitare, alia apta medicamenta ipſi data ſunt.

25ta eruperunt per totum truncum copioſa miliaria alba, quæ morbum Judicarunt, & 16ta Septembris dimiſſa eſt.

CASUS DECIMUS SEPTIMUS.

Vir 66. annos natus 9na Auguſti ad Noſocomium defertur. Ingenti totius corporis laſſitudine, oris amarore, nauſea, ante quatuordecim dies correptus fuerat, & inceperat ructus niorofos frequentes pati.

Ajebat ſenex ſe nullum in diæta exceſſum commiſiſſe, & jam a longo tempore minus appetere: purgantia & alia medicamenta abſque levamine ſæpius ſumpſerat.

Præter enumerata ſymptomata habebat pulſum mollem, debilem, inæqualem, leni-

niter febrilem: Linguam cruſta fuſca, ſicca, obductam: ſomnum paucum inquietum.

Dedimus illi potandum hordei Muſtum. 11ma Auguſti oris amaror, nauſea, ructus ceſſarunt: tota cutis leniſſimo ſudore continuo madet: pulſus plenior, ſolidior, magis æqualis eſt: melius dormit: 17ma optime valet: magnam famem conqueritur æger: quare præter alios cibos, carnes ipſi conceduntur, quas cito, continuans Muſtum hordei potare, digerit: 28va Auguſti ſanus & robuſtus domum ſuam revetitur.

CASUS DECIMUS OCTAVUS.

Juvenis 17. Annorum 14ta Auguſti febri acuta continua corripitur. Dantur illi medicamenta morbo convenientia. 25ta tuſſi ſicca afficitur: fere omnia aſſumpta removit: 27ma tuſſi & vomitu continuantibus pro potu & medicamento dantur

Muſti hordei lib. iii. per diem: primæ & ſecundæ doſis maximam partem vomitu rejecit: poſt tertiam autem ceſſavit vomitus nec amplius redivit: tuſſis lenita eſt, & pulſus melior evaſit.

Sub continuato Muſti hordei uſu, omnia ſenſim in melius mutata ſunt: 17ma Morbi die ſuborta diarrhæa, quæ 18va continuavit, morbus integre judicatus eſt, & vires brevi recuperavit.

CASUS DECIMUS NONUS.

Vir 54tum ætatis annum emenſus 16ta Auguſti febri acuta, putrida corripitur. 19na poſt aſſumptum Emeticum ad nos defertur.

Totum corpus petechiis variæ figuræ & coloris obſitum eſt. Lingua admodum ſicca, glabra, fuſca: cutis ſicca: facies & oculi luridi: alvus liquida bis terve in die deponitur: ſubdelirans eſt, valde debilis:

bilis: pulſus flacceſcit vix febrilis: reſpiratio eſt lenta, tarda, inæqualis.

Dantur ipſi Medicamenta leniter excitantia, roborantia, antiſeptica.

21ma Auguſti ingentem oris amarorem & nauſeam conqueritur, ob quæ Emeticum ſumit, quod ſexies vomitum & aliquoties alvum movet: dein continuat prioribus medicamentis uti.

Oris amaror & nauſea parum minuta, 28va Auguſti diſparentibus petechiis denuo aucta fuerunt, & æger incepit vomere & multum ſitire.

Miſſa fecimus omnia medicamenta & ſolum Infuſ. N. 9. ipſi dedimus, & ad alvum jam a triduo clauſam ſollicitandam Enema injectum eſt.

29na Auguſti, oris amaror, ſitis multum minuta erant: nauſea & vomitus ceſſarant, & pulſus plenior, ſolidior eſt. 30ma Auguſti quinquies copioſam alvum

 pul-

pultaceam deponit. 31ma præter debilitatem nihil de morbo ſupereſt. Perrexit uti Muſto Hordei usque ad 8vam Septembris: cito appetitus bonus evaſit: brevi vires recuperavit, & 15ta Septembris ſanus dimiſſus eſt.

CASUS VIGESIMUS.

Puella 20. annorum a tribus hebdomadibus nauſea, oris amarore & ſorditie, ſiti frequenti, Diarrhæa, quibus a triduo adjuncta erant abdominis tormina & febris, affecta 2da Septembris ad nos delata eſt.

Datæ ſunt ipſi Muſti hordei Lib. III. per diem & intra triduum oris amaror & ſordities, ſitis, abdominis tormina & Diarrhæa ceſſarunt, continuante febri. 5ta Septembris loco Muſti hordei datum eſt ipſi decoctum emolliens, refrigerans, & Decocto Hordei pro potu uſa octava Septem-

tembris a febri libera inventa eſt: deerat autem appetitus, & denuo nauſea & oris amaror incipiebant ægræ moleſta fieri, neque ſumpta Ipecacuanh. dr. ß. hæc ſymptomata vel minimum minuta ſunt: quare prior Muſti doſis ipſi reddita eſt.

14ta Septembris lingua pura erat: oris amaror diſparuerat, & magnus erat appetitus: ægræ pergenti hoc potu uti præter alios cibos, carnes conceſſæ ſunt, & 21ma Septembris ſana ad ſuos redivit.

Poſſem centenis exemplis virtutes Muſti Hordei in corpore humano a celeberrimo Macbride laudatas confirmare: quæ autem ulterius referrem, cum jam relatis utplurimum conveniunt, & hoc ſimplex remedium magnæ in praxi medica utilitatis eſſe de-

monſtrant. Eſt egregium antimeticum, antiputredinoſum, antiſcorbuticum, digeſtionem ciborum juvans & corrigens medicamentum: ſitim cito ſedans potus & bonum nutrimentum.

FORMULÆ.

N. 1. ℞. Flor. Arnic. dr. i.
Inf. c. Aq. fervid. q. s. p. ½ hor. vaſe clauſo colat. lib. i. adde Syr. flor. Chamom. unc. 1.

M.

S. Quatuor vel quinque doſibus diei unius ſpatio abſumatur.

N. 2. ℞. Flor. Arnic. dr. ij.
Fiat Infuſ. ut prius, & eodem modo ſumatur.

N. 3. ℞. Flor. Arnic. dr. iij.
Inf. p. ½ hor. c. Aq. fervid. q. s. vaſe clauſo. colat. lib. i. adde Syr. capill. vener. unc. i.

M.

S. Uſus ut prioris.

N. 4. ℞. Flor. Arnic. unc. ß.
Infunde, ut prius. Colat. lib. i. adde Syr. flor. Chamom. unc. iß.

M.

S. Diei unius ſpatio abſumat æger.

N. 5. ℞. Flor. Arnic. unc. ß.
Inf. c. Aq. fervid. q. s. per ½ hor. dein per medium ¼ hor. bulliant vaſe clauſo: colat. lib. i. adde Syr. Capill. vener. unc. i. vel unc. iß.

S. Uſus ut prioris.

N. 6. ℞. Flor. Arnic. unc. i.
Inf. c. Aq. q. s. p. ½ hor. dein per medium ¼ hor. bulliant vaſe clauſo. colat. lib. ii. adde
Syr. Capill. vener. unc. ij. vel q. s. ad gratam dulcedinem.

M.

S. omni bihorio vaſculum ſumat, ut Nychtemeri ſpatio abſumatur.

N. 7. ℞. Pulv. ſubtiliſſ. flor. Arnic. dr. ij.
Mell. q. s.

Mfiat Electuarium molle diei ſpatio abſumendum.

N. 8. ℞. Pulv. Subtiliſſ. flor. Arnic. dr. iij.
Mell. q. s.

Mfiat Electuarium molle.

S. Uſus ut prioris.

N. 9. ℞. Malth. hordei unc. vj.
Coq. c. Aq. Menſur. i. per ¼ hor. dein adde
Semin. fœnicul. ſcr. iv.
Glycyrhiz dr. ij. vel dr. iij.

Stent in digeſtione per 4. hor. vaſe clauſo colatur. aſſervetur uſui.

F I N I S.